

KANSANTERVEYSLAITOS
MANNINHEIMINTIE 16A
00290 HELSINKI

MST - 2/10/85

ITSEMURHAT SUOMESSA 1976-1985:

**Itsemurhakuolleisuus lääneittäin ja kunnittain 1976-80
ja 1981-85**

SUICIDE IN FINLAND 1976-1985:

**Suicide mortality by province and communes in 1976-80
and 1981-85**

**Jouko Lönnqvist
Anneli Salovainio**

KANSANTERVEYSLAITOS
MANNERHEIMINTIE 100
00280 HELSINKI

ATT - myöskin

ITSEMURHAT SUOMESSA 1976 - 1985:

Itsemurhakuolleisuus lääneittäin ja kunnittain 1976-80 ja 1981-85

SUICIDE IN FINLAND 1976 - 1985:

Suicide mortality by province and communes in 1976-80 and 1981-85

Jouko Lönnqvist

Anneli Salovainio

ISBN 951-47-3256-1
ISSN 0355-2438

Valtion painatuskeskus
Helsinki 1990

LUKIJALLE

Itsemurhien ehkäisyprojekti on v. 1986 lääkintöhallituksen toimesta aloitettu tutkimus- ja kehittämishanke. Se tähtää suomalaisen itsemurhakuolleisuuden taustan selvittämiseen ja itsemurhakuolleisuuden alentamiseen. Projekti on kansallisesti tärkeä ja myös kansainvälisen kiinnostuksen kohteena. Itsemurhien ehkäisy on eräs painopistealue maamme terveydenhuollossa. Terveydenhuollon toimenpiteet eivät kuitenkaan yksin ole riittäviä. Itsemurhakysymys tulisi nähdä haasteena yhteiskunnan eri tasoilla ja sektoreilla myös terveydenhuollon ulkopuolella.

Nyt valmistunut julkaisu on osa Itsemurhien ehkäisyprojektiin liittyvää tutkimusta. Tässä tutkimuksessa kiinnitetään erityistä huomiota itsemurhien epätasaiseen jakaantumiseen maassamme. Vaikka voimmekin puhua itsemurhasta kansanterveysongelmana, niin siihen liittyy myös hyvin paljon alueellisia ja paikallisia erityispiirteitä, jotka tulisi tuntea. Tutkimustulokset on tarkoitettu erityisesti Itsemurhien ehkäisyprojektin läänien projektiryhmien, kuntainliittojen ja kuntien käyttöön.

Pääjohtaja

Matti Ruokola

Esipuhe

Itsemurhat ovat Suomessa merkittävä kuolinsyy. Vuonna 1987 teki itsemurhan 1363 ihmistä. Itsemurha on aina yksilön tragedia, joka koskettaa laajasti myös ympäristöä. Itsemurhaa ei voida koskaan irrottaa kokonaan ympäristöstään. Olosuhteilla ja ihmisten välisillä suhteilla on merkittävä vaikutus itsemurhan toteutumisen todennäköisyyteen. Ympäristöön liittyy sekä riskiä lisääviä että sitä pienentäviä vaikutuksia. Itsemurha ei myöskään ole tapahtuman totaalinen päätepiste, vaan prosessina se jatkuu ja jää monin tavoin vaikuttamaan keskuuteemme.

Itsemurhien määrää väestössä, itsemurhakuolleisuutta, voidaan pitää eräänä väestön psykososiaalisen hyvinvoinnin mittarina. Korkea itsemurhakuolleisuus viittaa väestötasolla ongelmien korostumiseen. Itsemurhakuolleisuuden kasvu saattaa olla oire yhteiskunnallisista muutosprosesseista, joiden seurauksista tulisi olla kaikilta osin tietoinen.

Itsemurhakuolleisuutta Suomessa vuosina 1976-85 käsittelevä tutkimus on kuvaus itsemurhakuolleisuuden jakaantumisesta ja kehityksestä Suomessa 70-luvun lopussa ja 80-luvun alkupuoliskolla lääneittäin ja kunnittain. Aikaisemmista tutkimuksista tiedetään, että itsemurhat jakaantuvat epätasaisesti sekä väestössä että alueellisesti. Tähän asti Suomessa ei kuitenkaan ole ollut käytettävissä tietoja itsemurhien jakaantumisesta kunnittain. Kunta on suomalaisen yhteiskunnan perusyksikkö ja samalla terveyden- ja sosiaalihuollon sekä muidenkin sektoreiden kehittämisen vastuuyksikkö. Itsemurhien ehkäisyyn yhtenä lähtökohtana pidetään ongelman laajuuden ja merkityksen tiedostamista myös paikallisesti.

Tutkimus on tarkoitettu ensisijaisesti tausta-aineistoksi lääkintöhallituksen vireille panemalle valtakunnalliselle Itsemurhien ehkäisyprojektille. Saatua tietoa voidaan käyttää myös lääneittäin ja kunnittain itsemurhien ehkäisytyössä ja laajemmaltikin tutkimus- ja kehittämistyössä. Tutkimus perustuu viralliseen kuolemansyyn määrittämiseen ja niiden luokitteluun Suomessa. Aineistona on käytetty Tilastokeskuksen kuolleisuustietoja vuosilta 1976-80 ja 1981-85.

Kiitämme tutkimuksen eri vaiheisiin osallistuneita lukuisia asiantuntijoita, etenkin itsemurhien ehkäisyprojektin läänien projektinjohtajia. Erikseen haluamme mainita perustaulukoinnista vastanneen Tilastokeskuksen aktuaarin Mauno Huohvanaisen, epidemiologisia ja tilastolliseen käsittelyyn liittyviä konsultaatioita antaneen LKT, professori Markku Koskenvuon Helsingin yliopiston Kansanterveystieteen laitokselta sekä kartat piirtäneen FK Anneli Varankan. Tutkimus on suoritettu Kansanterveyslaitoksen projektirahoituksen sekä lääkintöhallituksen tutkimus- ja kehittämismäärärahojen turvin.

Helsingissä heinäkuun 25. päivänä 1989

Jouko Lönnqvist
LKT, professori
Kansanterveyslaitos

Anneli Salovainio
VTK, tutkija
Kansanterveyslaitos

SISÄLTÖ:

1. JOHDANTO	1
1.1. Itsemurhakuolleisuuden alueellinen kehitys Suomessa	1
1.2. Tutkimuksen tarkoitus	3
2. AINEISTO JA MENETELMÄT	3
2.1. Tutkittavat itsemurhat 1976-80 ja 1981-85	3
2.2. Itsemurhatilastojen luotettavuus	4
2.3. Itsemurhakuolleisuuden tarkastelu kunnittain	5
2.4. Itsemurhakuolleisuuden tarkastelu lääneittäin	7
2.5. Liitetaulukotiedot	8
3. TULOKSET	12
3.1. Uudenmaan lääni	12
3.2. Turun ja Porin lääni	19
3.3. Ahvenanmaa	27
3.4. Hämeen lääni	31
3.5. Kymen lääni	39
3.6. Mikkelin lääni	47
3.7. Pohjois-Karjalan lääni	55
3.8. Kuopion lääni	62
3.9. Keski-Suomen lääni	70
3.10. Vaasan lääni	78
3.11. Oulun lääni	87
3.12. Lapin lääni	95
4. YHTEENVETO	103
4.1. Itsemurhakuolleisuuden alueellisten erojen tutkiminen	103
4.2. Itsemurhakuolleisuus Suomen lääneissä vuosina 1976-85	104
4.3. Itsemurhakuolleisuuden alueellinen jakaantuminen	108
5. POHDINTA	111
6. ENGLISH SUMMARY	115
LÄHTEET	125
LIITTEET	126

1. JOHDANTO

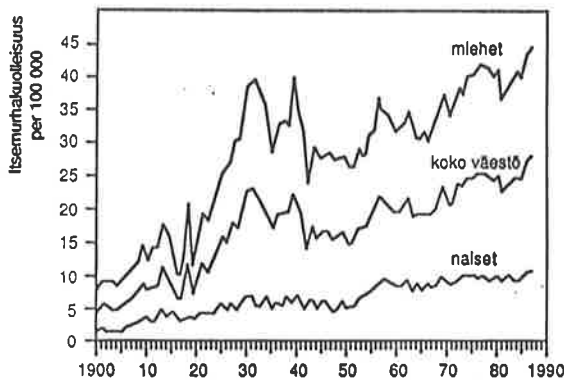
1.1. Itsemurhakuolleisuuden alueellinen kehitys Suomessa

Itsemurhaa on yleensä totuttu tarkastelemaan yksilön elämän päättymisenä oman käden kautta. Tällöin itsemurhaa tarkastellaan yksilön ratkaisuna, jonka syitä pyritään jälkikäteen ymmärtämään. Syyt nähdään usein ajankohtaisina tekijöinä tai yksilön menneisyyteen liittyvinä selityksinä. Yksilön ja hänen ympäristönsä välinen suhde saattaa suojata yksilöä itsemurhalta tai huonoissa olosuhteissa edesauttaa itsemurhakehitystä.

Ympäristötekijöiden merkitys tulee selvemmin esille, kun tarkastelussa siirrytään yksilötasolta väestötasolle. Tällöin tutkimuksen kohteena on itsemurhien yleisyys väestössä (100 000 asukasta kohden vuodessa) ja sen vaihtelu alueittain ja eri ajankohtina. Itsemurhakuolleisuutta voidaan pitää yhtenä kansanterveyden mittarina. Samalla se on myös väestön yleisen hyvinvoinnin osoitin, sillä itsemurhan on havaittu liittyvän yksilökohtaisten tekijöiden lisäksi myös moniin yksilön elinympäristöön vaikuttaviin tekijöihin.

Itsemurhakuolleisuus on Suomessa jatkuvasti kasvanut. Kuviossa 1. on esitetty itsemurhakuolleisuus 100 000 henkeä kohden vuosina 1900-1987. Kuvioista havaitaan, että itsenäisyyden aikana itsemurhakuolleisuus on laskenut selvästi vain sotavuosina pysyen alhaisena 1950-luvun alkuun. Itsemurhakuolleisuus alkoi jälleen nousta 1970-luvun alkupuoliskolla ja on pysynyt sen jälkeen korkealla tasolla. Miesten itsemurhakuolleisuus on yli kolminkertainen naisiin verrattuna.

Kuvio 1.: Itsemurhakuolleisuus vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1900-1987.

Itsemurhakuolleisuuden on todettu kasvavan siirryttäessä nuorista vanhempiin ikäluokkiin. Esimerkiksi vuonna 1973 itsemurhakuolleisuuden huippu ajoittui miehillä ja naisilla 55-64-vuotiaisiin (Lönnqvist 1976). Nuorten itsemurhakuolleisuus on kuitenkin noussut viime vuosina samalla, kun vanhemman ikäluokan itsemurhakuolleisuus on laskenut. Esimerkiksi vuonna 1985 nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli samalla tasolla kuin keski-ikäisten ja sitä vanhempien miesten. Itsemurha kuolemansyynä painottui 20-24 vuotiaiden miesten kohdalla, joiden kuolemista 41% johtui itsemurhasta. Samana vuonna 25-29-vuotiaiden naisten kuolemista aiheutui 27% itsemurhasta. (Lönnqvist ym. 1987.) Itsemurhakuolleisuudessa on kuitenkin vuosittaista vaihtelua ja vasta pitkän ajanjakson seuraaminen antaa luotettavan kuvan itsemurhakuolleisuuden muutoksista.

Useiden tutkimusten perusteella tiedetään erilaisten tekijöiden vaikuttavan itsemurhariskiä lisäävästi. Samoin tiedetään ajankohtaisten perioditekijöiden aiheuttavan vaihtelua itsemurhakuolleisuuteen. Itsemurhakuolleisuus on yhdistetty yhteiskuntatasolla teollistumiseen ja kaupungistumiseen (esim. Trovato 1988; Schneidman 1981). Erilaiset elinympäristöön liittyvät muutostekijät voivat vaikuttaa voimakkaammin joillakin alueilla tai joihinkin ihmisryhmiin. Seuraukset voivat näkyä mm. työttömyyden kasvuna, taloudellisina vaikeuksina, muuttoliikkeenä, sosiaalisen verkoston vaurioitumisena ja yksilön kokemana psyykkisenä hätänä.

Itsemurhat jakaantuvat Suomessa epätasaisesti. Itsemurhakuolleisuus on jo yli sadan vuoden ajan ollut alhainen länsirannikolla ja Ahvenanmaalla (Saelan 1864). Markelinin havainnon mukaan kaupunkien itsemurhakuolleisuus oli lähes sama läänistä riippumatta vuosina 1954-1958. Maaseudun osalta erot olivat kuitenkin selvät. Hämeen ja Kymen läänejä lukuunottamatta kaikissa lääneissä itsemurhakuolleisuus oli alhaisempi maaseudulla kuin kaupungeissa ollen alhaisin Ahvenanmaalla ja maan länsi- ja pohjoisosissa. (Markelin 1972.)

Vielä 1960-luvulla itsemurhakuolleisuus oli alhainen Oulun, Pohjois-Karjalan ja Lapin lääneissä, kun taas Uudenmaan, Hämeen, Mikkelin, Keski-Suomen ja Kuopion läänejä luonnehti korkea itsemurhakuolleisuus. Naisten itsemurhakuolleisuus oli merkittävästi alhaisempi maaseudulla kuin kaupungeissa, miesten osalta eroa ei havaittu. (Lönnqvist 1976.) Siten 1950- ja 1960-luvuilla itsemurhakuolleisuus on ollut korkeampi yhtäältä Suomen eteläosassa ja toisaalta kaupungeissa. Sitä vastoin myöhempi kehityssuunta osoittaa itsemurhakuolleisuuden kasvaneen maan pohjois- ja itäosissa (Lönnqvist ym. 1987).

1.2. Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksessa tarkastellaan itsemurhakuolleisuutta Suomen kunnissa lääneittäin kahtena viisivuotiskaudena vuosina 1976-80 ja 1981-85. Tähän mennessä ei maamme itsemurhakuolleisuutta ole tutkittu kuntakohtaisesti eikä läänien itsemurhakuolleisuutta ole seurattu läänien sisällä ja läänien välillä.

Vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuutta koskevan alueellisen tiedon tuottamisella on kolme tarkoitusta. Ensiksikin se on tarkoitettu taustatiedoksi lääkintöhallituksen, sosiaalivaltiosiön ja Kansanterveyslaitoksen johdolla toteutettavalle itsemurhien ehkäisyprojektille. Projektin aikana tutkitaan kaikki Suomessa 1.4.1987-31.3.1988 välisenä aikana tehdyt itsemurhat tai itsemurhiksi epäillyt kuolemantapaukset. Tutkimus tapahtuu yhteistyössä poliisin, oikeuslääkäreiden ja lääninhallituksen johtamien läänikohtaisten projektiorganisaatioiden kanssa. Saatujen tulosten perusteella tehdään erikseen valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset johtopäätökset ja suositukset. Vuosien 1976-85 alueellista itsemurhakuolleisuutta koskeva tieto on tarkoitettu osaltaan lisäämään tehtävien johtopäätösten luotettavuutta.

Alueellista itsemurhakuolleisuutta koskevan tiedon toivotaan myös avaavan väylän myöhempään tieteelliseen tutkimukseen. Lisäksi läänien ja kuntien toivotaan hyödyntävän raportin tietoja kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttavassa suunnittelussa ja päätöksenteossa. Itsemurhakuolleisuuden alueellisten erojen tulkinnat ja selitykset onkin tietoisesti jätetty läänien ja kuntien edustajille.

2. AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1. Tutkittavat itsemurhat 1976-80 ja 1981-85

Tutkimuksen aineiston muodostavat Tilastokeskuksen viralliset kuolemansyytiedot Suomesta kahdelta viisivuotiskaudelta, vuosilta 1976-80 ja 1981-85. Itsemurhakuolleisuutta ei ole ikävakioidu. Itsemurhat jakautuvat miehillä iän suhteen 20-ikävuoden jälkeen melko tasaisesti itsemurhakuolleisuuden ollessa eri ryhmissä noin 50 per 100 000 henkilöä vuodessa. Tämän vuoksi ikävakiointia ei ole pidetty tarpeellisenä eikä vakioimattomuus aiheuta kovin suurta virhettä. Naisilla itsemurhat jakautuvat siten, että itsemurhariski lisääntyy tasaisesti keski-ikään ja laskee hieman sen jälkeen. (Lönnqvist ym. 1988.)

Seuraavassa on esitetty viisitoista vuotta täyttäneen väestön itsemurhien määrät kummallakin sukupuolella vuosittaisina lukumäärinä vuosina 1976-87:

Vuosi:	Miehet:	Naiset:	Yhteensä:
1976	967	251	1218
1977	962	260	1222
1978	963	237	1200
1979	936	242	1178
1980	962	264	1226

1981	904	239	1143
1982	898	264	1162
1983	936	247	1183
1984	979	252	1231
1985	960	248	1208
1986	1023	287	1310
1987	1065	298	1363

Tutkimukseen sisältyvien itsemurhien kokonaismäärä oli vuosina 1976-80 yhteensä 6044, vuosina 1981-85 yhteensä 5927. Vastaavat lukumäärät olivat miesten osalta 4790 ja 4677 ja naisten osalta 1254 ja 1250. Koko kymmenvuotiskaudella 15-vuotta täyttäneiden tekemiä itsemurhia oli Suomessa yhteensä 11 971.

2.2. Itsemurhatilastojen luotettavuus

Tutkimuksen perustana olevat tiedot itsemurhista pohjautuvat virallisiin kuolitodistustietoihin, joiden laatutaso riippuu monista seikoista. Keskeisesti kuolitodistusten lopulliseen laatutason vaikuttavat poliisitutkinta ja oikeuslääketieteellinen tutkimus, jotka lain mukaan tehdään aina väkivaltaisen kuoleman yhteydessä epäiltäessä itsemurhaa kuolemansyyksi. Itsemurha kuolemanluokkana perustuu suoraan tai epäsuoraan näyttöön omaehtoisesta kuolemanpyrkimyksestä, jonka

osoittaminen saattaa kuitenkin olla vaikeaa joissakin yksittäistapauksissa puutteellisten tapahtumatietojen vuoksi. Siksi osa mahdollisista itsemurhista luokitellaan epäselviksi kuolemiksi tai joskus tapaturmiksi tai jopa muiksi kuolemiksi. Virallisesti itsemurhiksi luokitelluista kuolemantapauksista puuttuu siis aina pieni määrä "todellisia itsemurhia". Tämän eron on arvioitu olevan noin 5-10%:n luokkaa (Lönnqvist 1977). Asenteiden tai puhtaasti teknisten tilastovirheiden vaikutus itsemurhien määrään on arvioitu Suomessa vähäiseksi.

Maan eri osien välillä, lähinnä läänien välillä, saattaa esiintyä vähäisiä eroja kuolemanluokan määrittämisessä. Oikeuslääkärrien kesken voi esiintyä erilaista rajanvetoa sen suhteen, miten selvä näyttö itsemurhan tueksi tarvitaan silloin, kun omaehtoinen kuolemanpyrkimys joudutaan päättelemään tapahtumatiedoista epäsuorasti. Lääneillä on omat oikeuslääkäriinsä, jotka toimivat itsenäisesti. Mahdolliset itsemurhat, joiden luokittamiseksi ei oikeuslääkäriin mielestä löydy riittävää näyttöä, luokitetaan useimmiten epäselviksi kuolemiksi. Epäselvien kuolemien määrissä on lääneittäin ollut kohtalaisia eroja. Tämä saattaisi viitata erilaiseen luokituskäytäntöön. Toisaalta myös itsemurhatavat vaihtelevat maan eri osien välillä. Väkivaltaiset itsemurhatavat kuten hirttäytyminen tai ampuminen viittaavat selvemmin itsemurhaan kuin esimerkiksi osa myrkytyskuolemista tai hukkumisista. Itsemurhatavat voivat aiheuttaa myös sukupuolten välille lievää keinokekoista eroa itsemurhakuolleisuudessa, sillä miehet käyttävät tunnetusti väkivaltaisempia itsemurhamenetelmiä kuin naiset.

Vaikka viralliset itsemurhaluvut ovat siis aina jossain määrin aliedustettuja, niin on syytä kuitenkin olettaa, että tämä virhe on pysynyt eri vuosina suunnilleen samansuuruisena. Samoin on todennäköistä, että näillä tekijöillä on vähemmän vaikutusta läänien sisäisiin kuin niiden välisiin eroihin. Kokonaisuudessaankin oletettujen virhetekijöiden vaikutus jää kuitenkin niin vähäiseksi, että itsemurhakuolleisuuden kehitystä ja eri alueiden välisiä eroja voidaan tarkastella riittävällä luotettavuudella. Myös kansainvälisellä tasolla pidetään mahdollisena verrata riittävällä luotettavuudella itsemurhien yleisyyttä eri maiden kesken ja myös eri ajankohtien välillä (Sainsbury 1983). Pohjoismaiden ja Suomen itsemurhatilastoja on pidetty kansainvälisesti luotettavina.

2.3. Itsemurhakuolleisuuden tarkastelu kunnittain

Itsemurhakuolleisuutta tarkastellaan itsemurhien määränä 100 000 asukasta kohden vuodessa. Tarkastelu on tutkimuksessa suoritettu lääneittäin ja kunnittain. Kunnat on puolestaan jaettu kaupunkikuntiin ja muihin kuntiin. Tutkimuksen tulokset

esitetään jokaisen kunnan osalta liitetaulukkoissa. Tekstiosassa tulokset on esitetty lähinnä vain niistä kunnista, joiden 15 vuotta täyttäneiden asukkaiden määrä on yli 5000 asukasta. Kuntalaisuus on määräytynyt henkikirjoituskunnan mukaan eikä asuin- tai kuolinpaikkakunnan mukaan.

Mitä suuremmasta kunnasta on kyse, sen varmemmin voidaan tehdä johtopäätöksiä itsemurhakuolleisuudesta ja sen muutoksista kahden viisivuotisjakson välillä. Sitä vastoin pienempien kuntien kohdalla löydösten tulkinnassa on syytä olla varovainen. Kuntakohtaisia itsemurhakuolleisuuslukuja tarkasteltaessa on syytä muistaa, että pienissä kunnissa vähäisetkin muutokset itsemurhien absoluuttisissa määrissä aiheuttavat huomattavia muutoksia itsemurhakuolleisuusluvuissa. Esimerkiksi 5000 asukkaan kunnassa itsemurhakuolleisuus nousee 50% valtakunnan keskitason yläpuolelle silloin, kun ensimmäisen viisivuotisjakson itsemurhien määrä nousee seuraavalla jaksolla aikaisemmasta kahdeksasta itsemurhasta kahtentoista. Realistisen tulkinnan varmistamiseksi seuraavassa tarkastellaan hieman yksityiskohtaisemmin sitä, minkälaisia johtopäätöksiä itsemurhien määrästä voidaan tehdä erikokoisissa kunnissa.

Koko maassa 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli ensimmäisenä viisivuotiskautena 32.4. Jos itsemurhat olisivat jakautuneet tasaisesti, niin se olisi merkinnyt, että vuosittain olisi tapahtunut yksi itsemurha 3086 yli 15 vuotiasta henkilöä kohden. Viisivuotiskautena tapahtui yksi itsemurha 617 henkeä ja koko kymmenvuotiskautena yksi 309 henkeä kohden. Näin viisivuotisjaksona Suomen pienimmässäkin kunnassa odotusarvoksi tuli koko maan keskiarvosta laskien yksi itsemurha ja suurimmassa kunnassa 660 itsemurhaa 15 vuotta täyttäneen väestön keskuudessa. Jälkimmäisenä viisivuotisjaksona (1981-85) itsemurhakuolleisuus (31.2) merkitsi yhtä itsemurhaa 3205 henkilöä kohden vuodessa, 641 henkilöä kohden viidessä vuodessa ja 320 henkilöä kohden kymmenessä vuodessa.

Kunnat on tutkimuksessa jaettu pieniin ja suuriin käyttäen rajana 5000 henkilöä. Väestöön on laskettu vain 15 vuotta täyttänyt väestön osa, koska alle 15-vuotiailla ei juuri esiinny itsemurhia. Ensimmäisenä viisivuotisjaksona itsemurhien odotusarvo 5000 henkilöä kohden oli 1.6 itsemurhaa vuotta kohden, mikä merkitsee 8.1 itsemurhaa koko viisivuotisjaksoa kohden. Jälkimmäisellä viisivuotisjaksolla vastaavat luvut olivat 1.6 ja 7.8. Lapin läänissä, missä oli maan korkein itsemurhakuolleisuus, odotusarvot olivat ensimmäisellä viisivuotisjaksolla 2.0 ja 9.8, jälkimmäisellä jaksolla 2.0 ja 10.0. Vaasan läänissä, missä itsemurhakuolleisuus on selvästi alhaisin koko maassa, itsemurhien odotusarvo oli vuosina 1976-80 keskimäärin 1.2 itsemurhaa vuotta kohden eli 5.8 koko viisivuotisjaksoa kohden. Vuosina 1981-85 vastaavat luvut olivat Vaasan läänissä 1.1 ja 5.4. Muut läänit

sijoittuvat Lapin ja Vaasan läänin välille. Koko maassa itsemurhia tapahtui siis 5000 asukkaan kunnassa läänistä riippuen keskimäärin 1-2 vuosittain eli 5-10 kumpanakin viisivuotisjaksona.

Tässä tutkimuksessa kuitenkin myös kuntiin, joissa 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden määrä jää alle 5000 asukkaan, sisältyy monia mielenkiintoisia havaintoja. Monet näistä pienistä kunnista ovat haja-asutusalueiden muuttotappiokuntia, joissa itsemurhakuolleisuus on korkea. Näiden kuntien tarkastelussa johtopäätösten varmuusastetta lisää se, että yhdistetään useampien samankaltaisten ja vierekkäin sijaitsevien kuntien löydöksiä keskenään suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

2.4. Itsemurhakuolleisuuden tarkastelu lääneittäin

Tutkimuksen tulokset esitetään tekstiosassa erikseen jokaisen läänin osalta. Lääni on valittu tarkasteltavaksi alueeksi lähinnä siksi, että Itsemurhien ehkäisyprojektin toiminta on organisoitu lääneittäin tapahtuvaksi. Kuntayksiköitä voidaan luonnollisesti yhdistää myös maakunnallisiksi kokonaisuuksiksi tai tarkastella niitä esimerkiksi sairaanhoitopiireittäin.

Tulososassa esitetään ensiksi lyhyesti lääninä koskevia taustatietoja. Näihin kuuluvat tiedot väestömäärästä, pinta-alasta sekä asukastiheydestä erikseen kaupungeissa ja muissa kunnissa. Tämän jälkeen kuvataan väestön ikärakenne (lapset, työikäiset, vanhuksat) sekä väestön jakautuminen kaupunkeihin ja muihin kuntiin. Lisäksi annetaan taustatietoja muuttoliikkeestä. Lääninä luonnehditaan myös väestön ammattirakenteen, sosioekonomisen aseman ja työssäkäynnin suhteen. Lopuksi annetaan tietoja läänin työttömyysasteesta.

Jokaisen läänin tuloksista esitetään seuraavaksi tiedot itsemurhakuolleisuudesta molempina viisivuotiskausina sekä tapahtuneesta muutoksesta erikseen kummallakin sukupuolella sekä kaupungeissa että muissa kunnissa ja myös koko läänissä verrattuna koko maan tilanteeseen. Kaupunkien ja myös muiden kuntien itsemurhakuolleisuus on laskettu koko läänin itsemurhakuolleisuuden tavoin, eli suhteutamalla itsemurhat väestöön (itsemurhien määrä x 100 000 asukasta jaettuna väkiluvulla). Kuntien itsemurhakuolleisuus miesten tai naisten osalta voi kuitenkin poiketa koko läänin keskiarvosta. Tämä johtuu siitä, että itsemurhien määrä kunnissa muodostuu viisivuotisjakson tasalukuun pyöristetystä vuosikeskiarvosta. Kuitenkin koko läänin itsemurhaluvut sisältävät sellaisetkin itsemurhat, jotka pyöristämisen vuoksi ovat voineet hävitä kuntakohtaisten tietojen kohdasta.

Kolmannessa tulososassa esitetään erikseen ne kunnat, joiden itsemurhakuolleisuus on ollut läänin keskiarvon yläpuolella ja erikseen ne, joilla se on ollut läänin keskiarvon alapuolella koko kymmenvuotissjakson 1976-85 ajan. Tarkasteluun on otettu vain ne kunnat, joiden 15 vuotta täyttänyt väestö on vähintään 5000 henkeä. Tässä yhteydessä on erityisesti korostettava sitä, että "korkealla" ja "alhaisella" itsemurhakuolleisuudella tarkoitetaan katkaisukohtana olleen läänin keskiarvon ylä- tai vastaavasti alapuolella olleita kuntia. Lukijan tulee itse tulkita, mitkä näistä kunnista ovat itsemurhakuolleisuuden suhteen todella korkean tai alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueita vertaamalla tuloksia sekä läänin että koko maan keskiarvoihin.

Tulososassa esitetään lopuksi jokaisen läänin osalta yhteenveto, johon liittyy myös kaksi itsemurhakuolleisuuden alueellista jakautumista kuvaavaa karttaa. Kartoissa tummat alueet kuvaavat kuntia, joissa itsemurhakuolleisuus on ollut molempina viisivuotissjaksoina korkeampi kuin läänissä tai koko maassa keskimäärin. Viivoitetut alueet kuvaavat puolestaan kuntia, joiden itsemurhakuolleisuus on ollut pysyvästi keskiarvon alapuolella. Lisäksi kartoista voidaan erottaa toisistaan alle ja yli 5000 asukkaan kunnat. Valkoisiksi jääneet kunnat ovat niitä, joissa itsemurhakuolleisuus ei ole ollut samansuuntainen, vaan se on vaihdellut kahden viisivuotissjakson aikana. Näissäkin kunnissa saattaa olla joitakin korkean tai matalan itsemurhakuolleisuuden alueita. Jokaisen kunnan yksityiskohtaiset tiedot on kuitenkin esitetty liitetaulukossa.

2.5. Liitetaulukot

Jokaista lääniä ja kuntaa koskevat yksityiskohtaiset tiedot itsemurhista vuosilta 1976-80 ja 1981-85 on esitetty vertailun mahdollistamiseksi samalla tavalla erillisissä liitetaulukossa. Jokaisesta läänistä on seitsemän erilaista taulukkoa. Kolme ensimmäistä taulukkoa (esim. Uusimaa 1.1-1.3) ovat liitteenä raportin lopussa. Sitä vastoin seuraavat taulukot (esim. Uusimaa 1.4-1.7) ovat tilattavissa erillisenä liiteosana, os. Mielenterveystutkimusyksikkö, Kansanterveyslaitos, Mannerheimintie 166, 00230 Helsinki.

Ensimmäisessä taulukossa (esim. Uusimaa 1.1) on esitetty kuntakoko sekä itsemurhien absoluuttiset määrät. Taulukosta ilmenee erikseen molempien viisivuotiskausien osalta 15 vuotta täyttäneen väestön keskiväkiluku ja itsemurhien määrä keskimäärin vuodessa jokaisessa kunnassa. Itsemurhien määrä vuosittain on pyöristetty lähimpään tasalukuun. Tästä johtuu, että viisivuotiskauden keskiarvo on saatettu pyöristää nolaksi, vaikka kunnassa olisikin esiintynyt yksi tai kaksi itsemurhaa.

Itsemurhien tarkka määrä on laskettavissa liitetaulukoista käyttämällä kaavaa
itsemurhakuolleisuus x väestö x 5 / 100 000.

Toisessa liitetaulukossa (esim. Uusimaa 1.2) on esitetty 15 vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus 100 000 asukasta kohden vuodessa ajanjaksolta 1976-80, myös erikseen molempien sukupuolten osalta. Kolmannessa liitetaulukossa (esim. Uusimaa 1.3) on vastaavat tiedot vuosilta 1981-85. Kun itsemurhakuolleisuutta tarkastellaan molempina viisivuotisjaksoina sukupuolittain, on syytä ensiksi katsoa läänin itsemurhakuolleisuus erikseen kummallakin sukupuolella. Miesten ja naisten itsemurhien suhde on alhaisin Etelä-Suomessa ja korkein Keski-, Itä- ja Pohjois-Suomessa. Uudenmaan läänissä suhde oli 3.3 ja Oulun läänissä 5.3 koko kymmenvuotisjakson aikana. Miesten itsemurhat olivat siis 3-5 kertaa yleisempiä kuin naisten itsemurhat läänistä riippuen. Siksi myös kunnittain tapahtuvassa tarkastelussa miesten itsemurhakuolleisuutta koskevia tietoja voidaan tarkastella myös pienimmissä kunnissa luotettavammin kuin naisten vastaavia tietoja.

Kun koko maassa miesten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-80 keskimäärin 54.3 vuotta ja 100 000 yli 15-vuotiasta kohden, merkitsee se 2.7 itsemurhaa 5000 miestä kohden vuodessa. Vuosien 1981-85 osalta vastaava luku oli 2.6. Miesten osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä on hieman alle 50% vaihdellen Lapin läänin 50%:sta Uudenmaan läänin 46%:iin. Naisten suhteellinen osuus on selvästi suurempi 60 vuotta täyttäneessä väestössä. Naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-80 keskimäärin 11.7 vuotta ja 100 000 yli 15-vuotiasta kohden. Tämä vastaa 0.6 itsemurhaa 5000 naista kohden. Jälkimmäisenä viisivuotiskautena vastaava luku oli 0.7.

Seuraavassa esitetään ne 15 vuotta täyttäneen väestön henkilömäärät, joita kohden tapahtui jokaisessa läänissä yksi itsemurha keskimäärin vuodessa kumpanakin tarkasteltavana viisivuotiskautena. Luvut antavat viitteen siitä kunnan väestömäärästä sekä myös siitä miesten ja naisten määrästä, joka olisi tarvittu yhden itsemurhan esiintymiseen, jos itsemurhat olisivat jakaantuneet läänissä tasaisesti. Jakamalla liitetaulukoissa oleva väestömäärä annetulla luvulla saadaan lääneittäin tieto myös itsemurhien odotusarvosta jokaisessa kunnassa.

Lääni:	Väestö:	1976-80:	1981-85
Uudenmaan	Miehet	1853	2115
	Naiset	6064	6915
	Yhteensä	2973	3378
Turun ja Porin	Miehet	2138	2316
	Naiset	9188	9413
	Yhteensä	3631	3804
Ahvenanmaa	Miehet	2178	2289
	Naiset	9141	-
	Yhteensä	3571	4714
Hämeen	Miehet	1946	2008
	Naiset	7752	8850
	Yhteensä	3236	3165
Kymen	Miehet	1773	1873
	Naiset	8130	8850
	Yhteensä	2950	3165
Mikkelin	Miehet	1538	1799
	Naiset	8929	6667
	Yhteensä	2681	2882
Pohjois-Karjalan	Miehet	1786	1704
	Naiset	10417	11111
	Yhteensä	3067	2959
Kuopion	Miehet	1567	1582
	Naiset	6944	8000
	Yhteensä	2611	2703
Keski-Suomen	Miehet	2049	1876
	Naiset	10638	7812
	Yhteensä	3509	3077
Vaasan	Miehet	2500	2778
	Naiset	12500	11765
	Yhteensä	4274	4587
Oulun	Miehet	1664	1721
	Naiset	8130	9901
	Yhteensä	2778	2950
Lapin	Miehet	1513	1541
	Naiset	8547	6944
	Yhteensä	2564	2513

Luettelosta käy ilmi, että yhtä itsemurhaa kohden henkilöitä tarvittiin vähiten Lapin läänissä (2500), miesten osalta samoin Lapin läänissä (1500) ja naisten osalta Uudenmaan läänissä (6500). Eniten henkilöitä tarvittiin yhtä itsemurhaa kohden Vaasan läänissä (4400) sekä miesten (2600) että naisten (12 000) osalta.

Seuraavassa kahdessa liitetaulukossa (esim. Uusimaa 1.4 ja 1.5) on esitetty itsemurhakuolleisuus molempina viisivuotiskausina nuorilla ja nuorilla aikuisilla eli 15-34 -vuotiaille. Vastaavasti 35-vuotta täyttäneiden itsemurhakuolleisuus on esitetty kahdessa seuraavassa liitetaulukossa (esim. Uusimaa 1.6 ja 1.7). Tämä jako on tehty siksi, että parin viime vuosikymmenen aikana itsemurhakuolleisuuden kehitys on ollut sen suuntaista, että edellisessä ikäryhmässä itsemurhakuolleisuus on voimakkaasti lisääntynyt, etenkin miehillä. Sen sijaan vanhemman ikäryhmän itsemurhakuolleisuudessa on tapahtunut laskua. Aikaisemmin esitetyt varaukset pienten kuntien osalta on erityisesti huomioitava 15-34-vuotiaiden osalta. Tämä väestöryhmä muodostaa koko maassa alle 800 000 henkilön ryhmän, eli kunnittain on kysymys 8-10%:sta tässä aineistossa. Pienet luvut antavatkin mahdollisuuden tarkastella nuorten itsemurhia luotettavasti lähinnä lääneittäin sekä joissakin suurimmissa kunnissa.

3. TULOKSET

3.1. UUDENMAAN LÄÄNI

3.1.1. Yleistä

Uudenmaan lääni on maapinta-alaltaan 9 898 neliökilometriä ja lääni on alueeltaan Suomen pienin. Asukkaita oli vuoden 1983 lopussa 1 162 871, kaupungeissa 951 512 ja muissa kunnissa 211 359. Asukasmäärältään ja asukastiheydeltään lääni on Suomen suurin. Vuonna 1984 asukastiheys oli 177 asukasta neliökilometrillä. Kaupunkien asukastiheys oli 465 ja muiden kuntien 27 asukasta neliökilometrillä. Uudenmaan lääniin kuuluu 14 kaupunkia ja 25 muuta kuntaa.

Läänin asukkaista oli vuoden 1983 lopussa 19% alle 15-vuotiaita koko maan luvun ollessa 20%. Lapsien osuus oli kaupungeissa 18% ja muissa kunnissa 21%. Myös 65-vuotta täyttäneiden osuus oli hieman pienempi (11%) kuin koko maassa keskimäärin (12%). Nuorten aikuisten ja työikäisen väestön osuus oli 70%, kun koko maan keskiarvo oli 68%. Vuoden 1983 aikana läänin muuttovoitto oli 6160 asukasta. Kaupunkeihin muutti 3486 ja muihin kuntiin 2674 asukasta.

Uudenmaan läänin asukkaista työskenteli vuonna 1980 maatalousammateissa 3%, kun koko maan keskiarvo oli 13%. Kuitenkin läänin muissa kuin kaupunkikunnissa väestöstä toimi 14% maatalousammateissa. Teollisuusammateissa työskenteli 29% ja palveluammateissa 67% vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 33% ja 52%. Ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 62%, kun vastaava luku oli koko maan osalta 58%.

Sosioekonomiselta asemaltaan läänin asukkaista oli vuonna 1980 työnantajia 4%, toimihenkilöitä 40%, työntekijöitä 28%, eläkeläisiä 16% ja opiskelijoita 7%. Toimihenkilöiden määrä ylitti selvästi koko maan keskiarvon, joka oli 28%. (Tilastokeskus, 1985.)

Läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poislukien, vuonna 1984 oli eläkeläisiä 9.9%, työkyvyttömiä 4.2% ja työttömiä 1.8%. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 10.6%, 6.2% ja 4.3%.

Läänissä oli v. 1984 työttömiä yhteensä n. 17 000 työttömyysasteen ollessa 2.7%. Seuraavana vuonna työttömyysaste kasvoi laskien 2.0%:iin vuonna 1985. Tuolloin työttömiä oli n. 13 000. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% v. 1981 ja 5.0% v. 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.1.2. Uudenmaan läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Uudenmaan läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-80 koko maan tasoa korkeampi, vuosina 1981-85 taas selvästi alhaisempi (Taulukko 1.1). Miesten itsemurhakuolleisuus oli koko ajan maan tasoa alhaisempi, naisten taas selvästi korkeampi. Itsemurhakuolleisuus oli kaupungeissa korkeampi kuin muissa kunnissa. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus laski jälkimmäisellä viisivuotisjaksolla koko maan tasoa enemmän. Vain muissa kuin kaupunkikunnissa asuvien naisten itsemurhakuolleisuus nousi. (Liitteet 1.1, 1.2, 1.3 ja 13.)

Taulukko 1.1: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Uudenmaan läänissä vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	55.0	47.1	-7.9
naiset	17.4	14.2	-3.2
yhteensä	34.5	29.8	-4.7
Muut kunnat			
miehet	48.0	44.4	-3.6
naiset	11.5	13.1	+1.6
yhteensä	30.7	27.3	-3.4
Lääni			
miehet	53.9	47.3	-6.6
naiset	16.5	14.5	-2.0
yhteensä	33.6	29.6	-4.0
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden, itsemurhakuolleisuus oli Uudenmaan läänissä ensimmäisenä viisivuotisjaksolla 26.9 keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden ja jälkimmäisenä 24.0. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 27.8 ja 27.7. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli koko ajan maan tasoon verrattuna alhaisempi, naisten taas korkeampi. Molempien osalta itsemurhakuolleisuus laski vuosina 1981-85. (Liitteet 1.4, 1.5 ja 14.)

Läänin 35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 39.0 vuosina 1976-80 ja 33.5 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Ikäryhmään kuuluvien miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-80 maan tasoa korkeampi, vuosina 1981-85 taas alhaisempi. (Liitteet 1.6, 1.7 ja 15.)

3.1.3. Uudenmaan läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 1.2 esitettyjen yli 5000 asukkaan kuntien itsemurhakuolleisuuden keskiarvo vuosina 1976-85 oli läänin keskiarvoa korkeampi. Karkkila, Loviisa, Helsinki, Hyvinkää, Porvoon maalaiskunta, Lohjan kunta ja Orimattila ylittivät molempina ajanjaksoina läänin ja koko maan itsemurhakuolleisuuden tason.

Taulukko 1.2: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Uudenmaan läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1975-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Karkkila	40.7	53.0	+12.8
Loviisa	52.3	34.1	-18.2
Helsinki	37.7	34.5	-3.8
Hyvinkää	37.9	34.2	-3.7
Tammisaari	32.1	37.3	+5.2
Kerava	41.0	26.4	-14.6
Muut kunnat			
Porvoon mlk	41.5	38.0	-3.5
Lohjan kunta	35.3	32.5	-2.8
Orimattila	35.9	31.5	-4.4
Tuusula	31.4	32.9	+1.5
Nurmijärvi	37.5	29.0	-8.5
Koko lääni	33.6	29.6	-4.0
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 läänin keskitasoa korkeampi Helsingissä ja Lohjan kunnassa. Lisäksi miesten itsemurhakuolleisuus oli läänin tasoa korkeampi Karkkilassa, Hyvinkäällä, Loviisassa, Tammisaarella, Orimattilassa, Keravalla ja Porvoon maalaiskunnassa. Naisten itsemurhakuolleisuus oli maan tason yläpuolella Kauniaisissa, Tammisaarella ja Nurmijärvellä. (Liitteet 1.2 ja 1.3.)

Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 Helsingissä läänin nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus oli Espoossa ja Hyvinkäällä läänin tason alapuolella mutta maan tason yläpuolella molempina viisivuotisjaksoina. (Liitteet 1.4 ja 1.5.)

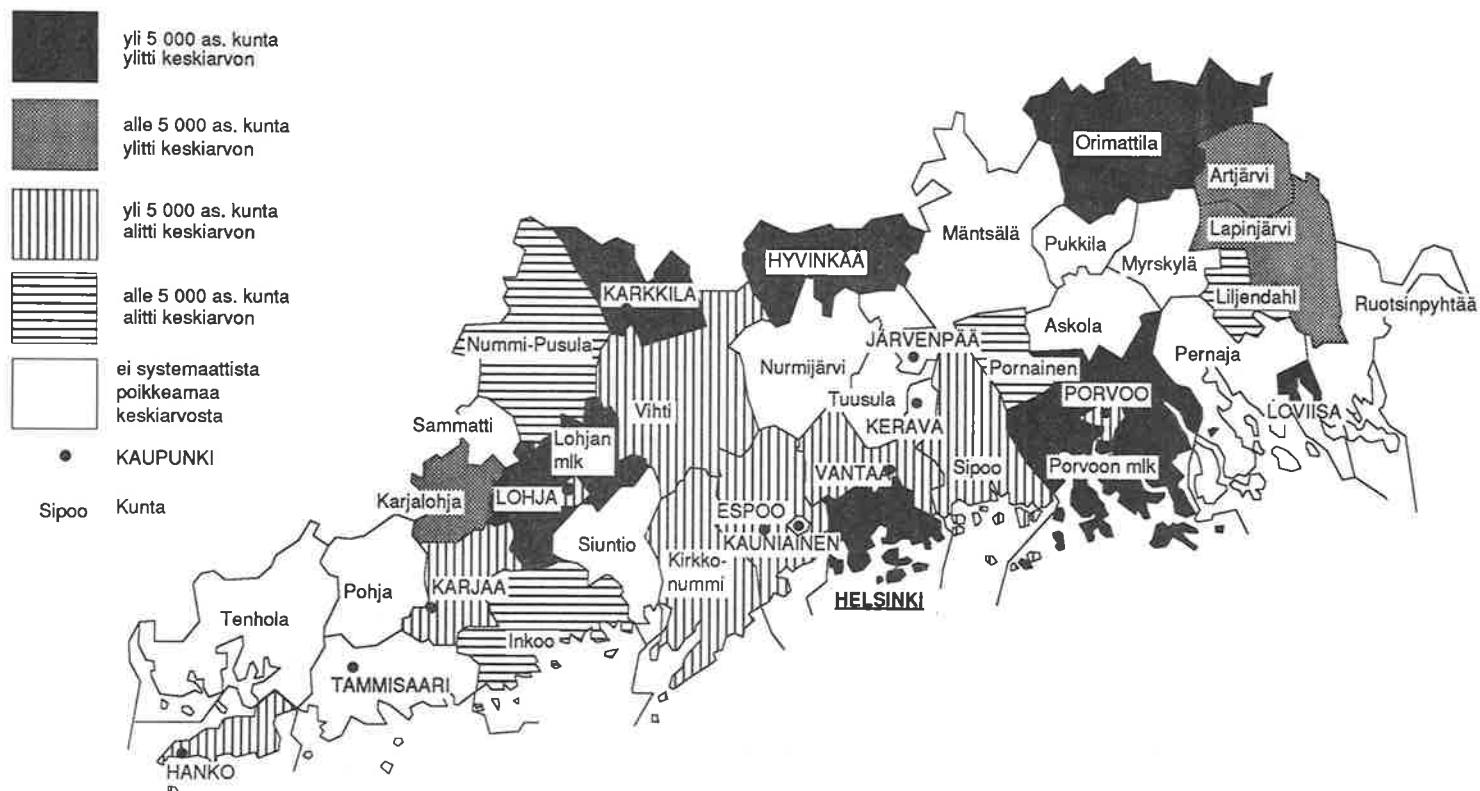
Taulukko 1.3: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Uudenmaan läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Porvoo	25.4	15.4	-10.0
Espoo	22.7	19.9	-2.8
Lohja	25.8	19.2	-6.6
Karjaa	24.6	23.7	-0.9
Kauniainen	33.8	17.0	-16.8
Vantaa	31.2	24.3	-6.9
Järvenpää	34.2	24.1	-10.1
Hanko	30.4	29.3	-1.1
Muut kunnat			
Kirkkonummi	13.5	19.9	+6.4
Sipoo	13.9	20.5	+6.6
Vihti	32.3	21.7	-10.6
Mäntsälä	36.9	19.0	-17.9
Koko lääni	33.6	29.6	-4.0
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

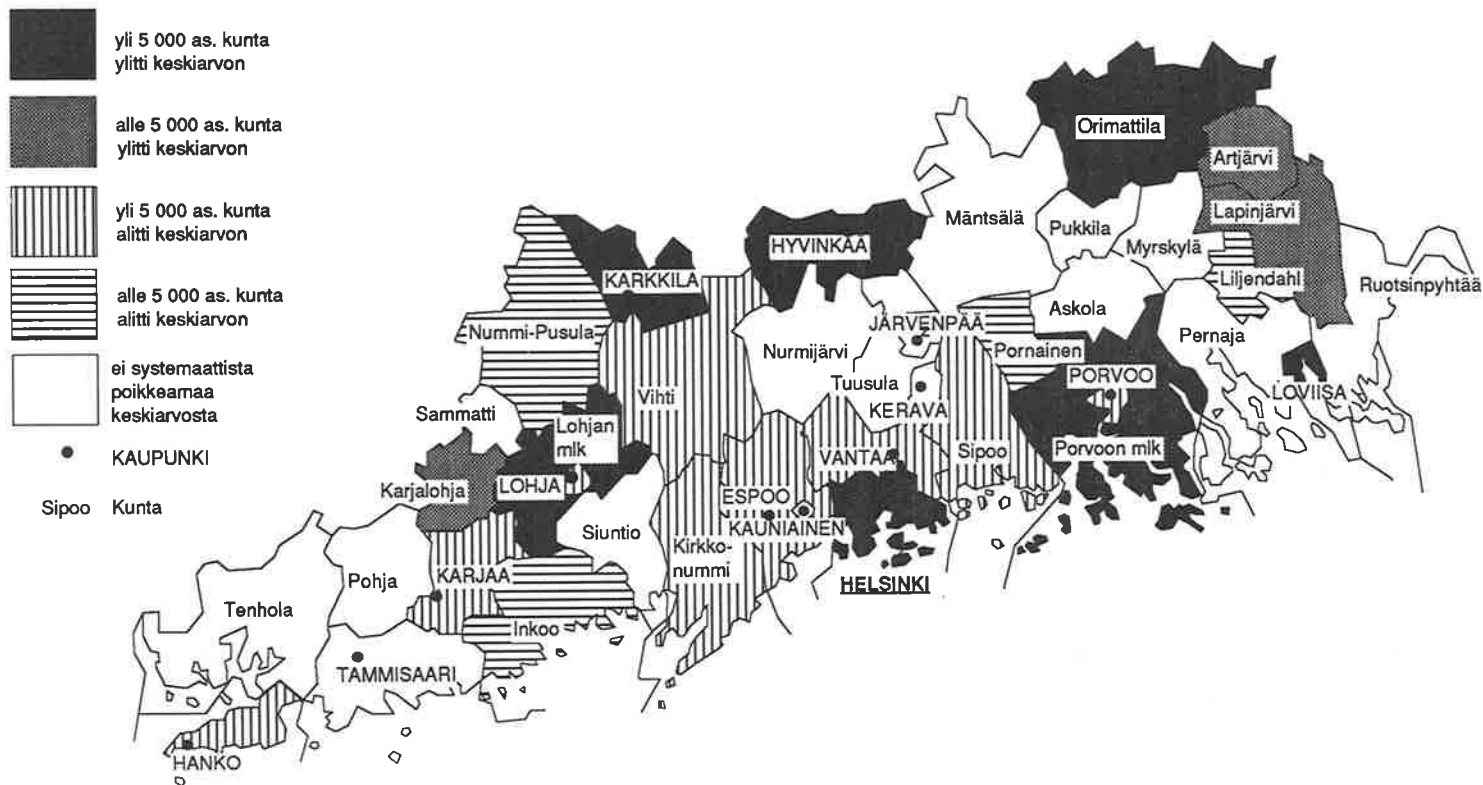
Helsingin ympäristökunnat Kauniaista lukuunottamatta muodostivat Uudenmaan läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen (Taulukko 1.3). Espoon, Vantaan, Sipoon, Keravan, Kirkkonummen ja Vihdin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan itsemurhakuolleisuuden keskiarvoa alhaisempi. Edellä mainitun alueen väestön yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 26.7 vuosina 1976-80 ja 22.2 vuosina 1981-85. Läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden alue jatkui edelleen Pornaisiin ja Mäntsälään. (Kuviot 1.1. ja 1.2.)

Uudenmaan läänissä on seitsemän kuntaa, joissa ruotsi on enemmistökielenä. Näiden kuntien väestön molempien viisivuotisjaksojen yhteiset itsemurhakuolleisuusluvut olivat läänin tasoa alhaisemmat. Karjaan, Tammisaaren, Inkon, Liljendahlin, Pernajan, Sipoon ja Tenholan yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 25.4 vuosina 1976-80 ja 24.5 vuosina 1981-85.

KUVIO 1.1. LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : UUDENMAAN LÄÄNI

KUVIO 1.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : UUDENMAAN LÄÄNI

3.1.4. Yhteenveto

Uudenmaan läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 33.6 keskväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 29.6 vuosina 1981-85. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 32.4 ja 31.2. Kymmenvuotisjakson keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli siten 31.6. Miesten itsemurhakuolleisuus oli 50.6 ja naisten 15.5. Vuodessa itsemurhia tehtiin keskimäärin 287, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 211 ja naisten 76. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus laski koko maan tavoin.

Uudenmaan läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli koko maahan nähden seitsemänneksi korkein. Naisten itsemurhakuolleisuudessa lääni oli kuitenkin ensimmäinen, miesten itsemurhakuolleisuudessa taas yhdessä Hämeen läänin kanssa kahdeksas.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 26.9 vuosina 1976-80 ja 24.0 vuosina 1981-85. Ikäluokan itsemurhakuolleisuus oli koko maahan nähden yhdeksänneksi korkein. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus oli kuitenkin maan korkein. 35-vuotta täyttäneiden ikäryhmässä itsemurhakuolleisuus laski 39.0:sta 33.5:een. Molemmissa ikäryhmissä itsemurhakuolleisuuden lasku oli sekä miesten että naisten osalta maan vastaavien ryhmien itsemurhakuolleisuuden laskua suurempi.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus ylitti molempina viisivuotisjaksoina sekä maan että läänin itsemurhakuolleisuuden tason, olivat Karkkila, Loviisa, Helsinki, Hyvinkää, Porvoon maalaiskunta, Lohjan kunta ja Orimattila.

Uudenmaan läänissä oli useita kuntia, joiden väestön itsemurhakuolleisuus oli koko ajan maan tasoa alhaisempi. Alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen muodostivat Espoo, Vantaa, Sipoo, Kerava, Kirkkonummi ja Vihti, joiden väestön itsemurhakuolleisuus alitti molempina viisivuotisjaksoina maan keskimääräisen itsemurhakuolleisuuden tason. Myös kunnissa, joissa enemmistökieli oli ruotsi, väestön yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli läänin ja koko maan tasoa selvästi alhaisempi.

Uudenmaan läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus laski sekä naisten että miesten osalta. Myös nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuus laski. Kuitenkin läänin koko naisväestön itsemurhakuolleisuus oli maan korkein miesten itsemurhakuolleisuuden ollessa maan keskitasoa alhaisempi.

3.2. TURUN JA PORIN LÄÄNI

3.2.1. Yleistä

Turun ja Porin lääni on maapinta-alaltaan 22 170 neliökilometriä ja se on alueeltaan maan neljänneksi suurin. Asukasluku oli vuoden 1983 lopussa 709 897 asukasta. Kaupungeissa asui 428 275 ja muissa kunnissa 281 622 asukasta. Asukasluku oli Uudenmaan läänin jälkeen maan toiseksi korkein. Asukastiheys oli maan neljänneksi suurin luvun ollessa 32 asukasta neliökilometrillä. Kaupungeissa asukastiheys oli 77 ja muissa kunnissa 17 asukasta neliökilometrillä. Lääniin kuuluu 16 kaupunkia ja 78 muuta kuntaa.

Läänin asukkaista oli vuoden 1983 lopussa 19% alle 15-vuotiaita koko maan luvun ollessa 20%. Lapsien osuus oli kaupunkikunnissa ja muissa kunnissa sama. Myös 15-64-vuotiaita oli lähes saman verran kuin koko maassa keskimäärin, luvun ollessa läänin osalta 67% ja vastaavasti koko maan osalta 68%. Tähän ikäryhmään kuuluvia oli kaupunkikunnissa 68% ja muissa kunnissa 66%. Sitä vastoin muissa kunnissa oli 65- vuotta täyttäneitä 15% vastaavan luvun ollessa kaupunkikunnissa 13%. Koko maassa 65-vuotta täyttäneitä oli 12%. Vuonna 1983 kaupunkien muuttotappio oli 1594 asukasta ja muiden kuntien muuttovoitto 1708 asukasta.

Läänin asukkaista työskenteli vuonna 1980 maatalousammateissa 12% koko maan luvun ollessa 13%. Teollisuusammateissa toimi 40% ja palveluammateissa 46% vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 33% ja 52%. Läänin ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 58%, mikä oli sama kuin koko maassa keskimäärin.

Sosioekonomiselta asemaltaan läänin asukkaista oli vuonna 1980 työnantajia 9%, toimihenkilöitä 26%, työntekijöitä 34%, eläkeläisiä 19% ja opiskelijoita 7%. Työntekijöitä ja eläkeläisiä oli hieman enemmän, toimihenkilöitä taas hieman vähemmän verrattuna koko maahan.

Turun ja Porin läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poislukien, vuonna 1984 oli eläkeläisiä 11.3%, työkyvyttömiä 5.5% ja työttömiä 4.3%. Vastaavat luvut koko maan osalta olivat 10.6%, 6.2% ja 4.3%. (Tilastokeskus, 1985.)

Läänin työttömyys oli 1980-luvun alkupuoliskolla vuotta 1983 lukuunottamatta koko ajan maan työttömyysasteen alapuolella. Läänin työttömyydessä tapahtui kuitenkin kasvua. Vuoden 1981 työttömyysaste oli 4.2%, jolloin työttöminä oli yhteensä n. 15 000 asukasta. Vuonna 1985 työttömyysaste oli 4.4% työttömien lukumäärän

ollessa n. 16 000. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% v. 1981 ja 5.0% v. 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.2.2. Turun ja Porin läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Turun ja Porin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli sekä miesten että naisten osalta vuosina 1976-85 selvästi koko maan itsemurhakuolleisuutta alhaisempi (Taulukko 2.1). Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli suurempi kaupungeissa kuin muissa kunnissa. Vuosina 1981-85 läänin itsemurhakuolleisuus laski, miesten enemmän kuin naisten ja kaupungeissa enemmän kuin muissa kunnissa. (Liitteet 2.1, 2.2, 2.3 ja 13.)

Taulukko 2.1: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Turun- ja Porin läänissä vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	50.0	44.9	-5.1
naiset	12.2	11.9	-0.3
yhteensä	29.8	27.0	-2.8
Muut kunnat			
miehet	35.5	36.2	+0.7
naiset	4.4	3.4	-1.0
yhteensä	22.7	22.5	-0.2
Lääni			
miehet	46.8	43.3	-3.5
naiset	11.0	10.8	-0.2
yhteensä	28.0	26.3	-1.7
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden, itsemurhakuolleisuus oli 21.1 keskväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 21.9 vuosina 1981-85. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 27.8 ja 27.7. Ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi, naisten taas laski. Vain naisten itsemurhakuolleisuus oli ensimmäisen kerran

mäisenä viisivuotisjaksona sama kuin koko maassa keskimäärin, muutoin sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuusluvut alittivat maan vastaavat luvut. (Liitteet 2.4, 2.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 32.7 vuosina 1976-80 ja 28.9 vuosina 1981-85. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Itsemurhakuolleisuus oli molempina viisivuotisjaksoina maan tasoa alhaisempi. (Liitteet 2.6, 2.7 ja 15.)

3.2.3. Turun ja Porin läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 2.2 mainittujen, yli 5000 asukkaan kuntien itsemurhakuolleisuuden vuosien 1976-85 keskiarvo oli läänin itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Parkano, Uusikaupunki, Huittinen, Salo, Turku, Halikko ja Laitila ylittivät läänin itsemurhakuolleisuuden tason molempina viisivuotisjaksoina. Vain Parkanon, Uudenkaupungin ja Halikon itsemurhakuolleisuus ylitti koko ajan myös koko maan tason.

Taulukko 2.2: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Turun ja Porin läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Parkano	61.8	39.8	-22.0
Uusikaupunki	35.0	46.7	+11.7
Huittinen	31.5	38.9	+7.4
Kokemäki	44.7	22.3	-22.4
Salo	38.4	26.7	-11.7
Harjavalta	26.5	36.5	+10.0
Turku	30.4	30.0	-0.4
Kankaanpää	38.9	20.4	-18.5
Muut kunnat			
Halikko	35.3	49.4	+14.1
Perniö	21.4	40.7	+19.3
Laitila	29.0	30.5	+1.5
Loimaan kunta	18.0	40.3	+22.3
Hämeenkyrö	23.7	31.6	+7.9
Koko lääni	28.0	26.3	-1.7
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli korkea suhteessa lääniin vuosina 1976-85 Uudessakaupungissa, Turussa ja Halikossa. Miesten itsemurhakuolleisuus oli läänin miesten itsemurhakuolleisuutta korkeampi Parkanossa, Huittisissa ja Laitilassa. (Liitteet 2.2 ja 2.3.)

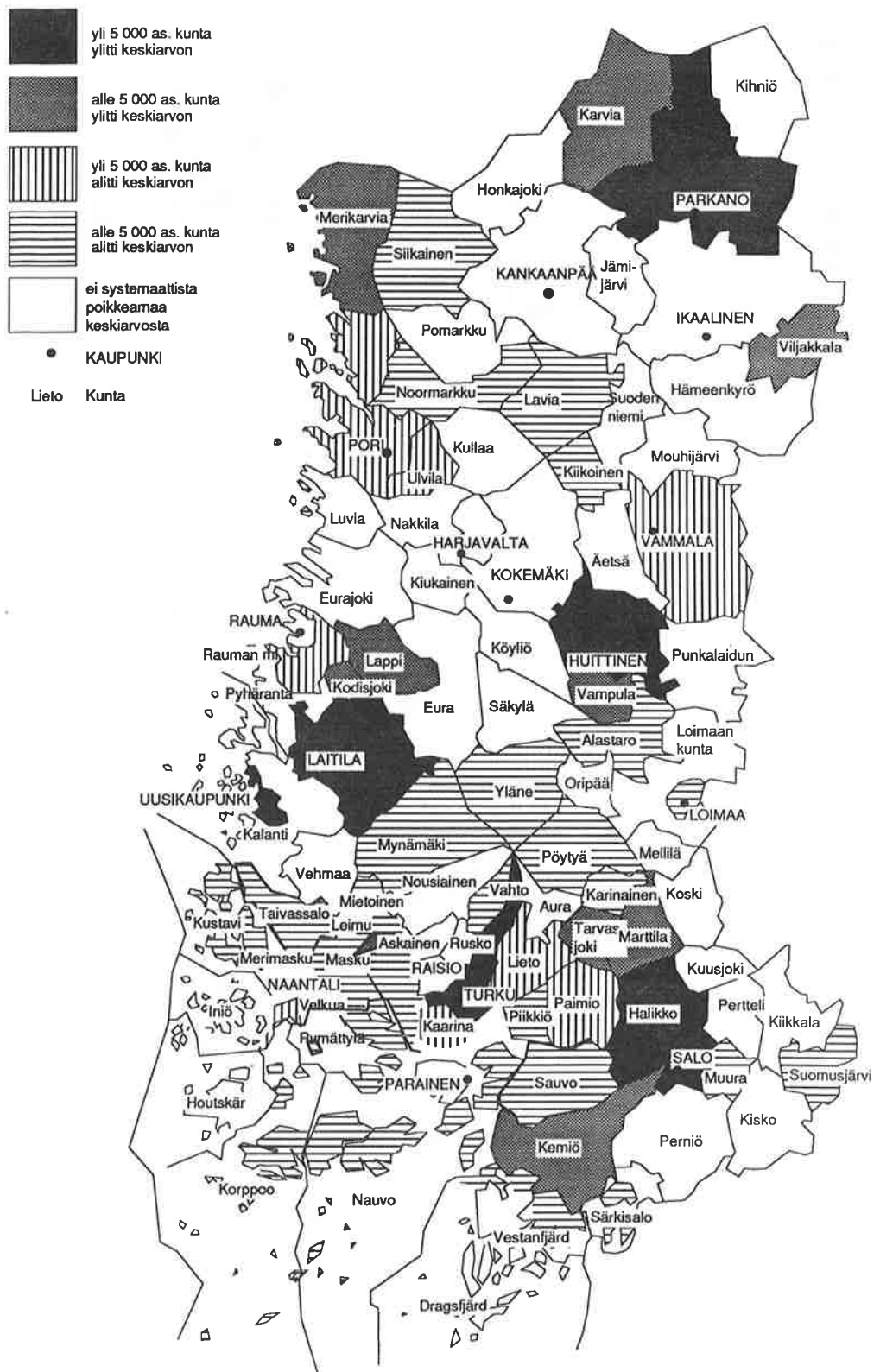
Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 läänin tasoa korkeampi Turussa. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus ylitti Turussa myös koko maan vastaavat arvot. (Liitteet 2.4 ja 2.5.)

Turun ja Porin läänissä ei ole yhtenäistä aluetta, missä 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus olisi vuosina 1976-85 ylittänyt maan itsemurhakuolleisuuden. Lääniin verrattuna itsemurhakuolleisuus oli kuitenkin korkea vuosina 1976-85 Salossa ja sen naapurikunnassa Halikossa, sekä Halikkoon rajautuvissa pienissä, alle 5000 asukkaan kunnissa Tarvasjoella, Marttilassa ja Kemiössä. Tämän alueen itsemurhakuolleisuus oli 38.9 vuosina 1976-80 ja 30.8 vuosina 1981-85. (Kuviot 2.1 ja 2.2.)

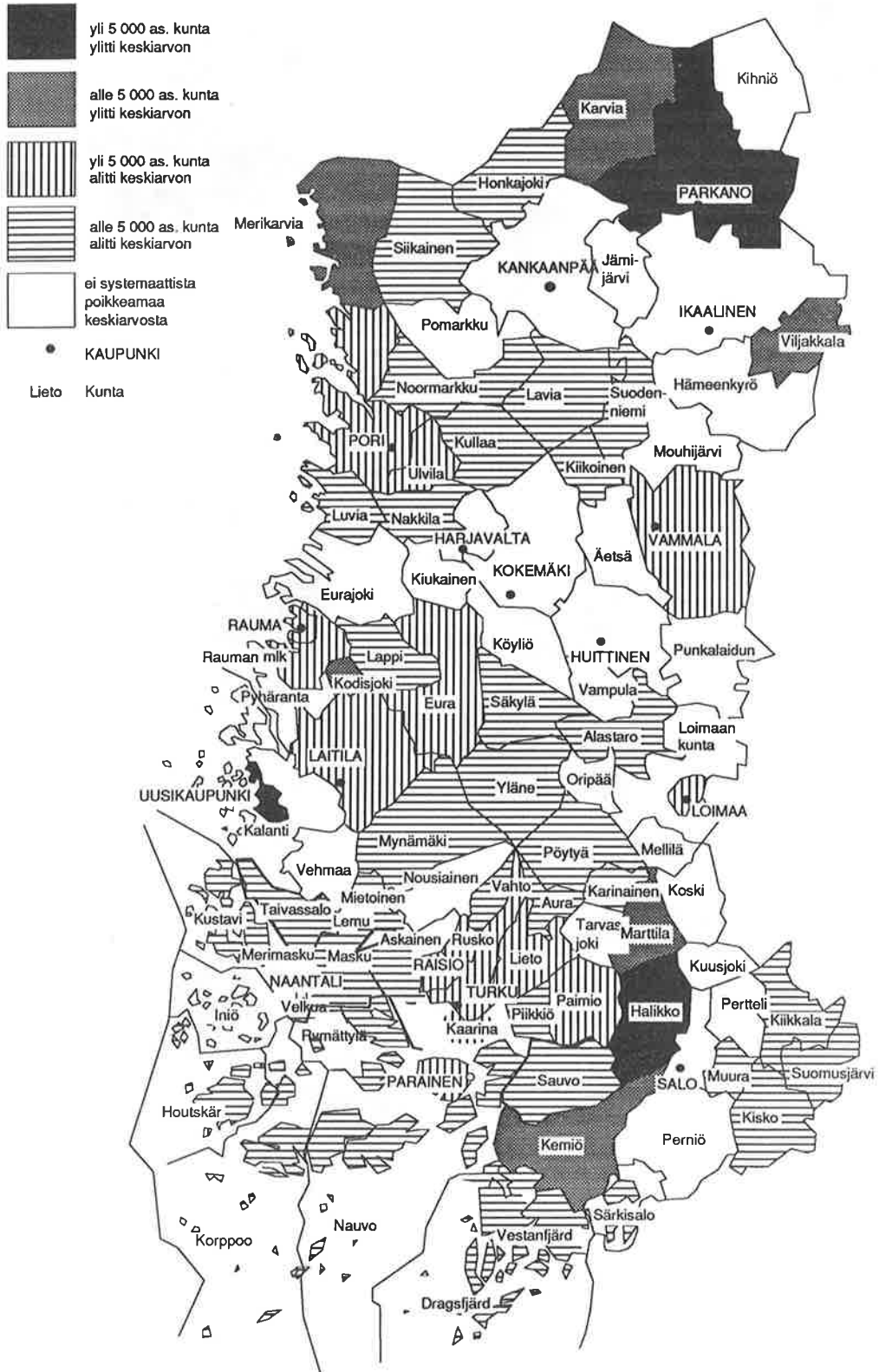
Taulukko 2.3: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Turun ja Porin läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Vammala	24.9	16.9	-8.0
Parainen	29.7	13.3	-16.4
Loimaa	22.8	21.4	-1.4
Naantali	34.1	13.5	-20.6
Pori	22.9	25.0	+2.1
Rauma	21.3	28.6	+7.3
Ikaalinen	32.8	17.8	-15.0
Raisio	31.1	20.3	-10.8
Muut kunnat			
Kaarina	8.1	18.9	+10.8
Ulvila	25.3	4.4	-20.7
Lieto	19.3	17.4	-1.9
Paimio	22.5	15.0	-7.5
Rauman mlk	16.5	21.4	+4.9
Eura	23.5	28.3	+4.8
Nakkila	25.2	27.9	+2.7
Koko lääni	28.0	26.3	-1.7
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

KUVIO 2.1. LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : TURUN JA PORIN LÄÄNI

KUVIO 2.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-1985 : TURUN JA PORIN LÄÄNI

Taulukossa 2.3 mainittujen kuntien väestön vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin tasoa alhaisempi. (Liitteet 2.2 ja 2.3.)

Turun ja Porin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön alhaisen, maan itsemurhakuolleisuuden koko kymmenvuotisjakson alittava alue sijoittui Rauman ja Turun väliin, ulottuen kohti Loimaata, ja käsittäen myös Turun saariston pienet kunnat. Alueella on useita sekä yli että alle 5000 asukkaan kuntia, joissa itsemurhakuolleisuus oli erittäin alhainen. Poikkeuksena oli korkean itsemurhakuolleisuuden Uusikaupunki. Lisäksi osassa kunnista itsemurhakuolleisuus vaihteli sekä maan että läänin keskiarvon molemmin puolin. (Kuviot 2.1 ja 2.2.)

Turun ja Porin läänissä on viisi kuntaa, joissa enemmistökielenä on ruotsi, ja kolme kuntaa, joissa ainoana kielenä on ruotsi. Näiden kuntien yhteinen itsemurhakuolleisuus oli molempina viisivuotisjaksoina läänin tasoa alhaisempi. Paraisten, Kemiön, Korppoon, Nauvon, Dragsfjärdin, Houtskarın, Iniön ja Västansfjärdin yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 25.8 vuosina 1976-80 ja 15.4 vuosina 1981-85.

3.2.4. Yhteenveto

Turun ja Porin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 28.0 keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 26.3 vuosina 1981-85. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 32.4 ja 31.2. Läänin keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli 27.2 vuosina 1976-85 luvun ollessa miesten osalta 45.1 ja naisten osalta 10.9. Vuodessa itsemurhia tehtiin keskimäärin 153, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 121 ja naisten 32. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus laski vuosina 1981-85 koko maan tavoin.

Turun ja Porin läänin väestön itsemurhakuolleisuus oli muuhun maahan nähden alhainen läänin sijoituessa kymmenenneksi. Lääni oli miesten itsemurhakuolleisuudessa kymmenentenä, naisten yhdeksäntenä.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli ensimmäisenä viisivuotisjaksona 21.1 ja jälkimmäisenä 21.9. Lääni oli nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuudessa, sekä miesten että naisten osalta, koko maahan nähden kymmenentenä. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus laski, miesten taas nousi. 35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus laski 32.7:stä 28.9:een laskun tapahtuessa lähinnä miesten osalta.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1976-85 koko maan itsemurhakuolleisuuden tason, olivat läänin pohjoisosassa sijaitseva Parkano, Salon naapurikunta Halikko ja Uusikaupunki. Näiden lisäksi Turun, Salon, Laitilan ja Huittisten väestön itsemurhakuolleisuus oli koko ajan läänin tasoa korkeampi, Turun ja Laitilan väestön itsemurhakuolleisuuden ollessa kuitenkin koko maan tasoa alhaisempi. Ainoan alueen, missä väestön itsemurhakuolleisuus oli läänin tasoa korkeampi muodostivat Salo ja Halikko yhdessä alle 5000 asukkaan Tarvasjoen, Marttilan ja Kemiön kanssa.

Itsemurhakuolleisuus oli maan tasoa alhaisempi vuosina 1976-85 Porissa ja sen naapurikunnassa Ulvilassa, sekä Vammalassa, Rauman maalaiskunnassa, Loimaalla ja Turun lähellä sijaitsevissa Paimiossa ja Kaarinassa. Lisäksi koko maan itsemurhakuolleisuusluvut alittuivat edellä mainittujen Turun ja Laitilan ohella Raumalla, Eurassa, Raisiossa, Liedossa ja Paraisissa.

Siten Turun ja Porin läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueet olivat Pori ympäristöineen, mukaanlukien useita alle 5000 asukkaan kuntia, sekä alue Raumasta Turkuun lukuunottamatta Uuttakaupunkia. Alue ulottui kohti Loimaata käsittäen useita alle 5000 asukkaan pikkukuntia. Alhainen itsemurhakuolleisuus oli myös kunnissa, joissa joko enemmistökielenä tai ainoana kielenä oli ruotsi.

Turun ja Porin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli koko maahan nähden alhainen. Vain Vaasan läänissä ja Ahvenanmaalla itsemurhakuolleisuus oli Turun ja Porin lääninä alhaisempi. Lisäksi itsemurhakuolleisuus laski. Vain 15-34-vuotiaiden miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi. Heidänkin osaltaan itsemurhakuolleisuus pysyi kuitenkin maan tasoa alhaisempana.

3.3. AHVENANMAA

3.3.1. Yleistä

Ahvenanmaa on maa-alueeltaan 1481 neliökilometriä. Vuonna 1980 Ahvenanmaan asukasluku oli 22 604 asukasta. Ruotsinkielisten osuus oli 93.3%. Ahvenanmaahan kuuluu yksi kaupunki ja 16 muuta kuntaa.

Vuonna 1975 väestöstä sai toimeentulon maa- ja metsätaloudesta 18%, teollisuus ja rakennustoiminnasta 20%, kauppa- ja liikennealalta 31% ja palveluiden tuottamisesta 30%.

Ahvenanmaan työttömyysaste on maan alhaisin. Vuonna 1981 työttömyysaste oli 0.4% ja vuonna 1985 2.0%. Vastaavasti koko maan työttömyysasteet olivat kyseisinä vuosina 4.9% ja 5.0%. (Tilastokeskus, 1988.)

3.3.2. Ahvenanmaan itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

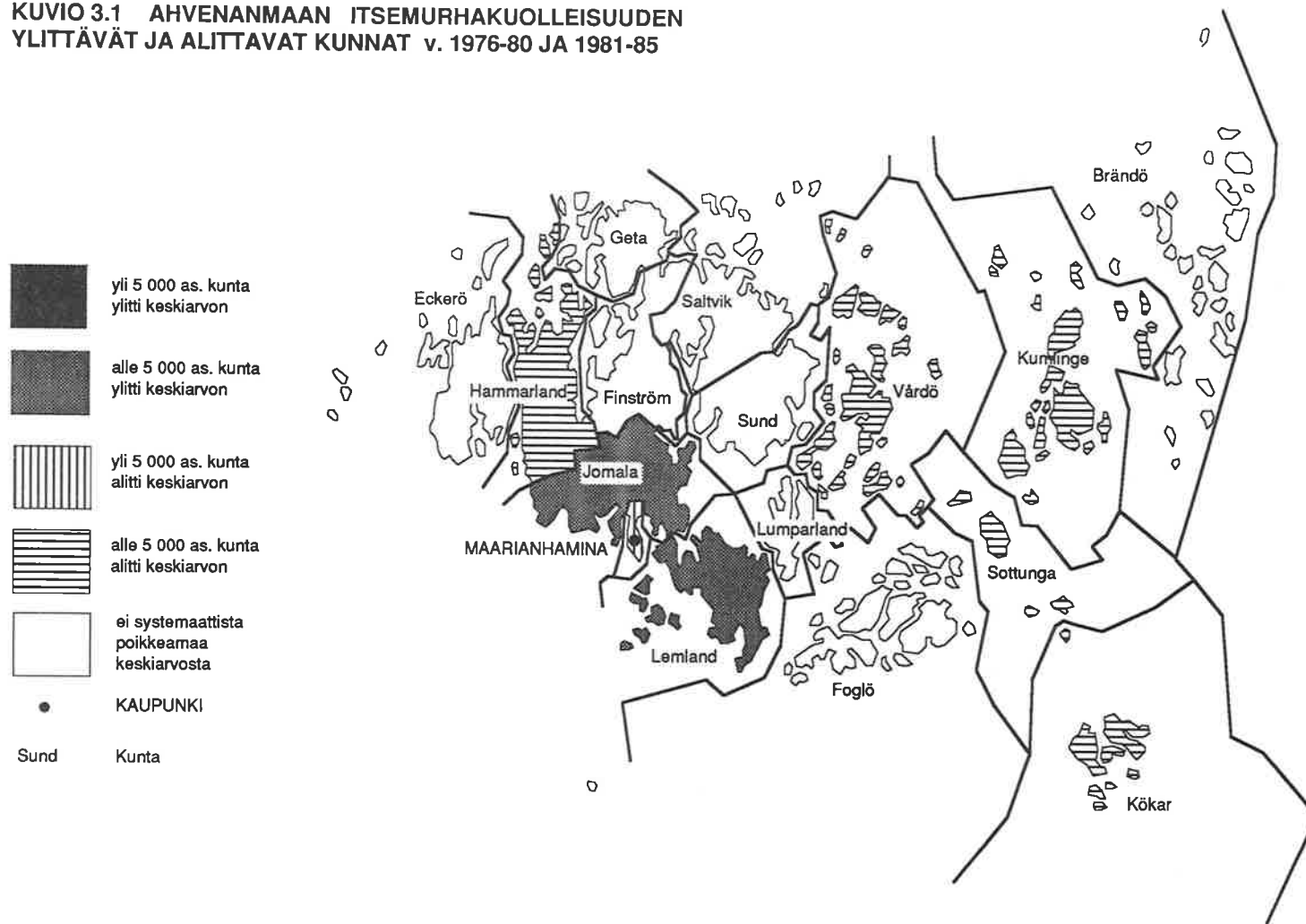
Ahvenanmaan 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 26.9 keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80. Miesten itsemurhakuolleisuus oli 43.6 ja naisten 10.9. Vuosina 1981-85 itsemurhakuolleisuus laski 23.3:een luvun ollessa miesten osalta 43.7 ja naisten 4.1. Kuvioissa 3.1 ja 3.2 on esitetty Ahvenanmaan itsemurhakuolleisuudeltaan korkeat ja alhaiset kunnat suhteessa maakunnan ja koko maan molempien viisivuotisjaksojen itsemurhakuolleisuuden keskiarvoon.

15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli Maarianhaminassa ensimmäisellä viisivuotisjaksolla 24.1 ja jälkimmäisellä 22.7. Vastaavasti muiden kuntien väestön yhteiset itsemurhakuolleisuusluvut olivat 19.3 ja 9.2. (Liitteet 3.1, 3.2, 3.3 ja 13.)

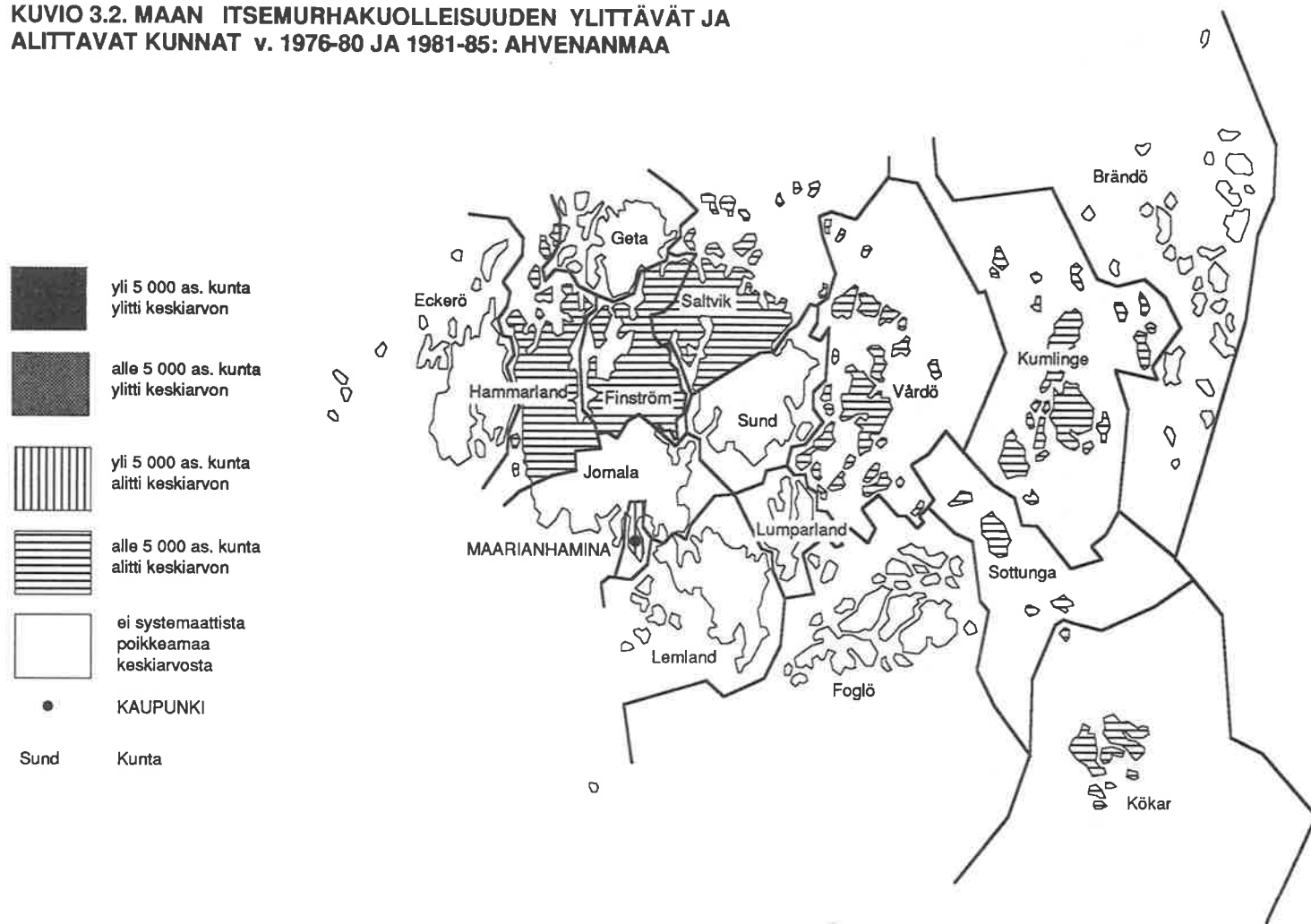
Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden, itsemurhakuolleisuus oli 11.3 vuosina 1976-80 ja 8.5 vuosina 1981-85. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 27.8 ja 27.7. Viisivuotisjaksojen virallisissa tilastoissa ei ollut lainkaan nuorten naisten tekemiä itsemurhia. (Liitteet 3.4, 3.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 37.1 vuosina 1976-80 ja 32.2 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Naisten itsemurhakuolleisuus laski, kun taas miesten itsemurhakuolleisuus nousi jonkin verran. Koko maahan verrattuna ikäluokkaan kuuluvien naisten itsemur-

**KUVIO 3.1 AHVENANMAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN
YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85**

KUVIO 3.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85: AHVENANMAA

hakuolleisuus oli vuosina 1976-80 korkea. Miesten itsemurhakuolleisuus taas oli vuosina 1981-85 koko maan samaan ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuutta korkeampi. (Liitteet 3.6, 3.7 ja 15.)

3.3.2. Yhteenveto

Ahvenanmaan 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 26.9 keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 23.3 vuosina 1981-85. Kymmenvuotisjakson keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli 25.1 luvun ollessa miesten osalta 43.7 ja naisten osalta 7.5. Vuodessa tehtiin keskimäärin viisi itsemurhaa, joista miesten tekemiä oli neljä ja naisten yksi.

Koko 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus laski. Itsemurhakuolleisuuden lasku oli huomattavin 35-vuotta täyttäneiden naisten osalta. Itsemurhakuolleisuus oli Maarianhaminassa koko ajanjakson korkeampi kuin muissa kunnissa.

Ahvenanmaan 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli koko maahan verrattuna toiseksi alhaisin. Naisten itsemurhakuolleisuus oli kuitenkin Ahvenanmaalla Suomen pienin. Samoin nuoren ikäluokan, 15-34 vuotiaiden, itsemurhakuolleisuus oli sekä nuorten miesten että naisten osalta maan alhaisin.

3.4. HÄMEEN LÄÄNI

3.4.1. Yleistä

Hämeen lääni on maapinta-alaltaan 17 010 neliökilometriä, ja se on alueeltaan maan kuudenneksi suurin. Läänin asukasluku oli vuoden 1983 lopussa 672 096 asukasta. Kaupungeissa asui 420 689 ja muissa kunnissa 251 407 asukasta. Asukasluku oli Uudenmaan läänin ja Turun ja Porin läänin jälkeen maan korkein. Läänin asukastiheys oli 40 asukasta neliökilometrillä asukastiheyden ollessa kaupungeissa 139 ja muissa kunnissa 18. Asukastiheys oli Uudenmaan läänin jälkeen maan toiseksi korkein. Hämeen lääniin kuuluu kymmenen kaupunkia ja 39 muuta kuntaa.

Läänin asukkaista oli vuoden 1983 lopussa 19% alle 15-vuotiaita koko maan luvun ollessa 20%. Sitä vastoin 65-vuotta täyttäneitä oli 13% koko maan keskimääräisen luvun ollessa 12%. Nuoria ja työikäisiä, eli 15-64 -vuotiaita, oli 68%, mikä on saman verran kuin koko maassa keskimäärin. Nuoria ja työikäisiä oli kaupunkikunnissa 69% ja muissa kunnissa 67%. Vastaavasti lapsia ja 65-vuotta täyttäneitä oli muissa kunnissa hieman enemmän kuin kaupunkikunnissa. Vuonna 1983 kaupunkien muuttotappio oli 842 asukasta, kun taas muiden kuntien muuttovoitto oli 2017 asukasta.

Läänin asukkaista työskenteli vuonna 1980 maatalousammateissa 9% koko maan luvun ollessa 13%. Teollisuusammateissa työskenteli 43% ja palveluammateissa 46% vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 33% ja 52%. Koko ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 58%, mikä oli sama kuin koko maassa keskimäärin.

Sosioekonomiselta asemaltaan läänin asukkaista oli vuonna 1980 työnantajia 7%, toimihenkilöitä 26%, työntekijöitä 35%, eläkeläisiä 19% ja opiskelijoita 7%. Koko maahan verrattuna sekä työnantajia että toimihenkilöitä oli muutama prosentti vähemmän. Sitä vastoin työntekijöitä oli 3% enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Opiskelijoiden osuus vastasi koko maata. Eläkeläisiä oli prosentin verran enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Hämeen läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poissulkien, vuonna 1984 eläkeläisiä oli 11.6%, työkyvyttömiä 6.3% ja työttömiä 4.7%. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 10.6%, 6.2% ja 4.3%. (Tilastokeskus,1985.)

1980-luvun alkupuoliskolla Hämeen läänin työttömyys kasvoi. Vuonna 1981 työttömyysaste oli 4.3% jolloin työttömiä oli yhteensä n. 15 000. Vuonna 1985 työttö-

myysaste oli 5.0% työttömien lukumäärän ollessa n. 18 000. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% v. 1981 ja 5.0% v. 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.4.2. Hämeen läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Hämeen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 koko maan itsemurhakuolleisuutta alhaisempi (Taulukko 4.1). Miesten itsemurhakuolleisuus oli maan tasoa alhaisempi, naisten taas maan tasoa korkeampi. Naisten itsemurhakuolleisuus oli korkeampi kaupungeissa kuin muissa kunnissa, miesten suhteen tilanne oli päinvastainen. Itsemurhakuolleisuus laski, miesten enemmän kuin naisten ja muissa kuin kaupunkikunnissa enemmän kuin kaupungeissa. (Liitteet 4.1, 4.2, 4.3 ja 13.)

Taulukko 4.1: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Hämeen läänissä vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	51.8	48.1	-3.7
naiset	13.8	13.5	-0.3
yhteensä	30.9	30.3	-0.6
Muut kunnat			
miehet	52.8	48.9	-3.9
naiset	9.0	8.7	-0.3
yhteensä	30.3	27.8	-2.5
Lääni			
miehet	51.4	49.8	-1.6
naiset	12.9	12.7	-0.2
yhteensä	30.9	30.2	-0.7
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden, itsemurhakuolleisuus oli 25.8 keskväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 25.4 vuosina 1981-85. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 27.8 ja 27.7. Vuosina 1976-85 nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli koko maahan verrattuna alhaisempi, nuorten naisten taas

korkeampi. (Liitteet 4.4, 4.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 34.6 vuosina 1976-80 ja 33.1 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Ikäluokkaan kuuluvien naisten itsemurhakuolleisuus oli molempina viisivuotisjaksoina koko maata korkeampi, miesten itsemurhakuolleisuuden ollessa maan tasoa alhaisempi. (Liitteet 4.6, 4.7 ja 15.)

3.4.3. Hämeen läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 4.2 mainittujen, yli 5000 asukkaan kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Janakkalassa, Lopella ja Orivedellä itsemurhakuolleisuus laski alle läänin. Muissa kunnissa itsemurhakuolleisuus oli molempina viisivuotisjaksoina läänin tasoa korkeampi. Koko maan itsemurhakuolleisuuden ylittäviä kuntia olivat läänin pohjoisosassa sijaitsevat Virrat ja Vilppula, Lahden ympäristökunnat Asikkala, Hollola ja Nastola sekä Somero ja Hausjärvi.

Taulukko 4.2: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Hämeen läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Virrat	51.0	35.6	-15.4
Mänttä	32.3	40.4	+8.1
Hämeenlinna	31.5	33.0	+1.5
Tampere	31.6	32.4	+1.8
Lahti	32.1	30.6	-1.5
Muut kunnat			
Vilppula	38.9	42.3	+3.4
Somero	36.7	42.5	+5.8
Hausjärvi	33.7	40.9	+7.2
Hollola	40.9	32.8	-8.1
Asikkala	34.2	38.4	+4.2
Nastola	37.9	31.4	-6.5
Janakkala	36.5	23.0	-13.5
Loppi	40.1	25.3	-14.8
Orivesi	41.4	21.5	-19.9
Koko lääni	30.9	30.2	-0.7
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten itsemurhakuolleisuus oli lääniin nähden korkea vuosina 1976-85 Mäntässä, Virroilla, Hämeenlinnassa, Vilppulassa, Somerolla ja Hausjärvellä. Naisten itsemurhakuolleisuus oli korkea Tampereella, Lahdessa, Asikkalassa ja Nastolassa. (Liitteet 4.2 ja 4.3.)

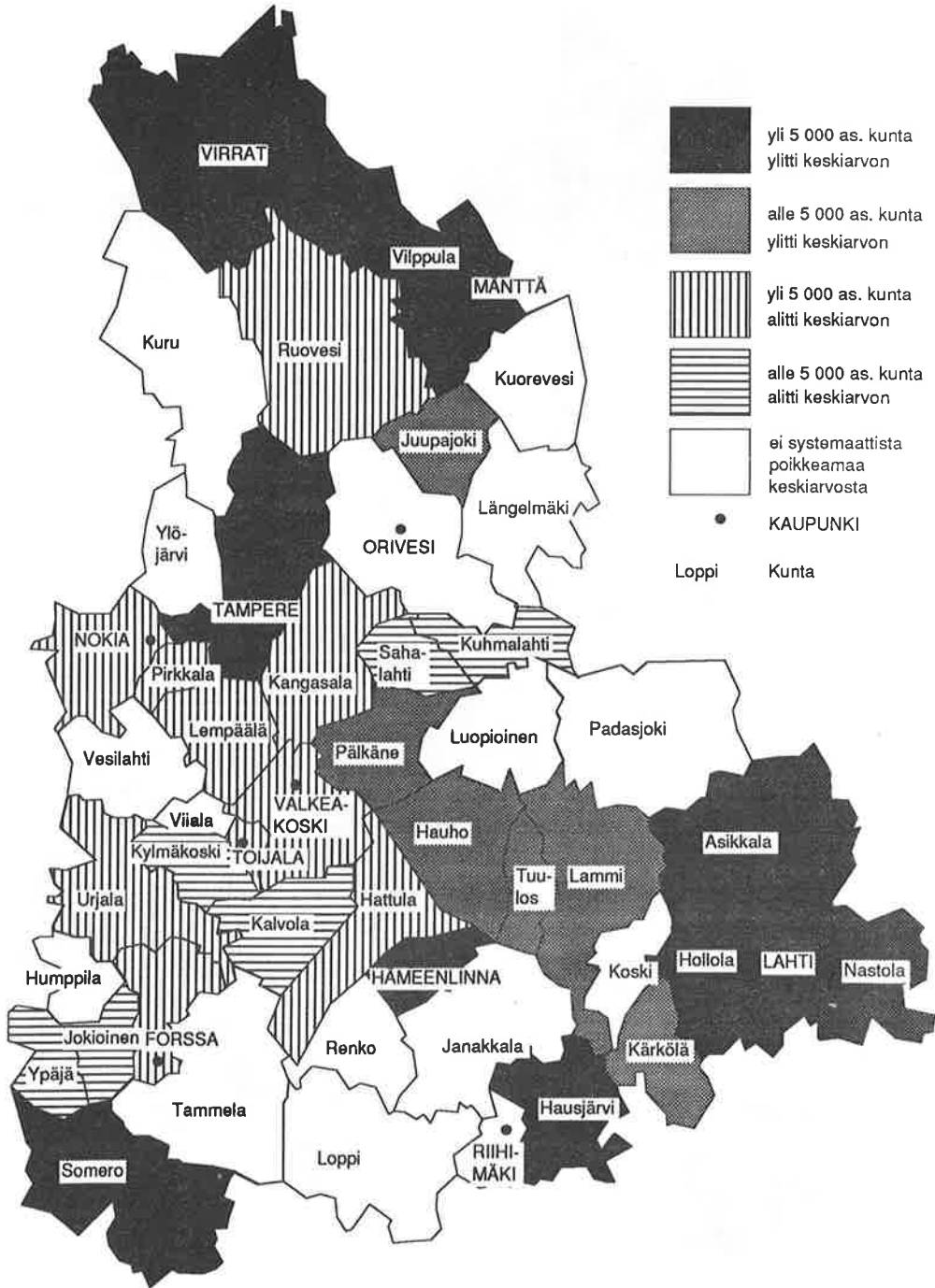
Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten itsemurhakuolleisuus oli Tampereella ja Hämeenlinnassa läänin tasoa korkeampi, joista Hämeenlinnassa nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli myös maan tasoa korkeampi. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus oli Tampereella sekä lääniin että maahan nähden korkea. (Liitteet 4.4 ja 4.5.)

Hämeen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön koko maahan nähden korkean itsemurhakuolleisuuden alueet sijaitsivat läänin pohjois- ja itäosissa. Läänin pohjoisrajan kuntien Virtojen, Vilppulan ja Mäntän ensimmäisen viisivuotisjakson yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 40.6 ja jälkimmäisen 40.0. Kunnat rajautuvat Vaasan ja Keski-Suomen läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kuntiin. Toinen maahan nähden korkean itsemurhakuolleisuuden alue käsitti Lahden ympäristökunnat jatkuen Riihimäen naapurikuntaan Hausjärvelle. Nastolan, Asikkalan, Hollolan, Kärkölän ja Hausjärven yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 39.3 vuosina 1976-80 ja 34.1 vuosina 1981-85. (Kuviot 4.1 ja 4.2.)

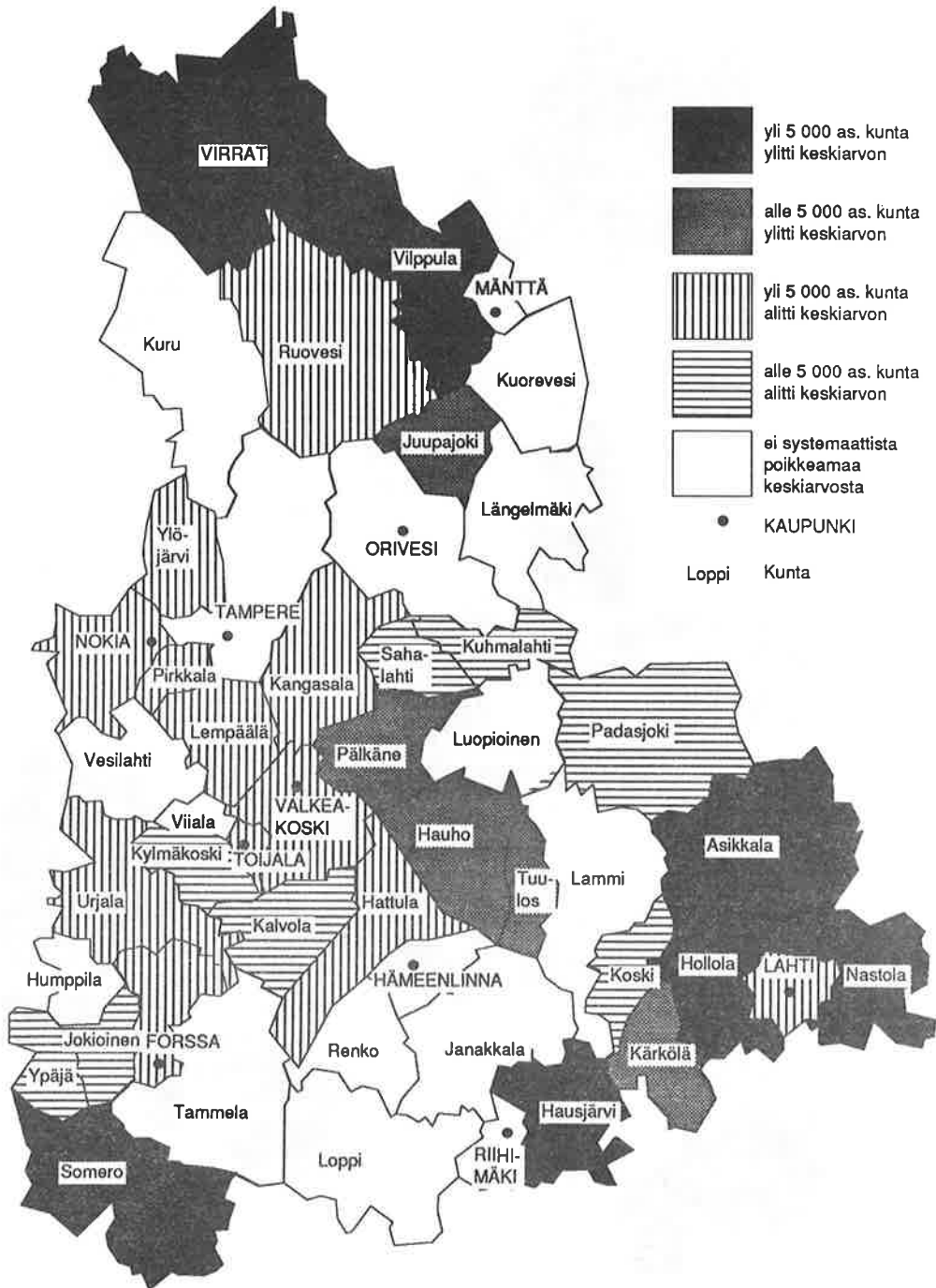
Taulukko 4.3: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Hämeen läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Toijala	12.6	18.4	+5.8
Valkeakoski	21.5	22.1	+0.6
Forssa	21.5	27.7	+6.2
Nokia	30.1	22.9	-7.2
Riihimäki	34.4	24.3	-10.1
Muut kunnat			
Ruovesi	14.6	18.6	+4.0
Pirkkala	17.5	23.0	+5.5
Kangasala	20.2	22.4	+2.2
Lempäälä	24.9	23.2	-1.7
Hattula	26.4	16.3	-10.1
Ylöjärvi	23.8	30.8	+7.0
Urjala	28.8	26.4	-2.4
Koko lääni	30.9	30.2	-0.7
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

KUVIO 4.1. LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : HÄMEEN LÄÄNI

KUVIO 4.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-1985 : HÄMEEN LÄÄNI

Taulukossa 4.3 mainittujen kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo alitti läänin tason. Itsemurhakuolleisuus oli kuitenkin Riihimäellä vuosina 1976-80 läänin ja koko maan tasoa korkeampi. Vuosina 1981-85 itsemurhakuolleisuus oli Ylöjärvellä hieman läänin tason yläpuolella.

Hämeen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön alhaisen itsemurhakuolleisuuden alue sijaitsi läänin länsiosassa, missä vain Tampereen itsemurhakuolleisuus ylitti läänin itsemurhakuolleisuuden tason. Kuitenkin myös Tampereella itsemurhakuolleisuus oli maan tasoa alhaisempi vuosina 1976-80. (Kuviot 4.1 ja 4.2.)

3.4.4. Yhteenveto

Hämeen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 30.9 keskiarvo 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 30.2 vuosina 1981-85. Kymmenvuotisjakson keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli 30.6 luvun ollessa miesten osalta 50.6 ja naisten osalta 12.8. Vuodessa tehtiin keskimäärin 164 itsemurhaa, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 128 ja naisten 36. Vuosina 1981-85 sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus laski koko maan tavoin.

Läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 koko maan itsemurhakuolleisuuden alapuolella läänin sijoituessa koko maahan nähden kahdeksanneksi. Miesten itsemurhakuolleisuus oli Uudenmaan läänin tavoin koko maahan nähden kahdeksanneksi korkein. Naisten itsemurhakuolleisuus oli koko maan tasoa korkeampi läänin ollessa maahan nähden viidentenä.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 25.8 vuosina 1976-80 ja 25.4 vuosina 1981-85. Lääni oli koko maahan nähden kahdeksantena. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus oli kuitenkin Mikkelin läänin tavoin neljänneksi korkein. Ikäryhmän itsemurhakuolleisuus pysyi lähes samana koko kymmenvuotisjakson.

Nuorta ikäryhmää suurempi itsemurhakuolleisuuden lasku tapahtui 35-vuotta täyttäneiden osalta itsemurhakuolleisuuden laskiessa 34.6:sta 33.1:een. 35-vuotta täyttäneiden itsemurhakuolleisuus laski miesten ja naisten osalta, kun taas nuoreen ikäluokkaan kuuluvien naisten itsemurhakuolleisuudessa tapahtui koko maan tavoin lievää nousua.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1975-85 koko maan itsemurhakuolleisuuden, olivat läänin reuna-alueiden kuntia. Yhtenäisen alueen muodostivat Lahden ympäristökunnat Asikkala, Nastola ja

Hollola, sekä Hausjärvi ja alle 5000 asukkaan Kärkölä. Myös läänin eteläisimmän kunnan Someron itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1976-85 maan itsemurhakuolleisuuden tason. Lisäksi Tampereen, Hämeenlinnan ja Lahden itsemurhakuolleisuus oli läänin nähden korkea.

Itsemurhakuolleisuus oli pohjoisessa Ruovedellä vuosina 1976-85 läänin tasoa alhaisempi. Alhaisen itsemurhakuolleisuuden alue muodostui Tampereen eteläpuolen kunnista Nokiasta, Pirkkalasta, Lempäälästä ja Kangasalasta, sekä Toijalasta, Valkeakoskesta, Hattulasta, Forssasta ja Urjalasta. Osa kunnista oli pieniä, alle 5000 asukkaan kuntia. Lisäksi Tampereen länsipuolella sijaitsevan Ylöjärven väestön itsemurhakuolleisuus oli maahan nähden alhainen.

Hämeen läänin itsemurhakuolleisuudessa tapahtui vuosina 1976-85 vähän muutoksia. Läänin itsemurhakuolleisuus oli maan keskitasoon nähden alhainen. Kuitenkin naisten itsemurhakuolleisuus ylitti koko maan naisten itsemurhakuolleisuuden tason.

3.5. KYMEN LÄÄNI

3.5.1. Yleistä

Kymen lääni on maapinta-alaltaan 10 783 neliökilometriä, ja se on Uudenmaan läänin jälkeen alueeltaan maan toiseksi pienin. Läänin asukasluku oli vuoden 1983 lopussa 342 432 asukasta. Kaupungeissa asui 233 568 ja muissa kunnissa 108 864 asukasta. Läänin asukasluku oli maan viidenneksi korkein, asukastiheyden ollessa Uudenmaan ja Hämeen läänin jälkeen kolmanneksi suurin. Asukastiheys oli 32 asukasta neliökilometrillä kaupunkien asukastiheyden ollessa 120 ja muiden kuntien 12. Kymen lääniin kuuluu seitsemän kaupunkia ja 21 muuta kuntaa.

Läänin väestöstä oli vuoden 1983 lopussa alle 15-vuotiaita 18% luvun ollessa koko maan osalta 20%. Sitä vastoin 65-vuotta täyttäneitä oli 14% kun koko maassa heitä oli 12%. Ikäryhmään 15-64-vuotiaat kuului 68% väestöstä, mikä vastaa ikäryhmän osuutta koko maassa. Vuoden 1983 aikana kaupunkien muuttotappio oli 1187 asukasta, kun taas muiden kuntien muuttovoitto oli 70 asukasta.

Vuonna 1980 väestöstä työskenteli maatalousammateissa 12%, kun koko maan osalta luku oli 13%. Teollisuusammateissa työskenteli 37% ja palveluammateissa 48%. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 33% ja 52%. Läänin ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 57% koko maan luvun ollessa 58%.

Sosioekonomiselta asemaltaan oli vuonna 1980 työnantajia 8%, toimihenkilöitä 25%, työntekijöitä 35%, eläkeläisiä 20% ja opiskelijoita 7%. Toimihenkilöitä, työntekijöitä ja eläkeläisiä oli 2-3% enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poissulkien, vuonna 1984 eläkeläisiä oli 12.2%, työkyvyttömiä 7.0% ja työttömiä 4.8%. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 10.6%, 6.2% ja 4.3%. (Tilastokeskus, 1985.)

Läänin työttömyys kasvoi 1980-luvun alkupuoliskolla. Vuonna 1981 työttömiä oli yhteensä n. 9000 työttömyysasteen ollessa 5.2%, kun taas v. 1985 työttömiä oli n. 11 000 työttömyysasteen noustessa 6.2%:iin. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% v. 1981 ja 5.0% v. 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.5.2. Kymen läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Kymen läänin väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 koko maan tasoa korkeampi (Taulukko 5.1). Vain naisten itsemurhakuolleisuus alitti vuosina 1981-85 koko maan naisten keskimääräisen itsemurhakuolleisuuden tason. Itsemurhakuolleisuus kuitenkin laski vuosina 1981-85 koko maan tavoin. Itsemurhakuolleisuuden lasku keskittyi kaupunkikuntiin, muissa kunnissa itsemurhakuolleisuus sitä vastoin nousi. (Liitteet 5.1, 5.2, 5.3 ja 13.)

Taulukko 5.1: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Kymen läänissä vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/vuosi/100 000 as.		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	58.1	51.7	-6.4
naiset	13.2	12.0	-1.2
yhteensä	35.2	29.9	-5.3
Muut kunnat			
miehet	54.3	61.1	+6.8
naiset	2.2	6.6	+4.4
yhteensä	29.2	34.7	+5.5
Lääni			
miehet	56.4	53.4	-3.0
naiset	12.8	11.3	-1.5
yhteensä	33.9	31.6	-2.3
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 27.4 keskiikäkiluvun 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-85 ja 29.9 vuosina 1981-85. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 27.8 ja 27.7. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus nousi vuosina 1981-85 yli maan keskitason nuorten naisten itsemurhakuolleisuuden laskiessa koko maan tason alapuolelle. (Liitteet 5.5, 5.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 38.4 vuosina 1976-80 ja 32.7 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4.

Ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus oli maan tasoa korkeampi vuosina 1976-80, naisten taas vuosina 1976-85. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus laski vuosina 1981-85. (Liitteet 5.6, 5.7 ja 15.)

3.5.3. Kymen läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 5.2 mainittujen kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Itsemurhakuolleisuus oli koko ajan läänin tason yläpuolella Kuusankoskella, Kouvolassa ja Valkealassa. Itsemurhakuolleisuus nousi huomattavasti Elimäellä ja Ruokolahdella vuosina 1981-85. Kuusankosken, Kouvolan ja Valkealan lisäksi Imatra ylitti vuosina 1976-85 koko maan itsemurhakuolleisuuden tason.

Taulukko 5.2: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Kymen läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Kuusankoski	52.2	31.9	-20.3
Kouvola	36.4	33.6	-2.8
Imatra	34.0	31.6	-2.4
Muut kunnat			
Elimäki	30.8	65.6	+34.8
Valkeala	41.0	50.6	+9.6
Vehkalahti	30.8	40.0	+9.2
Ruokolahti	14.4	51.9	+37.5
Koko lääni	33.9	31.6	-2.3
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 korkea sekä lääniin että koko maahan nähden Kouvolassa, Imatralla, Kuusankoskella, Elimäellä ja Valkealassa. Naisten itsemurhakuolleisuus oli vastaavasti läänin ja koko maan tasoon nähden korkea Anjalankoskella. (Liitteet 5.2 ja 5.3.)

Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 lääniin ja maahan nähden korkea Imatralla, Ruokolahdella ja Kotkassa. (Liitteet 5.4 ja 5.5.)

Kymen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön korkean itsemurhakuolleisuuden alue muodostui Kouvolasta ja sen pohjoispuolesta. Kouvolan, Kuusankosken, Valkealan ja alle 5000 asukkaan Jaalan ja Savitaipaleen yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 42.4 vuosina 1976-80 ja 37.6 vuosina 1981-85. (Kuviot 5.1 ja 5.2.)

Taulukko 5.3: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Kymen läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Hamina	28.0	27.9	-0.1
Lappeenranta	33.0	26.9	-6.1
Kotka	31.7	30.1	-1.6
Muut kunnat			
Joutseno	25.7	19.0	-6.7
Iitti	24.6	25.0	+0.4
Koko lääni	33.9	31.6	-2.3
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

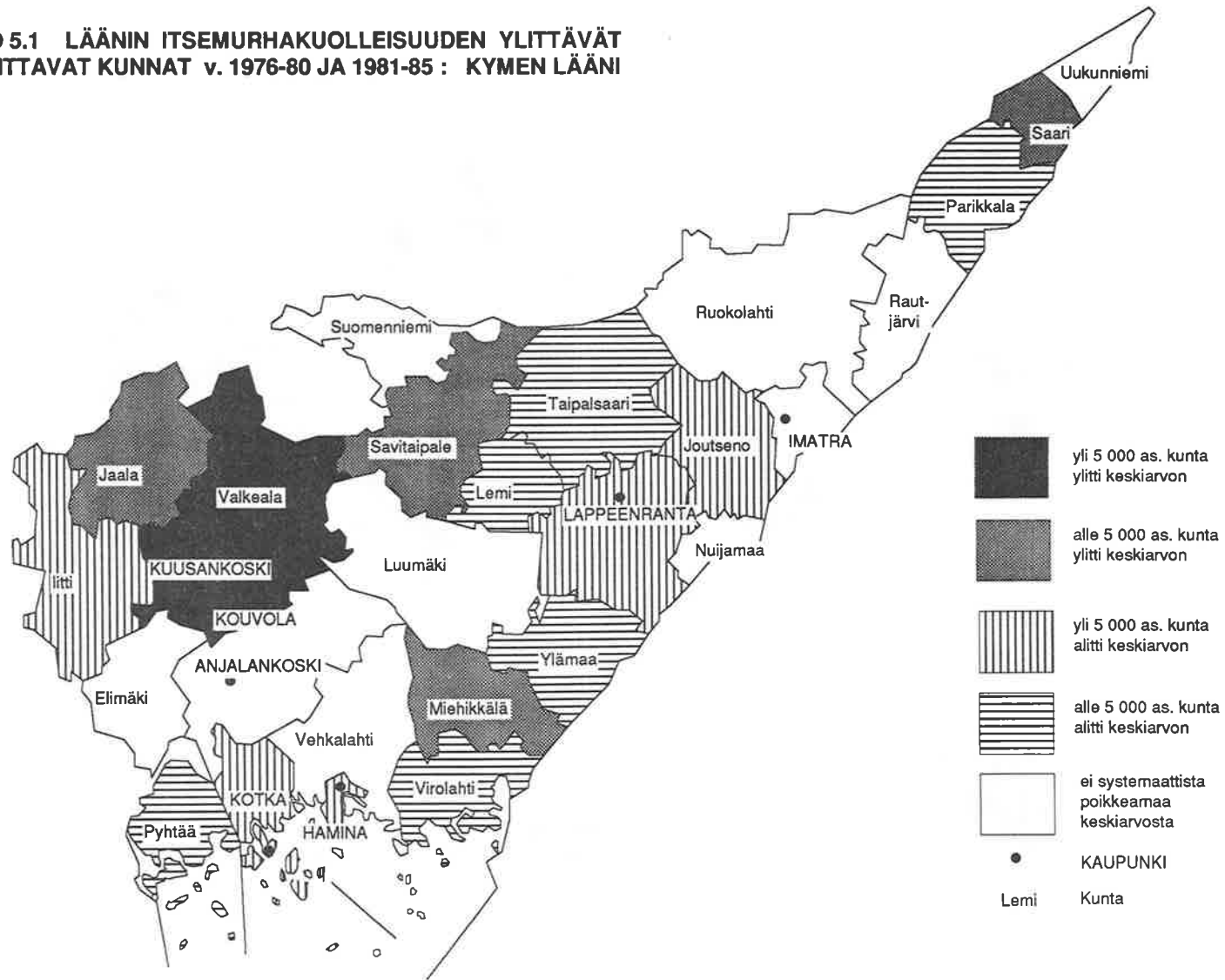
Taulukossa 5.3 mainittujen kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin tasoa alhaisempi. Lappeenrannassa itsemurhakuolleisuus kuitenkin ylitti koko maan keskimääräisen itsemurhakuolleisuuden vuosina 1976-80.

Huolimatta suhteellisen alhaisista itsemurhakuolleisuusluvuista, naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-80 läänin tasoa korkeampi Lappeenrannassa ja vuosina 1981-85 Haminassa. Miesten itsemurhakuolleisuus oli korkea Kotkassa vuosina 1981-85. (Liitteet 5.2 ja 5.3.)

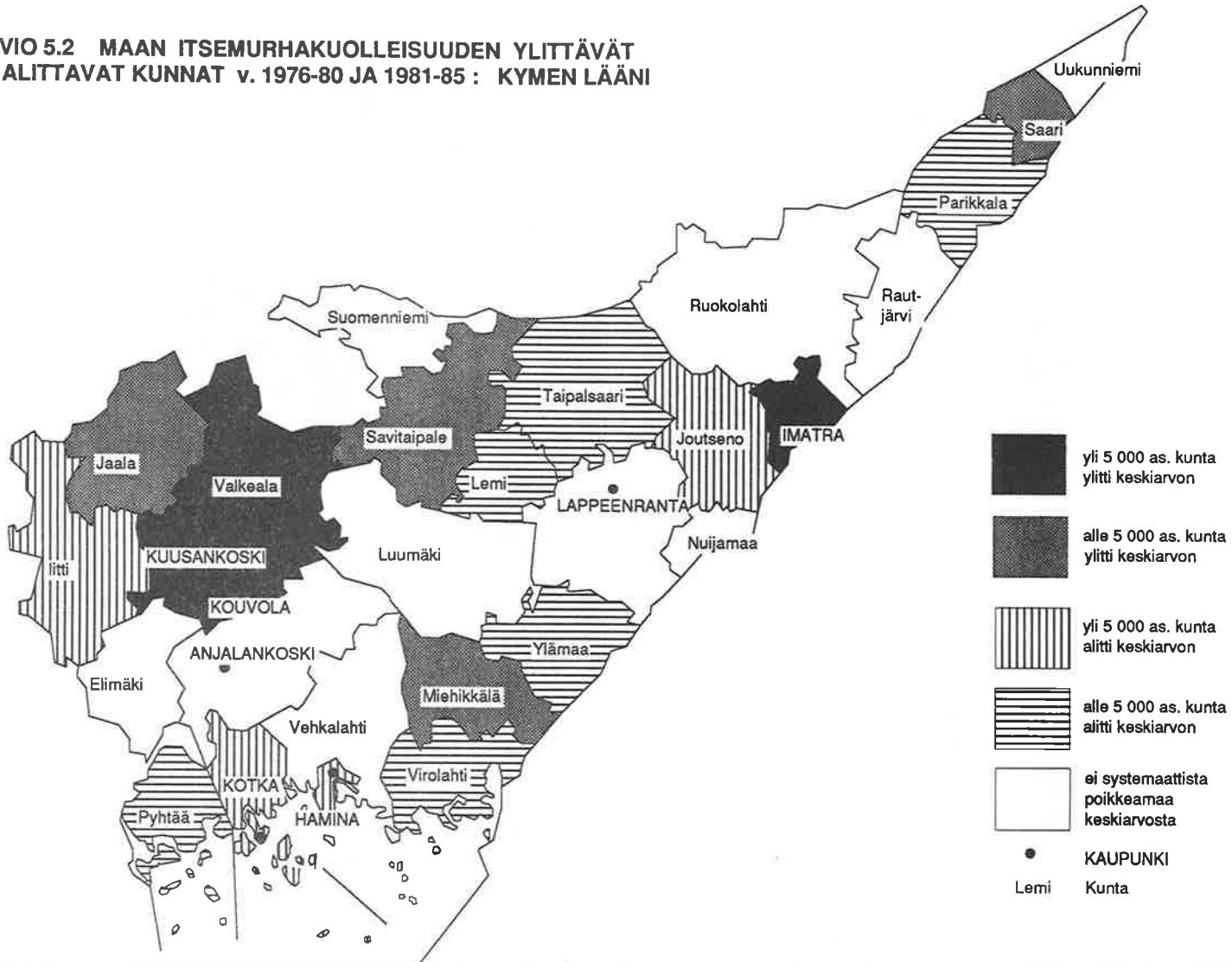
Lisäksi nuorten, 15-34-vuotiaiden naisten itsemurhakuolleisuus oli Lappeenrannassa läänin tasoa korkeampi vuosina 1976-85. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli korkea Kotkassa vastaavana aikana. (Liitteet 5.4 ja 5.5.)

Kymen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön alhaisen itsemurhakuolleisuuden alue muodostui Lappeenrannan naapurikunnista. Joutsenon sekä alle 5000 asukkaan kuntien Taipalsaaren, Lemminkäisen ja Ylämaan yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 18.5 vuosina 1976-80 ja 18.1 vuosina 1981-85. Myös rannikkokunnissa, Vehkalahtea lukuunottamatta väestön itsemurhakuolleisuus oli sekä maan että läänin itsemur-

**KUVIO 5.1 LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT
JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : KYMEN LÄÄNI**

**KUVIO 5.2 MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT
JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : KYMEN LÄÄNI**

hakuolleisuutta alhaisempi. (Kuviot 5.1 ja 5.2.)

3.5.4. Yhteenveto

Kymen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 33.9 keskimääräisen 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 31.6 vuosina 1981-85. Kymmenvuotisjakson keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli 32.8 vastaavan luvun ollessa miesten osalta 54.9 ja naisten 12.1. Vuodessa tehtiin keskimäärin 91 itsemurhaa, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 74 ja naisten 17. Jälkimmäisellä viisivuotisjaksolla läänin sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus laski. Itsemurhakuolleisuuden lasku keskittyi kuitenkin kaupunkikuntiin, samalla kun muissa kunnissa tapahtui itsemurhakuolleisuuden nousua.

Kymen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli miesten ja naisten osalta koko maahan nähden kuudenneksi korkein. Naisten itsemurhakuolleisuus oli maan tasoa korkeampi vuosina 1976-80, miesten taas vuosina 1976-85.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 27.4 vuosina 1976-80 ja 29.9 vuosina 1981-85 läänin ollessa koko maahan nähden kuudentena. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuudessa lääni kuitenkin oli Pohjois-Karjalan läänin kanssa kahdeksantena. Ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi, naisten laski.

Itsemurhakuolleisuuden lasku tapahtui selvimmin 35-vuotta täyttäneen väestön osalta itsemurhakuolleisuuden laskiessa 38.4:stä 32.7:een. Vuosina 1981-85 nuoren väestön itsemurhakuolleisuus oli maan tason yläpuolella, 35-vuotta täyttäneen väestön taas maan tasoa alhaisempi.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1976-85 läänin itsemurhakuolleisuuden, olivat Kouvola ja sen ympäristökunnat Kuusankoski ja Valkeala. Lisäksi Valkealan naapurikuntien, alle 5000 asukkaan Jaalan ja Savitaipaleen väestön itsemurhakuolleisuus oli koko ajanjakson korkea. Kunnat muodostivat Kymen läänin yhtenäisen korkean itsemurhakuolleisuuden alueen. Näiden kuntien ohella Imatran itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 läänin keskiarvon tuntumassa ylittäen kuitenkin koko maan keskimääräisen itsemurhakuolleisuuden.

Sitä vastoin läänin itsemurhakuolleisuusluvut alittuivat molempina viisivuotisjaksoina Lappeenrannassa ja sen naapurikunnissa Joutsenossa ja alle 5000 asukkaan

Taipalsaarella, Lemillä ja Ylämaassa. Kunnat muodostivat läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen. Lappeenrantaa lukuunottamatta kuntien väestön itsemurhakuolleisuus oli koko ajan myös maan tason alapuolella. Myös rannikkokuntien itsemurhakuolleisuus, Vehkalahtea lukuunottamatta, oli sekä läänin että maan itsemurhakuolleisuutta alhaisempi. Myös Iitissä väestön itsemurhakuolleisuus oli alhainen.

Kymen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus pysyi maan keskitason yläpuolella, huolimatta siitä, että läänin itsemurhakuolleisuus laski. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 lähellä maan keskitasoa. Yleisestä itsemurhakuolleisuuden laskusta huolimatta nuorten miesten itsemurhakuolleisuus nousi.

3.6. MIKKELIN LÄÄNI

3.6.1. Yleistä

Mikkelin lääni on maapinta-alaltaan 16 343 neliökilometriä, ja se on alueeltaan maan neljänneksi pienin. Läänin asukasluku oli vuoden 1983 lopussa 209 062 asukasta. Kaupungeissa asui 87 941 ja muissa kunnissa 121 121 asukasta. Asukasluku oli maan kolmanneksi alhaisin. Läänin asukastiheys oli 13 asukasta neliökilometrillä. Asukastiheys oli Lapin-, Oulun- ja Pohjois-Karjalan läänin jälkeen maan neljänneksi alhaisin. Kaupunkien asukastiheys oli 88 ja muiden kuntien 8 asukasta neliökilometrillä. Mikkelin lääniin kuuluu neljä kaupunkia ja 25 muuta kuntaa.

Läänin asukkaista oli vuoden 1983 lopussa alle 15-vuotiaita 18% luvun ollessa koko maan osalta 20%. Lapsien osuus oli kaupungeissa 19% ja muissa kunnissa 17%. Sitä vastoin 65-vuotta täyttäneitä oli 14%. Koko maassa tähän ikäluokkaan kuului 12%. Nuoria ja työkäisiä oli 68%, mikä saman verran kuin koko maassa keskimäärin. Kaupunkikunnissa oli suhteellisesti enemmän nuoria ja työkäisiä kuin muissa kunnissa, joissa taas 65-vuotta täyttäneiden osuus oli kaupunkikuntia suurempi. Läänin vuoden 1983 muuttovoitto oli 215 asukasta, kaupunkien muuttovoiton ollessa 96 ja muiden kuntien 119 asukasta.

Läänin asukkaista työskenteli vuonna 1980 maatalousammateissa 23% koko maan luvun ollessa 13%. Teollisuusammateissa työskenteli 29% ja palveluammateissa 45% vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 33% ja 52%. Ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 56%. Koko maan osalta luku oli 58%.

Sosioekonomiselta asemaltaan Mikkelin läänin asukkaista oli vuonna 1980 työntekijäitä 13%, toimihenkilöitä 22%, työntekijöitä 31%, eläkeläisiä 21% ja opiskelijoita 8%. Toimihenkilöitä ja työntekijöitä oli vähemmän kuin koko maassa keskimäärin, eläkeläisiä taas enemmän.

Mikkelin läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poislukien, vuonna 1983 eläkeläisiä oli 11.4%, työkyvyttömiä 7.1% ja työttömiä 4.6%. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 10.6%, 6.2% ja 4.3%. (Tilastokeskus, 1985.)

1980-luvun alkupuoliskolla Mikkelin läänin työttömyys laski. Vuonna 1981 työttömyysaste oli 6.8%, jolloin työttömiä oli yhteensä n. 7000. Vuoden 1985 työttömyysaste oli sitä vastoin 5.3% työttömien määrän ollessa n. 6000. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% v. 1981 ja 5.0% v. 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.6.2. Mikkelin läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Mikkelin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan tasoa korkeampi (Taulukko 6.1). Vain naisten itsemurhakuolleisuus alitti maan tason vuosina 1976-80. Itsemurhakuolleisuus oli alhaisempi kaupungeissa kuin muissa kunnissa. Kaupungeissa miesten itsemurhakuolleisuus laski huomattavasti, samalla kun kaupunkilaisnaisten itsemurhakuolleisuus nousi. (Liitteet 6.1, 6.2, 6.3 ja 13.)

Taulukko 6.1: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Mikkelin läänissä vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	67.4	42.5	-24.9
naiset	11.1	15.8	+4.7
yhteensä	35.7	28.2	-7.5
Muut kunnat			
miehet	63.8	64.2	-0.4
naiset	10.0	10.0	0.0
yhteensä	39.9	39.1	-0.8
Lääni			
miehet	65.0	55.6	-9.4
naiset	11.2	15.0	+3.8
yhteensä	37.3	34.7	-2.6
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.1

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden, itsemurhakuolleisuus oli 33.3 keskiarvoon 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-80 ja 31.9 vuosina 1981-85, kun vastaavat luvut olivat koko maan osalta 27.8 ja 27.7. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten taas nousi. Nuorten miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli koko ajan maan tasoa korkeampi. (Liitteet 6.4, 6.5 ja 14.)

Läänin 35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 40.0 vuosina 1976-80 ja 36.5 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja

33.4. Miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten taas nousi. Itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan tasoa korkeampi lukuunottamatta naisten itsemurhakuolleisuutta vuosina 1976-80. (Liitteet 6.6, 6.7 ja 15.)

3.2.3. Mikkelin läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 6.2 mainittujen kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Kunnat ylittivät molempina viisivuotisjaksoina läänin keskimääräisen itsemurhakuolleisuuden lukuunottamatta Pieksämäen maalaiskuntaa, missä itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-80 läänin itsemurhakuolleisuutta alhaisempi.

Taulukko 6.2: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Mikkelin läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Heinola	38.8	40.7	+1.9
Muut kunnat			
Kangasniemi	56.4	57.3	+0.9
Sysmä	46.3	51.8	+5.5
Mäntyharju	56.3	35.4	-20.9
Mikkelin mlk	41.5	39.9	-1.6
Juva	37.7	43.4	+5.7
Pieksämäen mlk	35.9	42.8	+6.9
Koko lääni	37.3	34.7	-2.6
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten itsemurhakuolleisuus oli läänin keskiarvoa korkeampi vuosina 1976-85 Juvalla, Kangasniemellä, Mikkelin maalaiskunnassa ja Sysmässä. Naisten itsemurhakuolleisuus oli vastaavasti läänin tasoon verrattuna korkea Mikkelissä, Heinolassa, Kangasniemellä, Mikkelin maalaiskunnassa, Mäntyharjulla ja Sysmässä. (Liitteet 6.2 ja 6.3.)

Mikkelin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön korkean itsemurhakuolleisuuden alue käsitti Mikkelin maalaiskunnan naapurikuntineen. Mikkelin maalaiskunnan, Juvan, Kangasniemen sekä alle 5000 asukkaan kuntien Ristiinan, Haukivuoren ja Hirvensalmen yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 48.0 vuosina 1975-80 ja 48.1 vuosina

1981-85. Korkean itsemurhakuolleisuuden alue ulottui yhtenäisenä pohjoiseen Pieksämäen maalaiskuntaan ja läänin länsiosan kuntiin lukuunottamatta Heinolan maalaiskuntaa. Heinolaa ja Heinolan maalaiskuntaa lukuunottamatta koko alueen yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 49.9 vuosina 1976-80 ja 46.5 vuosina 1981-85. (Kuviot 6.1 ja 6.2)

Taulukko 6.3: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Mikkelin läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Pieksämäki	31.9	17.4	-14.5
Mikkeli	35.6	23.8	-11.8
Savonlinna	37.0	29.5	-7.5
Muut kunnat			
Joroinen	36.5	15.7	-20.8
Koko lääni	37.3	34.7	-2.6
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

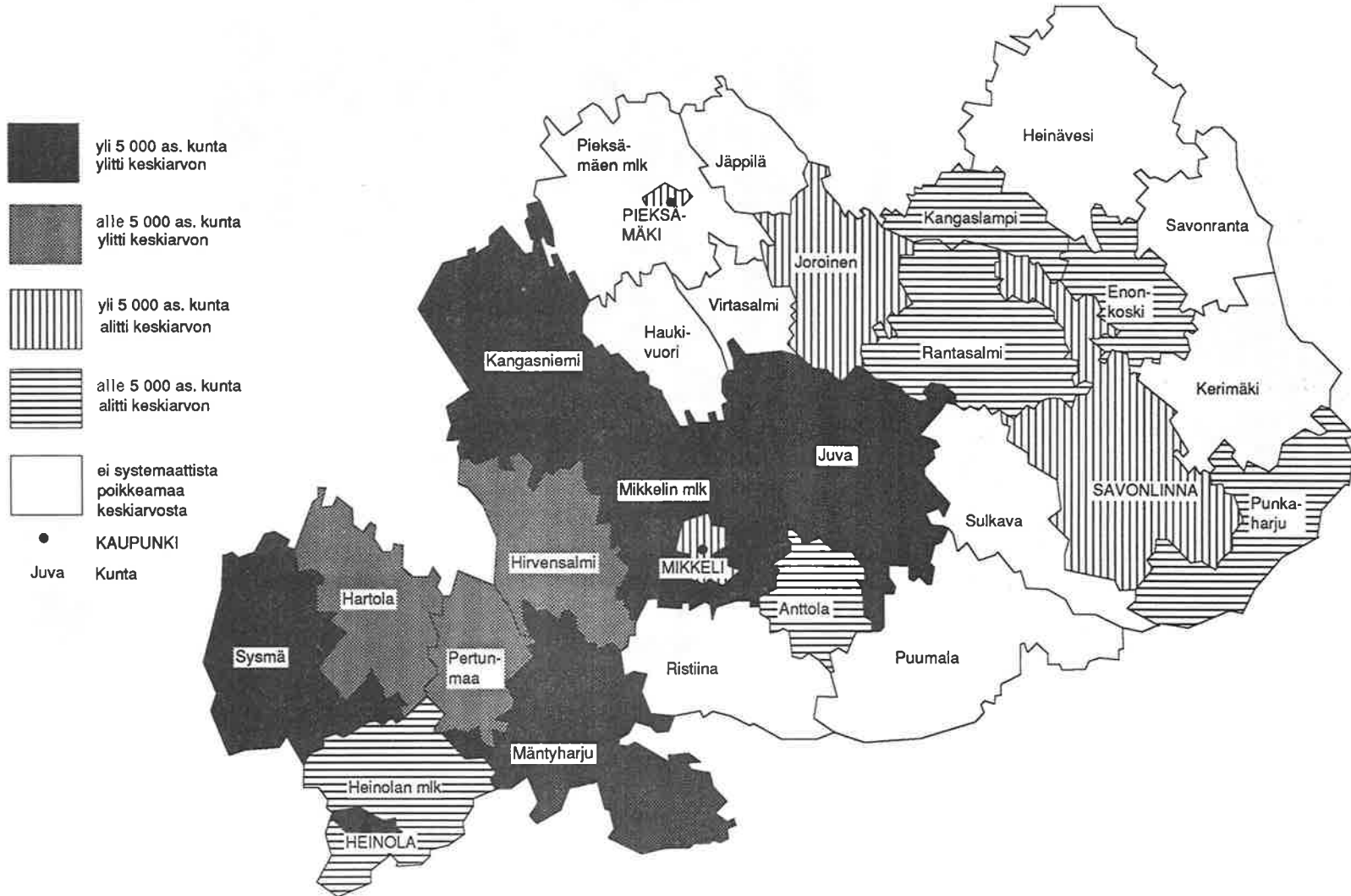
Edellä mainittujen kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin tasoa alhaisempi. Kuitenkin vain Pieksämäellä väestön itsemurhakuolleisuus alitti vuosina 1976-85 myös maan tason.

Vuosina 1976-80 naisten itsemurhakuolleisuus oli läänin tasoa korkeampi Joroisissa ja Mikkelissä, miesten Savonlinnassa ja Mikkelissä. (Liitteet 6.2 ja 6.3.)

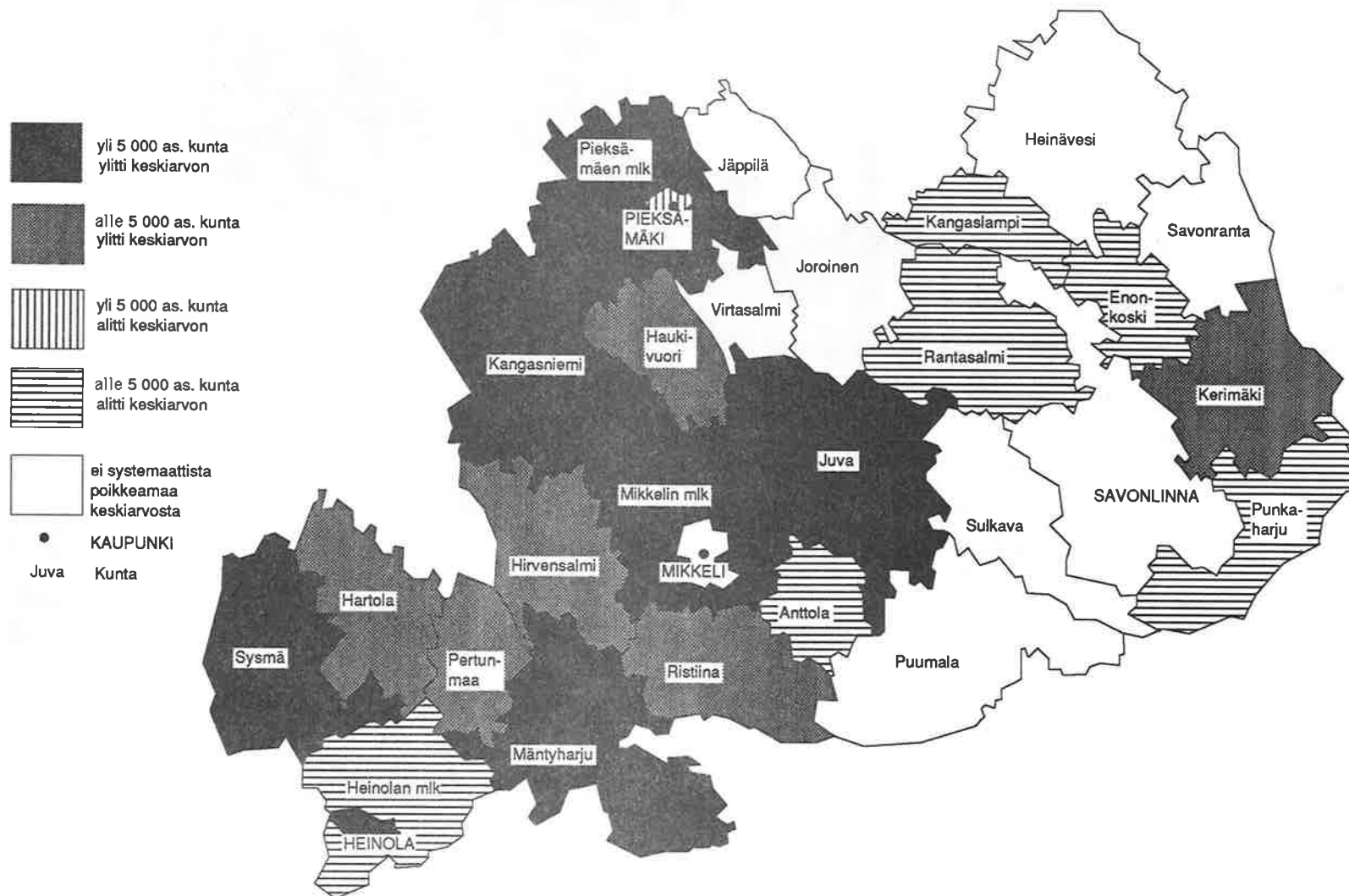
Lisäksi nuorten, 15-34-vuotiaiden naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-80 korkea Mikkelissä. (Liitteet 6.4 ja 6.5.)

Mikkelin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen muodostivat Savonlinnan naapurissa olevat alle 5000 asukkaan kunnat Enonkoski, Kangaslampi, Rantasalmi ja Punkaharju. Nämä yhdessä Savonlinnan ja Joroisten kanssa muodostivat vielä yhtenäisemmän, läänin tasoon nähden alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen. Alueen väestön itsemurhakuolleisuus oli 32.3 vuosina 1976-80 ja 28.8 vuosina 1981-85. (Kuviot 6.1 ja 6.2.)

KUVIO 6.1. LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : MIKKELIN LÄÄNI

KUVIO 6.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : MIKKELIN LÄÄNI

3.6.4. Yhteenveto

Mikkelin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 37.3 keskiarvokiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 34.7 vuosina 1981-85. Kymmenvuotisjakson keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli 36.0, luvun ollessa miesten osalta 60.3 ja naisten osalta 13.1. Vuodessa itsemurhia tehtiin keskimäärin 61, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 50 ja naisten 11.

Miesten itsemurhakuolleisuus laski vuosina 1981-85, naisten taas nousi muutoksen keskittyessä lähinnä kaupunkikuntiin. Vastaavana ajanjaksona sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus laski koko maassa. Mikkelin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli sekä miesten että naisten osalta kymmenvuotisjaksolla koko maahan nähden kolmanneksi korkein.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 33.3 vuosina 1976-80 ja 31.9 vuosina 1981-85. Nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuus oli koko maahan nähden viidenneksi korkein. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuudessa lääni oli kuitenkin yhdessä Hämeen läänin kanssa neljäntenä. Ikäryhmään kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten nousi. Nuorta ikäluokkaa huomattavampi itsemurhakuolleisuuden lasku tapahtui 35-vuotta täyttäneen väestön osalta. Itsemurhakuolleisuus laski 38.4:stä 32.7:een laskun tapahtuessa sekä miesten että naisten osalta.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1976-85 läänin ja samalla koko maan itsemurhakuolleisuuden tason, olivat Heinola, Mäntyharju, Kangasniemi, Mikkelin maalaiskunta ja Juva. Pieksämäen maalaiskunnan väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan keskitasoa korkeampi.

Mikkelissä, Savonlinnassa, Pieksämäellä ja Joroisissa itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 läänin tasoa alhaisempi. Kuitenkin vain Pieksämäellä itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 myös koko maan tasoa alhaisempi.

Mikkelin läänin kaupunkien väestön itsemurhakuolleisuus oli siten alhainen Heinolaa lukuunottamatta. Heinolan alueelle oli ominaista kaupungin ympärillä olevan Heinolan maalaiskunnan väestön alhainen itsemurhakuolleisuus. Sitä vastoin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kaupungeista Mikkelin ja Pieksämäen ympäristöt olivat korkean itsemurhakuolleisuuden aluetta. Korkean itsemurhakuolleisuuden alue jatkui läänin länsiosaan. Selkein alhaisen itsemurhakuolleisuuden alue muodostui Savonlinnasta naapurikuntineen, lukuunottamatta alle 5000 asukkaan Kerimäkeä ja Sulkavaa, joiden väestön itsemurhakuolleisuus vaihteli tarkastelun kohteena

olevana ajanjaksona.

Vaikka Mikkelin läänin itsemurhakuolleisuus laski, se oli molempina viisivuotiskaksoina maan tasoa korkeampi. Itsemurhakuolleisuuden laskua tapahtui sekä nuorten että 35-vuotta täyttäneiden miesten osalta, kun taas naisten itsemurhakuolleisuus nousi. Läänille oli ominaista korkean itsemurhakuolleisuuden keskittyminen läänin länsiosaan, alhaisen läänin itäosaan.

3.7. POHJOIS-KARJALAN LÄÄNI

3.7.1. Yleistä

Pohjois-Karjalan lääni on maapinta-alaltaan 17 782 neliökilometriä ja se on alueeltaan lääneistä viidenneksi suurin. Vuoden 1983 lopussa asukkaita oli 177 625. Asukasluku oli maan alhaisin. Asukastiheys oli maan kolmanneksi pienin asukastiheyden ollessa koko läänissä 10 asukasta neliökilometrillä. Kaupungeissa asukastiheys oli 16 ja muissa kunnissa 7 asukasta neliökilometrillä. Lääniin kuuluu neljä kaupunkia ja 15 muuta kuntaa.

Läänin asukkaista oli vuoden 1983 lopussa alle 15-vuotiaita 19% koko maan luvun ollessa 20%. Lapsien osuus oli kaupungeissa 20% ja muissa kunnissa 19%. Sitä vastoin 65-vuotta täyttäneitä oli 13% koko maan luvun ollessa 12%. Kaupunkilaisista 65-vuotta täyttäneitä oli 12%, muiden kuntien asukkaista taas 14%. Läänin nuorten ja työikäisten määrä oli 68%, mikä oli sama kuin koko maassa keskimäärin. Nuoria ja työikäisiä asui kaupungeissa 69%, muissa kunnissa taas 67%. Vuoden 1983 aikana läänin muuttotappio oli 292 asukasta, joista kaupunkien osuus oli 278 ja vastaavasti muiden kuntien 14 asukasta.

Läänin asukkaista työskenteli vuonna 1980 maatalousammateissa 24% maan keskiarvon ollessa 13%. Teollisuusammateissa työskenteli 26% ja palveluammateissa 47%. Sekä teollisuus- että maatalousammateissa toimi 5-7% vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Koko ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 54% koko maan vastaavan luvun ollessa 58%.

Sosioekonomiselta asemaltaan läänin asukkaista oli vuonna 1980 työnantajia 12%, toimihenkilöitä 22%, työntekijöitä 30%, eläkeläisiä 21% ja opiskelijoita 8%. Kaupunkilaisväestö jakautui sosioekonomiselta asemaltaan muiden kuin työnantajien osalta lähes koko maan tavoin.

Läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poissulkien, vuonna 1984 eläkeläisiä oli 11.4%, työkyvyttömiä 8.7% ja työttömiä 6.0%. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 10.6%, 6.2% ja 4.3%. (Tilastokeskus, 1985.)

Läänissä oli työttömiä vuonna 1981 yhteensä n. 7000, jolloin työttömyysaste oli 7.9%. Tämän jälkeen työttömien määrä kasvoi laskien kuitenkin vuonna 1985 n. 6000 työttömään. Työttömyysaste oli 7.4%. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% v. 1981 ja 5.0% v. 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.7.2. Pohjois-Karjalan läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Pohjois-Karjalan läänin 15-vuotta täyttäneiden miesten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan tasoa korkeampi, naisten taas alhaisempi (Taulukko 7.1). Miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi kaupungeissa, naisten taas muissa kuin kaupunkikunnissa. Jälkimmäisellä viisivuotiskaudella läänin itsemurhakuolleisuus kasvoi. Itsemurhakuolleisuuden kasvu oli seuraus miesten itsemurhakuolleisuuden noususta. (Liitteet 7.1, 7.2, 7.3 ja 13)

Taulukko 7.1: Pohjois-Karjalan läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as/vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	55.5	63.3	+7.8
naiset	11.5	11.1	-0.4
yhteensä	32.8	34.6	+1.8
Muut kunnat			
miehet	59.2	50.9	-8.3
naiset	2.8	8.2	+5.4
yhteensä	34.0	32.5	-1.5
Lääni			
miehet	56.0	58.7	+2.7
naiset	9.6	9.6	0.0
yhteensä	32.6	33.8	+1.2
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden, itsemurhakuolleisuus oli 35.0 keskiikäiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 33.9 vuosina 1981-85, kun vastaavat luvut koko maan osalta olivat 27.8 ja 27.7. Ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi, naisten taas laski. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli koko ajan maan tasoa korkeampi lukuunottamatta naisten vuosien 1981-85 maan tason alittavaa itsemurhakuolleisuutta. (Liitteet 7.4, 7.5 ja 14)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 30.7 vuosina 1976-80 ja 33.7 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi vuosina 1981-85 pysyen kuitenkin koko ajan maan tasoa alhaisempana. (Liitteet 7.6, 7.7 ja 15)

3.7.3. Pohjois-Karjalan läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 7.2 esitettyjen, yli 5000 asukkaan kuntien itsemurhakuolleisuuden vuosien 1976-85 keskiarvo oli läänin itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Vain Outokummun väestön itsemurhakuolleisuus alitti vuosina 1976-80 läänin ja koko maan itsemurhakuolleisuuden tason. Lisäksi vuosina 1981-85 Nurmeksen itsemurhakuolleisuus alitti läänin tason ollen kuitenkin koko maan itsemurhakuolleisuutta korkeampi.

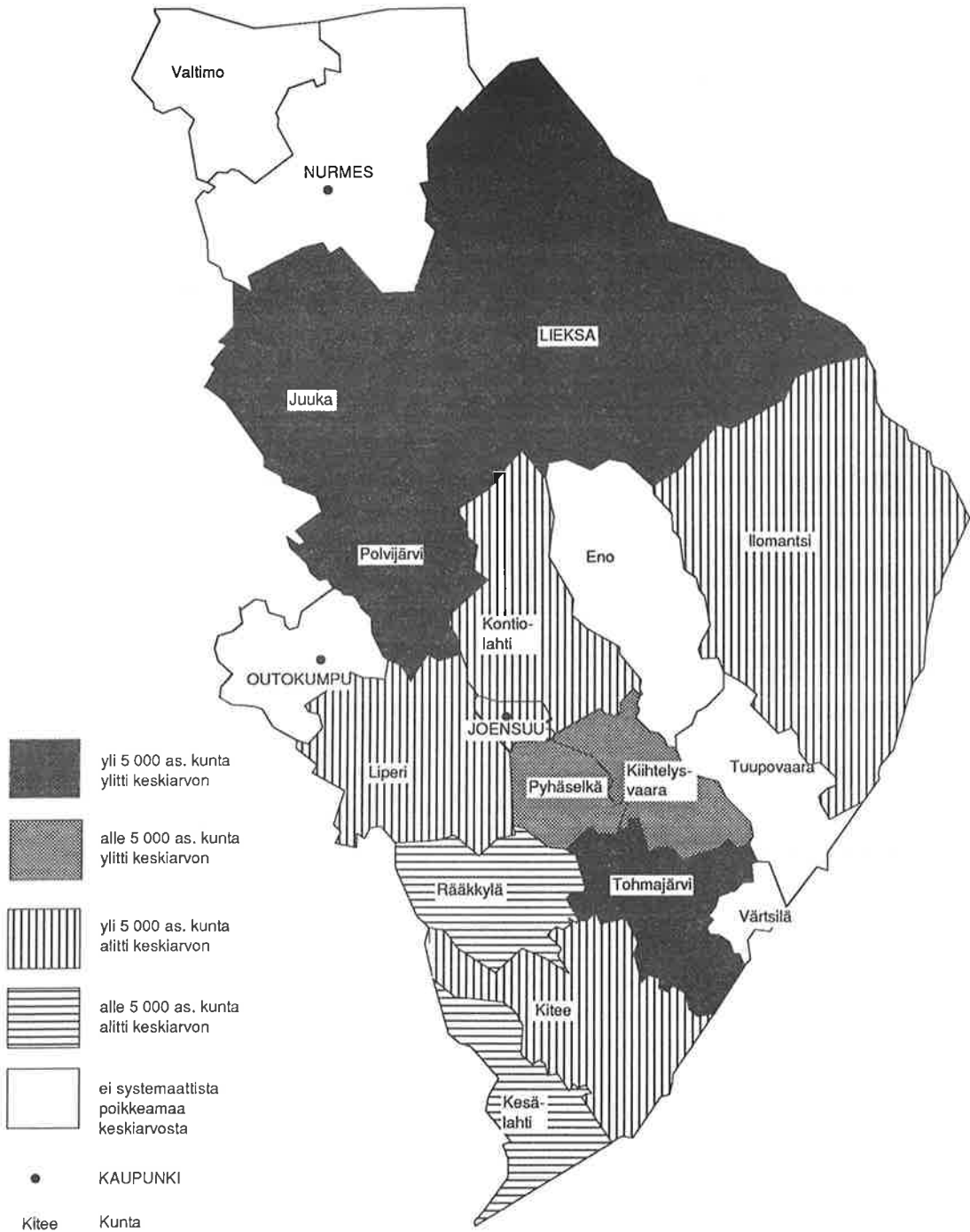
Taulukko 7.2: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Pohjois-Karjalan läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Lieksa	42.5	41.5	-0.5
Outokumpu	32.0	42.6	+10.6
Nurmes	40.8	31.8	-9.0
Muut kunnat			
Juuka	66.9	74.9	+8.0
Polvijärvi	38.5	55.7	+17.2
Tohmajärvi	38.5	43.3	+4.8
Koko lääni	32.6	33.8	+1.2
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

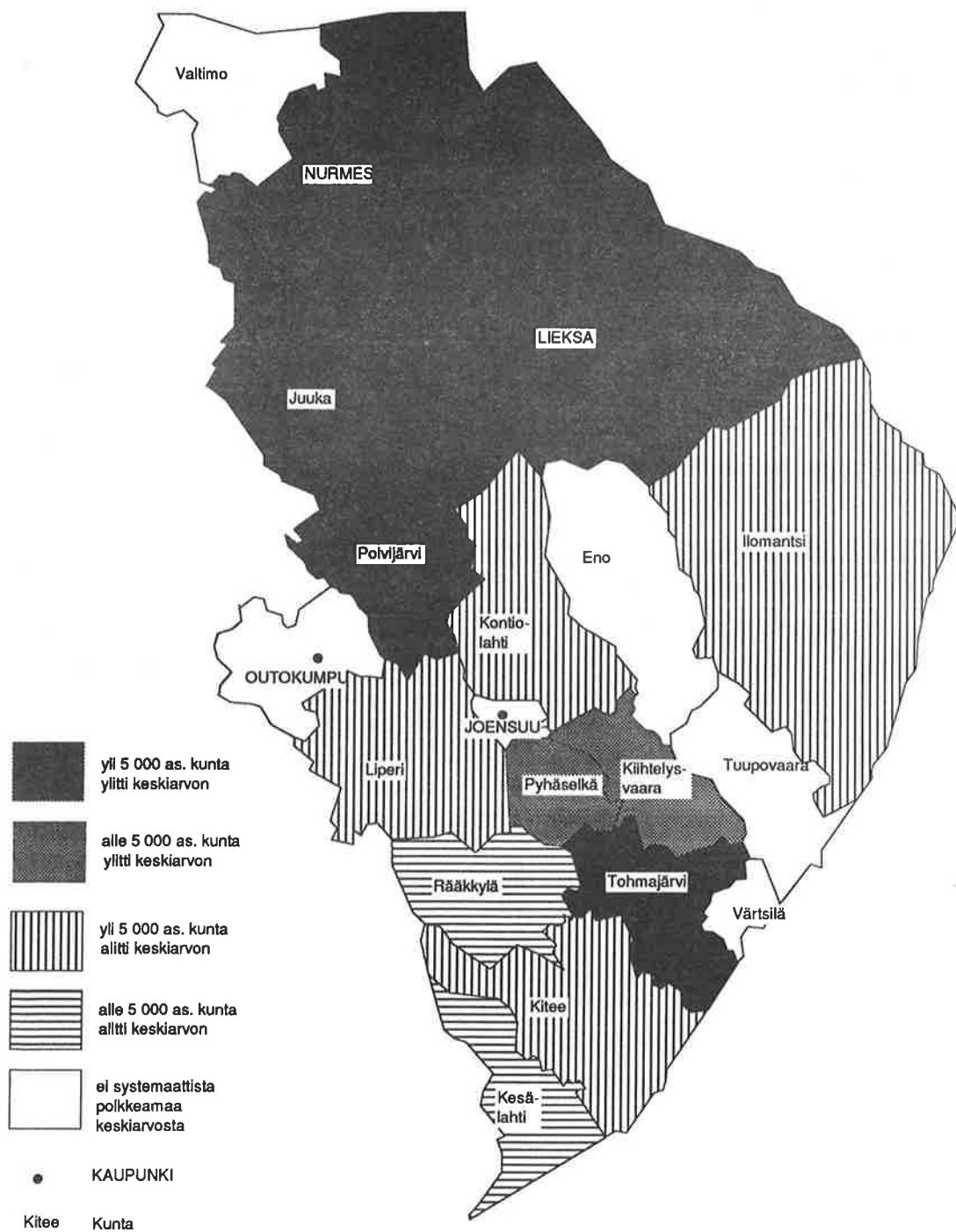
Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 sekä läänin että koko maan tasoa korkeampi Outokummussa ja Juukassa. Samoin Polvijärvellä nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli koko ajan korkea. (Liitteet 7.4 ja 7.5)

Lieksa, Nurmes, Juuka ja Polvijärvi muodostivat Pohjois-Karjalan läänin korkean itsemurhakuolleisuuden alueen. Kuntien 15-vuotta täyttäneen väestön yhteinen it-

KUVIO 7.1: LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85: POHJOIS-KARJALAN LÄÄNI

KUVIO 7.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85: POHJOIS-KARJALAN LÄÄNI

semurhakuolleisuus oli 46.4 vuosina 1976-80 ja 46.8 vuosina 1981-85. Lisäksi Joensuusta kaakkoon olevan Tohmajärven ja alle 5000 asukkaan Pyhäselän ja Kiihtelysvaaran yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli ensimmäisenä viisivuotisjaksona 45.7 ja jälkimmäisenä 44.7. (Kuviot 7.1 ja 7.2.)

Taulukko 7.3.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Pohjois-Karjalan läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Joensuu	24.6	31.8	+7.2
Muut kunnat			
Kontiolahti	15.7	11.7	-4.0
Kitee	20.2	21.8	+1.6
Liperi	23.8	20.8	-3.0
Ilomantsi	30.4	30.7	+0.3
Koko lääni	32.6	33.8	+1.2
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Taulukossa 7.3 mainittujen kuntien väestön itsemurhakuolleisuus alitti vuosina 1976-85 läänin tason. Edellä mainitut kunnat, Ilomantsia lukuunottamatta, muodostivat yhdessä Kesälahden ja Rääkkylän kanssa Pohjois-Karjalan läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen. Kuntien väestön yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 23.4 vuosina 1976-80 ja 26.8 vuosina 1981-85. (Kuviot 7.1 ja 7.2.)

3.7.4. Yhteenveto

Pohjois-Karjalan läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 32.6 keskiarvoon 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 33.8 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 32.4 ja 31.2. Väestön keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli kymmenvuotisjaksolla 33.2 luvun ollessa miesten osalta 57.4 ja vastaavasti naisten osalta 9.6. Vuodessa itsemurhia tehtiin keskimäärin 47, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 40 ja naisten 7. Miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi vuosina 1981-85, naisten osalta ei tapahtunut muutosta.

Pohjois-Karjalan läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli kymmenvuotisjaksona maan viidenneksi korkein. Lääni oli miesten itsemurhakuolleisuudessa viidentenä, naisten kymmenentenä.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli ensimmäisenä viisivuotisjaksona 35.0 ja jälkimmäisenä 33.9. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus nousi, naisten taas laski. Lääni oli nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuudessa koko maahan nähden neljäntenä, nuorten miesten itsemurhakuolleisuuden ollessa Lapin läänin jälkeen toiseksi korkein, naisten taas yhdeksänneksi. 35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus sitä vastoin nousi 30.7:stä 33.7:een itsemurhakuolleisuuden noustessa sekä miesten että naisten osalta.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus ylitti molempina viisivuotisjaksoina läänin itsemurhakuolleisuuden tason, olivat Lieksa, Juuka, Polvijärvi ja Tohmajärvi. Lisäksi Nurmeksessa väestön itsemurhakuolleisuus oli koko vuosina 1976-85 maan itsemurhakuolleisuutta korkeampi, mutta osittain läänin tasoa alhaisempi. Kunnista Lieksa, Juuka, Polvijärvi ja Nurmes muodostivat myös Pohjois-Karjalan läänin korkean itsemurhakuolleisuuden alueen.

Sitä vastoin Kontiolahdella, Kiteellä, Ilomantsissa ja Liperissä väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan, ja samalla Pohjois-Karjalan läänin itsemurhakuolleisuuslukujen alapuolella. Lisäksi Joensuussa väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 läänin tasoa alhaisempi mutta osittain koko maan tasoa korkeampi. Alhaisen itsemurhakuolleisuuden alue muodostui Joensuun, Kontiolahden, Liperin, Rääkkylän, Kiteen ja Kesälahden kunnista.

Pohjois-Karjalan läänin itsemurhakuolleisuus kasvoi. Vain nuorten naisten itsemurhakuolleisuudessa tapahtui laskua. Miesten itsemurhakuolleisuus oli maan keskitasoa korkeampi, naisten taas alhaisempi.

3.8. KUOPION LÄÄNI

3.8.1. Yleistä

Kuopion lääni on maapinta-alaltaan 16 511 neliökilometriä ja se on alueeltaan maan seitsemänneksi suurin. Kuopion läänin asukasluku oli maan kuudenneksi suurin. Vuonna 1983 asukkaita oli 254 799. Myös asukastiheydeltä lääni sijoittui hieman maan keskivälin jälkeen asukastiheyden ollessa 15 asukasta neliökilometrillä. Asukastiheys oli kaupungeissa 57 ja muissa kunnissa 9. Kuopion lääniin kuuluu neljä kaupunkia ja 20 muuta kuntaa.

Kuopion läänin asukkaista oli vuonna 1983 alle 15-vuotiaita 20%, mikä on saman verran kuin koko maassa keskimäärin. Lapsien osuus oli kaupungeissa 20% ja muissa kunnissa 19%. Sitä vastoin 65-vuotta täyttäneiden osuus oli 13%, koko maan luvun ollessa 12%. Kaupunkilaisista 65-vuotta täyttäneitä oli 11%, muiden kuntien asukkaista taas 14%. Siten Kuopion läänin 15-64-vuotiaiden osuus oli 68%, mikä oli sama kuin koko maassa keskimäärin. Kuitenkin nuoria ja työikäisiä asui kaupungeissa 69%, muissa kunnissa taas 67%. Vuonna 1983 kaupunkien muuttovoitto oli 152 asukasta, muiden kuntien muuttotappion ollessa 180 asukasta.

Vuonna 1980 Kuopion läänin asukkaista työskenteli maatalousammateissa 21%, teollisuusammateissa 28% ja palveluammateissa 48%. Vastaavasti koko maassa toimi maatalousammateissa 13%, teollisuusammateissa 33% ja palveluammateissa 52%. Kaupunkikunnissa maatalousammateissa työskenteli 7%, muissa kunnissa 38%. Teollisuusammateissa ja etenkin palveluammateissa toimiva väestö sitä vastoin oli keskittynyt kaupunkikuntiin. Kuopion läänin ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 56% koko maan luvun ollessa 58%.

Sosioekonomiselta asemaltaan läänin asukkaista oli vuonna 1980 työnantajia 12%, toimihenkilöitä 24%, työntekijöitä 30%, eläkeläisiä 20% ja opiskelijoita 8%. Kaupungeissa toimihenkilöiden, työntekijöiden ja opiskelijoiden osuudet ylittivät muutamalla prosentilla koko maan keskiarvot.

Läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poissulkien, vuonna 1984 eläkeläisiä oli 10.8%, työkyvyttömiä 8.3% ja työttömiä 5.5%. Vastaavat luvut koko maan osalta olivat 10.6%, 6.2% ja 4.3%.

Kuopion läänissä oli työttömiä vuonna 1981 yhteensä n. 9000, jolloin työttömyysaste oli 7.1%. Myös vuonna 1985 työttömiä oli n. 9000 työttömyysasteen ollessa

7.2%. Koko maan osalta vuoden 1981 työttömyysaste oli 4.9% ja vuoden 1985 vastaavasti 5.0%. (Tilastokeskus, 1988.)

3.8.2. Kuopion läänin väestön itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Kuopion läänin 15-vuotta täyttäneiden miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan tasoa korkeampi. Naisten itsemurhakuolleisuus oli korkeampi kaupungeissa kuin muissa kunnissa, miesten korkeampi muissa kuin kaupunkikunnissa. (Liitteet 8.1, 8.2, 8.3 ja 13.)

Taulukko 8.1.: Kuopion läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		muutos
	1976-80	1981-85	
Kaupungit			
miehet	51.1	54.3	+3.2
naiset	16.6	10.6	-6.0
yhteensä	33.6	31.9	-1.7
Muut kunnat			
miehet	69.4	73.3	+3.9
naiset	4.1	4.1	0.0
yhteensä	43.2	41.9	-1.3
Lääni			
miehet	63.8	63.2	-0.6
naiset	14.4	12.5	-1.9
yhteensä	38.3	37.0	-1.3
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 37.2 keskiikäluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 32.8 vuosina 1981-85, kun vastaavat luvut olivat koko maan osalta 27.8 ja 27.7. Vaikka itsemurhakuolleisuus laski sekä miesten että naisten osalta, pysyi se kummankin sukupuolen osalta maan tason yläpuolella. (Liitteet 8.4, 8.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 39.1 vuosina 1976-80 ja 39.9 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus nousi, naisten laski. Itsemurhakuolleisuus oli molempien sukupuolten osalta vuosina 1976-85 maan tasoa korkeampi. (Liitteet 8.6, 8.7 ja 15.)

3.8.3. Kuopion läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 8.2 mainittujen, yli 5000 asukkaan kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Pielavedellä, Sonkajärvellä ja Lapinlahdella väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 läänin tasoa korkeampi. Kunnista vain Varkaudessa väestön itsemurhakuolleisuus alitti vuosina 1976-80 koko maan itsemurhakuolleisuuden tason.

Taulukko 8.2: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Kuopion läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Varkaus	24.8	40.1	+15.3
Muut kunnat			
Pielavesi	63.2	52.5	-8.7
Sonkajärvi	43.6	56.0	+12.4
Nilsinä	53.4	34.3	-9.1
Lapinlahti	45.7	38.3	-7.4
Leppävirta	38.4	36.1	-2.3
Siilinjärvi	36.6	33.4	-3.2
Koko lääni	38.3	37.0	-1.3
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten itsemurhakuolleisuus oli korkea suhteessa läänin Pielavedellä, Sonkajärvellä, Lapinlahdella, Iisalmessa, Nilsissä ja Leppävirralla. Naisten itsemurhakuolleisuus oli Kuopiossa ja Varkaudessa sekä maan että läänin tasoa korkeampi. (Liitteet 8.2 ja 8.3.)

Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten itsemurhakuolleisuus oli koko kymmenvuotiskauden läänin tasoa korkeampi Lapinlahdella, Pielavedellä, Nilsissä, Kiuruvedellä

ja Sonkajärvellä. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus oli vastaavasti korkea Siilinjärvellä ja Suonenjoella. (Liitteet 8.4 ja 8.5.)

Kuopion pohjoispuolelle muodostui useiden kuntien yhtenäinen korkean itsemurhakuolleisuuden alue. Sonkajärven, Iisalmen, Pielaveden, Lapinlahden, Nilsiän ja Siilinjärven, sekä alle 5000 asukkaan Vieremän, Varpaisjärven, Rautavaaran, Maaningan ja Karttulan yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 48.3 vuosina 1976-80 ja 39.7 vuosina 1981-85. Toisen korkean itsemurhakuolleisuuden alueen muodostivat Kuopiosta etelään oleva Leppävirta ja alle 5000 asukkaan Vehmersalmi, Tuusniemi ja Kaavi. Alueen väestön itsemurhakuolleisuus oli 42.2 vuosina 1976-80 ja 48.5 vuosina 1981-85.

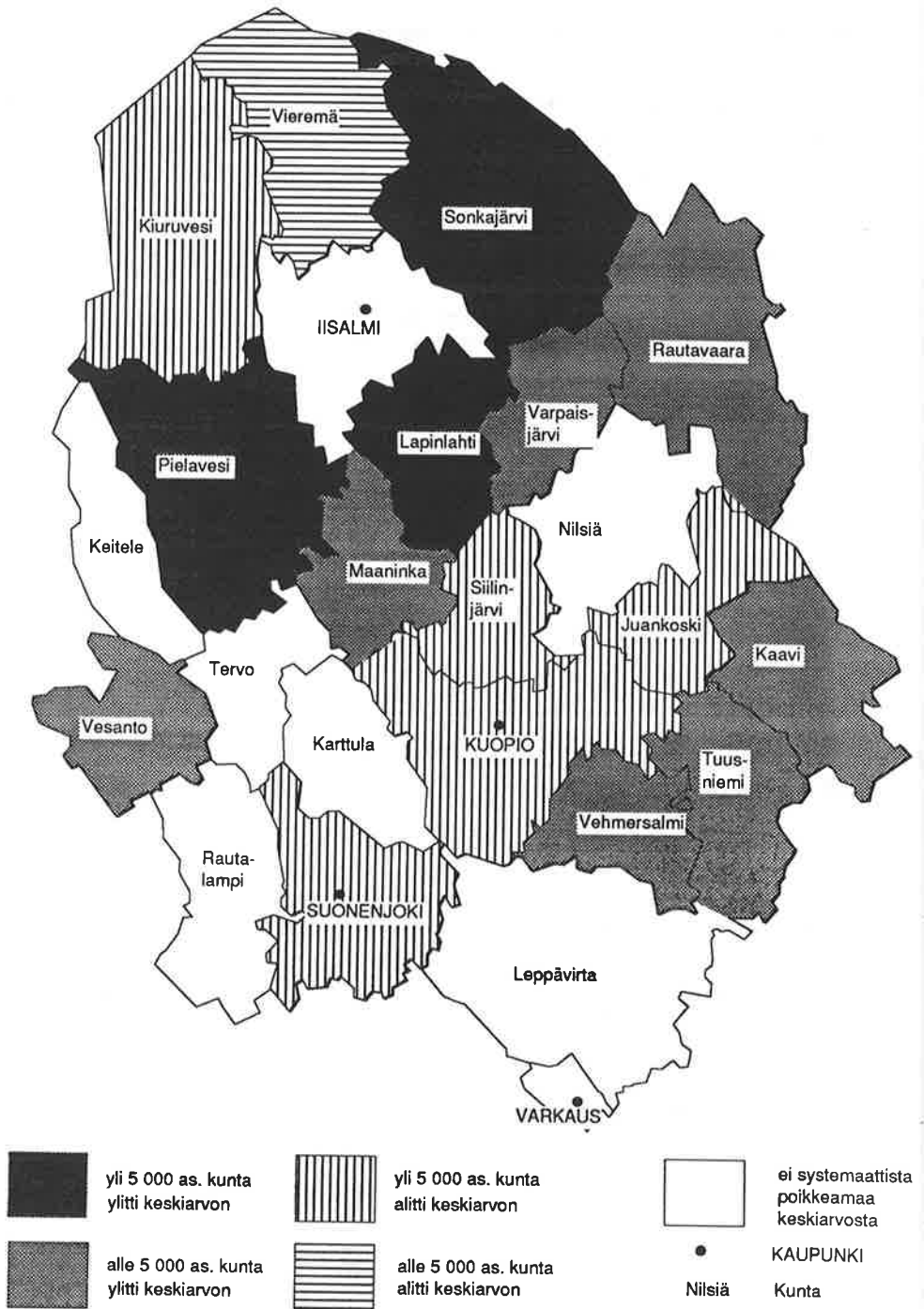
Taulukko 8.3: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Kuopion läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 00 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Suonenjoki	24.2	24.2	0.0
Kuopio	32.9	29.0	-3.9
Muut kunnat			
Juankoski	28.4	17.7	-9.7
Kiuruvesi	35.3	28.6	-6.7
Koko lääni	38.3	37.0	-1.3
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

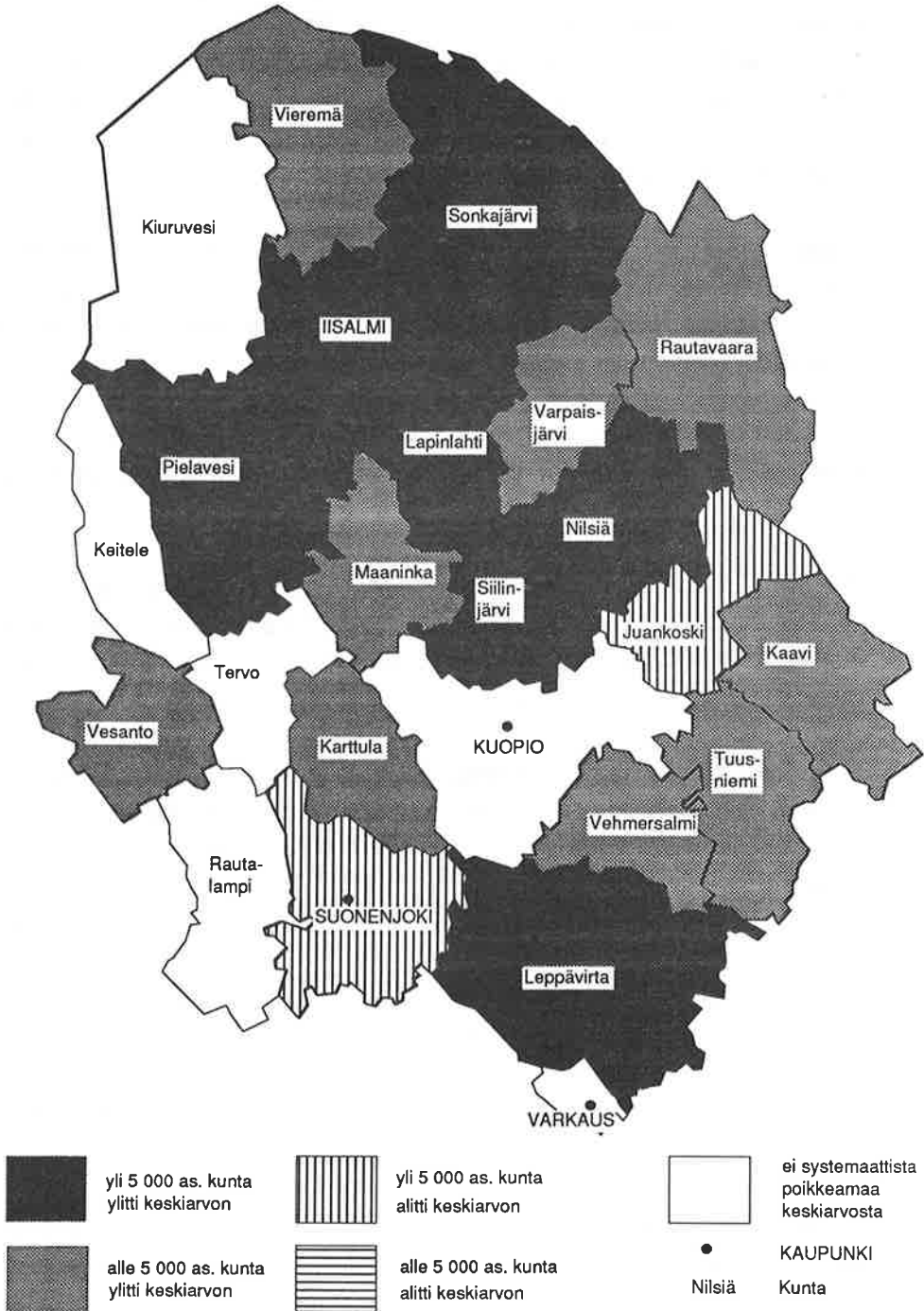
Taulukossa 8.3 mainittujen kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvot olivat läänin tasoa alhaisemmat. Kuitenkin vain Suonenjoen ja Juankosken väestön itsemurhakuolleisuus oli koko ajan myös maan tasoa alhaisempi. (Liitteet 8.2 ja 8.3.)

Juankoski, Kuopio, Siilinjärvi ja Suonenjoki muodostivat läänin nähden alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen. Kuntien yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 33.5 vuosina 1976-80 ja 29.1 vuosina 1981-85. (Kuviot 8.1 ja 8.2.)

KUVIO 8.1: LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85: KUOPION LÄÄNI

KUVIO 8.2: MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85: KUOPION LÄÄNI

3.8.4. Yhteenveto

Kuopion läänin 15-vuotta täyttäneen väestön keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli 38.3 keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 37.0 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 32.4 ja 31.2. Läänin keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli siten 37.7 vuosina 1976-85 luvun ollessa miesten osalta 63.5 ja naisten 13.5. Vuodessa itsemurhia tehtiin keskimäärin 76, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 62 ja naisten 14. Vuosina 1981-85 sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus laski. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli koko maahan nähden toiseksi korkein.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 37.2 vuosina 1976-80 ja 32.8 vuosina 1981-85. Nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuus laski sekä miesten että naisten osalta. Nuorten miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli molempien sukupuolten osalta koko maahan nähden toiseksi korkein.

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus kasvoi 39.1:stä 39.9 itsemurhaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden. Ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi, naisten laski.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1976-85 läänin, ja samalla koko maan itsemurhakuolleisuuden tason, olivat Piela-vesi, Sonkajärvi, Nilsia ja Lapinlahti. Lisäksi Leppävirran ja Siilinjärven väestön itsemurhakuolleisuus oli koko ajan maan tason yläpuolella.

Edellä mainitut kunnat, Leppävirtaa lukuunottamatta, muodostivat yhdessä Iisalmen ja alle 5000 asukkaan Vieremän, Varpaisjärven, Rautavaaran, Maaningan ja Karttulan kanssa Kuopion läänin korkean itsemurhakuolleisuuden alueen. Lisäksi toinen korkean itsemurhakuolleisuuden alue muodostui Kuopion itäpuolelle Leppävirran ja alle 5000 asukkaan Kaavin, Tuusniemen ja Vehmersalmen kunnista.

Kuopion läänin ei muodostunut koko maahan nähden alhaisen itsemurhakuolleisuuden aluetta. Läänin nähden itsemurhakuolleisuus oli kuitenkin alhainen Kuopiossa ja sen naapurikunnissa Siilinjärvellä, Juankoskella ja Suonenjoella. Kunnista vain Suonenjoki ja Juankoski alittivat myös koko maan itsemurhakuolleisuuden tason.

Kuopion läänin itsemurhakuolleisuus oli Lapin läänin jälkeen maan toiseksi korkein. Jälkimmäisellä viisivuotijaksolla itsemurhakuolleisuudessa tapahtui vähäistä laskua

naisten itsemurhakuolleisuuden laskiessa miehiä enemmän. Miesten itsemurhakuolleisuus laski nuoren ikäluokan osalta, 35-vuotta täyttäneiden miesten itsemurhakuolleisuus sitä vastoin kasvoi.

3.9. KESKI-SUOMEN LÄÄNI

3.9.1. Yleistä

Keski-Suomen lääni on maapinta-alaltaan 16 230 neliökilometriä, ja se on alueeltaan maan kolmanneksi pienin. Läänin asukasluku oli vuoden 1983 lopussa 246 242 asukasta, joista kapungeissa asui 94 743 ja muissa kunnissa 151 499 asukasta. Asukasluku oli maan neljänneksi alhaisin. Asukastiheys oli 15 asukasta neliökilometrillä, mikä vastasi koko maan asukastiheyttä. Kaupungeissa asukastiheys oli 84 ja muissa kunnissa 10 asukasta neliökilometrillä. Keski-Suomen lääniin kuuluu neljä kaupunkia ja 28 muuta kuntaa.

Keski-Suomen läänin asukkaista oli vuonna 1983 alle 15-vuotiaita 20%, saman verran kuin koko maassa keskimäärin. Lapsien osuus oli kaupungeissa 20%, ja muissa kunnissa 19%. Samoin sekä 15-64 vuotiaita että 65-vuotta täyttäneitä oli prosentuaalisesti yhtä paljon kuin koko maassa keskimäärin lukujen ollessa 68% ja 12%. Kuitenkin kaupungeissa oli työikäistä väestöä muutama prosentti enemmän kuin muissa kunnissa, joissa taas oli 65-vuotta täyttäneitä enemmän kuin kaupungeissa. Vuonna 1983 kaupunkien muuttotappio oli 482 asukasta, muiden kuntien muuttovoiton ollessa 808 asukasta.

Läänin asukkaista työskenteli vuonna 1980 maatalousammateissa 16% koko maan luvun ollessa 13%. Teollisuusammateissa toimi 34% ja palveluammateissa 48% vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 33% ja 52%. Koko ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 56% kun vastaava luku maan osalta oli 58%.

Sosioekonomiselta asemaltaan läänin asukkaista oli vuonna 1980 työnantajia 10%, toimihenkilöitä 25%, työntekijöitä 32%, eläkeläisiä 20% ja opiskelijoita 8%. Koko maahan verrattuna toimihenkilöitä ja eläkeläisiä oli molempia muutama prosentti vähemmän kuin koko maassa keskimäärin, työnantajia ja opiskelijoita taas molempia prosentin verran enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Kaupungeissa oli sekä toimihenkilöitä että työntekijöitä enemmän kuin muissa kunnissa, joissa taas eläkeläisten osuus oli kaupunkikuntia suurempi.

Keski-Suomen läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poislukien, vuonna 1984 eläkeläisiä oli 10.6%, työkyvyttömiä 8.1% ja työttömiä 5.1%. Vastaavat luvut koko maan osalta olivat 10.6%, 6.2% ja 4.3%. (Tilastokeskus, 1985.)

1980-luvun alkupuolella läänin työttömyys kasvoi. Kun vuoden 1981 työttömyysaste oli 5.9% ja työttömiä oli yhteensä n. 7000, vuoden 1985 työttömyysaste oli 7.4% työttömien lukumäärän ollessa n. 9000. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% v. 1981 ja 5.0% v. 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.9.2. Keski-Suomen läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Itsemurhakuolleisuus Keski-Suomen läänissä oli vuosina 1976-80 sekä miesten että naisten osalta koko maan tasoa alhaisempi. Vuosina 1981-85 itsemurhakuolleisuus kasvoi maan tason yläpuolelle (Taulukko 9.1). Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi sekä kaupungeissa että muissa kunnissa kasvun ollessa huomattavin kaupungeissa asuvien naisten kohdalla. (Liitteet 9.1, 9.2, 9.3 ja 13.)

Taulukko 9.1.: Keski-Suomen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	41.4	45.3	+3.9
naiset	10.3	17.4	+7.1
yhteensä	24.8	30.4	+5.6
Muut kunnat			
miehet	52.6	56.4	+3.8
naiset	3.4	4.9	+1.5
yhteensä	29.6	33.0	+3.4
Lääni			
miehet	48.8	53.3	+4.5
naiset	9.4	12.8	+3.4
yhteensä	28.5	32.5	+4.0
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 24.0 keskiikäluokan 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 30.3 vuosina 1981-85, kun vastaavat luvut koko maan osalta olivat 27.8 ja 27.7. Ikäluokkaan kuuluvien miesten ja

naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi vuosina 1981-85 ylittäen molempien sukupuolten osalta koko maan nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuuden tason. (Liitteet 9.4, 9.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 31.8 vuosina 1976-80 ja 33.9 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Vaikka ikäluokkaan kuuluvien miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi, se alitti kuitenkin koko maan itsemurhakuolleisuuden, lukuunottamatta vuosien 1981-85 naisten koko maan tasoa ylittävää itsemurhakuolleisuutta. (Liitteet 1.6, 1.7 ja 15.)

3.9.3. Keski-Suomen läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 9.2 esitettyjen, yli 5000 asukkaan kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo ylitti läänin itsemurhakuolleisuuden. Läänin ja koko maan itsemurhakuolleisuus ylittyi molempina viisivuotisjaksoina läänin itä- ja länsirajan kunnissa Hankasalmissa ja Keuruulla. Molemmat kunnat rajautuvat naapuriläänien korkean itsemurhakuolleisuuden kuntiin.

Taulukko 9.2.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Keski-Suomen läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Äänekoski	60.9	31.1	-29.8
Jämsä	28.5	39.5	+11.0
Suolahti	25.6	41.1	+16.5
Muut kunnat			
Hankasalmi	41.7	65.9	+14.2
Keuruu	35.0	37.8	+2.8
Laukaa	30.3	36.3	+6.0
Koko lääni	28.5	32.5	+4.0
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten itsemurhakuolleisuus ylitti läänin miesten itsemurhakuolleisuuden tason vuosina 1976-85 Jämsässä, Suolahdella, Hankasalmissa, Keuruulla ja Laukaassa.

Naisten itsemurhakuolleisuus oli sekä läänin että koko maan tason yläpuolella Äänekoskella ja Keuruulla. Lisäksi Jyväskylässä naisten itsemurhakuolleisuus oli läänin tasoa korkeampi molempina viisivuotisjaksoina. (Liitteet 9.2 ja 9.3.)

Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli Jämsässä ja Äänekoskella vuosina 1976-85 sekä koko maan että läänin nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli korkea myös Keuruulla, Suolahdella ja Viitasaarella. (Liitteet 9.4 ja 9.5.)

Keski-Suomen läänissä oli kaksi korkean itsemurhakuolleisuuden aluetta, toinen Jyväskylän pohjoispuolella ja toinen läänin etelärajalla ulottuen Korpilahdelle ja Petäjävvedelle. Jyväskylän pohjoispuolella olevien Äänekosken, Suolahden, Hankasalmen ja Laukaan yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 37.9 vuosina 1976-80 ja 39.9 vuosina 1981-85.

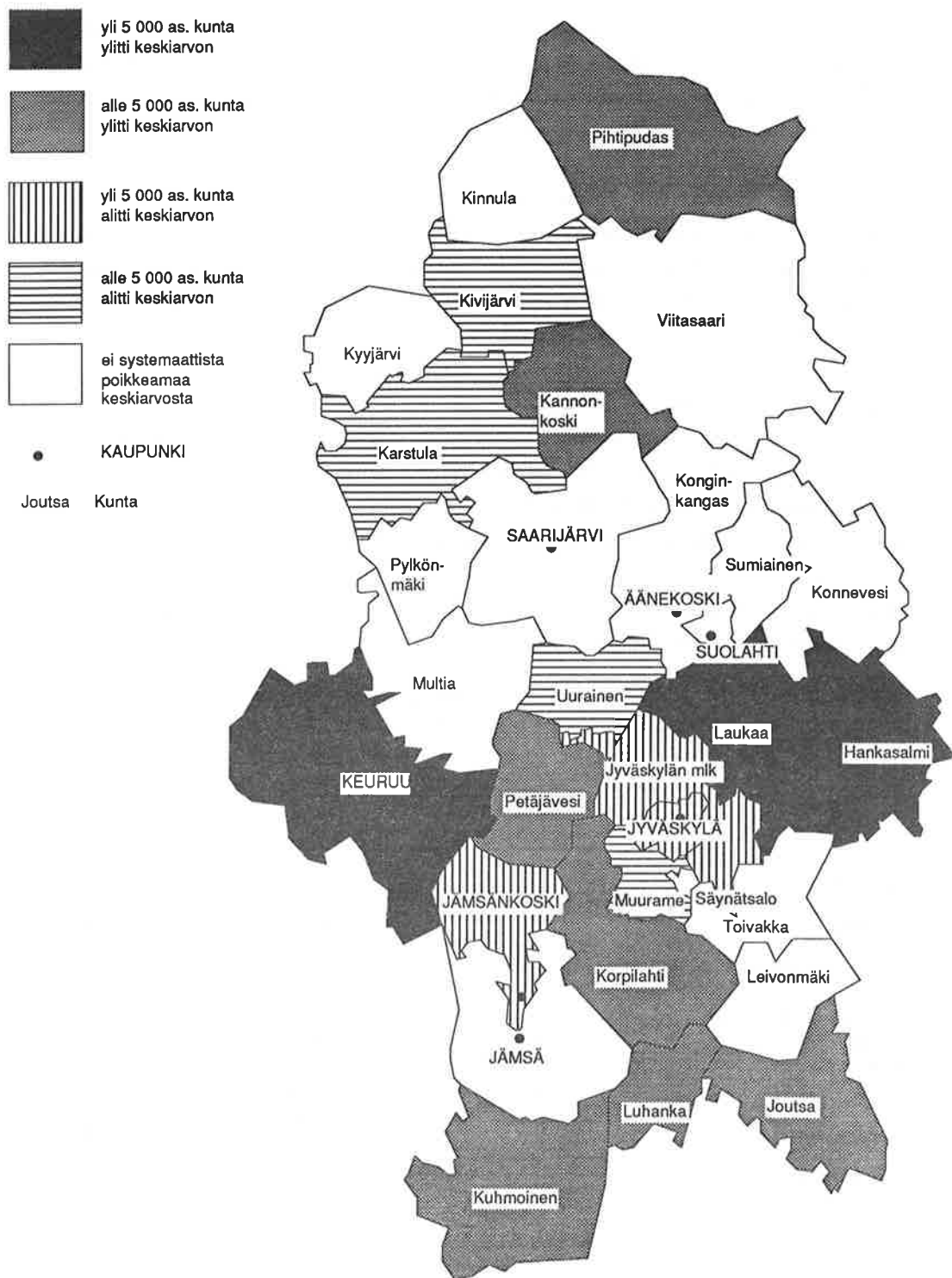
Toisen alueen muodostivat Jyväskylän etelä- ja länsipuolella olevat kunnat. Jämsän sekä alle 5000 asukkaan kuntien Kuhmoisten, Luhangan, Joutsan, Korpilahden ja Petäjäveden väestön yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli ensimmäisenä viisivuotisjaksona 43.0 ja jälkimmäisenä 43.1. Läänin lounaisosan kunnista itsemurhakuolleisuus oli alhainen vain Jämsänkoskella. (Kuviot 9.1 ja 9.2)

Keski-Suomen läänin korkean itsemurhakuolleisuuden alueet rajautuivat Mikkelin läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kuntiin.

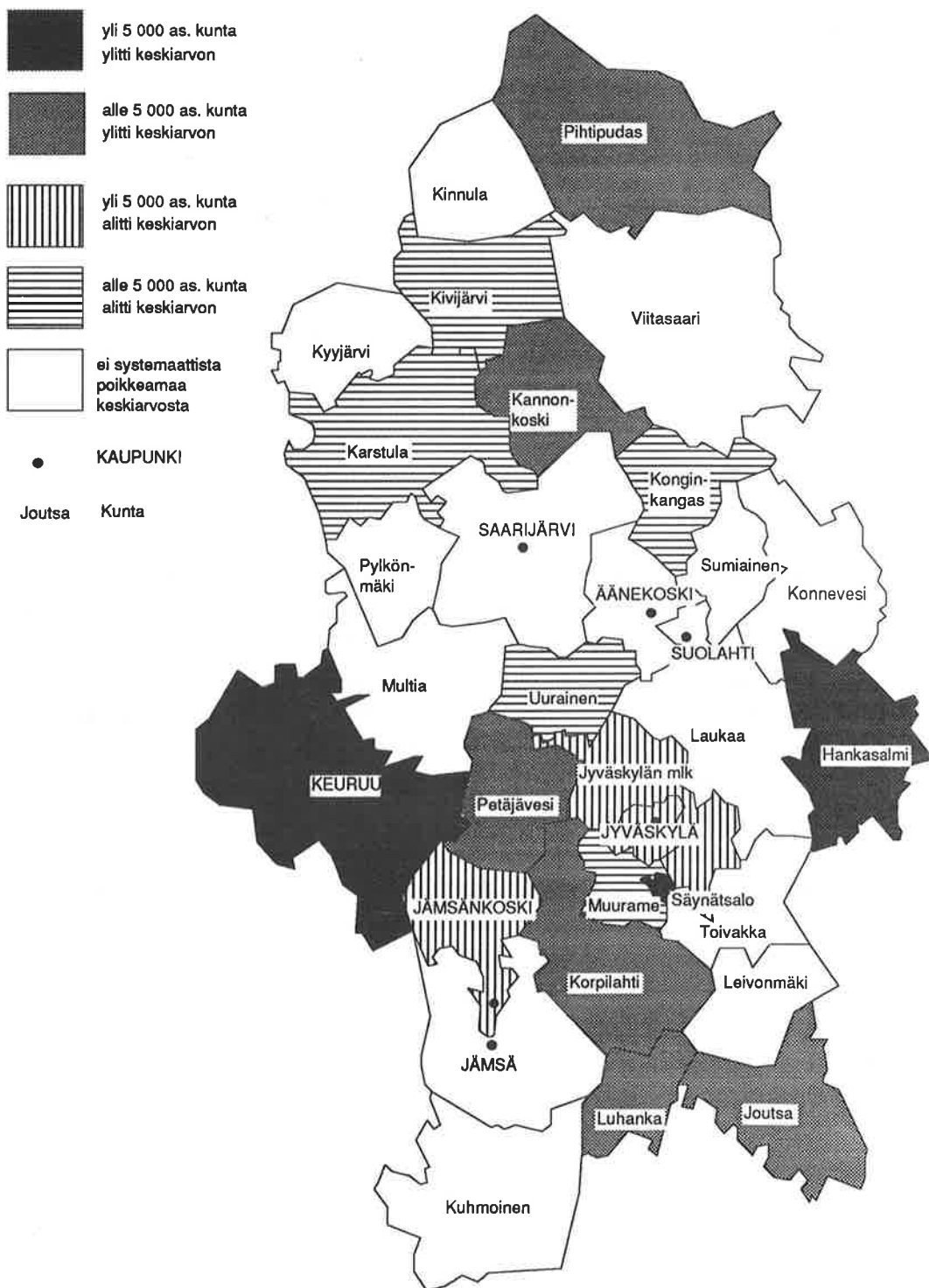
Taulukko 9.3.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Keski-Suomen läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/ 100 000 as./vuosi		muutos
	1976-80	1981-85	
Kaupungit			
Jyväskylä	18.6	26.7	+8.1
Muut kunnat			
Jyväskylän mlk	21.1	17.3	-3.8
Jämsänkoski	18.6	24.3	+5.7
Viitasaari	33.4	19.1	-14.3
Saarijärvi	24.1	32.6	+8.5
Koko lääni	28.5	32.5	+4.0
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

KUVIO 9.1. LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : KESKI-SUOMEN LÄÄNI

KUVIO 9.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : KESKI-SUOMEN LÄÄNI

Taulukossa 9.3 mainittujen, yli 5000 asukkaan kuntien väestön itsemurhakuolleisuuden vuosien 1976-85 keskiarvo oli läänin tasoa alhaisempi. Jyväskylässä naisten itsemurhakuolleisuus oli kuitenkin läänin naisten itsemurhakuolleisuutta korkeampi. (Liitteet 9.2 ja 9.3.)

Edellä mainituista alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnista nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 Viitasaarella läänin ja maan nuorten miesten itsemurhakuolleisuutta korkeampi. Jyväskylässä taas nuorten naisten itsemurhakuolleisuus oli läänin ja maan tasoa korkeampi. (Liitteet 9.4 ja 9.5.)

Keski-Suomen läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden alue muodostui Jyväskylästä ja Jyväskylän maalaiskunnasta ja alle 5000 asukkaan kunnista Muuramesta ja Uraisista. Alueen yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli ensimmäisenä viisivuotiskaksena 19.1 ja jälkimmäisenä 23.2. (Kuviot 9.1 ja 9.2.)

3.9.4. Yhteenveto

Keski-Suomen läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 28.5 keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 32.5 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 32.4 ja 31.2. Läänin keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli siten 30.5 vuosina 1976-85 luvun ollessa miesten osalta 51.1 ja vastaavasti naisten osalta 11.1. Vuodessa itsemurhia tehtiin keskimäärin 59, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 48 ja naisten 11. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi, samalla kun koko maan itsemurhakuolleisuus laski.

Läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 koko maahan nähden neljänneksi alhaisin. Lääni oli miesten itsemurhakuolleisuuden osalta seitsemäntenä, naisten taas kahdeksantena.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 24.0 vuosina 1976-80 ja 30.3 vuosina 1981-85. Nuorten miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi. Lääni oli nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuudessa molempien sukupuolten osalta muuhun maahan nähden seitsemäntenä. Myös 35-vuotta täyttäneiden itsemurhakuolleisuus kasvoi sekä miesten että naisten osalta. Itsemurhakuolleisuus kasvoi 31.8:sta 33.9 itsemurhaan keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohden.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus ylitti sekä 1976-80 että 1981-85 läänin itsemurhakuolleisuuden, olivat Hankasalmi, Keuruu ja Laukaa. Lisäksi itsemurhakuolleisuus oli korkea vuosina 1976-80 Äänekoskella ja vuosina 1981-85 Jämsässä. Lääniin muodostui kaksi korkean itsemurhakuolleisuuden aluetta, toinen Jyväskylän pohjoispuolen kunnista Äänekoskesta, Suolahdesta, Hankasalmosta ja Laukaasta, toinen taas läänin eteläosan kunnista Jämsästä, Kuhmoisista, Luhangasta, Joutsasta, Korpilahdesta ja Petäjävedestä.

Jyväskylässä, Jyväskylän maalaiskunnassa ja Jämsänkoskella itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 läänin ja maan itsemurhakuolleisuutta alhaisempi. Jyväskylä ja Jyväskylän maalaiskunta yhdessä alle 5000 asukkaan Uuraisen ja Muuramen kanssa muodostivat Keski-Suomen läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen.

Vuosina 1976-80 läänin sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus oli kaikissa ikäryhmissä maan tasoa alhaisempi. Vuosina 1981-85 itsemurhakuolleisuus nousi kaikissa ryhmissä maan tasoa korkeammaksi lukuunottamatta 35-vuotta täyttäneitä miehiä. Vaikka heidänkin osaltaan itsemurhakuolleisuus kasvoi, se pysyi kuitenkin maan tasoa alhaisempana.

3.10. VAASAN LÄÄNI

3.10.1. Yleistä

Vaasan lääni on maapinta-alaltaan 26 447 neliökilometriä, ja se on alueeltaan Lapin ja Oulun läänien jälkeen maan kolmanneksi suurin. Läänin asukasluku oli vuoden 1983 lopussa 442 073 asukasta, joista kaupungeissa asui 190 731 ja muissa kunnissa 251 342 asukasta. Asukasluku oli maan kolmanneksi suurin. Asukastiheys taas oli maan viidenneksi korkein luvun ollessa koko läänissä 17 asukasta neliökilometrillä. Kaupungeissa asukastiheys oli 46 ja muissa kunnissa 11 asukasta neliökilometrillä. Vaasan lääniin kuuluu kymmenen kaupunkia ja 47 muuta kuntaa.

Läänin asukkaista oli vuoden 1983 lopussa alle 15 vuotiaita 21% koko maan luvun ollessa 20%. Lapsien osuus oli kaupunkikunnissa ja muissa kunnissa sama. 65-vuotta täyttäneitä oli 13%, vastaavan luvun ollessa koko maan osalta 12%. Sitä vastoin 15-64-vuotiaita oli 65% kun koko maassa heitä oli 68%. Eläkeläisiä oli muissa kunnissa enemmän kuin kaupunkikunnissa, joissa taas nuoria ja työkäisiä oli muita kuntia enemmän. Vuonna 1983 kaupunkien muuttotappio oli 507 asukasta ja muiden kuntien muuttovoitto 862 asukasta.

Vuonna 1980 läänin asukkaista työskenteli maatalousammateissa 23% koko maan luvun ollessa 13%. Teollisuusammateissa toimi 33% väestöstä, mikä on saman verran kuin koko maassa keskimäärin. Palveluammateissa työskentelevän väestön osuus oli 42% luvun ollessa koko maassa 52%. Vaasan läänin 15-vuotta täyttäneen ammatissa toimivan väestön osuus oli 58%, mikä oli sama kuin koko maassa keskimäärin.

Läänin asukkaista oli sosioekonomiselta asemaltaan vuonna 1980 työnantajia 15%, toimihenkilöitä 23%, työntekijöitä 31%, eläkeläisiä 18% ja opiskelijoita 7%. Työnantajia ja työntekijöitä oli enemmän, toimihenkilöitä vähemmän ja eläkeläisiä ja opiskelijoita saman verran kuin koko maassa keskimäärin. Kaupunkikunnissa oli toimihenkilöitä ja työntekijöitä enemmän kuin muissa kunnissa, joissa taas oli työnantajia ja eläkeläisiä enemmän kuin kaupunkikunnissa.

Vaasan läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poislukien, vuonna 1984 eläkeläisiä oli 10.7%, työkyvyttömiä 5.6% ja työttömiä 3.5%. Vastaavat luvut koko maan osalta olivat 10.6%, 6.1% ja 4.2%. (Tilastokeskus, 1985.)

Läänin työttömyys oli 1980-luvun alkupuoliskolla muuta maata alhaisempi. Työttömyys kuitenkin kasvoi koko maan tavoin. Läänin työttömyysaste oli 3.2% vuonna 1981 ja työttömiä oli yhteensä n. 7000. Vuonna 1985 työttömyysaste oli 4.7% työttömien lukumäärän ollessa n. 11 000. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% vuonna 1981 ja 5.0% vuonna 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.10.2. Vaasan läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-85

Vaasan läänin itsemurhakuolleisuus oli miesten ja naisten osalta koko kymmenvuotisjakson maan tasoa alhaisempi (Taulukko 10.1). Naisten itsemurhakuolleisuus oli korkeampi kaupungeissa kuin muissa kunnissa. Miesten itsemurhakuolleisuus laski jälkimmäisellä viisivuotisjaksolla laskun ollessa selvempää muissa kuin kaupunkikunnissa asuvien miesten kohdalla. (Liitteet 10.1, 10.2, 10.3 ja 13.)

Taulukko 10.1.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Vaasan läänissä vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	35.5	36.6	+1.1
naiset	7.9	8.9	+1.0
yhteensä	21.6	22.0	+0.4
Muut kunnat			
miehet	41.1	34.3	-6.8
naiset	1.0	2.0	+1.0
yhteensä	22.7	18.3	-4.4
Lääni			
miehet	40.0	36.0	-4.0
naiset	8.0	8.5	+0.5
yhteensä	23.4	21.8	-1.6
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.2	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 20.2 keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 18.4 vuosina 1981-85, kun vastaavat luvut koko maan osalta olivat 27.8 ja 27.7. (Liitteet 10.4, 10.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli ensimmäisenä viisivuotisjaksona 25.6 ja jälkimmäisenä 23.9 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten nousi. Ikäluokkaan kuuluvien miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan tasoa alhaisempi. (Liitteet 10.6, 10.7 ja 15.)

3.10.3. Vaasan läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 10.2 mainittujen, yli 5000 asukkaan kuntien molempien viisivuotisjaksojen itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin tasoa korkeampi. Läänin tason ylittivät molempina ajanjaksoina Lapua, Ähtäri, Teuva, Laihia, Jalasjärvi ja Alajärvi. Kuitenkin vain Lapua ja Ähtäri ylittivät vuosina 1976-85 myös koko maan itsemurhakuolleisuuden tason.

Taulukko 10.2.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Vaasan läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuotta ja 100 000 asukasta kohden.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Lapua	33.3	34.5	+1.2
Seinäjoki	20.1	26.0	+5.9
Muut kunnat			
Ähtäri	48.0	68.8	+20.8
Nurmo	43.0	20.3	-22.7
Teuva	40.0	22.8	-17.2
Kauhajoki	40.5	19.7	-20.8
Laihia	33.3	24.7	-8.6
Jalasjärvi	31.7	24.1	-7.6
Alajärvi	24.5	23.5	-1.0
Koko lääni	23.4	21.8	-1.6
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli Ähtärissä koko maan, ja samalla myös läänin itsemurhakuolleisuutta korkeampi vuosina 1976-85. Lisäksi miesten itsemurhakuolleisuus ylitti läänin tason mutta osittain alitti koko maan itsemurhakuolleisuuden tason Lapualla, Seinäjoella, Alajärvellä, Laihialla, Jalasjärvellä ja Teuvalla. Taulukossa mainittujen lääniin nähden korkean itsemurhakuolleisuuden kuntien lisäksi miesten itsemurhakuolleisuus oli läänin tasoa korkeampi Kurikassa. (Liitteet 10.2 ja 10.3.)

Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten itsemurhakuolleisuus ylitti koko maan ja samalla myös läänin itsemurhakuolleisuuden Ähtärissä ja Teuvalla. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli lisäksi Lapualla ja Jalasjärvellä läänin tasoa korkeampi koko kymmenvuotisjakson. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus oli koko maata korkeampi vuosina 1976-85 Lapualla, Kauhajoella ja Kokkolassa. Lisäksi nuorten naisten itsemurhakuolleisuus ylitti läänin tason Pietarsaassa. (Liitteet 10.4 ja 10.5.)

Lääniin nähden korkean itsemurhakuolleisuuden alue muodostui läänin kaakkoisosassa sijaitsevasta Ähtäristä ja alle 5000 asukkaan Töysästä ja Soinista. Alue ulottui edelleen Alajärvelle ja Lapualle ja alle 5000 asukkaan Lappajärvelle. Vaasan läänissä ei ollut koko maahan nähden korkean itsemurhakuolleisuuden aluetta. (Kuviot 10.1. ja 10.2.)

Taulukko 10.3.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Vaasan läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

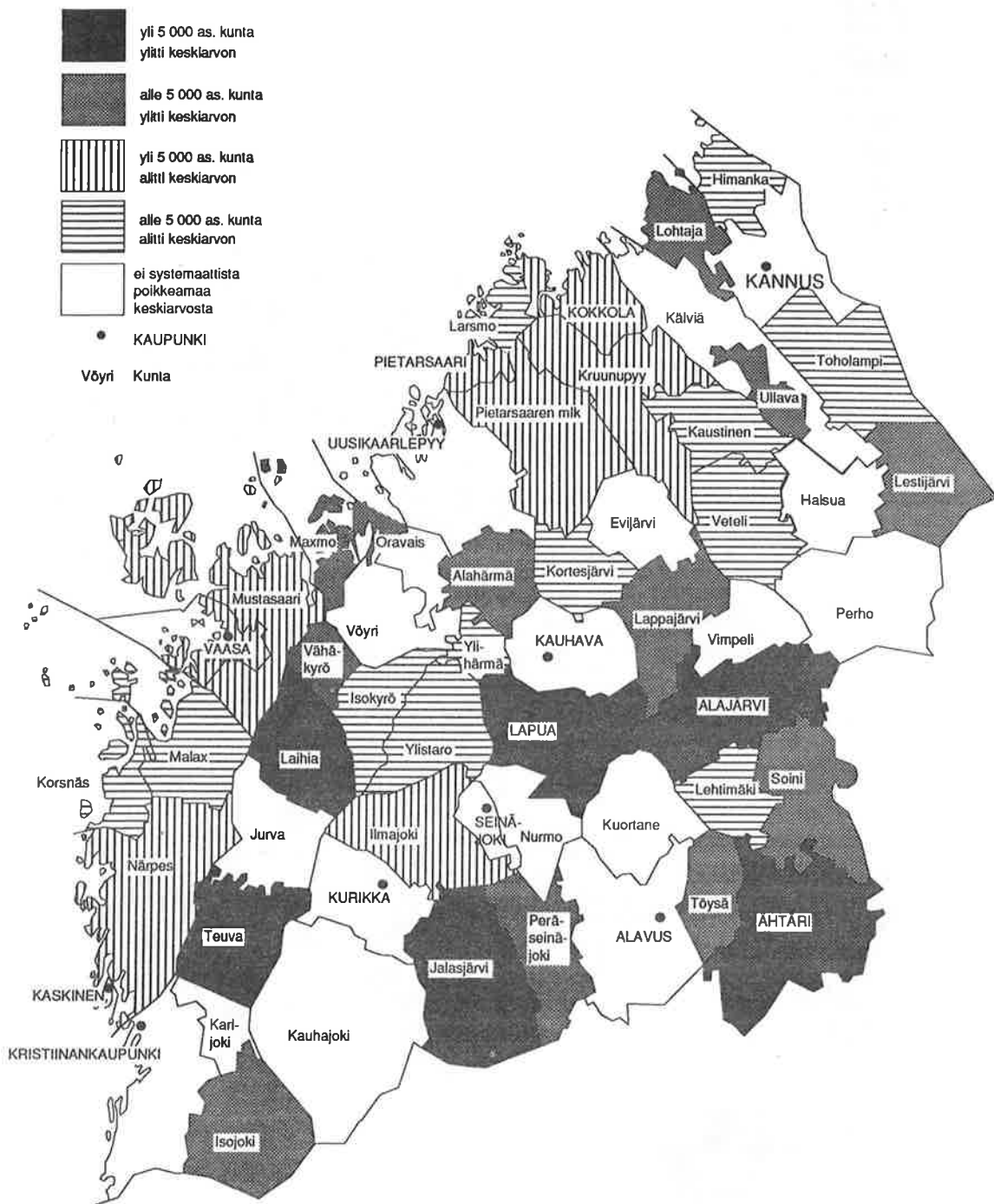
Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Pietarsaari	17.9	13.6	-4.3
Kokkola	18.6	21.4	+2.8
Uusikaarlepyy	24.0	16.4	-7.6
Alavus	12.4	30.8	+18.4
Vaasa	21.8	21.7	-0.1
Kristiinankaupunki	24.7	19.0	-5.7
Kurikka	22.9	22.0	-0.9
Muut kunnat			
Kruunupyö	3.8	7.3	+3.5
Närpiö	11.3	15.7	+4.4
Pietarsaaren mlk	15.5	14.8	-0.7
Mustasaari	11.9	19.5	+7.6
Kauhava	14.9	26.5	+11.6
Ilmajoki	21.7	21.2	-0.5
Koko lääni	23.4	21.8	-1.6
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Taulukossa 10.3 mainittujen kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin tasoa alhaisempi alittaen samalla myös maan tason. Kurikassa itsemurhakuolleisuus oli kuitenkin miesten osalta läänin tasoa korkeampi. (Liitteet 10.2 ja 10.3.)

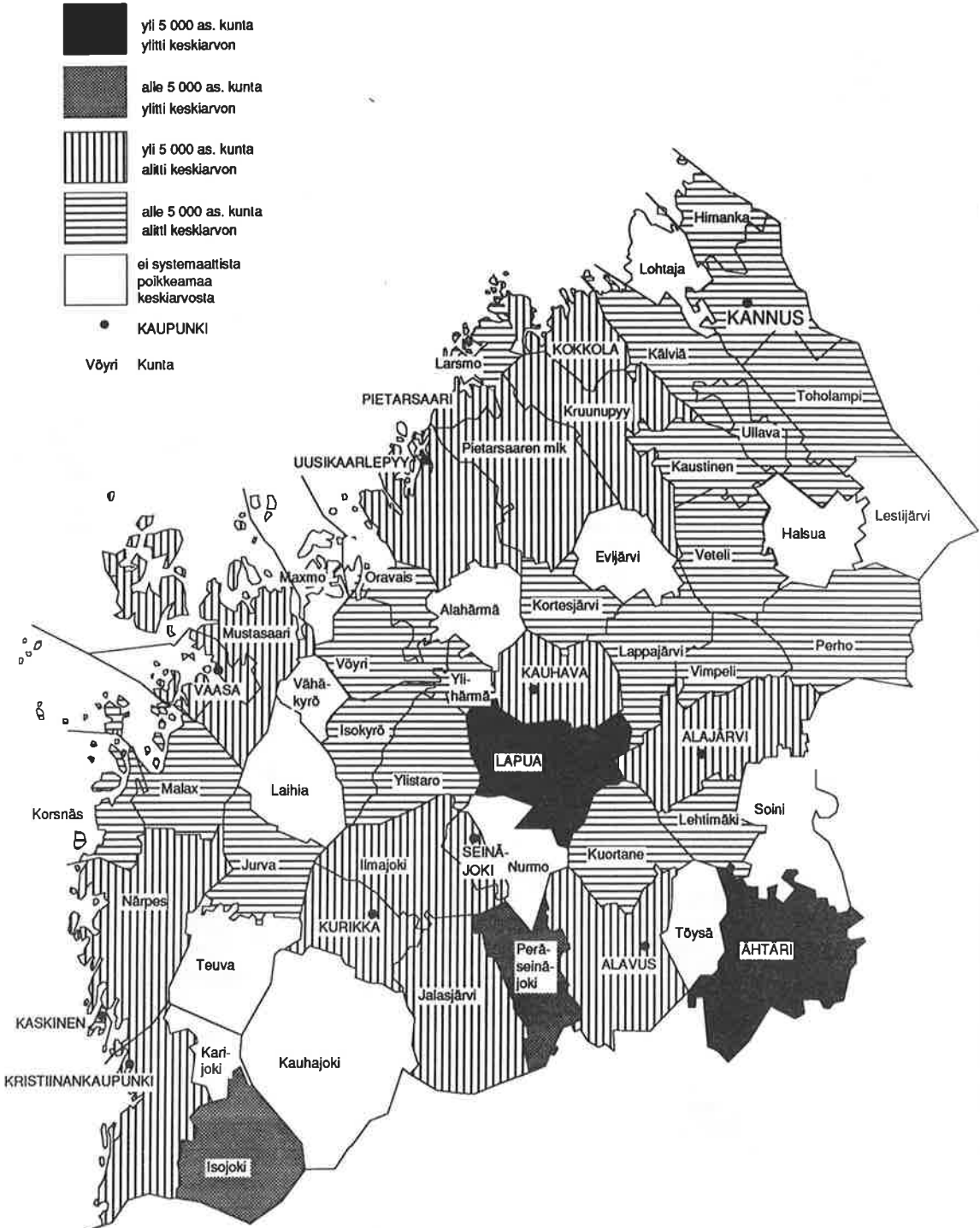
Vaasan lääni oli muuhun maahan nähden pääosin alhaisen itsemurhakuolleisuuden aluetta. Alhainen itsemurhakuolleisuus keskittyi etenkin rannikkokuntiin. (Kuviot 10.1 ja 10.2.)

Vaasan läänissä on viisi ruotsinkielistä kuntaa ja seitsemän kuntaa, joissa enemmistökieli on ruotsi. Ruotsinkielisten kuntien, Korsnäsin, Luodon, Maalahden, Maksamaan ja Närpiön yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 11.0 vuosina 1976-80 ja 5.4 vuosina 1981-85. Ruotsi oli enemmistökielenä Kristiinankaupungissa, Pietarsaarella, Uusikaarlepyyssä, Mustasaarella, Oravaisissa, Pietarsaaren maaliskunnassa ja Vöyrissä. Näiden kuntien yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 19.7 vuosina 1976-80 ja 15.1 vuosina 1981-85.

KUVIO 10.1. LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : VAASAN LÄÄNI

KUVIO 10.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-1985 : VAASAN LÄÄNI

3.10.4. Yhteenveto

Vaasan läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 23.4 keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 21.8 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 32.4 ja 31.2. Keskimääräinen itsemurhakuolleisuus oli siten 22.6 vuosina 1976-85 luvun ollessa miesten osalta 38.0 ja vastaavasti naisten osalta 8.3. Vuodessa itsemurhia tehtiin keskimäärin 77, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 62 ja naisten 15. Vuosina 1981-85 miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten itsemurhakuolleisuudessa tapahtui lievää nousua.

Läänin koko 15-vuotta täyttäneen väestön, samoin kuin 15-vuotta täyttäneiden miesten itsemurhakuolleisuus oli maan alhaisin. Naisten itsemurhakuolleisuus oli Ahvenanmaan jälkeen maan alhaisin.

Nuorten 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 20.2 vuosina 1976-80 ja 18.4 vuosina 1981-85. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus laski. Nuorten miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli Ahvenamaan jälkeen maan alhaisin. 35-vuotta täyttäneiden itsemurhakuolleisuus laski 25.6:sta 23.9:een itsemurhakuolleisuuden laskiessa miesten ja naisten osalta.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus oli molempina viisivuotisjaksoina läänin tasoa korkeampi, olivat Lapua, Ähtäri, Teuva, Laihia, Jalasjärvi ja Alajärvi. Näistä kuitenkin vain Lapuan ja Ähtärin itsemurhakuolleisuus oli myös maan tasoa korkeampi.

Läänissä ei ollut maahan nähden korkean itsemurhakuolleisuuden aluetta. Kuitenkin Ähtäri rajautui Turun ja Porin läänin ja Keski-Suomen läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kuntiin. Samoin Ähtärin naapurikunnissa, alle 5000 asukkaan Töysässä ja Soinissa, oli läänin nähden korkea itsemurhakuolleisuus. Alue ulottui edelleen Jalasjärvelle ja Lapualla ja alle 5000 asukkaan Lappajärvelle.

Vaasan läänissä oli sitä vastoin runsaasti kuntia, joiden väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan tasoa alhaisempi. Lähes kaikki rannikkokunnat ja läänin keskiosan kunnat olivat alhaisen itsemurhakuolleisuuden kuntia. Etenkin ruotsinkielisissä kunnissa itsemurhakuolleisuus oli erittäin alhainen.

Vaasan läänin kaikkien tarkastelun kohteena olleiden väestöryhmien itsemurhakuolleisuus oli manner-Suomen alhaisin. Vain naisten ja koko nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuus oli Ahvenanmaalla Vaasan läänin alhaisempi. Lisäksi läänin

väestön itsemurhakuolleisuus laski miesten ja naisten osalta molemmissa ikäryhmissä.

3.11. OULUN LÄÄNI

3.11.1. Yleistä

Oulun lääni on maapinta-alaltaan 56 866 neliökilometriä ja se on alueeltaan Lapin läänin jälkeen maan toiseksi suurin. Läänin asukasluku oli vuoden 1983 lopussa 429 450 asukasta, joista kaupungeissa asui 179 870 ja muissa kunnissa 249 580 asukasta. Asukasluku oli maan neljänneksi suurin. Asukastiheys oli maan toiseksi alhaisin luvun ollessa 8 asukasta neliökilometrillä. Kaupungeissa asukastiheys oli 49 ja muissa kunnissa 5 asukasta neliökilometrillä. Oulun läänissä on kuusi kaupunkia ja 46 muuta kuntaa.

Läänin asukkaista oli vuoden 1983 lopussa alle 15-vuotiaita 23% lasten osuuden ollessa koko maan osalta 20%. Sitä vastoin 65-vuotta täyttäneitä oli 10%, kun koko maassa heitä oli 12%. Nuorten ja työikäisten, 15-64-vuotiaiden, osuus oli 67% koko maan luvun ollessa 68%. Kaupunkikunnissa oli 15-64-vuotaita hieman enemmän kuin muissa kunnissa, joissa taas lasten ja eläkeläisten osuus oli suurempi kuin kaupunkikunnissa. Vuonna 1983 kaupunkien muuttotappio oli 789 asukasta ja muiden kuntien muuttovoitto 304 asukasta.

Vuonna 1980 läänin asukkaista työskenteli maatalousammateissa 18% koko maan luvun ollessa 13%. Teollisuusammateissa oli 29% ja palveluammateissa 49% vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 33% ja 52%. Koko ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli Oulun läänissä 56% koko maan luvun ollessa 58%.

Sosioekonomiselta asemaltaan oli vuoden 1980 lopussa työnantajia 10%, toimihenkilöitä 25%, työntekijöitä 32%, eläkeläisiä 17% ja opiskelijoita 9%. Koko maahan nähden työnantajia ja opiskelijoita oli enemmän, toimihenkilöitä ja eläkeläisiä vähemmän ja työntekijöitä saman verran kuin koko maassa keskimäärin. Kaupunkikunnissa oli toimihenkilöitä ja työntekijöitä enemmän kuin muissa kunnissa, joissa taas työnantajia ja eläkeläisiä oli enemmän kuin kaupunkikunnissa.

Oulun läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poislukien, vuonna 1984 eläkeläisiä oli 8.8%, työkyyvyttömiä 8.2% ja työttömiä 6.8%. Vastaavat luvut olivat koko maan osalta 10.6%, 6.2% ja 4.3%. (Tilastokeskus, 1988.)

Läänin työttömyys oli 1980-luvun alkupuoliskolla Lapin läänin jälkeen maan korkein. Vuonna 1981 läänin työttömyysaste oli 9.0% ja työttömiä oli yhteensä n.

18 000. Vuoden 1985 työttömyysaste oli 8.9% työttömien lukumäärän ollessa n. 19 000. Koko maan työttömyys oli 4.9% vuonna 1981 ja 5.0% vuonna 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.11.2. Oulun läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Oulun läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 koko maata korkeampi. Vain naisten itsemurhakuolleisuus oli maata alhaisempi vuosina 1981-85 (Taulukko 11.1). Naisten itsemurhakuolleisuus oli korkeampi kaupungeissa kuin muissa kunnissa, miesten taas hieman korkeampi muissa kunnissa verrattuina kaupunkiin. Jälkimmäisellä viisivuotisjaksolla miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus laski, itsemurhakuolleisuuden laskun keskittyessä selvimmin muihin kuin kaupunkikuntiin. (Liitteet 11.1, 11.2, 11.3 ja 13.)

Taulukko 11.1: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Oulun läänissä vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
miehet	58.3	54.8	-3.5
naiset	13.2	11.0	-2.2
yhteensä	34.7	31.8	-2.9
Muut kunnat			
miehet	59.1	56.8	-2.3
naiset	5.7	6.5	+0.8
yhteensä	35.2	34.4	+0.8
Lääni			
miehet	60.1	58.1	-2.0
naiset	12.3	10.1	-2.2
yhteensä	36.0	33.9	-2.1
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 36.3 keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 34.0 vuosina 1981-85, kun vastaavat luvut koko maan osalta olivat 27.8 ja 27.7. Ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten kohdalla muutosta ei juuri tapahtunut. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan tasoa korkeampi. (Liitteet 11.4, 11.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 35.8 vuosina 1976-80 ja 33.9 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maassa 35.6 ja 33.4. Ikäluokkaan kuuluvien naisten itsemurhakuolleisuus laski, miesten itsemurhakuolleisuus pysyi lähes ennallaan. Vuosina 1976-80 miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli lähellä maan tasoa, vuosina 1981-85 miesten itsemurhakuolleisuus oli koko maata korkeampi ja naisten koko maata alhaisempi. (Liitteet 11.6, 11.7 ja 15.)

3.11.3. Oulun läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 11.2 mainittujen, yli 5000 asukkaan kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo ylitti läänin itsemurhakuolleisuuden tason. Kuntien itsemurhakuolleisuus oli samalla myös muun maan itsemurhakuolleisuutta korkeampi.

Taulukko 11.2.: 15-vuotta täytäneen väestön itsemurhakuolleisuus Oulun läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Haapajärvi	45.3	50.0	+4.7
Raahe	43.6	50.0	+6.4
Kajaani	36.3	34.3	-2.0
Muut kunnat			
Haapavesi	43.4	55.8	+12.4
Kuusamo	48.8	41.5	-7.3
Pyhäjärvi	38.1	50.3	+12.2
Suomussalmi	49.3	38.0	-11.3
Sotkamo	41.9	43.2	+1.3
Pudasjärvi	42.4	42.3	-0.1
Koko lääni	36.0	33.9	-2.1
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

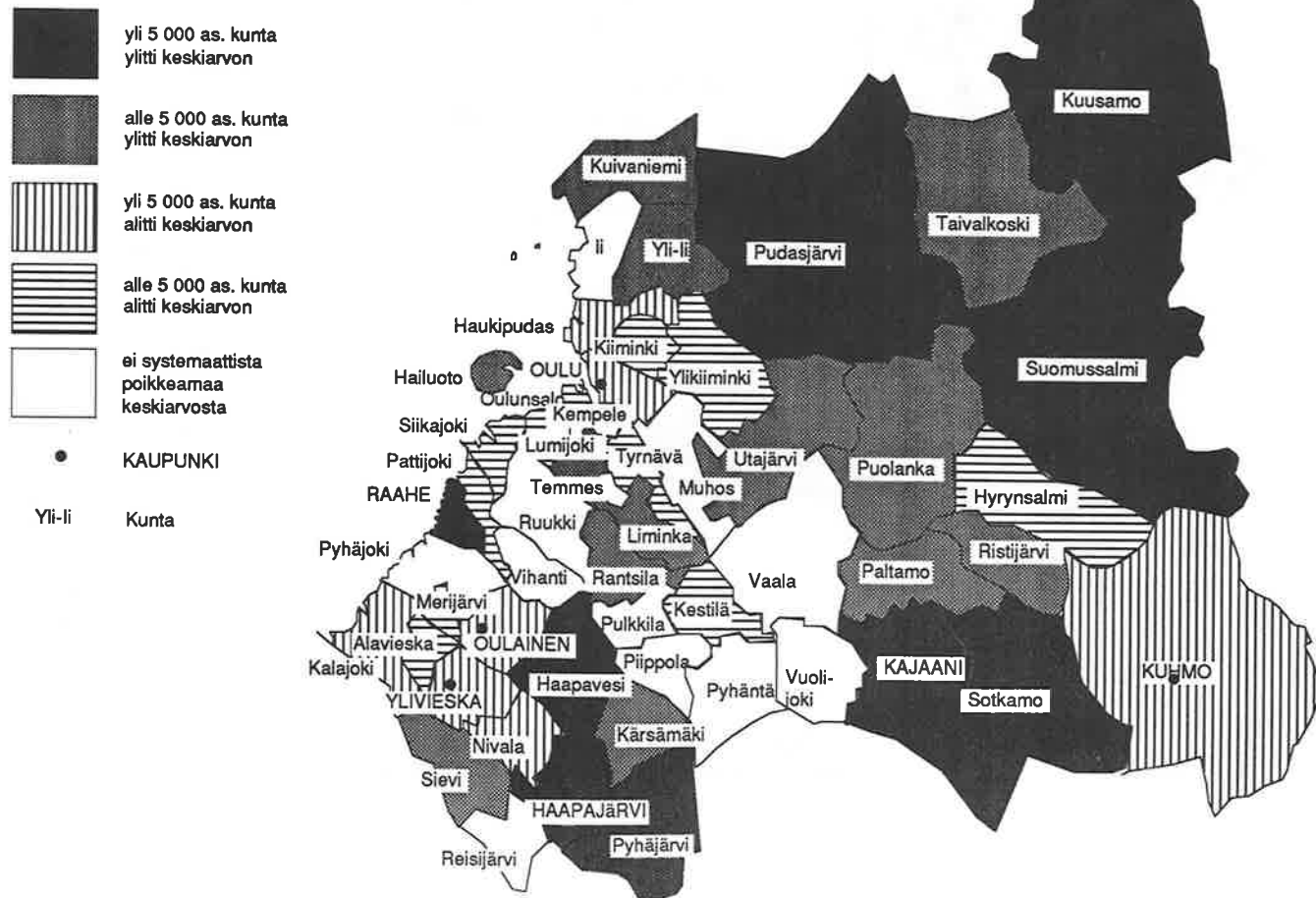
Sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 korkea suhteessa läänin ja koko maahan Haapavedellä, Kuusamossa ja Sotkamossa. Miesten itsemurhakuolleisuus oli korkea Haapajärvellä, Kajaanissa, Raahessa, Pudasjärvellä, Pyhäjärvellä ja Suomussalmella. Lisäksi naisten itsemurhakuolleisuus ylitti sekä läänin että maan tason Oulaisissa, ja naisten itsemurhakuolleisuus oli Oulussa korkea suhteessa läänin ollen kuitenkin osittain maan tasoa alhaisempi. (Liitteet 11.2 ja 11.3.)

Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 läänin, ja samalla koko maan tasoa korkeampi Raahessa, Haapavedellä ja Suomussalmella. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maahan ja läänin nähden korkea Pyhäjärvellä ja Kuusamossa. Haapajärvellä, Kajaanissa ja Nivalassa nuorten miesten itsemurhakuolleisuus alitti läänin tason mutta ylitti koko maan nuorten miesten itsemurhakuolleisuuden tason. (Liitteet 11.4 ja 11.5.)

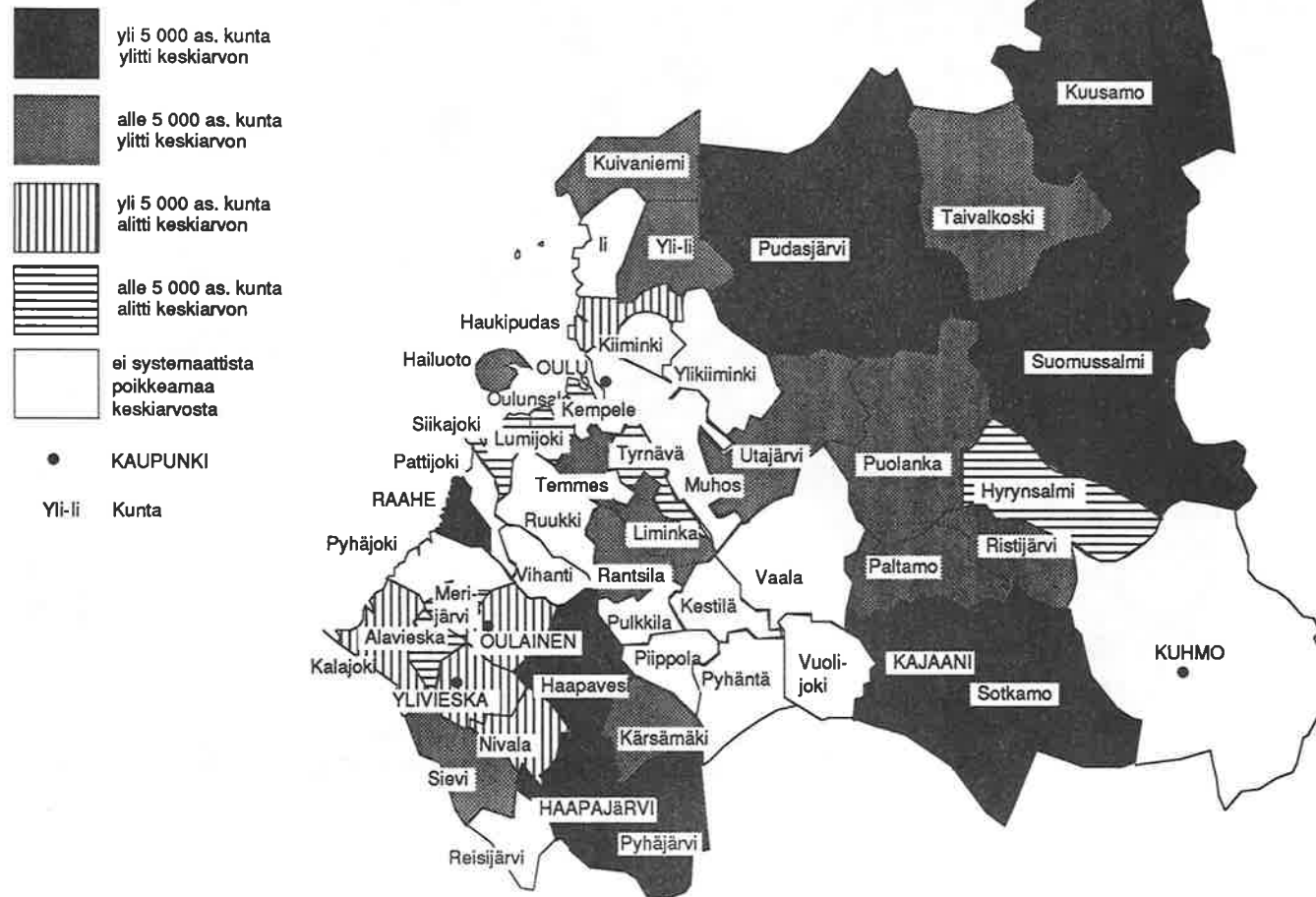
Oulun läänin korkean itsemurhakuolleisuuden alue sijaitsi läänin pohjois- ja itäosassa Kuhmoa, ja sen naapurikuntaa Hyrynsalmea lukuunottamatta, ja se ulottui läänin keskiosaan. Kuusamon, Pudasjärven, Suomussalmen, Sotkamon ja Kajaanin ja alle 5000 asukkaan kuntien Ristijärven, Paltamon, Puolangan, Utajärven, Taivalkosken, Kuivaniemen ja Yli-Iin yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 40.6 vuosina 1976-80 ja 40.4 vuosina 1981-85.

Toinen alue sijoittui läänin eteläosaan. Pyhäjärven, Haapaveden ja Haapajärven sekä alle 5000 asukkaan Kärsämäen ja Sievin yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 37.6 vuosina 1976-80 ja 42.2 vuosina 1981-85. (Kuviot 11.1 ja 11.2.)

KUVIO 11.1. LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : OULUN LÄÄNI

KUVIO 11.2. MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-1985 : OULUN LÄÄNI

Taulukko 11.3.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Oulun läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Ylivieska	21.2	23.8	+2.6
Oulainen	23.7	29.0	+5.3
Oulu	34.9	28.4	-6.5
Muut kunnat			
Haukipudas	22.0	8.9	-13.1
Kalajoki	25.0	20.5	-4.5
Nivala	30.9	14.8	-16.1
Kuhmo	33.1	26.5	-6.6
Koko lääni	36.0	33.9	-2.1
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Taulukossa 11.3 mainittujen kuntien itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli vuosina 1976-85 läänin tasoa alhaisempi. Alhaisesta itsemurhakuolleisuudesta huolimatta naisten itsemurhakuolleisuus oli Oulussa ja Oulaisissa läänin nähden korkea. (Liitteet 11.2 ja 11.3.)

Oulun läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueet sijoituivat rannikolle, toinen eteläosaan ja toinen Oulun seudulle. Oulun ja sen naapurikuntien Haukiputaan, ja alle 5000 asukkaan Kiimingin, Ylikiimingin, Oulunsalon ja Tyrnävän yhteinen itsemurhakuolleisuus oli 32.1 vuosina 1976-80 ja 27.8 vuosina 1981-85. Läänin eteläosassa sijaitsevien Kalajoen, Oulaisen, Ylivieskan, Nivalan ja alle 5000 asukkaan Merijärven ja Alavieskan yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 21.8 vuosina 1976-80 ja 20.7 vuosina 1981-85. Lisäksi läänin itäosassa sijaitsevan Kuhmon ja alle 5000 asukkaan Hyrynsalmen yhteiset itsemurhakuolleisuusluvut olivat vastaavina aikoina 29.1 ja 21.4. (Kuviot 11.1. ja 11.2.)

3.11.4. Yhteenveto

Oulun läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 36.0 keskiarvokiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 33.9 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 32.4 ja 31.2. Läänin keskimääräinen

itsemurhakuolleisuus oli siten 35.0 vuosina 1976-85 luvun ollessa miesten osalta 59.1 ja vastaavasti naisten osalta 11.2. Vuodessa itsemurhia tehtiin keskimäärin 112, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 94 ja naisten 18. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus laski koko maan tavoin.

Maahan verrattuna Oulun läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli neljänneksi korkein. Miesten itsemurhakuolleisuus oli maahan nähden neljänneksi korkein, naisten seitsemänneksi korkein.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 36.3 vuosina 1976-80 ja 34.0 vuosina 1981-85. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten kohdalla muutosta ei juuri tapahtunut. Nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuus oli maahan nähden toiseksi korkein. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuudessa lääni oli Pohjois-Karjalan läänin kanssa toisena, nuorten naisten itsemurhakuolleisuudessa taas kolmantena. 35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus laski 35.8:sta 33.9:een laskun tapahtuessa lähinnä naisten osalta.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1976-85 läänin ja koko maan itsemurhakuolleisuuden tason, olivat Haapajärvi, Raahe, Kajaani, Haapavesi, Kuusamo, Pyhäjärvi, Suomussalmi, Sotkamo ja Pudasjärvi. Korkean itsemurhakuolleisuuden alue muodostui läänin keskiosan sekä pohjois- ja itärajan kunnista, Kuhmoa ja Hyrynsalmea lukuunottamatta. Toinen korkean itsemurhakuolleisuuden alue muodostui läänin eteläosassa sijaitsevista Pyhäjärvestä, Haapajärvestä, Haapavedestä ja alle 5000 asukkaan Sievistä ja Kärsämäestä.

Kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus alitti vuosina 1976-85 läänin ja koko maan itsemurhakuolleisuuden, olivat Ylivieska, Oulainen, Haukipudas, Kalajoki ja Nivala. Oulu naapurikuntineen ja eteläiset rannikkokunnat yhdessä Ylivieskan ja Nivalan kanssa muodostivat Oulun läänin kaksi alhaisen itsemurhakuolleisuuden aluetta.

Tarkastelun kohteena olevana ajanjaksona Oulun läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus laski sekä nuorten että 35-vuotta täyttäneiden ikäryhmissä. Silti etenkin nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuus pysyi maahan nähden korkeana.

3.12. LAPIN LÄÄNI

3.12.1. Yleistä

Lapin lääni on maapinta-alaltaan 93 057 neliökilometriä ja se on alueeltaan maan toiseksi suurin. Läänin asukasluku oli vuoden 1983 lopussa 199 876 asukasta, joista kaupungeissa asui 93 249 ja muissa kunnissa 106 627 asukasta. Asukasluku oli maan toiseksi alhaisin. Asukastiheys oli 2 asukasta neliökilometrillä, ja luku oli maan alhaisin. Asukastiheys oli kaupungeissa 19 ja muissa kunnissa 1 asukas neliökilometrillä.

Läänin asukkaista oli vuonna 1983 alle 15-vuotiaita 21% luvun ollessa koko maan osalta 20%. Lapsien osuus oli kaupunkikunnissa ja muissa kunnissa sama. Sitä vastoin 65-vuotta täyttäneitä oli 9% kun koko maassa heitä oli 12%. Nuoria ja työikäisiä taas oli läänissä 69% luvun ollessa koko maan osalta 68%.

Vuonna 1980 väestöstä työskenteli maataloudessa 15% koko maan luvun ollessa 13%. Teollisuusammateissa oli 27% ja palveluammateissa 54% vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 33% ja 52%. Koko ammatissa toimivan 15-vuotta täyttäneen väestön osuus oli 56%, kun vastaava luku oli koko maan osalta 58%.

Sosioekonomiselta asemaltaan asukkaista oli vuonna 1980 työnantajia 8%, toimihenkilöitä 26%, työntekijöitä 34%, eläkeläisiä 16% ja opiskelijoita 9%. Koko maahan verrattuna työnantajia ja toimihenkilöitä oli hieman vähemmän kuin koko maassa keskimäärin, kun taas muihin ryhmiin kuuluvia oli enemmän.

Läänin 15-vuotta täyttäneestä, työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä, opiskelijat ja kotityötä tekevät poislukien, vuonna 1984 eläkeläisiä oli 7.9%, työkyvyttömiä 7.9% ja työttömiä 8.1%. Vastaavat luvut koko maan osalta olivat 10.6%, 6.2% ja 4.3%. (Tilastokeskus, 1985.)

Lapin läänin työttömyysaste oli 1980-luvun alkupuoliskolla maan korkein. Vuoden 1981 työttömyysaste oli 11.3% jolloin työttömiä oli yhteensä n. 11 000. Vuonna 1985 työttömyysaste oli 10.6% työttömien lukumäärän ollessa edelleen n. 11 000. Koko maan työttömyysaste oli 4.9% vuonna 1981 ja 5.0% vuonna 1985. (Tilastokeskus, 1988.)

3.12.2. Lapin läänin itsemurhakuolleisuus vuosina 1976-1985

Muuhun maahan verrattuna Lapin läänissä vain naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-80 maan tasoa alhaisempi (Taulukko 12.1). Naisten itsemurhakuolleisuus oli korkeampi kaupungeissa kuin muissa kunnissa, miesten kohdalla tilanne oli päinvastoin. Vuosina 1981-85 miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten taas nousi. (Liitteet 12.1, 12.2, 12.3 ja 13.)

Taulukko 12.1.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Lapin läänissä vuotta ja 100 000 asukasta kohden kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		muutos
	1976-80	1981-85	
Kaupungit			
miehet	59.5	56.7	-2.8
naiset	11.2	15.9	+4.7
yhteensä	34.6	35.7	+1.1
Muut kunnat			
miehet	72.4	74.3	+1.9
naiset	10.4	10.0	-0.4
yhteensä	42.6	43.4	+0.8
Lääni			
miehet	66.1	64.9	-1.2
naiset	11.6	14.4	+2.8
yhteensä	39.0	39.8	+0.8
Koko maa			
miehet	54.3	52.3	-2.0
naiset	11.7	11.4	-0.3
yhteensä	32.4	31.2	-1.2

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 35.4 keskiikäiluvun 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-80 ja 41.4 vuosina 1981-85, kun vastaavat luvut olivat koko maan osalta 27.8 ja 27.7. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi ollen koko ajan maan tason yläpuolella. Nuorten naisten itsemurhakuolleisuus oli koko maan naisten itsemurhakuolleisuutta alhaisempi vielä vuosina 1976-80. (Liitteet 12.4, 12.5 ja 14.)

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 42.2 vuosina 1976-80 ja 38.5 vuosina 1981-85 vastaavien lukujen ollessa koko maan osalta 35.6 ja 33.4. Sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus oli tässä ikäluokassa vuosina 1976-85 maan tasoa korkeampi. (Liitteet 12.6, 12.7 ja 15.)

3.12.3. Lapin läänin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnat

Taulukossa 12.2 mainittujen, yli 5000 asukkaan kuntien itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli vuosina 1976-85 läänin tasoa korkeampi. Vain Kemimaassa itsemurhakuolleisuus alitti vuosina 1981-85 läänin tason. Kaikissa kunnissa itsemurhakuolleisuus oli koko ajan maan tasoa korkeampi.

Taulukko 12.2.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Lapin läänin korkean itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Kemijärvi	55.1	43.4	-11.7
Kemi	38.2	48.6	+10.4
Muut kunnat			
Kittilä	54.1	65.4	+11.3
Sodankylä	46.9	58.6	+11.7
Keminmaa	61.5	32.1	-29.4
Koko lääni	39.0	39.8	+0.8
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Miesten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 lääniin ja maahan nähden korkea Kemissä ja Kemijärvellä, naisten Sodankylässä. Lisäksi miesten itsemurhakuolleisuus oli korkea suhteessa koko maahan Kemimaassa, Sodankylässä sekä lisäksi Rovaniemen maalaiskunnassa ja Ylitorniossa. Naisten itsemurhakuolleisuus oli koko maahan nähden korkea Rovaniemellä. (Liitteet 12.2 ja 12.3.)

Nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan ja läänin itsemurhakuolleisuuden yläpuolella Kemijärvellä, Kemimaassa, Kittilässä ja Rovaniemen maalaiskunnassa. Lisäksi nuorten miesten itsemurhakuolleisuus ylitti

maan itsemurhakuolleisuuden tason vuosina 1976-85 Rovaniemellä, Kemissä ja Ylitorniossa. (Liitteet 12.4 ja 12.5.)

Lapin läänin korkean itsemurhakuolleisuuden alue sijoittui läänin keskiosaan ja käsivarteen. Kittilän, Sodankylän ja Kemijärven ja alle 5000 asukkaan Savukosken, Pelkosenniemen, Kolarin ja Enontekiön yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 55.0 vuosina 1976-80 ja 56.1 vuosina 1981-85. (Kuviot 12.1 ja 12.2.)

Taulukko 12.3.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Lapin läänin alhaisen itsemurhakuolleisuuden kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85.

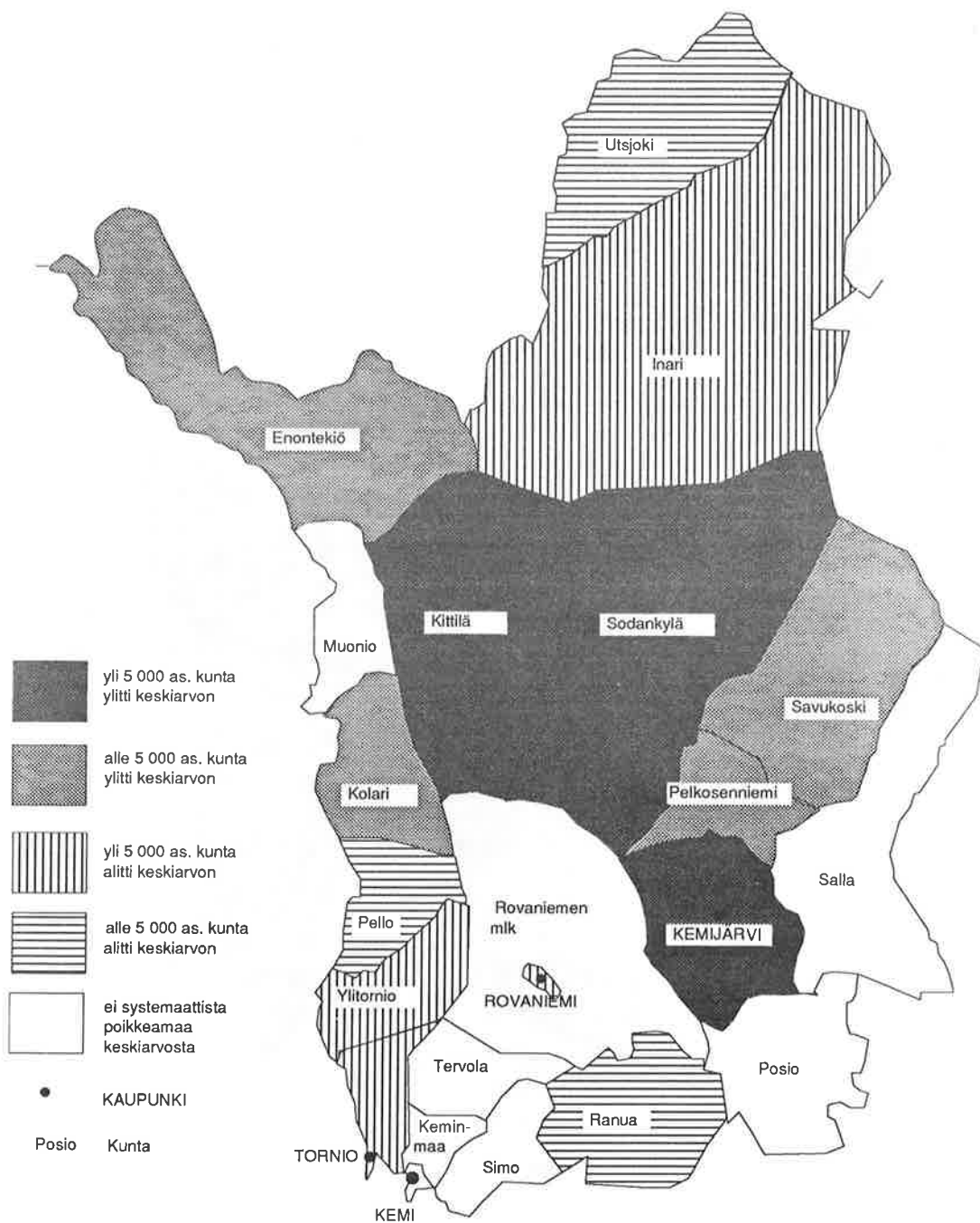
Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi		
	1976-80	1981-85	muutos
Kaupungit			
Tornio	16.9	21.9	+5.0
Rovaniemi	34.5	30.4	-4.1
Muut kunnat			
Salla	17.2	45.6	+28.4
Inari	34.5	28.9	-5.6
Ylitornio	33.1	37.0	+3.9
Rovaniemen mlk	39.4	37.2	-2.2
Koko lääni	39.0	39.8	+0.8
Koko maa	32.4	31.2	-1.2

Taulukossa 12.3 mainittujen, yli 5000 asukkaan kuntien vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden keskiarvo oli läänin tasoa alhaisempi. Kuitenkin näissä kunnissa naisten itsemurhakuolleisuus oli Rovaniemellä maan tasoa korkeampi, miesten itsemurhakuolleisuuden ylittäessä Ylitorniossa ja Rovaniemen maalaiskunnassa koko maan tason. (Liitteet 12.2 ja 12.3.)

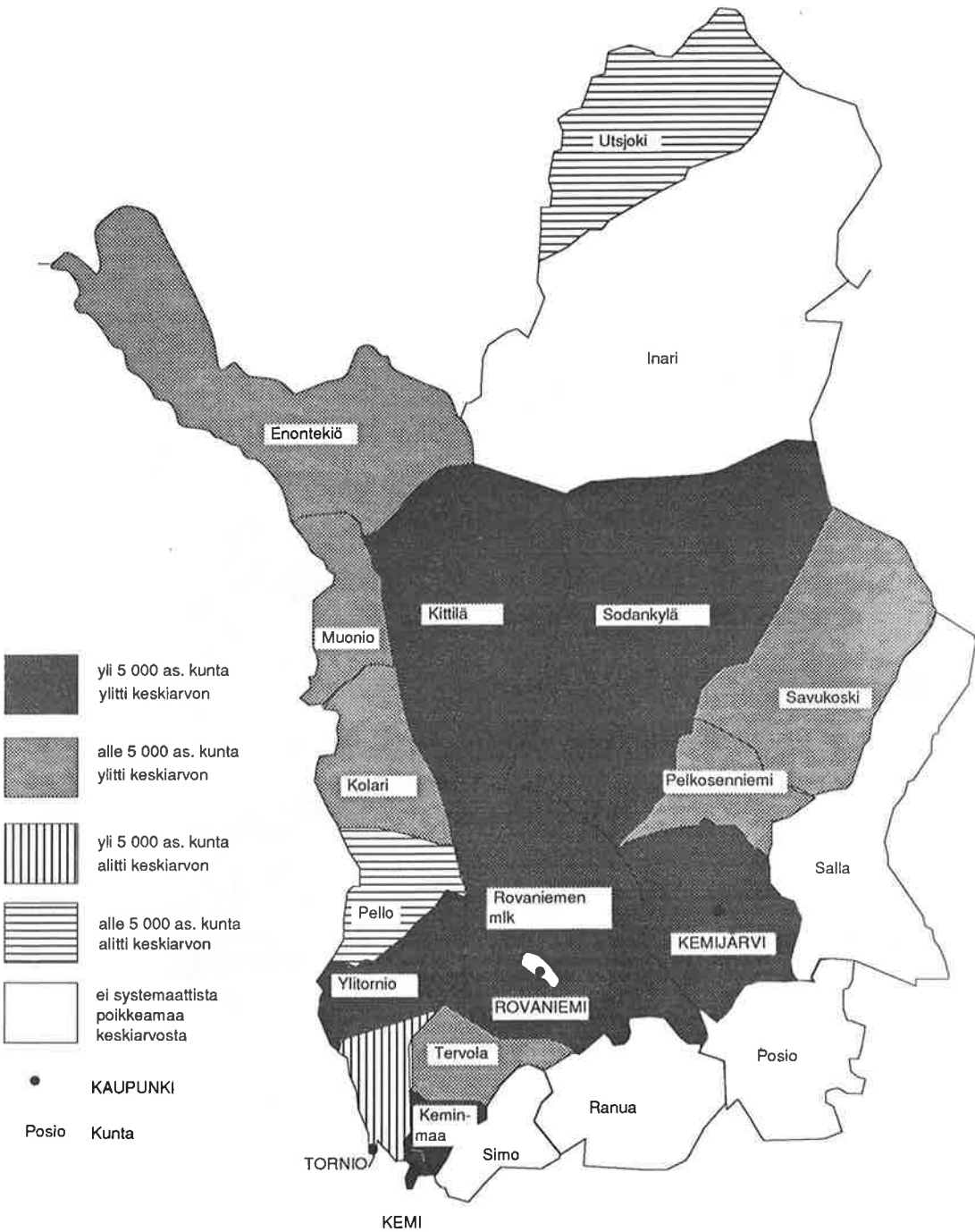
Vaikka em. kuntien itsemurhakuolleisuus oli muuhun lääniin nähden alhainen, niin nuorten, 15-34-vuotiaiden miesten itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1976-85 läänin ja maan tason Rovaniemen maalaiskunnassa, sekä maan tason Rovaniemellä ja Ylitorniossa. (Liitteet 12.4 ja 12.5.)

Tornio, Ylitornio ja alle 5000 asukkaan Pello muodostivat lääniin nähden alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen. Alueen yhteinen itsemurhakuolleisuusluku oli 23.8 vuosina 1976-80 ja 26.5 vuosina 1981-85. (Kuviot 12.1. ja 12.2.)

KUVIO 12.1: LÄÄNIN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85 : LAPIN LÄÄNI

KUVIO 12.2: MAAN ITSEMURHAKUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT JA ALITTAVAT KUNNAT v. 1976-80 JA 1981-85: LAPIN LÄÄNI

3.12.4. Yhteenveto

Lapin läänin 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 39.0 keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 39.8 vuosina 1981-85. Vuosina 1976-85 väestön itsemurhakuolleisuus oli siten keskimäärin 39.4 itsemurhaa vuotta ja 100 000 asukasta kohden luvun ollessa miesten osalta 65.5 ja vastaavasti naisten osalta 13.0. Tämä tarkoittaa keskimäärin 62 itsemurhaa vuodessa, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 47 ja naisten 15. Vuosina 1981-85 miesten itsemurhakuolleisuus laski, naisten nousi.

Vuosina 1976-85 läänin itsemurhakuolleisuus oli sekä koko 15-vuotta täyttäneen väestön että miesten osalta maan korkein. Naisten itsemurhakuolleisuus oli maahan nähden neljänneksi korkein.

Nuorten, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 35.4 vuosina 1976-80 ja 41.4 vuosina 1981-85. Nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuuden nousu oli koko 15-vuotta täyttäneen ikäluokan itsemurhakuolleisuuden nousua suurempi. Itsemurhakuolleisuus kasvoi sekä miesten että naisten osalta. Lapin lääni oli nuorten itsemurhakuolleisuudessa vuosina 1976-85 maan kärjessä. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli maan korkein, naisten kuudenneksi korkein. 35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus laski 42.2:sta 38.5:een. Itsemurhakuolleisuuden lasku tapahtui vain miesten osalta.

Yli 5000 asukkaan kunnat, joiden väestön itsemurhakuolleisuus ylitti vuosina 1976-85 maan ja läänin itsemurhakuolleisuuden, olivat Lapin läänin keskiosassa sijaitsevat Kemijärvi, Kittilä ja Sodankylä, jotka yhdessä alle 5000 asukkaan Pelkosenniemen, Savukosken, Kolarin ja Enontekiön kanssa muodostivat korkean itsemurhakuolleisuuden alueen. Myös läänin lounaisosan kunnissa Kemissä ja Keminmaassa itsemurhakuolleisuus oli maan ja läänin itsemurhakuolleisuutta korkeampi.

Läänin yli 5000 asukkaan kunnista vain Torniossa väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 koko maan tasoa alhaisempi. Lisäksi Rovaniemi, Inari ja Ylitornio alittivat läänin itsemurhakuolleisuuden tason. Tornio, Ylitornio ja alle 5000 asukkaan Pello muodostivat muuhun lääniin nähden yhtenäisen alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueen.

Vuosina 1976-85 Lapin lääni oli sekä koko 15-vuotta täyttäneen väestön että nuoren ikäluokan osalta maan itsemurhakuolleisuuden kärjessä. Vuosina 1981-85

itsemurhakuolleisuus laski vain 35-vuotta täyttäneiden miesten osalta. Sitä vastoin nuorten miesten ja naisten itsemurhakuolleisuudessa tapahtui huomattavaa nousua.

4. YHTEENVETO

4.1. Itsemurhakuolleisuuden alueellisten erojen tutkiminen

Itsemurhakuolleisuus on Suomessa kasvanut itsenäisyyden ajan alusta alkaen. Viimeisin huomattava itsemurhakuolleisuuden nousu alkoi 1970-luvulla. Tarkastelun kohteena olleet viisivuotisjaksot ajoittuivat siten itsemurhakuolleisuuden nousuvaiheeseen. Tarkasteltavaa kymmenvuotisjaksoa edeltävänä vuonna 1975 miesten itsemurhakuolleisuus oli 40.6 ja naisten 10.4 (Tilastokeskus, 1975). Kymmenvuotisjakson jälkeen vuonna 1986 miesten itsemurhakuolleisuus oli vastaavasti 43.0 ja naisten 11.3 (Tilastokeskus, 1986).

Tehdyllä tutkimuksella on kolme tarkoitusta. Ensiksikin sen kunta- ja läänikohtaiset tulokset on tarkoitettu taustatiedoiksi itsemurhien ehkäisyprojektille. Kyseinen projekti on luonteeltaan poikkileikkaustutkimus, jolla pyritään mahdollisimman tarkkaan kuvaan yhden vuoden itsemurhatilanteesta Suomessa, samalla kun jokainen yksittäinen itsemurha analysoidaan tarkoin. Vuosien 1976-85 itsemurhakuolleisuuden alueellinen tarkastelu taas on pitkittäistutkimus, ja tiedot on tarkoitettu osaltaan lisäämään tehtävien johtopäätösten luotettavuutta.

Toiseksi alueellista itsemurhakuolleisuutta koskevat tiedot on tarkoitettu kuntakohtaiseen käyttöön, paikallisella tasolla tehtävän ihmisten hyvinvointiin vaikuttavan suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Koska tiedot on tarkoitettu paikalliseen käyttöön, syitä koskevien kannanottojen esittämistä ei olla pidetty keskeisenä, vaan tämä on jätetty osittain paikallisten ihmisten tehtäväksi.

Kolmanneksi alueellista itsemurhakuolleisuutta koskevat tiedot on tarkoitettu tutkijoiden käytettäväksi. Myöhempi itsemurhakuolleisuutta koskeva tutkimus, samoin kuin esimerkiksi alueellisten hyvinvointierojen tutkiminen, voivat vastata mm. niihin alueellisten erojen selittämistä koskeviin kysymyksiin, joihin tässä tutkimuksessa ei pyritty vastaamaan. Liitteenä olevien yksityiskohtaisten taulukoiden tarkoitus on palvella myös tulevan tutkimuksen tarpeita.

Tutkimuksen aineistona on käytetty virallisia itsemurhatietoja. Itsemurhatilastoihin liittyviä ongelmia on useilla tahoilla tuotu esille (esim. Taylor, 1982). Itsemurhakuolleisuustilastoihin aiheuttavat virheitä mm. itsemurhien identifiointi ja ilmoittaminen. Virheet jakaantuvat kuitenkin satunnaisesti siten, että eri maiden, alueiden, demografisten ryhmien tai ajanjaksojen vertaileminen on mahdollista (Sainsbury, 1983; Lönnqvist, 1977). Itsemurhakuolleisuustilastojen tietoja voitiin pitää riittävän luotettavina kyseisen tutkimuksen tarkoitukseen.

Tutkimustulosten tulkinnassa voi kuitenkin ns. ekologinen harha tuottaa virheellisiä johtopäätöksiä. Väestötasolla mitatun itsemurhakuolleisuuden taustalla on aina yksittäisen henkilön pyrkimys kuolla. Itsemurha on viimekädessä yksilötason ilmiö, ja sen selittäminen ekologisilla muuttujilla voi tuottaa virhepäätelmiä. Varoitus ei tarkoita sitä, etteivätkö yhteisö- ja aluetason tekijät voisi olla merkityksellisiä itsemurhakuolleisuuden alueellisten erojen yhteydessä. Kysymys on pikemminkin siitä, että ennen kuin ekologisten muuttujien osuutta voidaan täsmällisesti arvioida, tarvitaan huolellinen analyysi yhteisö- ja aluetason tekijöiden, kuten työttömyyden, muuttoalttiuden, palveluiden, sairastavuuden, ahtaastiasumisen tms. ja itsemurhakuolleisuuden välisestä yhteydestä. Tämä voidaan tehdä vasta, kun yksilötason selittävien tekijöiden vaikutukset on arvioitu.

4.2. Itsemurhakuolleisuus Suomen lääneissä vuosina 1976-85

Koko 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli 32.4 keskiikäkiluvun 100 000 henkeä kohden vuosina 1976-80 ja 31.2 vuosina 1981-85. Miesten itsemurhakuolleisuus oli ensimmäisenä viisivuotisjaksona 54.3 ja jälkimmäisenä 52.3 vastaavien lukujen ollessa naisten osalta 11.7 ja 11.4. Miesten ja naisten itsemurhakuolleisuudessa tapahtuneet muutokset olivat vähäisiä. Koko 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus näytti tarkastelun kohteena olevana ajanjaksona pysyneen tasaisen korkeana.

Nuoren ikäluokan, 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus oli 27.8 vuosina 1976-80 ja 27.7 vuosina 1981-85. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus oli ensimmäisenä viisivuotisjaksona 46.1 ja jälkimmäisenä 45.8, naisten taas 7.9 ja 8.1. Nuorten itsemurhakuolleisuudessa ei juuri tapahtunut muutoksia.

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuuden muutokset olivat nuorta ikäluokkaa selvemmat itsemurhakuolleisuuden laskiessa 35.6:sta 33.4:een. Miesten itsemurhakuolleisuus laski 60.9:stä 56.9:een, naisten taas 14.2:sta 13.3:een.

Kymmenvuotisjaksona Suomessa tehtiin keskimäärin 1197 itsemurhaa vuodessa, joista miesten tekemiä oli keskimäärin 947 ja vastaavasti naisten tekemiä 250. Uudellamaalla tehtiin vuosittain keskimäärin 287 itsemurhaa, Hämeen läänissä vastaavasti 164, Turun ja Porin läänissä 153 ja Oulun läänissä 112. Muissa läänissä keskimääräinen vuosittainen itsemurhamäärä oli alle sata. Lukumääräisesti vähiten itsemurhia tehtiin Ahvenanmaalla (4) ja Pohjois-Karjalan läänissä (40).

Taulukossa 1. on tarkasteltu itsemurhakuolleisuutta suhteessa läänin keskiikälu-
kuun. Läänit ovat taulukossa korkeimman itsemurhakuolleisuuden läänistä alhaisim-
paan ja läänien järjestys määräytyy niiden molempien viisivuotisjaksojen kes-
kimääräisen itsemurhakuolleisuuden perusteella.

Taulukko 1.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Suomen lääneissä
sukupuolen mukaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-80 ja 1981-
85.

Lääni	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi					
	1976-1980			1981-1985		
	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.
Lapin	66.1	11.6	39.0	64.9	14.4	39.8
Kuopion	63.8	14.4	38.3	63.2	12.5	37.0
Mikkelin	65.0	11.2	37.3	55.6	15.0	34.7
Oulun	60.1	12.3	36.0	58.1	10.1	33.9
Pohj.-Karjalan	56.0	9.6	32.6	58.7	9.6	33.8
Kymen	56.4	12.8	33.9	53.4	11.3	31.6
Uudenmaan	53.9	16.5	33.6	47.3	14.5	29.6
Hämeen	51.4	12.9	30.9	49.8	12.7	30.2
Keski-Suomen	48.8	9.4	28.5	53.3	12.8	32.5
Turun ja Porin	46.8	11.0	28.0	43.3	10.8	26.3
Ahvenanmaan	43.6	10.9	26.9	43.7	4.1	23.3
Vaasan	40.0	8.0	23.4	36.0	8.5	21.8
Koko maa	54.3	11.7	32.4	52.3	11.4	31.2

15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus kasvoi Lapin, Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen lääneissä. Itsemurhakuolleisuuden nousu oli huomattavin Keski-Suomen läänissä, missä sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi. Lisäksi miesten itsemurhakuolleisuus nousi Pohjois-Karjalan läänissä, naisten taas Lapin, Mikkelin ja Vaasan lääneissä. 15-vuotta täyttäneiden miesten itsemurhakuolleisuus oli muuta maata korkeampi Lapin, Kuopion, Mikkelin, Oulun, Pohjois-Karjalan ja Kymen lääneissä.

Naisten itsemurhakuolleisuus oli maan keskiarvoa korkeampi Uudenmaan, Kuopion, Mikkelin, Lapin, Hämeen ja Kymen lääneissä. Uudenmaan lääni oli naisten itsemurhakuolleisuuden maan kärjessä, kuitenkin miesten itsemurhakuolleisuudessa lääni oli kahdeksas. Myös Hämeen ja Keski-Suomen lääneissä naisten itsemurhakuolleisuus oli miesten itsemurhakuolleisuuteen verrattuna korkea.

Itsemurhakuolleisuuden lasku oli huomattavin Uudenmaan läänissä, Ahvenanmaalla, ja Mikkelin, Kymen ja Oulun lääneissä. Sekä miesten että naisten itsemurhakuol-

leisuus laski Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Kymen lääneissä sekä Ahvenanmaan maakunnassa. Lisäksi miesten itsemurhakuolleisuudessa tapahtui laskua Mikkelin, Lapin ja Vaasan lääneissä, naisten taas Oulun ja Kuopion lääneissä.

15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 maan tasoa korkeampi Lapin, Kuopion, Mikkelin, Oulun, Pohjois-Karjalan ja Kymen lääneissä ja alhaisempi Vaasan, Ahvenanmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä.

Uudenmaan, Turun ja Porin ja Vaasan läänien kuntien, joissa enemmistö tai ainoana kielenä oli ruotsi, 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus oli huomattavasti alhaisempi verrattuna suomenkielisiin kuntiin, mikä on löydöksenä yhdenmukainen Ahvenanmaan alhaisen itsemurhakuolleisuuden kanssa.

Taulukko 2.: 15-34-vuotiaiden itsemurhakuolleisuus Suomen lääneissä sukupuolen mukaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Lääni	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi					
	1976-80			1981-85		
	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.
Lapin	61.8	6.1	35.4	68.3	11.5	41.4
Oulun	60.1	9.9	36.3	55.6	10.1	34.0
Kuopion	60.9	11.0	37.2	53.0	10.6	32.8
Pohj.-Karjalan	57.2	9.3	35.0	58.6	5.8	33.9
Mikkelin	55.8	8.1	33.3	50.8	10.9	31.9
Kymen	44.2	8.9	27.4	51.5	6.3	29.9
Keski-Suomen	40.4	6.2	24.0	48.9	10.1	30.3
Hämeen	41.7	9.2	25.8	40.5	9.7	25.4
Uudenmaan	42.3	12.2	26.9	37.9	10.6	24.0
Turun ja Porin	33.5	7.9	21.1	36.1	6.9	21.9
Vaasan	33.8	5.5	20.2	31.2	4.6	18.4
Ahvenanmaan	22.0	0.0	11.3	16.9	0.0	8.5
Koko maa	46.1	7.9	27.8	45.8	8.1	27.7

Taulukosta 2 havaitaan nuorten miesten ja naisten itsemurhakuolleisuuden pysyneen koko maassa lähes samana.

Sekä nuorten miesten että naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi voimakkaasti Lapin ja Keski-Suomen lääneissä. Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus kohosi myös Kymen, Turun ja Porin ja Pohjois-Karjalan lääneissä, nuorten naisten taas Mikkelin, Hämeen ja Oulun lääneissä.

Kymmenvuotisjaksona nuorten miesten (15-34 v.) itsemurhakuolleisuus oli maan tasoa korkeampi Lapin, Oulun, Pohjois-Karjalan, Kuopion, Mikkelin ja Kymen lääneissä.

Nuorten naisten (15-35 v.) itsemurhakuolleisuus oli vastaavasti korkea Uudenmaan, Kuopion, Oulun, Hämeen, Mikkelin ja Lapin lääneissä.

Nuorten miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus laski Uudenmaan, Kuopion ja Vaasan lääneissä ja Ahvenanmaan maakunnassa. Lisäksi nuorten miesten itsemurhakuolleisuus laski Oulun, Mikkelin ja Hämeen lääneissä, nuorten naisten taas Pohjois-Karjalan, Kymen sekä Turun ja Porin lääneissä.

Nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1975-85 maan tasoa korkeampi Lapin, Oulun, Kuopion, Pohjois-Karjalan ja Mikkelin lääneissä ja alhaisempi Vaasan, Turun ja Porin, Uudenmaan ja Hämeen lääneissä sekä Ahvenanmaan maakunnassa.

Taulukko 3: 35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Suomen lääneissä sukupuolen mukaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Lääni	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi			1981-85		
	1976-80			1981-85		
	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.
Lapin	70.2	16.1	42.2	61.9	16.6	38.5
Kuopion	66.2	16.7	39.1	71.1	13.7	39.9
Mikkelin	72.2	13.0	40.0	59.1	17.3	36.5
Uudenmaan	64.4	19.6	39.0	54.5	17.1	33.5
Kymen	66.4	15.2	38.4	54.8	14.0	32.7
Oulun	60.0	14.2	35.8	60.3	10.1	33.9
Ahvenanmaan	59.1	17.1	37.1	60.6	6.5	32.2
Hämeen	59.6	15.2	34.6	56.6	14.4	33.1
Keski-Suomen	55.8	11.4	31.8	56.6	14.4	33.9
Pohj.-Karjalan	55.0	9.8	30.7	58.8	11.9	33.7
Turun ja Porin	57.4	12.9	32.7	48.4	12.8	28.9
Vaasan	44.9	9.5	25.6	39.5	10.7	23.9
Koko maa	60.9	14.2	35.6	56.9	13.3	33.4

35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus laski nuoren ikäluokan itsemurhakuolleisuutta selvemmin. Ikäluokkaan kuuluvien sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus kasvoi vain Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen lääneissä. Lisäksi tähän ikäluokkaan kuuluvien miesten itsemurhakuolleisuus kasvoi Kuopion ja Oulun lääneissä, naisten Mikkelin, Vaasan ja Lapin lääneissä. (Taulukko 3)

4.3. Itsemurhakuolleisuuden alueellinen jakaantuminen

Kuviossa 13. on esitetty itsemurhakuolleisuuden alueellinen jakaantuminen Suomessa vuosina 1976-85.

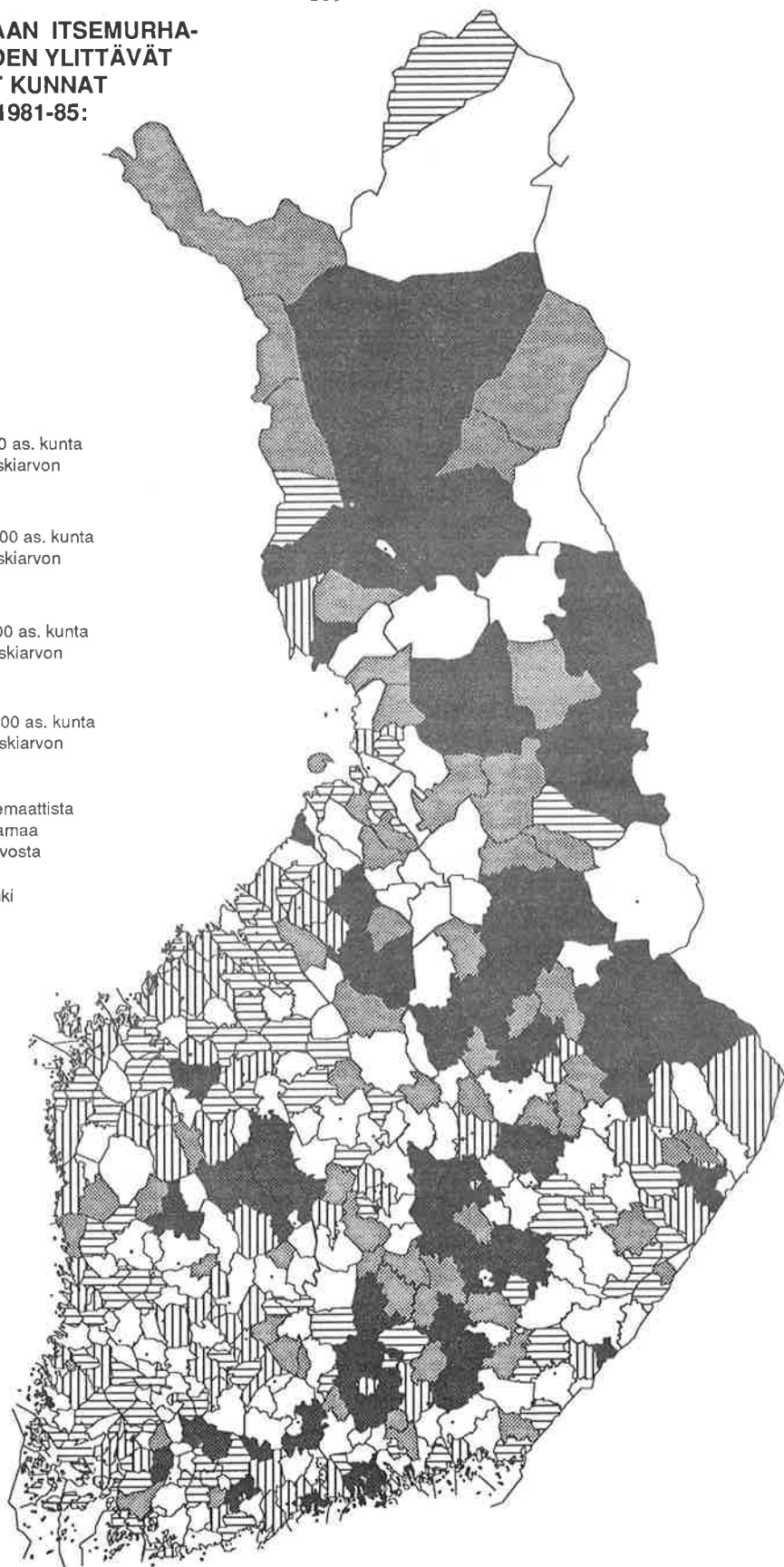
Laajoja korkean itsemurhakuolleisuuden alueita muodostui Lapin lääniin, Oulun läänin keski- ja itäosaan, Pohjois-Karjalan läänin pohjoisosaan ja Kuopion läänin pohjoiseen ja kaakkoiseen osaan. Lisäksi Vaasan, Turun ja Porin ja Keski-Suomen läänien leikkauspisteessä itsemurhakuolleisuus oli korkea.

Laajimmat alhaisen itsemurhakuolleisuuden alueet olivat Vaasan sekä Turun ja Porin lääneissä. Samoin Oulun ja Uudenmaan läänien rannikkokuntien itsemurhakuolleisuus oli pääosin alhainen. Myös Turun ja Porin lääniin rajautuvassa Hämeen läänin länsiosassa itsemurhakuolleisuus oli vähäistä.

Läänien sisällä oli alueita, jotka poikkesivat toisistaan koko tarkastelun kohteena olevan ajanjakson. Yhtäältä oli suuria ja keskisuuria kaupunkeja, kuten Helsinki, Tampere, Savonlinna, Jyväskylä, Joensuu ja Lappeenranta, joiden ympärillä olevien kuntien itsemurhakuolleisuus oli alhainen, ja toisaalta oli kaupunkeja, kuten Mikkeli, Kuopio, Lahti ja Rovaniemi, joiden naapurikuntien itsemurhakuolleisuus oli maakunnan keskuksena toimivaa kaupunkikuntaa korkeampi. Itsemurhakuolleisuudessa oli siten vaihtelua yhtäläillä läänien välillä, kuin myös läänien sisällä.

Taulukossa 4. on esitetty niiden kaupunkien itsemurhakuolleisuus, joiden 15-vuotta täyttäneen väestön määrä oli yli 30 000. Kaupungit ovat taulukossa korkeimman itsemurhakuolleisuuden kaupungista alhaisimpaan. Kaupunkien järjestys määräytyy kokonaisväestön molempien viisivuotisjaksojen itsemurhakuolleisuuden keskiarvon mukaan.

**KUVIO 13. MAAN ITSEMURHA-
KUOLLEISUUDEN YLITTÄVÄT
JA ALITTAVAT KUNNAT
V. 1976-80 JA 1981-85:
KOKO MAA**

Taulukko 4.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus yli 30 000 asukkaan kaupungeissa sukupuolen mukaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kaupunki	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi					
	1976-80			1981-85		
	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.
Helsinki	62.5	18.8	37.7	55.7	18.3	34.5
Hyvinkää	64.2	14.4	37.9	55.4	15.0	34.2
Hämeenlinna	55.1	12.2	31.5	61.5	9.5	33.0
Tampere	50.4	16.3	31.6	51.4	16.6	32.4
Oulu	54.7	17.8	34.9	48.6	10.9	28.4
Kuopio	50.2	18.5	32.9	52.1	9.7	29.0
Kotka	52.3	12.6	31.7	54.8	7.1	30.1
Turku	48.9	15.1	30.4	46.9	15.8	30.0
Lappeenranta	54.8	13.4	33.0	45.4	10.4	26.9
Joensuu	41.5	9.9	24.6	58.9	8.2	31.8
Vantaa	45.8	17.7	31.2	38.0	11.6	24.3
Pori	40.0	7.8	22.9	40.4	11.2	25.0
Jyväskylä	28.4	10.4	18.6	37.2	17.8	26.7
Vaasa	37.8	7.9	21.8	36.7	8.7	21.7
Espoo	35.0	11.6	22.7	28.5	12.1	19.9
Koko maa	54.3	11.7	32.4	52.3	11.4	31.2

Taulukossa 4. mainituista yli 30 000 asukkaan kaupungeista Helsingin, Tampereen, Hyvinkään ja Hämeenlinnan koko 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuuden vuosien 1976-85 keskiarvo ylitti koko maan keskiarvon. Näistä kaupungeista vain Helsingissä ja Hyvinkäällä sekä miesten että naisten itsemurhakuolleisuus oli molempina viisivuotiskausina maan vastaavien arvojen yläpuolella. Lisäksi naisten itsemurhakuolleisuus oli korkea Turussa, Tampereella ja Vantaalla, miesten taas Hämeenlinnassa.

Kun kuntia tarkastellaan lääneittäin kuntamuodon mukaan havaitaan, että Uudenmaan ja Turun ja Porin lääneissä 15-vuotta täyttäneiden miesten ja naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 kaupungeissa korkeampi kuin maaseudulla. Naisten itsemurhakuolleisuus oli edellä mainittujen läänien lisäksi koko manner-Suomessa korkeampi kaupungeissa kuin maaseudulla. Miesten itsemurhakuolleisuus oli sitä vastoin Kuopion, Keski-Suomen, Oulun ja Lapin lääneissä korkeampi maaseudulla kuin kaupungeissa.

Taulukossa 5. on esitetty itsemurhakuolleisuuden jakaantuminen kaupungeissa ja maaseudulla vuosina 1976-85. Ahvenanmaa on jätetty tarkastelun ulkopuolelle.

Taulukko 5.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus manner-Suomessa kuntamuodon ja sukupuolen mukaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kuntamuoto	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi					
	1976-80			1981-85		
	miehet	naiset	yht.	miehet	naiset	yht.
Kaupungit	53.1	12.6	31.7	49.6	12.9	30.1
Muut kunnat	57.7	5.9	32.7	54.6	7.0	32.3

Taulukosta 5. voidaan havaita miesten itsemurhakuolleisuuden laskeneen ja naisten taas kasvaneen molemmissa kuntamuodoissa. Miesten, ja samalla koko väestön itsemurhakuolleisuus oli molempina viisivuotiskausina korkeampi maaseudulla verrattuna kaupunkiin. Sitä vastoin naisten itsemurhakuolleisuus oli vuosina 1976-85 kaupungeissa lähes kaksinkertainen verrattuna muihin kuntiin.

5. POHDINTA

Tutkimuksen tarkoituksena oli tuottaa tietoa itsemurhakuolleisuudesta Suomen lääneissä ja kunnissa vuosina 1976-80 ja 1981-85. Tutkimuksessa tarkasteltiin koko 15-vuotta täyttäneen väestön ja erikseen 15-34-vuotiaiden ja 35-vuotta täyttäneiden itsemurhakuolleisuutta sukupuolen ja kuntamuodon mukaan. Lisäksi huomio kiinnitettiin lääneittäin korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden kuntiin.

Aineistona käytettiin Tilastokeskuksen virallisia itsemurhakuolleisuustietoja, jotka käsittivät 15-vuotta täyttäneiden keskiikäluvut ja itsemurhafrekvenssit sekä itsemurhakuolleisuusluvut 100 000 asukasta kohden lääneittäin ja kunnittain. Nuoresta ikäluokasta ja 35-vuotta täyttäneistä oli käytettävissä tiedot itsemurhakuolleisuudesta 100 000 asukasta kohden.

Tutkimus sisälsi kaikki itsemurhat, jotka tapahtuivat vuosina 1976-85. Kysymys ei siten ole otoksen, vaan kokonaisuuden tutkimisesta. Tämä merkitsee sitä, ettei erojen ja muutosten merkitsevyyttä ole testattu tilastollisesti, koska kaikki havaitut erot ovat todellisia.

Tuloksia on kuitenkin tulkittava varovasti etenkin naisten ja nuoren ikäluokan osalta, samoin kunnan väestöpohjan ollessa pieni. Kun väestöpohja on alhainen,

yhdenkin itsemurhan vuotuinen lisäys kunnassa nostaa itsemurhakuolleisuuslukua huomattavasti. Siten löydöksen varmuusaste nousee väestöpohjan kasvaessa.

Tutkimuksen tarkoituksena oli tuottaa alueellista itsemurhakuolleisuutta koskevaa tietoa. Tietoisuus alueen itsemurhatilanteesta ja kysymyksen käsitteleminen kuntatasolla voivat näyttää suuntaa itsemurhien ehkäisyyn liittyville toimenpiteille.

Koska itsemurha liittyy moniin, usein kasautuvasti yksilön hyvinvointia heikentäviin psyykkisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin rasitetekijöihin, väestötasolla mitattua itsemurhakuolleisuutta voidaan pitää yhtenä väestön hyvinvoinnin osoittimena ja elinolosuhteiden kehittämisen indeksinä.

Työttömyydestä ja toimeentulon vaarantumisesta seuraa työkykyisen väestön muuttoliike kasvukeskuksiin, joissa on tarjolla työtä, asuntoja ja palveluita. Jäljelle jäävät etenkin ne, joiden koulutus, terveys, ikä tms. seikat eivät anna muutolle riittäviä edellytyksiä. Seurauksena on paikkakunnan taantuminen ja mm. palveluiden tarjonnan väheneminen.

Myös kasvukeskuksissa tapahtuvien nopeiden muutosten seuraukset voivat näkyä kielteisinä ilmiöinä, kuten eriarvoisuuden kasvamisena, vieraantumisenä ja häiriökäyttäytymisen lisääntymisenä. Lisäksi taloudellisen kasvun tuomat etenemismahdollisuudet voivat aiheuttaa yksilötasolla paineita ja ristiriitoja mm. perheen ja työn välillä. Esimerkiksi naisten eteneminen työelämässä on tapahtunut samanaikaisesti kun naisten osuus kotitöiden tekemisessä on säilynyt lähes ennallaan.

Alueellisia tekijöitä ja itsemurhakuolleisuutta koskevan tutkimuksen nykyvaiheessa johtopäätöksiä tulee tehdä varoen. Alustavasti on mielenkiintoista tarkastella alueellisia hyvinvointieroja (Sisäasianministeriö, 1988) koskevia tutkimustuloksia itsemurhakuolleisuuteen liittyvän tiedon valossa.

Alueellisten hyvinvointierojen tutkimuksessa Suomen kunnat luokiteltiin neljän eri elintasoindeksin mukaan neljään neljännekseen, joista kaksi viimeistä oli osoitin kunnan heikosta sijoittumisesta mitatun elintasoindeksin luokassa. Elin-tasoindekseistä ensimmäinen mittasi työttömyyttä vuosina 1985-87, toinen toimeentuloa, koulutusta ja asuntojen varustustasoa vuonna 1985, kolmas ahtaastiasumista vuonna 1985 ja työkyvyttömyyttä vuosina 1981-85 ja neljäs henkirikoksia vuosina 1983-86. Tutkimuksessa todettiin, että heikosti neljännellä indeksillä sijoittuneet kunnat poikkeisivat muista ollen selvästi kehittyneempiä.

Tässä yhteydessä tarkastellaan lyhyesti itsemurhakuolleisuutta vain niissä kunnissa, jotka sijoittuivat samanaikaisesti kolmella ensiksi mainitulla indeksillä heikoimpaan 3. tai 4. neljännekseen.

Taulukko 6.: Elintasoindekseillä I-III heikoimpaan 3. tai 4. neljännekseen samanaikaisesti sijoittuneiden kuntien itsemurhakuolleisuus vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-80 ja 1981-85.

Kunnat	itsemurhakuolleisuus/100 000 as./vuosi	
	1976-80	1981-85
Kaikki heikoimpaan 3. tai 4. nelj. sijoittuneet kunnat (n=131)	37.3	38.8
Heikoimpaan 3. tai 4. nelj. sijoittuneet yli 5000 as. kunnat (n=32)	40.6	41.6
Koko maa	32.4	31.2

Taulukko 6. osoittaa itsemurhakuolleisuuden olevan maan keskiarvoa korkeampi kunnissa, joissa myös elintaso on alhainen. Lisäksi, vaikka koko maassa itsemurhakuolleisuus laski vuosina 1981-85, alhaisen elintason kunnissa itsemurhakuolleisuudessa tapahtui lievää kasvua.

Lähestymistapa on yksi keino lähteä selvittämään aluetason muuttujien ja itsemurhakuolleisuuden välistä suhdetta. Tarkempi analyysi jää myöhemmän tutkimuksen tehtäväksi. Siihen asti tulkintoja on tehtävä varoen.

Alueellisen itsemurhakuolleisuuden tarkastelussa itsemurha nähdään makrotason ilmiönä. Kiinnostuksen kohteena on, miten itsemurhakuolleisuus jakaantuu määrättyllä alueella. Tässä tutkimuksessa alueellisina analyysiyksikköinä olivat koko maa, läänit ja kunnat. Jako oli seuraus tavasta, jolla itsemurhat on virallisesti tilastoitu.

Korkean ja alhaisen itsemurhakuolleisuuden havaittiin keskittyvän pääosin tiettyihin lääneihin ja samalla tiettyihin osiin Suomea. Tarkempi tarkastelu kuitenkin osoitti alueiden ulottuvan myös läänirajojen yli samalla, kun itsemurhakuolleisuus vaihteli läänien sisällä.

Näkökulman vaihtaminen antaa erilaisen kuvan itsemurhakuolleisuuden ja hyvinvoinnin alueellisten erojen jakaantumisesta. Läänien sisälle ja niiden välille muodostuu kuntaryhmiä, joihin kuuluvilla kunnilla on sekä toisiinsa että kuntaryhmän naapurikuntiin erilaisia funktioita. Kuntien toimintatavat voivat osaltaan lisätä tai vähentää kuntalaisten hyvinvointia. Lääneille ja kunnille voisi olla tärkeää alueellisen hyvinvointianalyysin tekeminen suunnittelun tueksi. Kysymys olisi käytännössä eri toimintasektorit leikkaavan mittarin rakentamisesta siten, että arvioitaviksi tulisivat kuntalaisten biologista, psyykkistä, sosiaalista ja taloudellista hyvinvointia mittaavat ja niihin vaikuttavat tekijät. Indeksien rakentaminen mahdollistaisi muutosten seuraamisen ja toimenpiteiden suunnittelun.

Yksilön sosiaalinen ympäristö on keskeinen välittävä tekijä yhtäältä makrotason ja toisaalta biologisten ja psyykkisten tekijöiden määrittelemän yksilötason välillä. Perheen, harrastusten ja työn ympärille muodostuu yksilöstä riippuen erilaisia vuorovaikutusverkostoja. Vuorovaikutusverkostot osaltaan sekä integroivat yhteisöön että toimivat yksilöä tukevasti vaikeissa elämäntilanteissa.

Sosiaalista integraatiota ja itsemurhakuolleisuutta on tutkittu paljon. Sosiaaliseseen ympäristöön, työhön ja yhteisön toimintaan integroitumisen on todettu liittyvän alhaiseen itsemurhakuolleisuuteen (mm. Bille-Brahe, 1987; Shepherd & Barraclough, 1980; Vigderhous & Fishman, 1977). Myös tämän tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että itsemurhakuolleisuus heijastelee ympäristön muutosprosesseja. Itsemurhakuolleisuus, erityisesti miesten osalta, on korkea niillä maaseudun haja-asutusalueilla, joissa elämäolosuhteet ovat vaikeutuneet ja väestörakenne on voimakkaasti muuttunut. Myös eräissä yksittäisissä kasvukeskuksissa ja joissakin kaupunkikunnissa havaitaan korkea itsemurhakuolleisuus, joka viittaa häiriöihin alueen kehityksessä. Yleisesti ottaen maakunnalliset kasvukeskukset ovat alhaisemman itsemurhakuolleisuuden alueita ja itsemurhat korostuvat haja-asutusalueilla. Maan länsi- ja eteläosissa on edelleen myös vakiintunutta maaseutua, missä itsemurhakuolleisuus on erittäin alhaista.

Kun itsemurhakuolleisuutta tarkastellaan aluetasolla, irrallaan psyykkisistä selittävästä tekijöistä, eräs keskeinen, preventiivisesti toimiva tavoite on kehittää sosiaalisen ympäristön puskurivaikutusta. Kysymys on silloin sellaisten vuorovaikutusverkostojen ja tukitoimien rakentamisesta, jotka suojaavat yksilöä ja hänen läheisiään elämänmuutosten koettellessa esimerkiksi sairauden, työttömyyden tai eläkkeellesiirtymisen muodossa. Elämänvaikeuksien jakaminen voi sekä poistaa syyllisyyttä ja toivottomuutta että vapauttaa voimavaroja estäen elämän päättämisen umpikujaan.

6. ENGLISH SUMMARY

Suicide mortality has increased in Finland since the beginning of Finland's independence. The most recent remarkable rise in suicide mortality started in the 1970's. Consequently, the five-year observation periods belong to a period of upward tendency in suicide mortality.

The purpose of the study was to obtain information on suicide mortality in the provinces and municipalities of Finland in the years 1976-80 and 1981-85. The suicide mortality of the total population over 15 years of age and, separately, the suicide mortality of those between 15 and 34 years of age and those over 35 were examined by sex and type of municipality in this study. In addition, attention was paid provincially to municipalities of high and low suicide mortality.

The material consisted of the official suicide statistics by the Central Statistical Office, which comprised the provincial and municipal mean population statistics, suicide frequencies and suicide rates of those over 15 years of age per 100,000 inhabitants. With regard to the young age group and the group of those over 35, there were data available on suicide mortality per 100,000 inhabitants.

The study comprised all the suicides committed in the years 1976-85. Thus, it is not a sample that is studied but a total population. This means that the significance of the differences and changes has not been tested statistically because all the differences discovered were actual.

Official data on suicide have been used as the material of the study. Problems connected with suicide statistics have been taken up by several authors (eg. Taylor, 1982). For instance, the identification and reporting of suicides cause errors in statistics on suicide mortality. However, the errors have a random distribution so that it is possible to compare different countries, regions, demographic groups or time periods (Sainsbury, 1983; Lönnqvist, 1979.) The statistical data on suicide mortality can be regarded as sufficiently reliable for the purpose of the study in question.

In the years 1976-80 the suicide mortality rate of the total population over 15 years of age was 32.4 per 100,000 inhabitants in the mean population, and in 1981-85 it was 31.2. The suicide mortality rate for men was 54.3 in the first five-year period and 52.3 in the latter period, whereas the corresponding rates for women were 11.7 and 11.4. There were few changes in the suicide mortality of men and women. The suicide mortality of the total population over 15 years of age seemed to have stayed at a steadily high level in the time period observed.

The suicide mortality rate of the young age group, those between 15 and 34, was 27.8 in the years 1976-80 and 27.7 in 1981-85. The suicide mortality rate of young men was 46.1 in the first five-year period and 45.8 in the latter period, while the rates for women were 7.9 and 8.1. There were hardly any changes in the suicide mortality of the young.

Figure 13: Suicide mortality by sex per 100,000 inhabitants in Finland in the years 1900-1987.

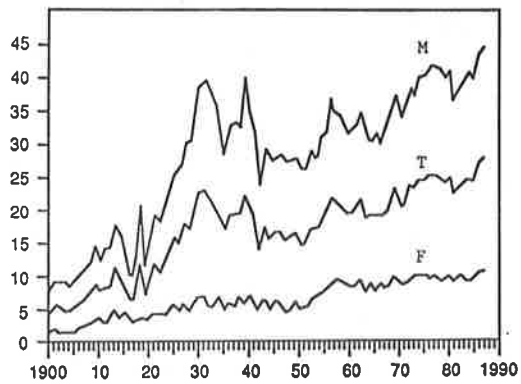
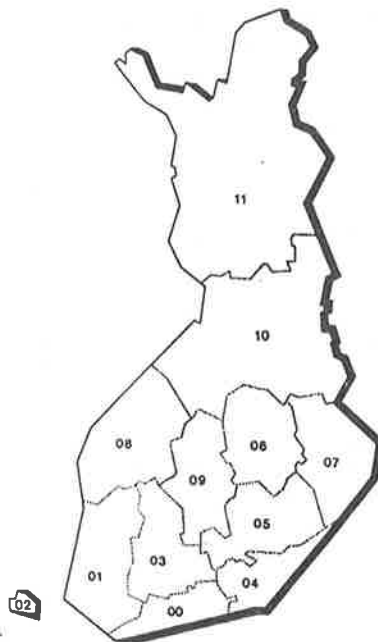

Figure 14: The provinces of Finland

00	Uusimaa	06	Kuopio
01	Turku and Pori	07	North Karelia
02	Åland	08	Vaasa
03	Häme	09	Centr. Finland
04	Kymi	10	Oulu
05	Mikkeli	11	Lapland

The changes in suicide mortality among the population over 35 years were more evident compared to the young age group, as suicide mortality declined from 35.6 to 33.4. Suicide mortality fell among men from 60.9 to 56.9 whereas among women it fell from 14.2 to 13.3.

During this ten-year period on an average 1,197 suicides a year were committed in Finland, of which 947 were committed by men and, correspondingly, 250 by women. In the Province of Uusimaa on an average 287 suicides were committed annually, in the Province of Häme the corresponding rate was 164, in the Province of Turku and Pori 153, and in the Province of Oulu 112. In the other provinces the average annual number of suicides stayed below one hundred. Numerically, the smallest numbers of suicides were committed in the Province of Åland (4) and in the Province of North Karelia (40).

Table 1 shows suicide mortality, studied in proportion to the mean population of each province. The provinces have been placed in the table beginning from the province with the highest suicide mortality rate and ending to the province with the lowest rate, and the order has been determined on the basis of the average suicide mortality of the both five-year periods.

Table 1: The suicide mortality of the population over 15 years of age by sex per year and 100,000 inhabitants in Finland's provinces in the years 1976-80 and 1981-85.

Province	Suicide mortality/100,000 inhabitants/year			1976-1980			1981-1985		
	men	women	total	men	women	total	men	women	total
Lapland	66.1	11.6	39.0	64.9	14.4	39.8			
Kuopio	63.8	14.4	38.3	63.2	12.5	37.0			
Mikkeli	65.0	11.2	37.3	55.6	15.0	34.7			
Oulu	60.1	12.3	36.0	58.1	10.1	33.9			
North Karelia	56.0	9.6	32.6	58.7	9.6	33.8			
Kymi	56.4	12.8	33.9	53.4	11.3	31.6			
Uusimaa	53.9	16.5	33.6	47.3	14.5	29.6			
Häme	51.4	12.9	30.9	49.8	12.7	30.2			
Centr. Finland	48.8	9.4	28.5	53.3	12.8	32.5			
Turku and Pori	46.8	11.0	28.0	43.3	10.8	26.3			
Åland	43.6	10.9	26.9	43.7	4.1	23.3			
Vaasa	40.0	8.0	23.4	36.0	8.5	21.8			
Whole country	54.3	11.7	32.4	52.3	11.4	31.2			

The suicide mortality of those over 15 years of age rose in the Provinces of Lapland, North Karelia and Central Finland. The rise in suicide mortality was the most marked in the Province of Central Finland where suicide mortality rose both among men and women. In addition, suicide mortality rose among men in the Province of North Karelia, whereas among women it rose in the Provinces of Lapland, Mikkeli and Vaasa. In the Provinces of Lapland, Kuopio, Mikkeli, Oulu, North Karelia and Kymi the suicide mortality rate for men over 15 years of age was higher than in the rest of the country.

Compared to the average of the country, there was higher suicide mortality among women in the Provinces of Uusimaa, in which the capital of the country is also situated, Kuopio, Mikkeli, Lapland, Häme, and Kymi. The Province of Uusimaa led the whole country in the suicide mortality of women; yet, with regard to the suicide mortality of men, the province ranked eighth. In the Provinces of Häme and Central Finland, as well, suicide mortality was higher among women than among men.

The decline in suicide mortality was the most marked in the Provinces of Uusimaa, Åland, Mikkeli, Kymi, and Oulu. Suicide mortality fell both among

women and men in the Provinces of Uusimaa, Turku and Pori, Häme, Kymi, and Åland. In addition, there occurred decline in the suicide mortality of men in the Provinces of Mikkeli, Lapland, and Vaasa. In the suicide mortality of women there was decline in the Provinces of Oulu and Kuopio.

In the years 1976-85 the suicide mortality of population over 15 years of age was higher in the Provinces of Lapland, Kuopio, Mikkeli, Oulu, North Karelia, and Kymi, compared to the average of the country, and it was lower in the Provinces of Vaasa, Åland, Turku and Pori, and Häme.

In those municipalities of the Provinces of Uusimaa, Turku and Pori, and Vaasa where the language of the majority or the only language was Swedish, the suicide mortality of population over 15 years of age was considerably lower compared to Finnish-speaking municipalities, which, as a finding, is consistent with the low suicide mortality rate in Åland, in which the only language is Swedish.

Table 2: The suicide mortality of those between 15 and 34 years of age by sex per year and 100,000 inhabitants in Finland's provinces in the years 1976-80 and 1981-85.

Province	Suicide mortality/100,000 inhabitants/year					
	1976-80			1981-85		
	men	women	total	men	women	total
Lapland	61.8	6.1	35.4	68.3	11.5	41.4
Oulu	60.1	9.9	36.3	55.6	10.1	34.0
Kuopio	60.9	11.0	37.2	53.0	10.6	32.8
North Karelia	57.2	9.3	35.0	58.6	5.8	33.9
Mikkeli	55.8	8.1	33.3	50.8	10.9	31.9
Kymi	44.2	8.9	27.4	51.5	6.3	29.9
Centr. Finland	40.4	6.2	24.0	48.9	10.1	30.3
Häme	41.7	9.2	25.8	40.5	9.7	25.4
Uusimaa	42.3	12.2	26.9	37.9	10.6	24.0
Turku and Pori	33.5	7.9	21.1	36.1	6.9	21.9
Vaasa	33.8	5.5	20.2	31.2	4.6	18.4
Åland	22.0	0.0	11.3	16.9	0.0	8.5
Whole country	46.1	7.9	27.8	45.8	8.1	27.7

Table 2 shows that suicide mortality among young men and women has remained nearly at the same level in the whole country.

There was a steep rise in suicide mortality among both young men and women in the Provinces of Lapland and Central Finland. Suicide mortality also rose among young men in the Provinces of Kymi, Turku and Pori, and North Karelia, while among young women it rose in the Provinces of Mikkeli, Häme, and Oulu. In this ten-year period the suicide mortality of young men (15-34 years of age) was higher than the average of the country in the Provinces of Lapland, Oulu, North Karelia, Kuopio, Mikkeli, and Kymi.

Correspondingly, the suicide mortality of young women (15-34 years of age) was high in the Provinces of Uusimaa, Kuopio, Oulu, Häme, Mikkeli, and Lapland.

Suicide mortality fell among young men and women in the Provinces of Uusimaa, Kuopio, Vaasa, and Åland. In addition, it declined among young men in the Provinces of Oulu, Mikkeli, and Häme, whereas among young women it declined in the Provinces of North Karelia, Kymi, and Turku and Pori.

In the years 1976-85 the suicide mortality of the young age group was higher than the average of the country in the Provinces of Lapland, Oulu, Kuopio, North Karelia, and Mikkeli, and lower in the Provinces of Vaasa, Turku and Pori,

Uusimaa, Häme and Åland.

Table 3: Suicide mortality among the population over 35 years of age by sex per year and 100,000 inhabitants in the Provinces of Finland in the years 1976-80 and 1981-85.

Province	Suicide mortality/100,000 inhabitants/year					
	1976-80			1981-85		
	men	women	total	men	women	total
Lapland	70.2	16.1	42.2	61.9	16.6	38.5
Kuopio	66.2	16.7	39.1	71.1	13.7	39.9
Mikkeli	72.2	13.0	40.0	59.1	17.3	36.5
Uusimaa	64.4	19.6	39.0	54.5	17.1	33.5
Kymi	66.4	15.2	38.4	54.8	14.0	32.7
Oulu	60.0	14.2	35.8	60.3	10.1	33.9
Åland	59.1	17.1	37.1	60.6	6.5	32.2
Häme	59.6	15.2	34.6	56.6	14.4	33.1
Centr. Finland	55.8	11.4	31.8	56.6	14.4	33.9
North Karelia	55.0	9.8	30.7	58.8	11.9	33.7
Turku and Pori	57.4	12.9	32.7	48.4	12.8	28.9
Vaasa	44.9	9.5	25.6	39.5	10.7	23.9
Whole country	60.9	14.2	35.6	56.9	13.3	33.4

Suicide mortality declined more evidently in the population over 35 years of age than in the young age group. The suicide mortality of both of the men and women from this age group rose only in the Provinces of North Karelia and Central Finland. In addition, the suicide mortality of the men from this age group rose in the Provinces of Kuopio and Oulu, and of the women in the Provinces of Mikkeli, Vaasa, and Lapland, (Table 3).

Figure 15 shows the regional distribution of suicide mortality in Finland in the years 1976-85.

Large areas of high suicide mortality were formed in the Province of Lapland, in the central and eastern parts of the Province of Oulu, in the northern part of the Province of North Karelia, and in the northern and southeastern parts of the Province of Kuopio. In addition, there was high suicide mortality at the intersection of the Provinces of Vaasa, Turku and Pori, and Central Finland.

The largest areas of low suicide mortality were situated in the Provinces of Vaasa and Turku and Pori. In the same way, suicide mortality was mainly low in the coastal municipalities of the Provinces of Oulu and Uusimaa. Furthermore, there was little suicide mortality in the western part of the Province of Häme, which borders on the Province of Turku and Pori.

Inside the provinces there were areas which deviated from each other during the whole observation period. On one hand, there were large and medium-sized cities like Helsinki, Tampere, Savonlinna, Jyväskylä, Joensuu and Lappeenranta, surrounded by municipalities with low suicide mortality, and, on the other hand, there were towns like Mikkeli, Kuopio, Lahti and Rovaniemi, the neighbouring municipalities of which had higher suicide mortality than the urban municipality functioning as the centre of the province. Thus, there was variation in suicide mortality between the provinces as well as within their borders.

Table 4 shows the suicide mortality rates of those urban municipalities, whose number of population over 15 years of age exceeds 30,000. The order of urban municipalities in the table is from the town with the highest suicide mortality rate to the one with the lowest rate. The order of the urban municipalities is decided on the basis of the average of the total population's suicide mortality

**FIGURE 15. MUNICIPALITIES WITH
SUICIDE MORTALITY RATES ABOVE
AND BELOW THE AVERAGE OF THE
COUNTRY IN THE YEARS
1976-80 AND 1981-85:
THE WHOLE COUNTRY**

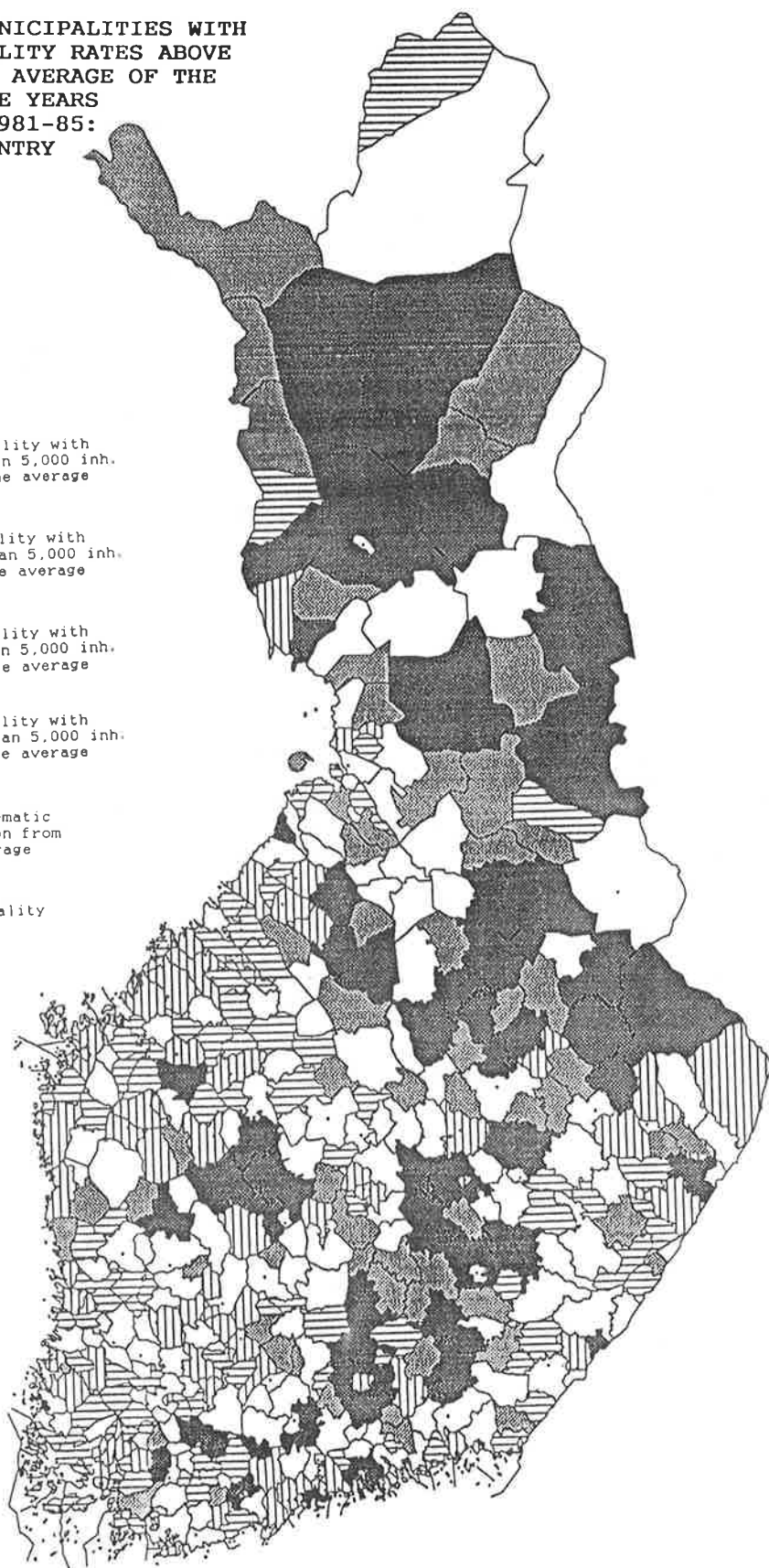
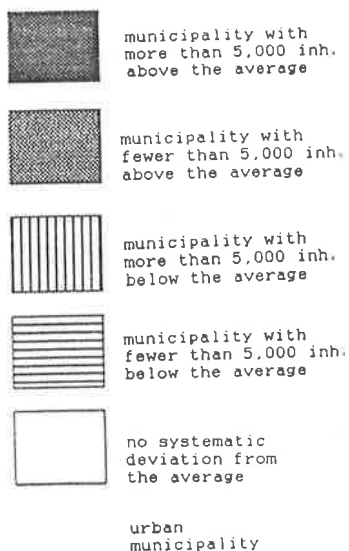

Table 4: Suicide mortality by sex per year and 100,000 inhabitants among the population over 15 years of age in the urban municipalities with more than 30,000 inhabitants in the years 1976-80 and 1981-85.

Urban municipality (Number of province)	suicide mortality/100,000 inhabitants/year			1981-85		
	1976-80			men	women	total
	men	women	total	men	women	total
Helsinki (00)	62.5	18.8	37.7	55.7	18.3	34.5
Hyvinkää (00)	64.2	14.4	37.9	55.4	15.0	34.2
Hämeen- linna (03)	55.1	12.2	31.5	61.5	9.5	33.0
Tampere (03)	50.4	16.3	31.6	51.4	16.6	32.4
Oulu (10)	54.7	17.8	34.9	48.6	10.9	28.4
Kuopio (06)	50.2	18.5	32.9	52.1	9.7	29.0
Kotka (04)	52.3	12.6	31.7	54.8	7.1	30.1
Turku (01)	48.9	15.1	30.4	46.9	15.8	30.0
Lappeen- ranta (05)	54.8	13.4	33.0	45.4	10.4	26.9
Joensuu (07)	41.5	9.9	24.6	58.9	8.2	31.8
Vantaa (00)	45.8	17.7	31.2	38.0	11.6	24.3
Pori (01)	40.0	7.8	22.9	40.4	11.2	25.0
Jyväskylä (09)	28.4	10.4	18.6	37.2	17.8	26.7
Vaasa (08)	37.8	7.9	21.8	36.7	8.7	21.7
Espoo (00)	35.0	11.6	22.7	28.5	12.1	19.9
Whole country	54.3	11.7	32.4	52.3	11.4	31.2

Of the urban municipalities with more than 30,000 inhabitants, mentioned in Table 4, Helsinki's, Tampere's, Hyvinkää's, and Hämeenlinna's average suicide mortality rates of the total population over 15 years of age from the years 1976-85 exceeded the average of the whole country. Of these urban municipalities the suicide mortality rates of both men and women exceeded the corresponding rates of the whole country only in Helsinki and Hyvinkää during the both five-year periods. In addition, suicide mortality was high among women in Turku, Tampere, and Vantaa, while among men it was high in Hämeenlinna.

When municipalities are examined provincially by the type of municipality, it is noticed that in the Provinces of Uusimaa and Turku and Pori suicide mortality among men and women over 15 years of age was higher in urban than in rural municipalities in the years 1976-85. Besides the above-mentioned provinces, the suicide mortality of women was higher in urban than in rural municipalities in the whole of continental Finland, whereas the suicide mortality of men was higher in rural than in urban municipalities in the Provinces of Kuopio, Central Finland, Oulu and Lapland.

Table 5 shows the distribution of suicide mortality in the urban and rural municipalities in the years 1976-85. Åland has been excluded from examination.

Table 5: Suicide mortality among population over 15 years of age by type of municipality and sex a year per 100,000 inhabitants in continental Finland in the years 1976-80 and 1981-85.

Type of municipality	suicide mortality/100,000 inhabitants/year			1981-85		
	1976-80			1981-85		
	men	women	total	men	women	total
Urban municipalities	53.1	12.6	31.7	49.6	12.9	30.1
Others	57.7	5.9	32.7	54.6	7.0	32.3

It can be observed on the basis of Table 5 that suicide mortality has decreased among men, whereas it has increased among women in both types of municipality. Suicide mortality was higher among men, and, at the same time, among the total population, in rural than in urban municipalities in both five-year periods, whereas suicide mortality among women was almost twice as high in urban municipalities than in rural municipalities in the years 1976-85.

The aim of the study was to obtain information on regional suicide mortality. Knowledge of the suicide situation in a region and the handling of the issue at the municipal level may pave the way for measures connected with suicide prevention.

As suicide is connected with several mental, social and economic stressors which reduce the individual's welfare, often in an accumulating way, suicide mortality which has been rated at the population level can be regarded as an indicator of the population's welfare and the index of the development of living conditions.

Unemployment and jeopardized livelihood result in the migration of population of working age to centres of growth which can offer work, housing and services. It is especially those whose education, health, age, and so on, do not provide sufficient preconditions for migration that are left behind. This results in the decline of the locality and decrease in services.

The consequences of the rapid changes in the expanding centres may also manifest themselves as negative phenomena like increased inequality, alienation and increased asocial behaviour. Furthermore, chances of promotion, brought by economic growth, can cause pressures and conflicts for example between family and work at the individual level. For instance, women have gained ground in working life at the same time as their share of household work has remained nearly at the same level.

At the present stage of research into regional factors and suicide mortality, conclusions must be drawn with caution. In a preliminary way, it is interesting to examine the results of the research into regional differences in welfare in the light shed by the information obtained about suicide mortality (Sisäasiainministeriö, 1988).

In the above-mentioned research into regional differences in welfare, done by the Ministry of the Interior, the municipalities of Finland were classified into four quarters by four different standard of living indexes. The last two quarters were the indicator of the municipality's weak placing in the category of the standard of living index. The first one of the standard of living indexes rated unemployment in the years 1985-87, the second one livelihood, education and the standard of equipment in homes in the year 1985, the third overcrowded housing in the year 1985 and incapacity for work in the years 1981-85, and the fourth one rated criminal homicides in the years 1983-86. It was concluded in the study that the municipalities with weak placing in the fourth index were different from the others, being clearly more developed.

On this occasion suicide mortality is only given a brief examination in municipalities with simultaneous weak placing in the lowest third or fourth quarters of the three first-mentioned indexes.

Table 6: Suicide mortality per year and 100,000 inhabitants in the municipalities with placing in the weakest third or fourth quarters of the standard of living indexes I-III in the years 1976-80 and 1981-85.

Municipalities	suicide mortality/100,000 inhabitants/year	
	1976-80	1981-85
All the municipalities with placing in the weakest third or fourth quarters (n=131)	37.3	38.8
The municipalities with over 5,000 inhabitants and with placing in the weakest third or fourth quarter (n=32)	40.6	41.6
Whole country	32.4	31.2

Table 6 shows that suicide mortality is higher than the average of the country in municipalities with a low standard of living. Furthermore, even though suicide mortality declined in the whole country in the years 1981-85, there was slight increase in suicide mortality in the municipalities with a low standard of living.

This approach is one means to start clarifying the relation between regional variables and suicide mortality. A more detailed analysis is left for later research. Until that time, interpretations must be made with caution.

When regional suicide mortality is examined, suicide is regarded as a phenomenon of the macro level. The object of interest is how suicide mortality is distributed in a certain region. In this study the regional units of analysis comprised the whole country, the provinces and the municipalities. The division was the consequence of the way in which the suicide statistics had been compiled.

High and low suicide mortality were found out to mainly concentrate to certain provinces and, at the same time, to certain parts of Finland. However, a more detailed examination showed that these areas also extend across provincial borders at the same time as suicide mortality varies inside the provinces.

Changing the point of view gives a different picture of the distribution of the regional differences in suicide mortality and welfare. Groups of municipalities are formed inside and between the provinces, and municipalities which belong to these groups have different functions in relation to each other and the neighbouring municipalities of the municipality group. The lines of action of the municipalities may for their part increase or decrease the welfare of the inhabitants. It might be quite important to the provinces and municipalities to make a regional welfare analysis in order to support planning. In practice, it would be a question of constructing an instrument intersecting the different sectors of action so that factors that assess and influence the biological, mental, social and economic welfare of the inhabitants of the municipality would be submitted to assessment. The construction of the index would make it possible to follow the changes and plan measures.

The social environment of an individual is a central intermediary factor between the factors of macro level on one hand and the individual level determined by biological and mental factors on the other. Depending on the individual, various networks of interdependency are formed around the family, hobbies and work.

For their part, the networks of interdependency both integrate the individual in the community and support him in different situations of life.

Social integration and suicide mortality has been studied a lot. It has been found out that integration in the social environment, work and the activities of the community are connected with low suicide mortality (eg. Bille-Brahe, 1987; Shepherd & Barraclough, 1980; Vigderhous & Fishman, 1977). The results of this study, as well, indicate that suicide mortality reflects the processes of change in the environment. Suicide mortality is high, especially among men, in those scattered settlement areas of the countryside where the living conditions have grown more difficult and the structure of population has undergone a strong change. High suicide mortality is also noticed in certain sporadic centres of growth, which points to disturbances in the development of the area. Generally speaking, provincial centres of growth are areas of low suicide mortality, and suicides become more marked in scattered settlement areas. There also still is established countryside in the western and southern parts of the country where there is especially low suicide mortality.

When suicide mortality is examined at the regional level, separately from mental explanatory factors, a central aim which acts preventively is to develop the protecting influence of the social environment. That means constructing such networks of interdependency and supporting measures as protect the individual and his or her near relatives when changes of life tax their strength for example in the form of illness, unemployment or retirement on pension. Sharing the difficulties in life can both remove guilt and hopelessness and release resources of life, thus preventing life from ending up in a deadend.

LÄHTEET

- Bille-Brahe, U. Suicide and social integration. A pilot study of the integration levels in Norway and Denmark. *Acta Psychiatrica Scandinavica*. Suppl. 336, Vol. 76, 1987, 45-62.
- Lönnqvist, J. On the Epidemiology of Suicide in Finland. *Suicide Research: Proceedings of the Seminars of Suicide Research by Yrjö Jansson Foundation 1974-1977*. *Psychiatrica Fennica Supplementum*, pp. 75-79, 1976.
- Lönnqvist, J. Suicide in Helsinki. An epidemiological and socialpsychiatric study of suicides in Helsinki in 1960-61 and 1970-71. *Monographs of Psychiatrica Fennica*, No. 8, 1977.
- Lönnqvist, J, Louhivuori K, Palonen K, Tuomaala A. Itsemurhakuolleisuus Suomessa. *Suomen Lääkärilehti* 1987; 42; 938-946.
- Lönnqvist, J, Louhivuori K, Palonen, K, Tuomaala, A. Suicide mortality in Finland. *Psychiatrica Fennica*, 1988, Vol. 19, 133-142
- Markelin, P. Itsemurhat Suomessa vuosina 1936-1965. Tilastokeskuksen tutkimuksia No. 17. Helsinki, 1972.
- Saelan, Th. Itsemurhat Suomessa 1841-1860. Tilastotieteellinen ja oikeuslääketieteellinen tutkielma. *Reports of Psychiatrica Fennica*. No. 50, 1983.
- Sainsbury, P. Validity and reliability of trends in suicide statistics. *World Health Statistics Quarterly*, 36, 1983.
- Scneidman, E. Suicide. *Suicide and Life-Threatening Behaviour*, 1981, Vol. 11, pp. 198-220.
- Shepherd, D M. & Barraclough, B. M. Work and suicide: An empirical investigation. *British Journal of Psychiatry*, 1980, 136, 469-478.
- Sisäasianministeriö. Aluepoliittisia tutkimuksia ja selvityksiä 1988:6. Alueelliset hyvinvointierot. Tampereen yliopisto. Aluetieteen laitoksen tutkimusryhmä. Helsinki, 1988.
- Tilastokeskus. Suomen virallinen tilasto. VI B:131, 1975.
- Tilastokeskus. Kuntatieturit. 1985.
- Tilastokeskus. Suomen virallinen tilasto. VI B:142, 1986.
- Tilastokeskus. Työvoimatutkimuksen korjattuja aikasarjoja v. 1981-1986. 1988.
- Taylor, S. Durkheim and the Theory of Suicide. The MacMillan Press, London, 1982.
- Trovato, F. Suicide in Canada: A Further Look at Effects of Age, Period and Cohort. *Canadian Journal of Public Health*, 1988, Vol. 79, pp. 37-44.
- Vigderhous, G. & Fishman, G. Socioeconomic determinants of female suicide rates: A cross-national comparison. *International Review of Modern Sociology*, 1977, Vol. 7, 199-211.

LIITE 1.1

UUDENMAAN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY UUSIMAA BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
HELSINKI	407403	175659	231744	410897	178596	232302	153	110	44	142	99	42
ESPOO	97843	46239	51604	113737	54018	59719	22	16	6	23	15	7
HANKO	9216	4526	4690	9552	4717	4834	3	3	0	3	2	0
VANTAA	93630	44968	48663	106106	51070	55036	29	21	9	26	19	6
HYVINKÄÄ	29002	13698	15304	30402	14437	15965	11	9	2	10	8	2
JÄRVENPÄÄ	16351	7761	8590	19062	9044	10019	6	3	2	5	4	0
KARJAA	6517	3072	3445	6738	3172	3567	2	1	0	2	1	1
KARKKILA	6873	3297	3576	6798	3256	3542	3	2	1	4	3	0
KAUNIAINEN	5322	2475	2847	5892	2762	3130	2	1	1	1	1	0
KERAVA	16574	8000	8574	18969	9150	9819	7	6	1	5	5	0
LOHJA	10872	5092	5779	11482	5328	6154	3	2	1	2	2	0
LOVIISA	6877	3297	3580	7029	3363	3666	4	2	1	2	2	0
PORVOO	14944	6870	8074	15567	7145	8422	4	3	1	2	2	1
TAMMISAARI	8711	4027	4684	9122	4231	4891	3	2	1	3	2	1
ARTJÄRVI	1700	831	869	1602	788	814	1	1	0	1	1	0
ASKOLA	2985	1451	1533	3169	1545	1625	0	0	0	1	1	0
INKOO	3195	1552	1643	3364	1638	1726	1	0	0	0	0	0
KARJALOHJA	1078	524	554	1038	492	546	0	0	0	0	0	0
KIRKKONUMMI	13341	6771	6570	16088	8169	7919	2	1	1	3	2	1
LAPINJÄRVI	3040	1463	1577	2903	1381	1523	1	1	0	1	1	0
LILJENDAL	1171	545	626	1183	541	642	0	0	0	0	0	0
LOHJAN KUNTA	11910	5913	5997	12908	6441	6467	4	3	1	4	3	1
MYRSKYLÄ	1797	878	920	1711	836	875	0	0	0	1	1	0
MÄNTSÄLÄ	8665	4170	4495	9456	4568	4889	3	2	1	2	1	0
NUMMI-PUSULA	4539	2204	2335	4460	2170	2290	1	1	0	1	1	0
NURMIJÄRVI	16006	7859	8146	17919	8837	9082	6	5	1	5	4	2
ORIMATTILA	10594	4973	5621	10808	5120	5688	4	3	1	3	3	1
PERNAJA	3211	1549	1662	3137	1531	1605	1	1	0	1	1	0
POHJA	4651	2275	2376	4508	2176	2332	1	1	0	2	1	1

TAULUKKO 1.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
PORNAINEN	1839	896	943	1990	965	1025	0	0	0	0	0	0
PORVOON MLK	14461	7247	7214	15270	7642	7628	6	6	0	6	4	2
PUKKILA	1421	685	736	1377	660	717	1	1	0	0	0	0
RUOTSINPYHTÄÄ	2856	1442	1414	2813	1415	1399	2	1	1	1	1	0
SAMMATTI	824	385	440	851	400	451	1	0	0	0	0	0
SIPOO	10046	4826	5220	10754	5213	5542	1	1	0	2	2	1
SIUNTIO	2696	1392	1304	2973	1531	1442	1	1	0	1	1	0
TENHOLA	2596	1289	1307	2483	1238	1246	1	1	0	1	1	0
TUUSULA	16547	8186	8361	18235	9054	9181	5	3	2	6	5	1
VIHTI	11773	5706	6067	13830	6750	7081	4	3	1	3	2	1
TOTAL	883074	403993	479081	936181	431386	504795	297	218	79	277	204	73

LIITE 1.2

UUDENMAAN LÄXNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY UUSIMAA PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
HELSINKI	37.7	62.5	18.8
ESPOO	22.7	35.0	11.6
HANKO	30.4	57.4	4.3
VANTAA	31.2	45.8	17.7
HYVINKÄÄ	37.9	64.2	14.4
JÄRVENPÄÄ	34.2	43.8	25.6
KARJAA	24.6	39.1	11.6
KARKKILA	40.7	66.7	16.8
KAUNIAINEN	33.8	32.3	35.1
KERAVA	41.0	72.5	11.7
LOHJA	25.8	43.2	10.4
LOVIISA	52.3	66.7	39.1
PORVOO	25.4	37.8	14.9
TAMMISAARI	32.1	54.6	12.8
ARTJÄRVI	35.3	72.2	.0
ASKOLA	13.4	13.8	13.0
INKOO	18.8	25.8	12.2
KARJALOHJA	37.1	76.3	.0
KIRKKONUMMI	13.5	14.8	12.2
LAPINJÄRVI	46.1	82.0	12.7
LILJENDAL	.0	.0	.0
LOHJAN KUNTA	35.3	54.1	16.7
MYRSKYLÄ	22.3	45.6	.0
MÄNTSÄLÄ	36.9	57.6	17.8
NUMMI-PUSULA	13.2	27.2	.0
NURMIJÄRVI	37.5	63.6	12.3
ORIMATTILA	35.9	56.3	17.8
PERNAJA	24.9	38.7	12.0
POHJA	25.8	52.8	.0

LIITE 1.3

UUDENMAAN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY UUSIMAA PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIHET-MALES	NAISET-FEMALES
HELSINKI	34.5	55.7	18.3
ESPOO	19.9	28.5	12.1
HANKO	29.3	50.9	8.3
VANTAA	24.3	38.0	11.6
HYVINKÄÄ	34.2	55.4	15.0
JÄRVENPÄÄ	24.1	46.4	4.0
KARJAA	23.7	31.5	16.8
KARKKILA	53.0	98.3	11.3
KAUNIAINEN	17.0	21.7	12.8
KERAVA	26.4	50.3	4.1
LOHJA	19.2	41.3	.0
LOVIISA	34.1	65.4	5.5
PORVOO	15.4	22.4	9.5
TAMMISAARI	37.3	56.7	20.4
ARTJÄRVI	37.5	76.2	.0
ASKOLA	44.2	64.7	24.6
INKOO	5.9	12.2	.0
KARJALOHJA	38.5	81.3	.0
KIRKKONUMMI	19.9	29.4	10.1
LAPINJÄRVI	34.4	72.4	.0
LILJENDAL	16.9	37.0	.0
LOHJAN KUNTA	32.5	49.7	15.5
MYRSKYLÄ	70.1	119.7	22.9
MÄNTSÄLÄ	19.0	30.7	8.2
NUMMI-PUSULA	26.9	55.3	.0
NURMIJÄRVI	29.0	40.7	17.6
ORIMATTILA	31.5	54.7	10.5
PERNAJA	38.3	65.3	12.5
POHJA	39.9	55.1	25.7

LIITE 2.1

TURUN-PORIN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY TURKU-PORI BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
TURKU	133396	60482	72914	134845	61348	73498	41	30	11	40	29	12
HARJAVALTA	6789	3247	3542	7115	3382	3733	2	1	1	3	2	0
HUITTINEN	7612	3564	4048	7707	3659	4048	2	2	0	3	3	0
IKAALINEN	6714	3212	3501	6734	3203	3532	2	2	1	1	1	0
KANKAANPÄÄ	10281	4941	5340	10760	5201	5560	4	4	0	2	2	0
KOKEMÄKI	8062	3858	4204	8065	3853	4212	4	3	0	2	2	0
LOIMAA	5267	2420	2847	5606	2557	3049	1	1	0	1	1	0
NAANTALI	6446	3090	3356	7428	3553	3875	2	1	1	1	1	0
PARAINEN	8763	4227	4535	9055	4373	4682	3	2	0	1	1	0
PARKANO	6793	3391	3402	7043	3491	3552	4	4	0	3	3	0
PORI	62784	29521	33263	63968	30178	33790	14	12	3	16	12	4
RAISIO	13523	6588	6935	14809	7253	7556	4	3	1	3	2	1
RAUMA	23455	11362	12093	24492	11810	12682	5	4	1	7	5	2
SALO	15635	7181	8455	16460	7575	8885	6	5	1	4	3	1
UUSIKAUPUNKI	10292	4953	5338	10714	5191	5523	4	3	1	5	4	1
VAMMALA	12850	5968	6881	13027	6106	6921	3	2	1	2	2	1
ALASTARO	3113	1496	1617	2982	1446	1537	0	0	0	1	0	0
ASKAINEN	693	334	358	675	326	349	0	0	0	0	0	0
AURA	1926	939	987	2046	1012	1034	0	0	0	1	1	0
DRAGSFJÄRD	3857	1890	1967	3741	1813	1928	1	1	0	1	0	1
EURA	7657	3670	3987	7764	3704	4060	2	2	0	2	2	0
EURAJOKI	4403	2150	2253	4537	2205	2332	1	1	0	2	1	1
HALIKKO	6233	2947	3286	6475	3117	3358	2	2	1	3	2	1
HONKAJOKI	2161	1084	1077	2104	1056	1047	0	0	0	1	0	0
HOUTSKARI	629	313	316	618	314	304	0	0	0	0	0	0
HÄMEENKYRÖ	7594	3731	3863	7589	3693	3895	2	2	0	2	2	0
INIÖ	228	119	109	222	111	111	0	0	0	0	0	0
JÄMIJÄRVI	2207	1115	1092	2094	1051	1043	1	1	0	0	0	0
KAARINA	9858	4817	5040	11612	5677	5935	1	0	0	2	1	1

TAULUKKO 2.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
KALANTI	2654	1275	1378	2766	1326	1441	1	1	0	1	1	0
KARINAINEN	1827	887	940	1853	906	947	0	0	0	0	0	0
KARVIA	3077	1591	1486	3022	1568	1454	1	1	0	1	1	0
KEMIÖ	3065	1471	1594	2987	1436	1551	1	1	0	1	1	0
KIHNIÖ	2377	1219	1158	2369	1208	1161	1	1	0	1	0	0
KIIKALA	1911	946	965	1824	919	905	1	0	0	0	0	0
KIIKOINEN	1311	631	680	1247	596	651	0	0	0	0	0	0
KISKO	1890	907	983	1825	883	942	1	0	0	0	0	0
KIUKAINEN	3453	1625	1828	3377	1597	1780	2	1	0	1	1	0
KODISJOKI	422	207	215	423	213	210	0	0	0	1	0	0
KORPPOO	914	457	457	917	467	451	0	0	0	0	0	0
KOSKI TL	2433	1152	1281	2420	1163	1256	1	1	0	0	0	0
KULLAA	1403	692	711	1420	701	719	0	0	0	0	0	0
KUSTAVI	1107	515	592	1062	502	560	0	0	0	0	0	0
KUUSJOKI	1626	794	832	1548	749	799	1	1	0	0	0	0
KÖYLIÖ	2854	1373	1481	2847	1392	1455	2	1	0	1	1	0
LAITILA	6896	3274	3622	7202	3448	3755	2	2	0	2	2	0
LAPPI	2645	1281	1364	2698	1306	1391	1	0	0	1	1	0
LAVIA	2506	1219	1287	2430	1183	1247	0	0	0	0	0	0
LEMU	681	334	347	781	387	394	0	0	0	0	0	0
LIETO	7237	3559	3678	8054	3952	4102	1	1	1	1	1	0
LOIMAAN KUNTA	5546	2682	2863	5460	2678	2783	1	1	0	2	2	0
LUVIA	2419	1184	1234	2620	1284	1336	0	0	0	1	1	0
MARTTILA	1925	951	974	1869	922	948	2	2	0	1	1	0
MASKU	2565	1251	1314	2919	1432	1487	0	0	0	0	0	0
MELLILÄ	1417	687	730	1297	631	666	1	1	0	0	0	0
MERIKARVIA	3555	1744	1811	3532	1733	1799	1	1	0	2	2	0
MERIMASKU	563	281	282	664	338	326	0	0	0	0	0	0
MIETOINEN	1301	624	678	1276	616	659	0	0	0	0	0	0
MOUHIJÄRVI	2426	1203	1223	2393	1189	1204	0	0	0	1	1	0

TAULUKKO 2.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
MUURLA	1060	508	553	1081	534	548	0	0	0	0	0	0
MYNÄMÄKI	4723	2249	2474	4767	2250	2517	1	0	1	1	1	0
NAKKILA	4769	2314	2456	5023	2420	2603	1	1	0	1	1	0
NAUVO	1175	586	589	1159	573	587	0	0	0	0	0	0
NOORMARKKU	4269	2070	2199	4591	2244	2346	1	0	1	1	1	0
NOUSIAINEN	2604	1267	1337	2796	1380	1416	1	1	0	0	0	0
ORIPÄÄ	1235	589	647	1211	575	636	1	0	0	0	0	0
PAIMIO	6216	2936	3281	6669	3189	3480	1	1	0	1	1	0
PERNIÖ	5598	2659	2939	5408	2563	2845	1	1	0	2	2	0
PERTTELI	2672	1285	1387	2776	1357	1419	1	1	0	0	0	0
PIIKKIÖ	4253	2046	2207	4457	2158	2299	1	1	0	1	1	0
POMARKKU	2424	1205	1219	2474	1237	1237	1	1	0	0	0	0
PUNKALOIDUN	4018	1969	2049	3845	1893	1952	2	1	0	1	0	0
PYHÄRANTA	1735	860	875	1798	900	898	0	0	0	1	0	0
PÖYTYÄ	2994	1493	1500	2944	1455	1489	0	0	0	0	0	0
RAUMAN MLK	6049	3032	3017	6543	3304	3239	1	1	0	1	1	0
RUSKO	1532	747	785	1808	890	918	0	0	0	1	1	0
RYMÄTTYLÄ	1411	697	714	1428	708	721	0	0	0	0	0	0
SAUVO	2230	1060	1170	2124	1011	1113	0	0	0	0	0	0
SIIKAINEN	2181	1086	1095	2117	1076	1041	0	0	0	0	0	0
SUODENNIEMI	1415	708	707	1337	666	671	0	0	0	0	0	0
SUOMUSJÄRVI	1173	553	620	1150	538	612	0	0	0	0	0	0
SÄKYLÄ	3994	1931	2063	4159	2030	2129	1	0	1	1	1	0
SÄRKISALO	876	413	463	789	382	407	0	0	0	0	0	0
TAIVASSALO	1698	793	905	1680	801	880	0	0	0	0	0	0
TARVASJOKI	1401	675	726	1397	676	722	0	0	0	1	1	0
ULVILA	7904	3819	4085	9096	4419	4677	2	2	0	0	0	0
VAHTO	891	445	446	1011	501	511	0	0	0	0	0	0
VAMPULA	1866	894	973	1805	895	909	1	1	0	1	1	0
VEHMAA	2489	1175	1314	2417	1149	1268	1	0	0	1	1	0

TAULUKKO 2.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
VELKUA	124	59	64	135	68	67	0	0	0	0	0	0
VÄSTANFJÄRD	724	347	378	740	360	380	0	0	0	0	0	0
VILJAKKALA	1556	791	765	1537	765	772	1	1	0	1	1	0
YLÄNE	2086	1030	1057	2081	1020	1061	0	0	0	0	0	0
ÄETSÄ	4574	2195	2379	4711	2269	2442	0	0	0	2	1	0
TOTAL	559138	265106	294031	574450	273233	301217	156	124	32	151	118	32

LIITE 2.2

TURUN-PORIN LÄXNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY TURKU-PORI PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
TURKU	30.4	48.9	15.1
HARJAVALTA	26.5	24.6	28.2
HUITTINEN	31.5	67.3	.0
IKAALINEN	32.8	49.8	17.1
KANKAANPÄÄ	38.9	76.9	3.7
KOKEMÄKI	44.7	82.9	9.5
LOIMAA	22.8	49.6	.0
NAANTALI	34.1	45.3	23.8
PARAINEN	29.7	52.0	8.8
PARKANO	61.8	112.1	11.8
PORI	22.9	40.0	7.8
RAISIO	31.1	51.6	11.5
RAUMA	21.3	35.2	8.3
SALO	38.4	75.2	7.1
UUSIKAUPUNKI	35.0	56.5	15.0
VAMMALA	24.9	40.2	11.6
ALASTARO	12.8	26.7	.0
ASKAINEN	28.9	59.8	.0
AURA	10.4	21.3	.0
DRAGSFJÄRD	25.9	31.8	20.3
EURA	23.5	43.6	5.0
EURAJOKI	27.3	55.8	.0
HALIKKO	35.3	54.3	18.3
HONKAJOKI	9.3	18.5	.0
HOUTSKARI	31.8	.0	63.2
HÄMEENKYRÖ	23.7	42.9	5.2
INIÖ	87.8	167.8	.0
JÄMIJÄRVI	36.3	71.8	.0
KAARINA	8.1	8.3	7.9

LIITE 2.3

TURUN-PORIN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY TURKU-PORI PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIHET-MALES	NAISET-FEMALES
TURKU	30.0	46.9	15.8
HARJAVALTA	36.5	71.0	5.4
HUITTINEN	38.9	76.5	4.9
IKAALINEN	17.8	37.5	.0
KANKAANPÄÄ	20.4	38.5	3.6
KOKEMÄKI	22.3	41.5	4.7
LOIMAA	21.4	39.1	6.6
NAANTALI	13.5	22.5	6.2
PARAINEN	13.3	22.9	4.3
PARKANO	39.8	74.5	5.6
PORI	25.0	40.4	11.2
RAISIO	20.3	27.6	13.2
RAUMA	28.6	44.0	14.2
SALO	26.7	42.2	13.5
UUSIKAUPUNKI	46.7	73.2	21.7
VAMMALA	16.9	26.2	8.7
ALASTARO	20.1	13.8	26.0
ASKAINEN	59.2	122.7	.0
AURA	29.3	59.3	.0
DRAGSFJÄRD	26.7	22.1	31.1
EURA	28.3	59.4	.0
EURAJOKI	48.5	63.5	34.3
HALIKKO	49.4	70.6	29.8
HONKAJOKI	28.5	37.9	19.1
HOUTSKARI	.0	.0	.0
HÄMEENKYRÖ	31.6	59.6	6.1
INIÖ	.0	.0	.0
JÄMIJÄRVI	.0	.0	.0
KAARINA	18.9	21.1	16.9

LIITE 3.1

AHVENANMAA LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY ALAND BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
MAARIANHAMINA	7481	3499	3981	7931	3704	4228	2	1	0	2	2	0
BRÄNDÖ	489	245	244	478	240	238	0	0	0	0	0	0
ECKERÖ	562	286	276	590	296	294	1	0	0	0	0	0
FINSTRÖM	1548	770	778	1658	817	841	0	0	0	0	0	0
FÖGLÖ	512	253	260	499	248	252	0	0	0	0	0	0
GETA	409	202	207	402	207	195	0	0	0	0	0	0
HAMMARLAND	925	463	463	965	481	484	0	0	0	0	0	0
JOMALA	1894	968	925	2149	1086	1064	1	0	0	1	1	0
KUMLINGE	410	209	202	399	201	199	0	0	0	0	0	0
KÖKAR	253	139	114	253	138	116	0	0	0	0	0	0
LEMLAND	673	343	329	796	392	405	0	0	0	0	0	0
LUMPARLAND	234	115	119	249	122	128	0	0	0	0	0	0
SALTVIK	1257	613	643	1247	597	651	0	0	0	0	0	0
SOTTUNGA	128	61	68	130	66	64	0	0	0	0	0	0
SUND	768	385	383	787	400	387	0	0	0	0	0	0
VÄRDÖ	309	161	148	323	164	159	0	0	0	0	0	0
TOTAL	17853	8712	9141	18858	9157	9701	5	4	1	4	4	0

AHVENANMAA LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY ALAND PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
MAARIANHAMINA	24.1	40.0	10.0
BRÄNDÖ	40.9	81.6	.0
ECKERÖ	106.7	139.7	72.5
FINSTRÖM	25.8	52.0	.0
FÖGLÖ	39.1	79.2	.0
GETA	.0	.0	.0
HAMMARLAND	21.6	43.2	.0
JOMALA	31.7	20.7	43.2
KUMLINGE	.0	.0	.0
KÖKAR	.0	.0	.0
LEMLAND	59.5	116.5	.0
LUMPARLAND	.0	.0	.0
SALTVIK	31.8	65.2	.0
SOTTUNGA	.0	.0	.0
SUND	.0	.0	.0
VÄRDÖ	.0	.0	.0
TOTAL	26.9	43.6	10.9

LIITE 3.3

AHVENANMAA LÄXNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY ALAND PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
MAARIANHAMINA	22.7	43.2	4.7
BRÄNDÖ	.0	.0	.0
ECKERÖ	.0	.0	.0
FINSTRÖM	24.1	49.0	.0
FÖGLÖ	.0	.0	.0
GETA	49.8	96.7	.0
HAMMARLAND	20.7	41.6	.0
JOMALA	37.2	55.3	18.8
KUMLINGE	.0	.0	.0
KÖKAR	.0	.0	.0
LEMLAND	25.1	51.0	.0
LUMPARLAND	80.2	164.2	.0
SALTVIK	16.0	33.5	.0
SOTTUNGA	.0	.0	.0
SUND	50.9	100.1	.0
VÄRDÖ	.0	.0	.0
TOTAL	23.3	43.7	4.1

LIITE 4.1

HÄMEEN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU

MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)

SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY HÄME BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
HÄMEENLINNA	32987	14886	18101	34547	15618	18929	10	8	2	11	10	2
FORSSA	14878	6871	8007	15869	7396	8474	3	3	1	4	3	1
LAHTI	75504	34275	41229	77092	35058	42034	24	19	6	24	17	6
MÄNTTÄ	6194	2958	3236	6440	3085	3354	2	2	0	3	2	0
NOKIA	18602	8814	9788	19195	9101	10094	6	3	3	4	3	1
RIIHIMÄKI	19188	9057	10131	19739	9368	10371	7	5	1	5	3	1
TAMPERE	134070	60279	73791	138400	62684	75717	42	30	12	45	32	13
TOIJALA	6367	2988	3379	6529	3104	3425	1	1	0	1	1	0
VALKEAKOSKI	17661	8565	9096	18117	8756	9361	4	4	0	4	3	1
VIRRAT	7846	3853	3993	7865	3835	4031	4	4	0	3	2	0
ASIKKALA	6432	3113	3319	6772	3292	3480	2	2	1	3	2	1
HATTULA	6054	2959	3096	6136	3003	3134	2	1	1	1	1	0
HAUHO	3531	1720	1811	3437	1682	1755	1	1	0	1	1	0
HAUSJÄRVI	5942	2909	3034	5865	2896	2970	2	2	0	2	2	0
HOLLOLA	11750	5707	6043	13427	6587	6840	5	4	1	4	3	1
HUMPPILA	2239	1086	1152	2230	1088	1142	1	1	0	0	0	0
JANAKKALA	12040	5810	6231	12153	5877	6277	4	3	1	3	3	0
JOKIOINEN	4018	1952	2065	4215	2046	2169	1	1	0	1	1	0
JUUPAJOKI	2133	1020	1114	2040	978	1062	1	1	0	1	1	0
KALVOLA	2992	1444	1547	2900	1389	1511	0	0	0	0	0	0
KANGASALA	13863	6608	7255	15178	7270	7908	3	3	0	3	3	1
KOSKI HL	1929	937	992	1884	915	969	1	0	0	0	0	0
KUHMALAHTI	1083	537	546	994	495	498	0	0	0	0	0	0
KUOREVESI	2634	1361	1273	2628	1341	1287	1	1	0	1	1	0
KURU	2812	1402	1410	2728	1369	1358	1	1	0	1	1	0
KYLMÄKOSKI	2191	1097	1094	2090	1062	1028	0	0	0	0	0	0
KÄRKÖLÄ	4046	1972	2074	4143	2040	2104	2	2	0	2	2	0
LAMMI	4950	2377	2573	4936	2376	2560	2	1	0	2	1	1
LEMPÄÄLÄ	9635	4673	4961	10350	5032	5318	2	2	1	2	2	1

TAULUKKO 4.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
LOPPI	5480	2718	2762	5530	2755	2775	2	2	0	1	1	0
LUOPIOINEN	2439	1185	1254	2305	1125	1181	1	1	0	0	0	0
LÄNGELMÄKI	2092	1004	1089	1945	912	1033	0	0	0	1	1	0
NASTOLA	10020	4933	5086	10835	5339	5496	4	3	1	3	3	1
ORIVESI	7241	3429	3812	7440	3529	3911	3	2	1	2	1	0
PADASJOKI	3782	1863	1918	3765	1864	1900	1	1	0	1	1	0
PIRKKALA	6874	3359	3515	7837	3816	4020	1	1	0	2	2	0
PÄLKÄNE	3185	1471	1714	3211	1524	1687	1	1	0	1	1	0
RENKO	1767	908	860	1848	951	898	0	0	0	1	1	0
RUOVESI	5477	2697	2780	5375	2619	2756	1	1	0	1	0	1
SAHALAHTI	1540	741	799	1583	776	808	0	0	0	0	0	0
SOMERO	8708	4231	4477	8476	4126	4350	3	2	1	4	3	0
TAMMELA	4706	2346	2360	4688	2361	2327	2	1	1	1	1	0
TUULOS	1354	668	686	1324	649	674	1	1	0	1	1	0
URJALA	5559	2703	2856	5304	2580	2724	2	2	0	1	1	0
VESILAHTI	2525	1242	1283	2489	1253	1236	1	1	0	1	1	1
VIIALA	4098	1940	2158	4073	1936	2137	1	1	0	2	1	0
VILPPULA	5659	2779	2879	5674	2794	2880	2	2	0	2	2	0
YLÖJÄRVI	9237	4488	4749	11054	5382	5672	2	2	0	3	3	1
YPÄJÄ	2601	1289	1312	2435	1212	1223	0	0	0	1	0	0
TOTAL	527911	247224	280687	545087	256241	288846	163	127	36	164	128	37

HÄMEEN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY HÄME PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
HÄMEENLINNA	31.5	55.1	12.2
FORSSA	21.5	37.8	7.5
LAHTI	32.1	54.3	13.6
MÄNTTÄ	32.3	54.1	12.4
NOKIA	30.1	29.5	30.7
RIIHIMÄKI	34.4	57.4	13.8
TAMPERE	31.6	50.4	16.3
TOIJALA	12.6	26.8	.0
VALKEAKOSKI	21.5	42.0	2.2
VIRRAT	51.0	98.6	5.0
ASIKKALA	34.2	51.4	18.1
HATTULA	26.4	33.8	19.4
HAUHO	39.7	58.1	22.1
HAUSJÄRVI	33.7	61.9	6.6
HOLLOLA	40.9	73.6	9.9
HUMPPILA	44.7	92.0	.0
JANAKKALA	36.5	55.1	19.3
JOKIOINEN	19.9	30.7	9.7
JUUPAJOKI	46.9	98.1	.0
KALVOLA	13.4	27.7	.0
KANGASALA	20.2	42.4	.0
KOSKI HL	31.1	42.7	20.2
KUHMALAHTI	18.5	37.2	.0
KUOREVESI	30.4	58.8	.0
KURU	42.7	71.3	14.2
KYLMÄKOSKI	.0	.0	.0
KÄRKÖLÄ	49.4	91.3	9.6
LAMMI	32.3	58.9	7.8
LEMPÄLÄ	24.9	38.5	12.1

TAULUKKO 4.2 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
LOPPI	40.1	66.2	14.5
LUOPIOINEN	32.8	67.5	.0
LÄNGELMÄKI	19.1	39.9	.0
NASTOLA	37.9	60.8	15.7
ORIVESI	41.4	70.0	15.7
PADASJOKI	31.7	42.9	20.9
PIRKKALA	17.5	35.7	.0
PÄLKÄNE	44.0	81.6	11.7
RENKO	22.6	44.1	.0
RUOVESI	14.6	22.2	7.2
SAHALAHTI	13.0	27.0	.0
SOMERO	36.7	52.0	22.3
TAMMELA	51.0	59.7	42.4
TUULOS	44.3	89.8	.0
URJALA	28.8	59.2	.0
VESILAHTI	23.8	48.3	.0
VIIALA	14.6	30.9	.0
VILPPULA	38.9	72.0	6.9
YLÖJÄRVI	23.8	40.1	8.4
YPÄJÄ	7.7	.0	15.2
TOTAL	30.9	51.4	12.9

HÄMEEN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPOULEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY HäME PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
HÄMEENLINNA	33.0	61.5	9.5
FORSSA	27.7	43.3	14.2
LAHTI	30.6	49.6	14.7
MÄNTTÄ	40.4	77.8	6.0
NOKIA	22.9	37.4	9.9
RIIHIMÄKI	24.3	36.3	13.5
TAMPERE	32.4	51.4	16.6
TOIJALA	18.4	32.2	5.8
VALKEAKOSKI	22.1	38.8	6.4
VIRRAT	35.6	62.6	9.9
ASIKKALA	38.4	54.7	23.0
HATTULA	16.3	26.6	6.4
HAUHO	40.7	83.2	.0
HAUSJÄRVI	40.9	76.0	6.7
HOLLOLA	32.8	45.5	20.5
HUMPPILA	17.9	36.8	.0
JANAKKALA	23.0	47.6	.0
JOKIOINEN	23.7	39.1	9.2
JUUPAJOKI	68.8	102.3	18.8
KALVOLA	13.8	28.8	.0
KANGASALA	22.4	35.8	10.1
KOSKI HL	.0	.0	.0
KUHMALAHTI	20.1	40.4	.0
KUOREVESI	53.3	104.4	.0
KURU	22.0	43.8	.0
KYLMÄKOSKI	9.6	18.8	.0
KÄRKÖLÄ	48.3	88.2	9.5
LAMMI	32.4	33.7	31.3
LEMPÄLÄ	23.2	35.8	11.3

TAULUKKO 4.3 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
LOPPI	25.3	43.6	7.2
LUOPIOINEN	8.7	17.8	.0
LÄNGELMÄKI	51.4	109.7	.0
NASTOLA	31.4	48.7	14.6
ORIVESI	21.5	39.7	5.1
PADASJOKI	26.6	53.6	.0
PIRKKALA	23.0	41.9	5.0
PÄLKÄNE	37.4	52.5	23.7
RENKO	54.1	84.2	22.3
RUOVESI	18.6	15.3	21.8
SAHALAHTI	12.6	25.8	.0
SOMERO	42.5	77.6	9.2
TAMMELA	29.9	50.8	8.6
TUULOS	90.7	184.8	.0
URJALA	26.4	36.8	14.7
VESILAHTI	56.3	63.8	48.6
VIIIALA	44.2	72.3	18.7
VILPPULA	42.3	78.7	6.9
YLÖJÄRVI	30.8	52.0	10.6
YPÄJÄ	24.6	16.5	32.7
TOTAL	30.2	49.8	12.7

LIITE 5.1

KYMEN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY KYMI BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
KOUVOLA	24152	11232	12921	25631	11892	13740	9	7	2	9	7	2
HAMIINA	8587	4117	4470	8591	4093	4498	2	2	0	2	2	1
IMATRA	28797	13859	14938	29144	13963	15180	10	8	2	9	8	2
KOTKA	49207	23710	25497	49199	23704	25495	16	12	3	15	13	2
KUUSANKOSKI	18006	8511	9495	18198	8664	9534	9	7	2	6	5	1
LAPPEENRANTA	42470	20055	22415	43789	20687	23102	14	11	3	12	9	2
ANJALANKOSKI	16424	7944	8480	16383	7984	8399	6	5	1	4	3	2
ELIMÄKI	6485	3179	3307	6712	3284	3427	2	2	0	4	3	1
IITTI	6491	3136	3355	6391	3079	3312	2	1	0	2	1	0
JAALA	1813	924	889	1735	875	861	1	1	0	1	1	0
JOUTSENO	9322	4578	4744	9453	4625	4828	2	2	0	2	2	0
LEMI	2301	1164	1137	2369	1196	1173	0	0	0	0	0	0
LUUMÄKI	4916	2434	2482	4823	2385	2438	2	2	0	1	1	0
MIEHIKKÄLÄ	2805	1439	1366	2663	1349	1314	2	2	0	1	1	0
NUIJAMAA	1069	541	528	1042	525	517	0	0	0	0	0	0
PARIKKALA	4959	2375	2585	4764	2284	2480	1	1	0	1	1	0
PYHTÄÄ	4044	2020	2024	4261	2130	2132	1	1	0	1	1	0
RAUTJÄRVI	4965	2419	2546	4851	2350	2501	1	1	0	2	2	0
RUOKOLAHTI	5555	2772	2782	5392	2709	2683	1	1	0	3	2	1
SAARI	1921	955	966	1800	898	903	1	1	0	1	1	0
SAVITAIPALE	4373	2232	2141	4281	2168	2113	2	2	0	2	2	0
SUOMENNIEMI	968	493	475	920	473	447	1	1	0	0	0	0
TAIPALSAARI	2891	1425	1467	3138	1549	1589	1	1	0	1	1	0
UUKUNIEMI	689	337	352	624	309	314	0	0	0	1	1	0
VALKEALA	8302	4140	4162	8690	4344	4345	3	3	0	4	3	1
VEHKALAHTI	9726	4881	4846	10006	5012	4994	3	2	1	4	4	0
VIROLAHTI	3886	1897	1989	3739	1810	1929	0	0	0	0	0	0
YLÄMAA	1680	846	834	1645	831	814	0	0	0	0	0	0

TAULUKKO 5.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
TOTAL	276803	133612	143191	280234	135173	145061	94	75	18	89	72	16

LIITE 5.2

KYMEN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPOULEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY KYMI PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
KOUVOLA	36.4	58.8	17.0
HAMINA	28.0	48.6	8.9
IMATRA	34.0	56.3	13.4
KOTKA	31.7	52.3	12.6
KUUSANKOSKI	52.2	86.9	21.1
LAPPEENRANTA	33.0	54.8	13.4
ANJALANKOSKI	36.5	57.9	16.5
ELIMÄKI	30.8	56.6	6.0
IITTI	24.6	44.6	6.0
JAALA	44.1	86.6	.0
JOUTSENO	25.7	48.1	4.2
LEMI	8.7	.0	17.6
LUUMÄKI	36.6	65.7	8.1
MIEHIKKÄLÄ	71.3	111.2	29.3
NUIJAMAA	37.4	73.9	.0
PARIKKALA	28.2	42.1	15.5
PYHTÄÄ	24.7	29.7	19.8
RAUTJÄRVI	28.2	41.3	15.7
RUOKOLAHTI	14.4	21.6	7.2
SAARI	72.9	146.6	.0
SAVITAIPALE	41.2	71.7	9.3
SUOMENNIEMI	124.0	202.9	42.1
TAIPALSAARI	20.8	42.1	.0
UUKUNIEMI	29.0	59.3	.0
VALKEALA	41.0	77.3	4.8
VEHKALAHTI	30.8	49.2	12.4
VIROLAHTI	5.1	.0	10.1
YLÄMAA	11.9	23.6	.0

TAULUKKO 5.2 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
TOTAL	33.9	56.4	12.8

LIITE 5.3

KYMEN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY KYMI PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
KOUVOLA	33.6	57.2	13.1
HAMINA	27.9	44.0	13.3
INATRA	31.6	54.4	10.5
KOTKA	30.1	54.8	7.1
KUUSANKOSKI	31.9	55.4	10.5
LAPPEENRANTA	26.9	45.4	10.4
ANJALANKOSKI	26.9	32.6	21.4
ELIMÄKI	65.6	91.3	40.8
IITTI	25.0	45.5	6.0
JAALA	46.1	68.6	23.2
JOUTSENO	19.0	38.9	.0
LEMI	8.4	16.7	.0
LUUMÄKI	12.4	25.2	.0
MIEHIKKÄLÄ	45.1	74.1	15.2
NUIJAMAA	.0	.0	.0
PARIKKALA	21.0	43.8	.0
PYHTÄÄ	23.5	47.0	.0
RAUTJÄRVI	41.2	68.1	16.0
RUOKOLAHTI	51.9	73.8	29.8
SAARI	77.8	155.9	.0
SAVITAIPALE	51.4	83.0	18.9
SUOMENNIEMI	21.7	42.2	.0
TAIPALSAARI	25.5	38.7	12.6
UUKUNIEMI	96.2	194.0	.0
VALKEALA	50.6	73.7	27.6
VEHKALAHTI	40.0	71.8	8.0
VIROLAHTI	10.7	22.1	.0
YLÄMAA	12.2	24.1	.0

TAULUKKO 5.3 (JATK.)

KUNTA	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
COMMUNE	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
TOTAL	31.6	53.4	11.3

LIITE 6.1

MIKKELIN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU

MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)

SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY MIKKELI BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
MIKKELI	21919	9803	12116	23552	10646	12907	8	6	1	6	4	2
HEINOLA	12375	5860	6515	12784	6044	6740	5	4	1	5	3	2
PIEKÄMÄKI	10671	4936	5735	11477	5306	6171	3	3	1	2	1	1
SAVOLINNA	22170	10544	11626	23066	10921	12145	8	8	1	7	6	1
ANTTOLA	1475	729	746	1490	736	754	0	0	0	0	0	0
ENONKOSKI	1692	840	852	1695	834	860	0	0	0	0	0	0
HARTOLA	3885	1917	1968	3773	1862	1911	2	1	0	2	2	0
HAUKIVUORI	2613	1276	1337	2496	1224	1272	1	1	0	1	1	0
HEINOLAN MLK	4301	2183	2118	4571	2346	2225	1	1	0	1	1	0
HEINÄVESI	4920	2454	2465	4775	2382	2394	1	1	0	2	2	0
HIRVENSALMI	2745	1414	1331	2614	1337	1277	2	2	0	2	2	0
JOROINEN	4932	2482	2449	5084	2562	2522	2	1	1	1	1	0
JUVA	7421	3749	3672	7378	3678	3699	3	3	0	3	3	0
JÄPPILÄ	1533	794	740	1482	768	714	0	0	0	1	1	0
KANGASLAMPPI	1523	781	743	1531	786	745	0	0	0	0	0	0
KANGASNIEMI	6383	3194	3189	6286	3171	3114	4	3	1	4	2	2
KERIMÄKI	4907	2461	2446	4987	2455	2531	2	1	0	3	2	0
MIKKELIN MLK	9645	4913	4732	10028	5101	4927	4	3	1	4	3	1
MÄNTYHARJU	6744	3341	3403	6770	3333	3437	4	3	1	2	2	1
PERTUNMAA	2531	1247	1284	2341	1159	1182	2	2	0	1	1	0
PIEKÄMÄEN MLK	5018	2480	2539	5135	2537	2598	2	2	0	2	1	1
PUNKAHARJU	3826	1901	1925	3862	1907	1955	1	1	0	1	0	0
PUUMALA	3112	1563	1549	3083	1554	1529	2	1	0	1	1	0
RANTASALMI	4524	2237	2288	4472	2201	2271	1	1	0	1	1	0
RISTIINA	4548	2288	2260	4454	2244	2210	2	1	0	2	2	0
SAVONRANTA	1517	793	725	1467	763	704	1	1	0	0	0	0
SULKAVA	3686	1816	1870	3608	1773	1835	1	1	0	1	1	0
SYSMÄ	5189	2533	2656	5016	2427	2589	2	2	1	3	2	0
VIRTASALMI	1526	742	784	1385	672	714	0	0	0	1	1	0

TAULUKKO 6.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
TOTAL	167331	81269	86061	170660	82729	87931	62	53	10	59	46	13

MIKKELIN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY MIKKELI PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
MIKKELI	35.6	65.3	11.6
HEINOLA	38.8	64.8	15.3
PIEKSAWÄKI	31.9	56.7	10.5
SAVONLINNA	37.0	72.1	5.2
ANTTOLA	13.6	27.4	.0
ENONKOSKI	23.6	23.8	23.5
HARTOLA	41.2	73.0	10.2
HAUKIVUORI	53.6	109.7	.0
HEINOLAN MLK	27.9	45.8	9.4
HEINÄVESI	16.3	32.6	.0
HIRVENSALMI	65.6	113.1	15.0
JOROINEN	36.5	48.3	24.5
JUVA	37.7	74.7	.0
JÄPPILÄ	13.0	.0	27.0
KANGASLAMPI	13.1	25.6	.0
KANGASNIEMI	56.4	93.9	18.8
KERIMÄKI	32.6	56.9	8.2
MIKKELIN MLK	41.5	65.1	16.9
MÄNTYHARJU	56.3	83.8	29.4
PERTUNMAA	79.0	160.3	.0
PIEKSAWÄEN MLK	35.9	64.5	7.9
PUNKAHARJU	15.7	31.8	.0
PUUMALA	51.4	76.8	25.8
RANTASALMI	30.9	44.7	17.5
RISTIINA	35.2	61.2	8.8
SAVONRANTA	39.5	75.7	.0
SULKAVA	16.3	33.0	.0
SYSÄ	46.3	71.1	22.6
VIRTASALMI	13.1	27.0	.0

TAULUKKO 6.2 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - YHT.-TOT.	SUICIDE MORTALITY PER 100 000 MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
------------------	-------------------------------------	---	----------------

TOTAL	37.3	65.0	11.2
-------	------	------	------

LIITE 6.3

MIKKELIN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPOULEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY MIKKELI PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
MIKKELI	23.8	35.7	13.9
HEINOLA	40.7	56.3	26.7
PIEKSAÄKI	17.4	26.4	9.7
SAVONLINNA	29.5	53.1	8.2
ANTTOLA	13.4	27.2	.0
ENONKOSKI	23.6	47.9	.0
HARTOLA	53.0	96.7	10.5
HAUKIVUORI	32.0	49.0	15.7
HEINOLAN MLK	30.6	42.6	18.0
HEINÄVESI	37.7	75.6	.0
HIRVENSALMI	76.5	119.7	31.3
JOROINEN	15.7	23.4	7.9
JUVA	43.4	87.0	.0
JÄPPILÄ	54.0	104.2	.0
KANGASLAMPI	26.1	25.5	26.8
KANGASNIEMI	57.3	63.1	51.4
KERIMÄKI	52.1	89.6	15.8
MIKKELIN MLK	39.9	62.7	16.2
MÄNTYHARJU	35.4	54.0	17.5
PERTUNMAA	59.8	86.3	33.8
PIEKSAÄKEN MLK	42.8	39.4	46.2
PUNKAHARJU	15.5	21.0	10.2
PUUMALA	19.5	38.6	.0
RANTASALMI	22.4	36.3	8.8
RISTIINA	49.4	89.1	9.0
SAVONRANTA	27.3	52.4	.0
SULKAVA	38.8	67.7	10.9
SYSMÄ	51.8	90.7	15.4
VIRTASALMI	57.8	89.3	28.0

TAULUKKO 6.3 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - YHT.-TOT.	SUICIDE MORTALITY PER 100 000 MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
------------------	-------------------------------------	---	----------------

TOTAL	34.7	55.6	15.0
-------	------	------	------

LIITE 7.1

POHJOIS-KARJALAN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY NORTHERN-CARELIA BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
JOENSUU	34149	15916	18233	36524	16979	19545	8	7	2	12	10	2
OUTOKUMPU	8136	4028	4108	7977	3844	4133	3	2	1	3	3	0
LIEKSA	15527	7850	7677	15415	7700	7715	7	6	1	6	6	1
NURMES	9309	4618	4690	9445	4642	4803	4	3	0	3	2	1
ENO	6945	3574	3372	6840	3492	3348	3	3	0	2	2	0
ILOMANTSI	7239	3679	3561	7162	3633	3529	2	2	0	2	2	0
JUUKA	6576	3349	3226	6408	3256	3151	4	4	0	5	4	1
KESÄLAHTI	2660	1314	1346	2653	1317	1337	1	0	0	1	0	0
KIIHTELYSVAARA	1852	953	899	1911	985	926	1	1	0	1	1	0
KITEE	8914	4426	4488	9194	4552	4642	2	2	0	2	1	1
KONTIOLAHTI	6389	3217	3172	6848	3465	3384	1	1	0	1	1	0
LIPERI	8421	4194	4226	8671	4347	4324	2	2	0	2	2	0
POLVIJÄRVI	5193	2666	2527	5029	2563	2466	2	1	1	3	2	0
PYHÄSELKÄ	3890	1987	1903	4208	2151	2057	2	1	0	2	1	0
RÄÄKKYLÄ	3458	1752	1706	3350	1685	1665	1	1	0	0	0	0
TOHMAJÄRVI	5191	2602	2589	5077	2556	2520	2	2	0	2	2	1
TUUPOVAARA	2666	1384	1283	2535	1283	1252	1	1	0	0	0	0
VALTIMO	3295	1687	1607	3204	1631	1572	1	1	0	1	1	0
VÄRTSILÄ	781	401	380	768	390	378	0	0	0	0	0	0
TOTAL	140590	69598	70992	143218	70470	72749	46	39	7	48	41	7

LIITE 7.2

POHJOIS-KARJALAN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY NORTHERN-CARELIA PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
JOENSUU	24.6	41.5	9.9
OUTOKUMPU	32.0	49.6	14.6
LIEKSA	42.5	73.9	10.4
NURMES	40.8	73.6	8.5
ENO	40.3	72.8	5.9
ILOMANTSI	30.4	54.4	5.6
JUUKA	66.9	125.4	6.2
KESÄLAHTI	22.6	30.4	14.9
KIIHTELYSVAARA	43.2	83.9	.0
KITEE	20.2	40.7	.0
KONTIOLAHTI	15.7	31.1	.0
LIPERI	23.8	38.1	9.5
POLVIJÄRVI	38.5	45.0	31.7
PYHÄSELKÄ	41.1	60.4	21.0
RÄÄKKYLÄ	23.1	34.3	11.7
TOHMAJÄRVI	38.5	61.5	15.4
TUUPOVAARA	37.5	72.3	.0
VALTIMO	30.4	47.4	12.4
VÄRTSILÄ	51.2	99.7	.0
TOTAL	32.6	56.0	9.6

LIITE 7.3

POHJOIS-KARJALAN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPOULEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY NORTHERN-CARELIA PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
JOENSUU	31.8	58.9	8.2
OUTOKUMPU	42.6	78.0	9.7
LIEKSA	41.5	72.7	10.4
NURMES	31.8	51.7	12.5
ENO	26.3	51.5	.0
ILOMANTSI	30.7	55.1	5.7
JUUKA	74.9	116.7	31.7
KESÄLAHTI	22.6	30.4	15.0
KIIHTELYSVAARA	62.8	121.9	.0
KITEE	21.8	30.8	12.9
KONTIOLAHTI	11.7	17.3	5.9
LIPERI	20.8	41.4	.0
POLVIJÄRVI	55.7	93.7	16.2
PYHÄSELKÄ	38.0	65.1	9.7
RÄÄKKYLÄ	11.9	23.7	.0
TOHMAJÄRVI	43.3	62.6	23.8
TUUPOVAARA	15.8	31.2	.0
VALTIMO	43.7	73.6	12.7
VÄRTSILÄ	.0	.0	.0
TOTAL	33.8	58.7	9.6

LIITE 8.1

KUOPION LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY KUOPIO BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
KUOPIO	57226	25892	31334	60787	27657	33130	19	13	6	18	14	3
IISALMI	17167	8301	8867	18277	8890	9387	8	7	1	6	5	1
SUONENJOKI	7452	3583	3869	7433	3594	3839	2	1	1	2	2	0
VARKAUS	19328	9233	10095	19955	9554	10401	5	3	1	8	6	2
JUANKOSKI	5639	2810	2829	5648	2823	2825	2	1	0	1	1	0
KAAVI	3862	1942	1921	3718	1838	1880	2	1	1	3	3	0
KARTTULA	2633	1321	1312	2625	1318	1307	1	1	0	1	1	0
KEITELE	2764	1389	1375	2735	1379	1356	0	0	0	2	1	0
KIURUVESI	9631	4829	4802	9799	4870	4929	3	3	0	3	2	0
LAPINLAHTI	6126	3082	3043	6273	3122	3152	3	2	0	2	2	0
LEPPÄVIRTA	9380	4670	4710	9406	4662	4745	4	3	0	3	3	0
MAANINKA	3699	1839	1860	3618	1808	1811	2	2	0	1	1	0
NILSIÄ	6365	3195	3170	6421	3239	3182	3	3	0	2	2	0
PIELAVESI	6330	3214	3116	6097	3118	2978	4	4	0	3	3	0
RAUTALAMPI	3972	1996	1976	3944	1984	1960	2	1	0	1	1	0
RAUTAVAARA	2863	1519	1344	2739	1426	1313	2	2	0	3	1	1
SIILINJÄRVI	10370	5078	5291	11960	5865	6095	4	3	1	4	3	1
SONKAJÄRVI	5501	2852	2649	5360	2775	2586	2	2	0	3	3	0
TERVO	2066	1067	998	1980	1005	975	0	0	0	1	1	0
TUUSNIEMI	3614	1857	1757	3402	1741	1661	1	1	0	2	2	0
VARPAISJÄRVI	3093	1573	1520	3065	1550	1515	2	1	0	2	2	0
VEHMERSALMI	2123	1059	1064	2027	1012	1014	1	1	0	1	1	0
VESANTO	3037	1514	1524	2947	1462	1486	2	2	0	2	2	0
VIEREMÄ	4216	2164	2052	4053	2097	1956	2	1	0	1	1	0
TOTAL	198455	95978	102477	204268	98787	105482	76	61	15	76	62	13

KUOPION LÄXNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY KUOPIO PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIHET-MALES	NAISET-FEMALES
KUOPIO	32.9	50.2	18.5
IISALMI	47.8	81.9	15.8
SUONENJOKI	24.2	27.9	20.7
VARKAUS	24.8	36.8	13.9
JUANKOSKI	28.4	49.8	7.1
KAAVI	46.6	61.8	31.2
KARTTULA	38.0	60.6	15.2
KEITELE	14.5	28.8	.0
KIURUVESI	35.3	62.1	8.3
LAPINLAHTI	45.7	77.9	13.1
LEPPÄVIRTA	38.4	68.5	8.5
MAANINKA	64.9	108.8	21.5
NILSIÄ	53.4	100.2	6.3
PIELAVESI	63.2	124.5	.0
RAUTALAMPI	45.3	70.1	20.2
RAUTAVAARA	69.9	118.5	14.9
SIILINJÄRVI	36.6	63.0	11.3
SONKAJÄRVI	43.6	70.1	15.1
TERVO	9.7	18.7	.0
TUUSNIEMI	38.7	64.6	11.4
VARPAISJÄRVI	51.7	89.0	13.2
VEHMERSALMI	47.1	75.6	18.8
VESANTO	72.4	132.1	13.1
VIEREMÄ	38.0	64.7	9.7
TOTAL	38.3	63.8	14.4

LIITE 8.3

KUOPION LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY KUOPIO PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIHET-MALES	NAISET-FEMALES
KUOPIO	29.0	52.1	9.7
IISALMI	31.7	54.0	10.7
SUONENJOKI	24.2	44.5	5.2
VARKAUS	40.1	64.9	17.3
JUANKOSKI	17.7	21.3	14.2
KAAVI	80.7	141.5	21.3
KARTTULA	53.3	106.2	.0
KEITELE	58.5	87.0	29.5
KIURUVESI	28.6	49.3	8.1
LAPINLAHTI	38.3	76.9	.0
LEPPÄVIRTA	36.1	72.9	.0
MAANINKA	38.7	55.3	22.1
NILSIÄ	34.3	61.7	6.3
PIELAVESI	52.5	96.2	6.7
RAUTALAMPI	25.4	40.3	10.2
RAUTAVAARA	94.9	98.1	91.4
SIILINJÄRVI	33.4	44.3	23.0
SONKAJÄRVI	56.0	100.9	7.7
TERVO	60.6	99.5	20.6
TUUSNIEMI	58.8	91.9	24.1
VARPAISJÄRVI	65.2	116.1	13.2
VEHMERSALMI	49.3	59.3	39.4
VESANTO	61.1	109.5	13.5
VIEREMÄ	34.5	57.2	10.2
TOTAL	37.0	63.2	12.5

KESKI-SUOMEN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY CENTRAL-FINLAND BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
JYVÄSKYLÄ	49550	22514	27036	51710	23627	28083	9	6	3	14	9	5
JÄMSÄ	9828	4832	4996	10118	4983	5135	3	3	0	4	3	1
SUOLAHTI	4695	2289	2406	4864	2347	2517	1	1	0	2	2	0
ÄÄNEKOSKI	8536	4147	4389	8995	4387	4609	5	4	1	3	2	1
HANKASALMI	5280	2664	2616	5161	2600	2562	2	1	1	3	3	0
JOUTSA	3851	1930	1921	3882	1921	1961	2	2	0	2	2	0
JYVÄSKYLÄN MLK	18006	6907	9099	19702	9755	9947	4	4	0	3	2	1
JÄMSÄNKOSKI	6462	3158	3304	6586	3204	3382	1	1	0	2	1	0
KANNONKOSKI	1828	925	904	1782	910	872	1	1	0	2	1	0
KARSTULA	4465	2212	2254	4586	2287	2300	0	0	0	0	0	0
KEURUU	10296	5015	5281	10570	5127	5443	4	3	1	4	3	1
KINNULA	1734	920	814	1760	931	829	0	0	0	1	0	1
KIVIJÄRVI	1579	817	762	1578	818	760	0	0	0	0	0	0
KONGINKANGAS	1343	685	658	1362	682	679	0	0	0	0	0	0
KONNEVESI	2997	1511	1487	2950	1487	1464	1	1	0	1	0	0
KORPILAHTI	4244	2126	2118	4158	2045	2114	3	2	0	2	2	0
KUHMOINEN	3266	1579	1687	3113	1506	1607	1	1	0	1	1	0
KYYJÄRVI	1589	800	789	1601	799	802	1	0	0	0	0	0
LAUKAA	10545	5237	5308	11030	5447	5583	3	3	0	4	4	0
LEIVONMÄKI	1320	683	637	1259	641	618	0	0	0	1	1	0
LUHANKA	1207	621	586	1127	596	531	0	0	0	1	1	0
MULTIA	2325	1207	1118	2203	1147	1055	1	1	0	1	1	0
MURAME	3443	1671	1772	4038	1975	2063	1	1	0	1	1	0
PETÄJÄVESI	3156	1630	1526	3098	1599	1499	2	2	0	1	1	0
PIHTIPUDAS	4877	2440	2437	4861	2423	2438	2	2	0	3	3	0
PYLKÖNMÄKI	1216	624	592	1170	599	571	0	0	0	0	0	0
SAARIJÄRVI	8297	4066	4231	8601	4211	4390	2	2	0	3	3	0
SUMIAINEN	1183	618	565	1156	600	557	0	0	0	1	1	0
SÄYNÄTSALO	2463	1172	1291	2529	1207	1322	1	1	0	1	1	0

TAULUKKO 9.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
TOIVAKKA	2006	1020	986	1973	982	991	1	1	0	1	1	0
UURAINEN	2123	1088	1036	2214	1136	1078	0	0	0	0	0	0
VIITASAARI	7184	3599	3586	7338	3674	3664	2	2	0	1	1	0
TOTAL	190894	92707	98187	197073	95651	101422	54	45	9	64	51	13

KESKI-SUOMEN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY CENTRAL-FINLAND PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
JYVÄSKYLÄ	18.6	28.4	10.4
JÄMSÄ	28.5	53.8	4.0
SUOLAHTI	25.6	52.4	.0
ÄÄNEKOSKI	60.9	106.1	18.2
HANKASALMI	41.7	52.6	30.6
JOUTSA	57.1	93.3	20.8
JYVÄSKYLÄN MLK	21.1	40.4	2.2
JÄMSÄNKOSKI	18.6	31.7	6.1
KANNONKOSKI	32.8	64.9	.0
KARSTULA	9.0	18.1	.0
KEURUU	35.0	51.8	18.9
KINNULA	11.5	21.7	.0
KIVIJÄRVI	12.7	24.5	.0
KONGINKANGAS	29.8	29.2	30.4
KONNEVESI	40.0	53.0	26.9
KORPILAHTI	66.0	112.9	18.9
KUHMOINEN	30.6	63.3	.0
KYYJÄRVI	37.8	50.0	25.3
LAUKAA	30.3	53.5	7.5
LEIVONMÄKI	.0	.0	.0
LUHANKA	33.1	64.4	.0
MULTIA	51.6	99.4	.0
MUURAME	23.2	47.9	.0
PETÄJÄVESI	57.0	98.2	13.1
PIHTIPUDAS	36.9	73.8	.0
PYLKÖNMÄKI	16.4	32.0	.0
SAARIJÄRVI	24.1	39.3	9.5
SUMIAINEN	16.9	32.3	.0
SKYNYTSALO	32.5	51.2	15.5

TAULUKKO 9.2 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIHET-MALES	NAISET-FEMALES
TOIVAKKA	39.9	58.8	20.3
UURAINEN	.0	.0	.0
VIITASAARI	33.4	61.1	5.6
TOTAL	28.5	48.8	9.4

LIITE 9.3

KESKI-SUOMEN LÄXNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY CENTRAL-FINLAND PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
JYVÄSKYLÄ	26.7	37.2	17.8
JÄMSÄ	39.5	60.2	19.5
SUOLAHTI	41.1	68.2	15.9
ÄÄNEKOSKI	31.1	50.2	13.0
HANKASALMI	65.9	115.4	16.6
JOUTSA	51.5	93.7	10.2
JYVÄSKYLÄN MLK	17.3	20.5	14.1
JÄMSÄNKOSKI	24.3	43.7	5.9
KANNONKOSKI	89.8	153.8	22.9
KARSTULA	8.7	17.5	.0
KEURUU	37.8	58.5	18.4
KINNULA	56.8	43.0	72.4
KIVIJÄRVI	12.7	24.4	.0
KONGINKANGAS	29.4	58.6	.0
KONNEVESI	20.3	26.9	13.7
KORPILAHTI	57.7	107.6	9.5
KUHMOINEN	38.6	79.7	.0
KYYJÄRVI	25.0	50.1	.0
LAUKAA	36.3	66.1	7.2
LEIVONMÄKI	47.6	93.6	.0
LUHANKA	71.0	134.3	.0
MULTIA	27.2	52.3	.0
MURAME	24.8	40.5	9.7
PETÄJÄVESI	45.2	75.1	13.3
PIHTIPUDAS	69.9	123.8	16.4
PYLKÖNMÄKI	34.2	66.8	.0
SAARIJÄRVI	32.6	66.5	.0
SUMIAINEN	51.9	100.1	.0
SÄYNÄTSALO	31.6	66.3	.0

TAULUKKO 9.3 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
TOIVAKKA	30.4	61.1	.0
UURAINEN	18.1	17.6	18.6
VIITASAARI	19.1	32.7	5.5
TOTAL	32.5	53.3	12.8

LIITE 10.1

VAASAN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY VAASA BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
VAASA	42222	19577	22645	43254	20179	23076	9	7	2	9	7	2
ALAVUS	8083	3946	4136	8428	4111	4317	1	1	0	3	2	0
KASKINEN	1368	685	683	1445	711	734	0	0	0	0	0	0
KOKKOLA	24765	11691	13074	26153	12456	13697	5	3	2	6	4	2
KRISTIINANKAUPUNKI	7297	3503	3794	7353	3568	3785	2	2	0	1	1	0
KURIKKA	8733	4241	4492	9080	4433	4648	2	2	0	2	2	0
LAPUA	11415	5481	5934	11592	5574	6018	4	3	1	4	3	1
PIETARSAARI	15672	7505	8167	16228	7750	8478	3	2	1	2	2	1
SEINÄJOKI	17878	8142	9737	20029	9199	10829	4	3	0	5	4	1
UUSIKAARLEPPY	5822	2799	3023	6105	2975	3130	1	1	0	1	1	0
ALAHÄRMÄ	4117	2005	2112	4311	2100	2211	2	2	0	1	1	0
ALAJÄRVI	6544	3215	3329	6820	3356	3464	2	1	0	2	1	0
EVIJÄRVI	2639	1338	1301	2696	1357	1338	1	1	0	0	0	0
HALSUA	1249	653	596	1291	670	621	1	0	0	0	0	0
HIMANKA	2408	1209	1199	2573	1270	1303	0	0	0	0	0	0
ILMAJOKI	9202	4486	4716	9438	4605	4833	2	2	0	2	2	0
ISOJOKI	2804	1398	1407	2738	1383	1355	1	1	0	1	1	0
ISOKYRÖ	4383	2070	2313	4390	2095	2295	1	1	0	0	0	0
JALASJÄRVI	8207	4024	4183	8288	4072	4216	3	2	0	2	2	0
JURVA	4291	2128	2162	4437	2210	2228	0	0	0	1	1	0
KANNUS	3944	1908	2037	4323	2100	2223	1	1	0	0	0	0
KARIJOKI	1739	862	877	1695	839	856	0	0	0	1	1	0
KAUHAJOKI	11367	5601	5766	12201	6042	6159	5	3	1	2	2	0
KAUHAVA	6699	3195	3504	6784	3240	3544	1	1	0	2	2	0
KAUSTINEN	2867	1380	1487	3145	1518	1626	0	0	0	1	1	0
KORSNÄS	1863	908	955	1945	945	1000	0	0	0	0	0	0
KORTESJÄRVI	2285	1105	1179	2328	1110	1218	0	0	0	0	0	0
KRUUNUPYY	5329	2540	2789	5514	2653	2861	0	0	0	0	0	0
KUORTANE	4073	1965	2108	4111	1985	2126	1	1	0	0	0	0

TAULUKKO 10.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
KÄLVIÄ	2963	1432	1531	3166	1556	1610	0	0	0	1	1	0
LAIHIA	5412	2653	2759	5671	2765	2905	2	2	0	1	1	0
LAPPAJÄRVI	3528	1729	1800	3628	1783	1844	1	1	0	1	1	0
LEHTIMÄKI	1928	961	966	1957	968	989	0	0	0	0	0	0
LESTIJÄRVI	860	460	400	837	439	398	0	0	0	0	0	0
LOHTAJA	2257	1121	1136	2258	1121	1137	1	1	0	1	1	0
LUOTO	1991	973	1018	2215	1097	1118	0	0	0	0	0	0
MAALAHTI	4542	2196	2346	4690	2265	2425	1	0	0	0	0	0
MAKSAMAA	895	426	470	884	426	459	0	0	0	0	0	0
MUSTASAARI	10080	4906	5175	11272	5501	5771	1	1	0	2	2	0
NURMO	5112	2457	2656	5907	2857	3050	2	2	0	1	1	0
NÄRPIÖ	8879	4335	4543	8903	4382	4522	1	1	0	1	1	0
ORAVAINEN	2128	1017	1111	2135	1018	1117	1	1	0	0	0	0
PERHO	2222	1128	1094	2317	1156	1161	0	0	0	1	1	0
PERÄSEINÄJOKI	3437	1704	1733	3429	1715	1714	1	1	0	1	1	0
PIETARSAAREN MLK	6450	3177	3272	6736	3332	3404	1	1	0	1	1	0
SOINI	2491	1259	1232	2443	1216	1227	1	1	0	1	1	0
TEUVA	6005	2946	3059	6143	3015	3128	2	2	0	1	1	0
TOHOLAMPI	2905	1478	1427	3046	1544	1502	0	0	0	0	0	0
TÖYSÄ	2566	1303	1264	2559	1285	1274	1	1	0	1	1	0
ULLAVA	780	389	391	792	405	387	0	0	0	0	0	0
VETELI	2927	1444	1483	3057	1486	1571	1	1	0	0	0	0
VIMPELI	2866	1391	1475	3014	1469	1546	1	1	0	0	0	0
VÄHÄKYRÖ	3494	1671	1823	3670	1767	1903	1	1	0	1	1	1
VÖYRI	3305	1544	1761	3318	1577	1741	1	1	0	1	0	0
YLIHÄRMÄ	2468	1170	1298	2570	1228	1342	0	0	0	0	0	0
YLISTARO	4920	2324	2596	4868	2326	2542	1	1	0	1	1	0
ÄHTÄRI	5828	2842	2987	6108	2972	3136	3	2	0	4	3	1
TOTAL	332503	159993	172510	346286	167178	179109	78	64	14	75	60	15

VAASAN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY VAASA PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
VAASA	21.8	37.8	7.9
ALAVUS	12.4	20.3	4.8
KASKINEN	29.3	29.2	29.3
KOKKOLA	18.6	23.9	13.8
KRISTIINANKAUPUNKI	24.7	51.4	.0
KURIKKA	22.9	42.4	4.5
LAPUA	33.3	58.4	10.1
PIETARSAARI	17.9	26.7	9.8
SEINÄJOKI	20.1	41.8	2.1
UUSIKAARLEPPY	24.0	35.7	13.2
ALAHÄRMÄ	43.7	79.8	9.5
ALAJÄRVI	24.5	43.5	6.0
EVIJÄRVI	37.9	74.7	.0
HALSUA	48.0	61.3	33.5
HIMANKA	16.6	33.1	.0
ILMAJOKI	21.7	35.7	8.5
ISOJOKI	42.8	71.5	14.2
ISOKYRÖ	18.3	29.0	8.6
JALASJÄRVI	31.7	59.6	4.8
JURVA	9.3	9.4	9.2
KANNUS	30.4	62.9	.0
KARIJOKI	.0	.0	.0
KAUHAJOKI	40.5	60.7	20.8
KAUHAVA	14.9	31.3	.0
KAUSTINEN	13.9	14.5	13.4
KORSNÄS	10.7	22.0	.0
KORTESJÄRVI	8.8	18.1	.0
KRUUNUPYYPY	3.8	.0	7.2
KUORTANE	29.5	40.7	19.0

TAULUKKO 10.2 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
KÄLVIA	13.5	27.9	.0
LAIHIA	33.3	60.3	7.2
LAPPAJÄRVI	28.3	57.8	.0
LEHTIMÄKI	20.8	20.8	20.7
LESTIJÄRVI	46.5	87.0	.0
LOHTAJA	26.6	53.5	.0
LUOTO	.0	.0	.0
MAALAHTI	13.2	18.2	8.5
MAKSAMAA	44.7	93.9	.0
MUSTASAARI	11.9	16.3	7.7
NURMO	43.0	81.4	7.5
NÄRPIÖ	11.3	23.1	.0
ORAVAINEN	28.2	59.0	.0
PERHO	18.0	35.4	.0
PERÄSEINÄJOKI	34.9	46.9	23.1
PIETARSAAREN MLK	15.5	31.5	.0
SOINI	48.2	63.5	32.5
TEUVA	40.0	67.9	13.1
TOHOLAMPI	13.8	13.5	14.0
TÖYSÄ	54.6	92.1	15.8
ULLAVA	25.6	51.4	.0
VETELI	20.5	41.6	.0
VIMPELI	27.9	43.1	13.6
VÄHÄKYRÖ	28.6	47.9	11.0
VÖYRI	24.2	38.9	11.4
YLIHÄRMÄ	8.1	17.1	.0
YLISTARO	16.3	34.4	.0
ÄHTÄRI	48.0	84.5	13.4
TOTAL	23.4	40.0	8.0

VAASAN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPOULEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY VAASA PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
VAASA	21.7	36.7	8.7
ALAVUS	30.8	58.4	4.6
KASKINEN	13.8	28.1	.0
KOKKOLA	21.4	32.1	11.7
KRISTIINANKAUPUNKI	19.0	33.6	5.3
KURIKKA	22.0	40.6	4.3
LAPUA	34.5	46.6	23.3
PIETARSAARI	13.6	20.6	7.1
SEINÄJOKI	26.0	41.3	12.9
UUSIKAARLEPPY	16.4	26.9	6.4
ALAHÄRMÄ	23.2	47.6	.0
ALAJÄRVI	23.5	41.7	5.8
EVIJÄRVI	7.4	14.7	.0
HALSUA	.0	.0	.0
HIMANKA	7.8	15.8	.0
ILMAJOKI	21.2	34.7	8.3
ISOJOKI	36.5	57.8	14.8
ISOKYRÖ	9.1	19.1	.0
JALASJÄRVI	24.1	44.2	4.7
JURVA	27.0	36.2	18.0
KANNUS	9.3	.0	18.0
KARIJOKI	35.4	71.5	.0
KAUHAJOKI	19.7	33.1	6.6
KAUHAVA	26.5	49.4	5.6
KAUSTINEN	19.1	39.5	.0
KORSNÄS	20.6	21.2	20.0
KORTESJÄRVI	8.6	18.0	.0
KRUUNUPYY	7.3	15.1	.0
KUORTANE	9.7	20.1	.0

TAULUKKO 10.3 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
KÄLVIA	25.3	38.6	12.4
LAIHIA	24.7	43.4	6.9
LAPPAJÄRVI	22.1	44.9	.0
LEHTIMÄKI	20.4	20.7	20.2
LESTIJÄRVI	23.9	45.6	.0
LOHTAJA	44.3	53.5	35.2
LUOTO	18.1	18.2	17.9
MAALAHTI	4.3	8.8	.0
MAKSAMAA	22.6	47.0	.0
MUSTASAARI	19.5	40.0	.0
NURMO	20.3	42.0	.0
NÄRPIÖ	15.7	27.4	4.4
ORAVAINEN	18.7	39.3	.0
PERHO	25.9	51.9	.0
PERÄSEINÄJOKI	40.8	70.0	11.7
PIETARSAAREN MLK	14.8	30.0	.0
SOINI	24.6	49.3	.0
TEUVA	22.8	39.8	6.4
TOHOLAMPI	6.6	13.0	.0
TÖYSÄ	23.4	46.7	.0
ULLAVA	25.3	49.4	.0
VETELI	13.1	13.5	12.7
VIMPELI	13.3	27.2	.0
VÄHKÄKYRÖ	38.1	45.3	31.5
VÖYRI	18.1	12.7	23.0
YLIHÄRMÄ	15.6	16.3	14.9
YLISTARO	20.5	34.4	7.9
ÄHTÄRI	68.8	94.2	44.6
TOTAL	21.8	36.0	8.5

LIITE 11.1

OULUN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY OULU BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
OULU	71546	33258	38288	75270	34960	40310	25	18	7	21	17	4
HAAPAJÄRVI	6186	3119	3067	6405	3226	3179	3	3	0	3	2	1
KAJAANI	25338	12253	13086	27439	13295	14143	9	8	1	9	8	2
OULAINEN	5897	2822	3075	6198	2971	3227	1	1	0	2	1	0
RAAHE	12390	6168	6223	13605	6774	6832	5	5	1	7	6	1
YLIVIESKA	8510	4161	4350	9238	4503	4735	2	1	0	2	2	0
ALAVIESKA	2336	1191	1145	2375	1207	1168	0	0	0	1	1	0
HAAPAVESI	5535	2775	2760	5736	2876	2861	2	2	0	3	2	1
HAILUOTO	749	380	370	750	390	360	0	0	0	1	1	0
HAUKIPUDAS	8184	4032	4152	8999	4461	4539	2	1	1	1	1	0
HYRYNSALMI	3498	1842	1657	3458	1819	1639	1	1	0	0	0	0
II	4037	2013	2024	4191	2096	2095	2	2	0	1	1	0
KALAJOKI	6413	3162	3251	6818	3378	3440	2	1	0	1	1	0
KEMPELE	4557	2261	2295	5685	2859	2826	1	0	0	2	2	0
KESTILÄ	1826	928	899	1801	913	889	1	1	0	0	0	0
KIIMINKI	3564	1830	1734	4740	2409	2331	0	0	0	2	2	0
KUHMO	10264	5305	4959	10580	5415	5164	3	3	0	3	2	0
KUIVANIEMI	1989	1041	948	1990	1040	950	1	1	0	1	1	0
KUUSAMO	12718	6564	6154	13486	6942	6545	6	5	1	6	5	1
KÄRSÄMÄKI	2710	1388	1322	2779	1440	1339	1	1	0	1	1	0
LIMINKA	3029	1528	1501	3152	1592	1559	1	1	0	2	2	0
LUMIJOKI	1108	562	547	1105	563	542	0	0	0	0	0	0
MERIJÄRVI	1165	621	544	1097	579	518	0	0	0	0	0	0
MUHOS	5272	2605	2667	5417	2701	2716	1	1	0	2	2	1
NIVALA	7763	3840	3924	8093	3997	4096	2	2	0	1	1	0
OULUNSALO	2483	1264	1218	3281	1675	1606	0	0	0	1	1	0
RUUKKI	3832	1982	1850	3816	1968	1848	1	1	0	1	1	0
PALTAMO	4454	2334	2119	4347	2243	2104	2	2	1	2	2	0
PATTIJOKI	2926	1509	1417	3497	1808	1689	1	1	0	1	1	0

TAULUKKO 11.1 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
PIIPPOLA	1195	619	576	1209	633	577	0	0	0	1	1	0
PUDASJÄRVI	8968	4769	4199	8979	4771	4208	4	3	1	4	3	0
PULKKILA	1526	783	743	1650	845	805	1	1	0	0	0	0
PUOLANKA	4323	2312	2011	4208	2240	1968	2	1	0	2	1	0
PYHÄJOKI	2788	1388	1400	2826	1410	1415	1	1	0	0	0	0
PYHÄJÄRVI	6301	3245	3056	6359	3276	3083	2	2	0	3	3	0
PYHÄNTÄ	1249	671	578	1363	725	638	1	1	0	0	0	0
RANTSILA	2035	1038	997	2018	1021	997	1	1	0	1	1	0
REISJÄRVI	2717	1375	1342	2765	1401	1365	1	1	0	1	1	0
RISTIJÄRVI	2142	1122	1020	2006	1034	973	1	1	0	1	1	0
SIEVI	3420	1679	1741	3424	1683	1741	1	1	0	1	1	0
SIIKAJOKI	985	507	478	982	504	478	0	0	0	0	0	0
SOTKAMO	9075	4639	4436	9253	4691	4561	4	3	1	4	3	1
SUOMUSSALMI	10150	5291	4859	10526	5480	5046	5	5	0	4	3	1
VAALA	4003	2049	1955	3872	1977	1895	1	1	0	1	1	0
TAIVALKOSKI	4170	2178	1992	4392	2298	2094	2	2	0	2	1	1
TEMMES	495	254	241	496	247	250	1	0	0	0	0	0
TYRNÄVÄ	2379	1221	1158	2556	1302	1254	1	0	0	1	0	0
UTAJÄRVI	3057	1584	1473	3035	1579	1456	1	1	0	1	1	0
VIHANTI	3240	1689	1551	3182	1645	1537	1	1	0	1	1	0
VUOLIJOKI	2720	1446	1274	2669	1418	1251	1	1	0	2	2	0
YLI-II	1963	1022	941	1865	957	908	1	1	0	1	1	0
YLIKIIMINKI	2251	1253	998	2322	1280	1042	1	1	0	1	0	0
TOTAL	311429	154868	156561	327301	162513	164788	112	93	19	111	94	17

OULUN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY OULU PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIHET-MALES	NAISET-FEMALES
OULU	34.9	54.7	17.8
HAAPAJÄRVI	45.3	83.4	6.5
KAJAANI	36.3	63.7	10.7
OULAINEN	23.7	35.4	13.0
RAAHE	43.6	77.8	9.6
YLIVIESKA	21.2	33.6	9.2
ALAVIESKA	8.6	16.8	.0
HAAPAVESI	43.4	72.1	14.5
HAILUOTO	53.4	105.4	.0
HAUKIPUDAS	22.0	29.8	14.4
HYRYNSALMI	28.6	43.4	12.1
II	39.6	79.5	.0
KALAJOKI	25.0	38.0	12.3
KEMPELE	17.6	17.7	17.4
KESTILÄ	32.9	64.7	.0
KIIMINKI	11.2	21.9	.0
KUHMO	33.1	56.5	8.1
KUIVANIEMI	50.3	96.1	.0
KUUSAMO	48.8	76.2	19.5
KÄRSÄMÄKI	51.7	72.1	30.2
LIMINKA	46.2	91.6	.0
LUMIJOKI	18.0	36.6	.0
MERIJÄRVI	.0	.0	.0
MUHOS	26.6	46.1	7.5
NIVALA	30.9	62.5	.0
OULUNSALO	16.1	15.8	16.4
RUUKKI	26.1	40.4	10.8
PALTAMO	53.9	77.1	28.3
PATTIJOKI	34.2	53.0	14.1

TAULUKKO 11.2 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
PIIPPOLA	16.7	32.3	.0
PUDASJÄRVI	42.4	67.1	14.3
PULKKILA	78.7	153.3	.0
PUOLANKA	37.0	51.9	19.9
PYHÄJOKI	43.0	86.5	.0
PYHÄJÄRVI	38.1	67.8	6.5
PYHÄNTÄ	48.0	89.4	.0
RANTSILA	59.0	115.6	.0
REISJÄRVI	44.2	87.3	.0
RISTIJÄRVI	37.4	71.3	.0
SIEVI	40.9	71.5	11.5
SIIKAJOKI	20.3	39.5	.0
SOTKAMO	41.9	60.4	22.5
SUOMUSSALMI	49.3	86.9	8.2
VAALA	30.0	58.6	.0
TAIVALKOSKI	43.2	73.5	10.0
TEMMES	121.1	157.4	82.9
TYRNÄVÄ	25.2	32.8	17.3
UTAJÄRVI	39.3	63.1	13.6
VIHANTI	24.7	35.5	12.9
VUOLIJOKI	29.4	55.3	.0
YLI-II	61.1	117.4	.0
YLIKIIIMINKI	35.6	47.9	20.0
TOTAL	36.0	60.1	12.3

LIITE 11.3

OULUN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY OULU PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
OULU	28.4	48.6	10.9
HAAPAJÄRVI	50.0	74.4	25.2
KAJAANI	34.3	58.7	11.3
OULAINEN	29.0	47.1	12.4
RAAHE	50.0	82.7	17.6
YLIVIESKA	23.8	44.4	4.2
ALAVIESKA	25.3	49.7	.0
HAAPAVESI	55.8	76.5	35.0
HAILUOTO	80.1	153.8	.0
HAUKIPUDAS	8.9	13.5	4.4
HYRYNSALMI	11.6	22.0	.0
II	19.1	38.2	.0
KALAJOKI	20.5	35.5	5.8
KEMPELE	38.7	70.0	7.1
KESTILÄ	11.1	21.9	.0
KIIMINKI	33.8	66.4	.0
KUHMO	26.5	44.3	7.7
KUIVANIEMI	50.3	96.2	.0
KUUSAMO	41.5	69.1	12.2
KÄRSÄMÄKI	50.4	83.4	14.9
LIMINKA	63.5	125.6	.0
LUMIJOKI	.0	.0	.0
MERIJÄRVI	.0	.0	.0
MUHOS	40.6	59.2	22.1
NIVALA	14.8	30.0	.0
OULUNSALO	18.3	35.8	.0
RUUKKI	36.7	61.0	10.8
PALTAMO	65.2	107.0	.0
PATTIJOKI	22.9	33.2	11.8

TAULUKKO 11.3 (JATK.)

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
PIIPPOLA	115.8	221.3	.0
PUDASJÄRVI	42.3	71.3	9.5
PULKKILA	12.1	23.7	.0
PUOLANKA	38.0	62.5	10.2
PYHÄJOKI	14.2	28.4	.0
PYHÄJÄRVI	50.3	85.5	13.0
PYHÄNTÄ	29.3	27.6	31.3
RANTSILA	39.6	78.3	.0
REISJÄRVI	21.7	42.8	.0
RISTIJÄRVI	59.8	116.1	.0
SIEVI	40.9	71.3	11.5
SIIKAJOKI	.0	.0	.0
SOTKAMO	43.2	72.5	13.2
SUOMUSSALMI	38.0	62.0	11.9
VAALA	36.2	70.8	.0
TAIVALKOSKI	45.5	60.9	28.7
TEMMES	.0	.0	.0
TYRNÄVÄ	23.5	30.7	15.9
UTAJÄRVI	39.5	63.3	13.7
VIHANTI	44.0	85.1	.0
VUOLIJOKI	74.9	141.0	.0
YLI-II	42.9	83.6	.0
YLIKIIIMINKI	25.8	15.6	38.4
TOTAL	33.9	58.1	10.1

LIITE 12.1

LAPIN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAT JA VÄKILUKU
 MIEHILLÄ (M) JA NAISILLA (F) VUOSINA 1976-80 JA 1981-85 (KESKIMÄÄRIN VUODESSA)
 SUICIDES AND POPULATION (15-) IN THE COUNTY LAPLAND BY SEX IN 1976-80 AND 1981-85 (ANNUAL AVERAGES)

KUNTA COMMUNE	KESKIVÄKILUKU - MEAN POPULATION						ITSEMURHAT - SUICIDES					
	1976-80			1981-85			1976-80			1981-85		
	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F
ROVANIEMI	22616	10610	12006	24971	11674	13297	8	6	2	8	6	2
KEMI	21477	10449	11028	21399	10394	11005	8	7	1	10	7	3
KEMIJÄRVI	9807	4936	4871	10149	5104	5045	5	5	0	4	4	0
TORNIO	15387	7600	7787	16407	8108	8299	3	2	1	4	3	1
ENONTEKIÖ	1748	922	826	1868	980	888	1	1	0	1	1	0
INARI	5213	2762	2451	5542	2928	2614	2	1	1	2	2	0
KEMINMAA	5526	2738	2789	6229	3081	3147	3	3	0	2	2	0
KITTILÄ	5180	2680	2500	5199	2706	2493	3	2	1	3	3	0
KOLARI	3710	1940	1771	3866	2023	1843	2	2	0	3	2	1
MUONIO	2053	1023	1029	2190	1115	1074	2	2	0	1	1	0
PELKOSENNIEMI	1323	692	632	1291	673	619	1	1	0	1	1	0
POSIO	4540	2372	2168	4659	2421	2238	2	2	0	1	1	0
RANUA	4065	2119	1946	4054	2115	1939	1	1	0	2	1	1
ROVANIEMEN MLK	13700	7082	6617	14524	7503	7021	5	5	0	5	5	1
SALLA	5826	3070	2756	5705	3025	2680	1	1	0	3	2	0
SAVUKOSKI	1476	826	650	1535	865	671	1	1	0	1	1	0
SIMO	3092	1579	1513	3263	1666	1597	1	1	0	2	2	0
SODANKYLÄ	7672	4100	3573	8192	4324	3867	4	3	1	5	4	1
TERVOLA	3820	1981	1839	3720	1927	1794	2	1	1	1	1	0
PELLO	4343	2230	2112	4603	2368	2235	1	1	0	1	1	0
UTSJOKI	1077	571	506	1148	610	538	0	0	0	0	0	0
YLITORNIO	5443	2753	2690	5402	2726	2676	2	2	0	2	2	0
TOTAL	149092	75034	74059	155914	78335	77579	58	50	9	62	51	11

LIITE 12.2

LAPIN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS
 SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1976-80
 SUICIDE MORTALITY (15-) BY SEX IN THE COUNTY LAPLAND PER 100 000 IN 1976-80

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIHET-MALES	NAISET-FEMALES
ROVANIEMI	34.5	56.5	15.0
KEMI	38.2	70.8	7.3
KEMIJÄRVI	55.1	101.3	8.2
TORNIO	16.9	23.7	10.3
ENONTEKIÖ	45.8	86.8	.0
INARI	34.5	36.2	32.6
KEMINMAA	61.5	116.9	7.2
KITTILÄ	54.1	82.1	24.0
KOLARI	64.7	113.4	11.3
MUONIO	77.9	156.3	.0
PELKOSENNIEMI	60.5	115.6	.0
POSIO	48.5	92.7	.0
RANUA	29.5	56.6	.0
ROVANIEMEN MLK	39.4	73.4	3.0
SALLA	17.2	26.1	7.3
SAVUKOSKI	81.3	121.1	30.8
SIMO	32.3	63.3	.0
SODANKYLÄ	46.9	63.4	28.0
TERVOLA	41.9	40.4	43.5
PELLO	32.2	44.8	18.9
UTSJOKI	18.6	35.1	.0
YLITORNIO	33.1	58.1	7.4
TOTAL	39.0	66.1	11.6

LIITE 12.3

LAPIN LÄÄNIN KUNTIEN YLI 15-VUOTIAAN VÄESTÖN ITSEMURHAKUOLLEISUUS

SUKUPUOLEN MUKAAN 100 000 ASUKASTA KOHDEN 1981-85

SUICIDE MORTALITY (15-) BY-SEX IN THE COUNTY LAPLAND PER 100 000 IN 1981-85

KUNTA COMMUNE	ITSEMURHAKUOLLEISUUS - SUICIDE MORTALITY PER 100 000		
	YHT.-TOT.	MIEHET-MALES	NAISET-FEMALES
ROVANIEMI	30.4	51.4	12.0
KEMI	48.6	69.3	29.1
KEMIJÄRVI	43.4	82.3	4.0
TORNIO	21.9	34.5	9.6
ENONTEKIÖ	53.5	102.1	.0
INARI	28.9	54.6	.0
KEMINMAA	32.1	58.4	6.4
KITTILÄ	65.4	110.9	16.0
KOLARI	67.3	98.8	32.6
MUONIO	36.5	53.8	18.6
PELKOSENNIEMI	108.4	208.1	.0
POSIO	30.1	49.6	8.9
RANUA	39.5	47.3	30.9
ROVANIEMEN MLK	37.2	64.0	8.6
SALLA	45.6	72.7	14.9
SAVUKOSKI	78.2	115.6	29.8
SIMO	55.2	96.0	12.5
SODANKYLÄ	58.6	92.5	20.7
TERVOLA	37.6	51.9	22.3
PELLO	21.7	33.8	8.9
UTSJOKI	.0	.0	.0
YLITORNIO	37.0	58.7	14.9
TOTAL	39.8	64.9	14.4

Liite 13

Taulukko 1.: 15-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Suomen lääneissä sukupuolen mukaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-1980 ja 1981-1985.

Lääni	itsemurhakuolleisuus/vuosi/100 000 as.			itsemurhakuolleisuus/vuosi/100 000 as.		
	1976-1980			1981-1985		
	miehet	naiset	yhteensä	miehet	naiset	yhteensä
Uudenmaan	53.9	16.5	33.6	47.3	14.5	29.6
Turun ja Porin	46.8	11.0	28.0	43.3	10.8	26.3
Ahvenanmaan	43.6	10.9	26.9	43.7	4.1	23.3
Hämeen	51.4	12.9	30.9	49.8	12.7	30.2
Kymen	56.4	12.8	33.9	53.4	11.3	31.6
Mikkelin	65.0	11.2	37.3	55.6	15.0	34.7
Pohj. Karjalan	56.0	9.6	32.6	58.7	9.6	33.8
Kuopion	63.8	14.4	38.3	63.2	12.5	37.0
Keski-Suomen	48.8	9.4	28.5	53.3	12.8	32.5
Vaasan	40.0	8.0	23.4	36.0	8.5	21.8
Oulun	60.1	12.3	36.0	58.1	10.1	33.9
Lapin	66.1	11.6	39.0	64.9	14.4	39.8
Koko maa	54.3	11.7	32.4	52.3	11.4	31.2

Liite 14

Taulukko 2.: 15-34-vuotiaan väestön itsemurhakuolleisuus Suomen lääneissä sukupuolen mukaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-1980 ja 1981-1985.

Lääni	itsemurhakuolleisuus/vuosi/100 000 as.					
	1976-1980			1981-1985		
	miehet	naiset	yhteensä	miehet	naiset	yhteensä
Uusimaa	42.3	12.2	26.9	37.9	10.6	24.0
Turun ja Porin	33.5	7.9	21.1	36.1	6.9	21.9
Ahvenanmaa	22.0	0.0	11.3	16.9	0.0	8.5
Hämeen	41.7	9.2	25.8	40.5	9.7	25.4
Kymen	44.2	8.9	27.4	51.5	6.3	29.9
Mikkelin	55.8	8.1	33.3	50.8	10.9	31.9
Pohj. Karjalan	57.2	9.3	35.0	58.6	5.8	33.9
Kuopion	60.9	11.0	37.2	53.0	10.6	32.8
Keski-Suomen	40.4	6.2	24.0	48.9	10.1	30.3
Vaasan	33.8	5.5	20.2	31.2	4.6	18.4
Oulun	60.1	9.9	36.3	55.6	10.1	34.0
Lapin	61.8	6.1	35.4	68.3	11.5	41.4
Koko maa	46.1	7.9	27.8	45.8	8.1	27.7

Liite 15

Taulukko 3.: 35-vuotta täyttäneen väestön itsemurhakuolleisuus Suomen lääneissä sukupuolen mukaan vuotta ja 100 000 asukasta kohden vuosina 1976-1980 ja 1981-1985.

Lääni	itsemurhakuolleisuus/vuosi/100 000 as.					
	1976-1980			1981-1985		
	miehet	naiset	yhteensä	miehet	naiset	yhteensä
Uudenmaan	64.4	19.6	39.0	54.5	17.1	33.5
Turun ja Porin	57.4	12.9	32.7	48.4	12.8	28.9
Ahvenanmaan	59.1	17.1	37.1	60.6	6.5	32.2
Hämeen	59.6	15.2	34.6	56.6	14.4	33.1
Kymen	66.4	15.2	38.4	54.8	14.0	32.7
Mikkelin	72.2	13.0	40.0	59.1	17.3	36.5
Pohj. Karjalan	55.0	9.8	30.7	58.8	11.9	33.7
Kuopion	66.2	16.7	39.1	71.1	13.7	39.9
Keski-Suomen	55.8	11.4	31.8	56.6	14.4	33.9
Vaasan	44.9	9.5	25.6	39.5	10.7	23.9
Oulun	60.0	14.2	35.8	60.3	10.1	33.9
Lapin	70.2	16.1	42.2	61.9	16.6	38.5
Koko maa	60.9	14.2	35.6	56.9	13.3	33.4

Sarjassa Lääkintöhallituksen tutkimuksia ovat ilmestyneet tai painossa seuraavat julkaisut:

I serien Medicinalstyrelsens undersökningar är följande publikationer utgivna eller i tryck:

In the series Health Services Research of the National Board of Health in Finland the following papers have been published:

1. Lääkintöhallitus: Yleissairaaloiden käyttö Suomessa vuonna 1960. Användning av lasarettens i Finland år 1960. Utilization of general hospital services in Finland 1960.
2. Vauhkonen, O.: Yleissairaaloiden käyttö Suomessa kunnittain 1960. Lasarettbruk i Finland kommunvis 1960. Utilization of general hospital services by municipalities 1960.
3. Slätis, P.: Injury patterns in road traffic accidents. An analysis of 5 291 cases recorded in Finland during three months in 1962.
4. Hultin, H. & Paavilainen, S.: Kansakoulujen ensiluokkalaisten terveydenhoito Suomessa lukuvuonna 1963/64 uuden terveystietokortin valossa. Hälsovården för folkskolans förstaklassister i Finland under läsåret 1963/64 belyst av det nya hälsokortet. Health Service of first-graders in primary schools in Finland 1963/64 as indicated by the new health record.
5. Timonen, S., Uotila, U., Kuusisto, P., Lokki, O. & Vara, P.: Lapsen siirtämisaikojen oikeuslääketieteellinen määrittäminen. Sikiön kohdunsisäinen kasvu. Rättomedicinska bedömandet av konceptionstidpunkten. Postrets tillväxt under graviditeten. Forensic examination of the date of conception. Intrauterine growth charts.
6. Pohjola, E., Tammisto, T., Korkeila, J., Isotalo, A. & Varis, W.: Anestesian ja leikkauksen yhteydessä tapahtuneet kuolemat Suomen sairaaloissa v. 1963. Dödsfall i samband med anestesi och operationer i de finska sjukhusen under år 1963. Deaths associated with anaesthesia and surgery in Finnish hospitals in 1963.
7. Bäckman, Guy: Työikäiset miehet sairaalapalvelusten kuluttajina. Män i arbetsåldern som konsumenter av sjukhustjänster. Males of working age as consumers of hospital services.
8. Lääkintöhallitus: Ajankohtaisia näkökohtia terveydenhuoltopolitiikasta. Aktuella synpunkter över hälso- och sjukvården. Modern aspects of health policy.
9. Klemetti, Anneli & Saxen, Lauri: The Finnish Register of Congenital Malformations. Organization and six years of experience.

10. Slätis, P.: Tapaturmapotilaiden sairaansijatarve. Yleissairaaloiden käytön analyysi tapaturmapotilaiden osalta vuonna 1968 ja ennuste vuodeksi 1980.
Olycksfallspatienternas vårdplatsbehov. Analys av olycksfallsbeläggningen på lasaretten år 1968 jämte prognos för år 1980.
Hospital Bed Requirements for Accident Victims. An analysis of the utilization of general hospital services by casualties in 1968 with a prognosis for the year 1980.
11. Hultin, H.: Imeväisten terveydenhoito Suomen lastenneuvoloissa 1960-luvulla.
Spädbarnens hälsovård på rådgivningsbyråerna för barn i Finland under 1960-talet.
Infant Health Services at Child Health Centres in Finland in the 1960s.
12. Penttilä, Antti: Mortality from arteriosclerotic and other degenerative heart diseases in Finland in 1968.
13. Pyhtinen, Juhani: Röntgendiagnostisten tutkimusten käyttö ja tarkoituksenmukaisuus.
Användning och ändamålsenlighet av röntgendiagnostiska undersökningar.
The use and clinical significance of roentgen examinations.
14. Hultin, H., Opas, R. & Sarna, S.: Imeväisten terveyspalvelut Suomessa 1972-1973.
Spädbarnens hälsovård i Finland 1972-1973.
Infant health services in Finland 1972-1973.
15. Pukkala, Eero, I.: Suomen alueellinen väestönkehitys 1950-1985.
16. Hovi-Viander, Marja: Anestesioidiin liittyvät kuolemat Suomen sairaaloissa v. 1975.
Dödsfall i samband med anestesi i de finska sjukhusen under år 1975.
Deaths associated with anaesthesia in Finnish hospitals in 1975.
17. Hyvärinen, Lea, Lallukka, Sinikka, Marja-aho, Pellervo, Troberg, Gerhard & Kaski, Ulla: Näönkuntoutus.
18. Aine, Esko: Silmäterveydenhuollon kattavuus.
Ögonhälsovårdens tillgänglighet.
Coverage of eye health care.
19. Myllylä, Valtteri: Röntgentutkimusten työmäärien mittaaminen.
Mätandet av arbetsmängden vid röntgenundersökningar.
Work load measurements for roentgen examinations.
20. Mälkiä, Esko. Mannfors, Jan-Erik J., Iivari, Jussi: Tietoja lihasurkastumasairauksista ja niiden hoidosta.
21. Hakkarainen, Anni: Pitkäaikaissairaajat psykiatrisissa sairaaloissa - havaintoja ja ennusteita.
Långvårdspatienterna vid psykiatriska sjukhus - observationer och prognoser.
Long-stay patients in psychiatric hospitals - observations and forecasts

22. Härö, A.S. (Ed.) Planning information services for health, decision - Simulation - Approach, Report of NOMESCO/ADAT working group.
23. Kivelä, Sirkka-Liisa: Sosiaali- ja terveysterveyspalveluautotoiminta vanhus-
ten ja pitkäaikaisesti sairaiden avohuollossa - Raportti kotipalve-
lun ja kotisairaanhoidon yhteistyöstä.
24. Taskinen, Sirpa: Lastenhoidon laiminlyönti ja pahoinpitely.
25. Anttinen, Erik, Lepistö, Helena, Nupponen, Ritva, Piippo, Anja,
Ollikainen, Annamarja (toim.): Terveyskeskuksen ehkäisevän mielen-
terveystyön perusteet
Grunderna i preventiv mental vård vid hälsovårdscentral
Preventive mental care at health centre
26. Eskola, Juhani: Lasten myrkytykset Suomessa. Myrkytystietokeskuksen
aineiston analyysi
Childhood poisoning in Finland. Analysis of the data from the
Finnish Poison Information Center
27. Hausen, Hannu: Hammashuollon tietojärjestelmä
English Summary: Computerized information system for childrens'
dental care
28. Tala, Heikki: Lasten hammaskaries ja vanhempien sosiaalinen asema
sekä tiedot taudin ehkäisystä
English Summary: Dental caries of children, their parents' social
status and knowledge of the prevention of the disease
29. Ekelund, Raili: Kunnallisissa vanhainkodeissa asuvien vanhusten
hampaiston ja suun kunto ja hoidon tarve
English Summary: The dental and oral condition and the need for
treatment among the residents of municipal old people's homes in
Finland
30. Sillanpää, Matti, Urponen, Helka: Pitkäaikaissairaajat ja vammat lapset
Turun ja Porin läänissä. - Yleisyys, sosiaalinen tausta ja
kuntoutuspalvelut
Children with long-term illnesses, disabilities and handicaps
in the province of Turku and Pori. - Prevalence, Social Background
and Habilitation Services
31. Aro, Timo: Incidence, secular trends and risk indicators of
reduction limb defects
32. Nikiforov, Oleg: Yleissairaalahoido Suomessa 1960- ja 1970-luvuilla
Vård på allmänna sjukhus i Finland på 1960- och 1970-talen
General hospital care in Finland in the 1960s and 1970s
33. Isoaho, Raimo, Eriksson, Bo, Sillanpää, Matti, Paul, Robert:
Vårdkonsumtion och huvuddiagnoser hos patienter i slutna somatiska
vård i Finland och Sverige
- En jämförelse av utskrivningsdata från 1979
Consumption of health services by main diagnoses in somatic hospital
care in Finland and Sweden
- A comparison of discharge records from the year 1979

34. Lehtimäki, Kimmo: Suun ja leukojen sairauksien hoito Suomen sairaaloissa vuonna 1978
The treatment of oral and maxillofacial diseases in Finnish hospitals in 1978
A study of organisational care on inpatient basis
35. Näyhä, Simo, Moilanen, Paavo, Mäenpää, Ahti, Kari-Koskinen, Onni: Factors predicting mortality in middle-aged and elderly males
A prospective study of 849 war veterans in a country district of northern Finland
36. Tikkanen, Jorma: Synnynnäisten sydänvikojen riskitekijät
Risk factors for congenital heart disease
37. Vienonen, Mikko: Äitiyshuollon tietojärjestelmä Keski-Suomessa
Syntymäpaino sikiön hyvinvoinnin mittarina
Mödravårdens informationssystem i Mellersta Finlands län;
Födelsevikt som indikator för fostrets välbefinnande
An information system for maternal health care in the province of Keski-Suomi (Central Finland);
Birth weight as an indicator of fetal well-being
Informationsnaja sistema konsultatsii beremennyh zhenshtshin v gubernii Keski-Suomi (Srednaja Finlandija);
Massa tela pri rozhdenii kak pokazatelj zrelosti ploda
38. Hakkarainen, Anni, Pylkkänen, Kari: Potilaiden lääkitys Suomen psykiatrisissa sairaaloissa vuonna 1980
Farmakoterapi på psykiatriska sjukhus i Finland år 1980
Use of drugs in Finnish psychiatric hospitals in 1980
39. Milén, Anneli, Tala, Heikki, Hausen, Hannu, Heinonen, Olli P.: Lasten ja nuorten hampaiden tila ja hoito Suomessa 1981-82.
Hampaiden terveyden, hammashoidollisten tapojen ja hammassairauksien ehkäisyn ja hoidon kartoitus sekä tietojärjestelmäkokeilu.
English Summary: Dental health status, habits and care of Finnish children and youths in 1981-82. A feasibility study of an information system.
40. Vainiomäki, Jari, Pekurinen, Markku, Vohlonen, Ilkka: Menetelmä lääkarissäkäynnin yksikkökustannusten ja rahoituksen vertailemiseksi terveyskeskuksissa.
Metod för jämförelse av läkarbesökets enhetskostnader och finansiering mellan hälsovårdscentraler.
Method for comparison of unit costs and financing of physician visits between health centers.
41. Jaakkola, Jouni: Toimistorakennuksen sisäilma ja terveys.
Kokeellinen ja epidemiologinen tutkimus koneellisen ilmanvaihdon vaikutuksista.
42. Helenius, Markku, Marjamäki, Pirjo, Pekurinen, Markku, Vohlonen, Ilkka: Sosiaali- ja terveysministeriön Omalääkärikokeilu:
Tutkimuksen tausta, tavoitteet ja menetelmät.
43. Pekurinen, Markku, Vohlonen, Ilkka, Aro, Seppo: Menetelmä terveydenhuollon alueellisten voimavarojen tarpeen arvioimiseksi.

44. Aro, Seppo: Hoitaja- ja lääkärilakkojen vaikutukset terveyspalvelujen käyttöön ja väestön terveyteen.
45. Pekkanen, Juha: Coronary heart diseases during a 25-year follow-up. Risk factors and their secular trends in the Finnish cohorts of the Seven Countries study.
46. Niinistö, Leena: Kotona asuvien ja pysyvästi laitoshoidossa olevien vanhusten eroavuudet.
Skillnader mellan åldringar i hemmiljö och in institutionsvård.
The elderly at home and in permanent institutional care.
47. Paunio, Mikko: Rokotusmyöntyvyys ja rokotuskattavuus sekä niihin vaikuttavat tekijät.
Vaccineringsbenägenhet och vaccinationstäckning.
Compliance and vaccination coverage.
48. Hakkarainen, Anni: Psykkisen potilasväestön muutokset: teoreettinen malli ja sen sovellutukset Suomessa.
Changes in the psychiatric patient population: A theoretical model and its application in Finland.
49. Hermanson, Terhi: Lääkäri terveydenhuollon hallinnossa.
Physician in health care administration.
50. Vohlonen, Ilkka: Sosiaali- ja terveysministeriön omalääkärikokeilu. Tutkimuksen aineisto, tulokset ja johtopäätökset.
Social- och hälsovårdsministeriets egenläkare experiment. Material, resultat och slutsatser.
Personal doctor program. Data, results and conclusions of the Finnish Study.
51. Lönnqvist, Jouko & Salovainio Anneli: Itsemurhat Suomessa 1976-1985.
Suicide in Finland 1976-1985.

